LEWIATAN

CZARNA LISTA BARIER

dla rozwoju przedsiębiorczości 2013

Warszawa, maj 2013

LEWIATAN

CZARNA LISTA BARIER

dla rozwoju przedsiębiorczości 2013

Warszawa, maj 2013

SPIS TREŚCI

WSTĘP 3

1. BARIERY OGÓLNOGOSPODARCZE UTRUDNIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ 12

2. BARIERY WYNIKAJĄCE ZE STOSUNKÓW PRACY 37

3. BARIERY PODATKOWE 66

4. BARIERY W WYKORZYSTYWANIU FUNDUSZY STRUKTURALNYCH 80

5. BARIERY Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA 96

6. BARIERY BRANŻOWE 102

   6.1. BRANŻA TELEKOMUNIKACYJNA I MEDIALNA 102

   6.2. BANKI I INSTYTUCJE FINANSOWE 132

   6.3. PRAWO POCZTOWE 137

   6.4. PRAWO O RUCHU DROGOWYM 142

   6.5. BARIERY W PRAWIE FARMACEUTYCZNYM 143

Bariery dla rozwoju przedsiębiorstw

Polskie przedsiębiorstwa nie dysponują takimi kapitałami, technologiami i sieciami zbytu jak ich konkurenci z Europy zachodniej. Jeżeli chcemy zatem, aby nasze firmy szybciej akumulowały kapitał i więcej inwestowały, aby się modernizowały i rozwijały, to musimy im stworzyć warunki lepsze niż w krajach od nas bogatszych. Nie powinno więc dziwić, że polscy przedsiębiorcy są krytyczni wobec dokonań rządu, mimo że wprowadza pewne ułatwienia. Dostrzegają zmiany, ale ich tempo oceniają jako niezadowalające.

Trudno uznać za satysfakcjonujące osiągnięcie 55 miejsca wśród 185 państw w rankingu „Doing Business" Banku Światowego, który ocenia łatwość prowadzenia działalności gospodarczej, czy 57 miejsca w rankingu Heritage Foundation, który ocenia poziom wolności gospodarczej. Bo to oznacza, że w ponad 50 państwach przedsiębiorcom stworzono lepsze warunki.

Zbyt wysokie, biorąc pod uwagę obecny poziom rozwoju gospodarczego i jakość otoczenia biznesu, podatki i składki na ubezpieczenia społeczne. A do tego niejasne przepisy podatkowe prowadzące do licznych konfliktów między przedsiębiorcami i organami skarbowymi.

Wysokie podatki ograniczają możliwości oszczędzania i inwestowania oraz skłaniają do działania w szarej strefie, co zakłóca uczciwą konkurencję i utrudnia efektywną alokację kapitału. W Polsce podatki są na poziomie zbliżonym do średniej europejskiej, a powinny być wyraźnie niższe biorąc pod uwagę większe potrzeby inwestycyjne przedsiębiorstw. Do tego koszty obsługi obowiązków podatkowych należą w Polsce do najwyższych.

Główną przyczyną wysokich podatków są wysokie wydatki na emerytury i renty, sięgające rocznie 180 mld zł. Dla porównania rozbudowa infrastruktury transportowej pochłania rocznie mniej niż 30 mld zł. Podatek dochodowy od firm przynosi niecałe 30 mld zł.

Nadmierne obciążenia administracyjne związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, w szczególności związane z zatrudnianiem pracowników i wypełnianiem obowiązków podatkowych.

Doceniamy wysiłki Ministerstwa Gospodarki mające na celu poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej i uchwalenie tzw. III ustawy deregulacyjnej. Ustawa ta wyeliminowała kilkadziesiąt mniejszych i większych barier w prowadzeniu biznesu: zniosła ograniczenia w stosowaniu metody kasowej dla małych podatników, skróciła czas, po upływie którego można skorzystać z „ulgi za złe długi" i zniosła wymóg powiadomienia dłużnika o skorzystaniu z niej, skróciła minimalny czas trwania leasingu nieruchomości z 10 do 5 lat, umożliwiła objęcie leasingiem użytkowania wieczystego gruntu, umożliwiła sukcesję podatkową przy przekształceniu osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w jednoosobową spółkę kapitałową.

Z uznaniem odnosimy się także do działań Ministerstwa Finansów mających na celu upowszechnienie elektronicznego fakturowania, w tym liberalizacji wymogu zapewnienia autentyczności pochodzenia, integralności oraz czytelności faktury.

Wiele barier administracyjnych usunięto: zlikwidowano dwie procedury rejestracyjne, które skróciły łączny czas rejestracji firm o 2 dni, przedsiębiorca nie musi już zawiadamiać PIP i PIS o rozpoczęciu działalności gospodarczej, skrócony został z 14 do 3 dni termin wydania potwierdzenia o nadaniu NIP przez naczelnika urzędu skarbowego podmiotom innym niż osoby fizyczne, które rozpoczynają działalność gospodarczą.

Niestety wiele barier, np. w zamówieniach publicznych czy w procesie dochodzenia należności, nie jest wciąż likwidowanych, a nawet powstają nowe.

Dużym problemem okazała się np. zmiana w ustawie „Prawo działalności gospodarczej", w następstwie której, dane osobowe przedsiębiorców ujawnione w ewidencji działalności gospodarczej zostały objęte postanowieniami ustawy o ochronie danych osobowych. Wprowadziło to istotne wątpliwości interpretacyjne co do zasad przetwarzania danych przedsiębiorców i skutkowało nałożeniem na administratorów danych wielu nieuzasadnionych obowiązków.

Wiele problemów spowodowało także orzecznictwo sądów administracyjnych. W sprawie kontroli u przedsiębiorców, NSA stwierdził, iż nie ma możliwości zaskarżenia postanowienia o kontynuowaniu czynności kontrolnych do sądu administracyjnego, w wyniku czego przepisy o sprzeciwie de facto nie chronią przedsiębiorców przed działaniami organów kontrolnych postępujących niezgodnie z prawem.

Zbyt sztywne, jak na obecny poziom rozwoju gospodarczego, prawo pracy, szczególnie w zakresie organizacji czasu pracy.

Sztywne regulacje czasu pracy utrudniają elastyczną organizację produkcji w sytuacji zmniejszenia popytu na towary. W Polsce nie można stosować wielu rozwiązań, z których korzysta się np. w Niemczech. Premier zapowiedział poszerzenie możliwości elastycznego organizowania czasu pracy, ale jak dotychczas nie zostało to wdrożone.

W Polsce elastyczność rynku pracy ma jeszcze większe znaczenie niż w bogatych państwach zachodniej Europy. Nasze przedsiębiorstwa mają skromne zasoby kapitału, niewiele nowoczesnych technologii, słabo rozwinięte powiązania międzynarodowe. Przewagę konkurencyjną uzyskują dzięki większej elastyczności.

Powinniśmy pozostawić więcej swobody w negocjacjach na poziomie przedsiębiorstw w zakresie czasu pracy, warunków zatrudniania i zwalniania czy kształtowania wynagrodzeń w zależności do kondycji finansowej firmy. Należy poszerzyć możliwości negocjacyjnego ustalania warunków pracy, aby w zależności od potrzeb firmy i preferencji pracowników można było wysokością wynagrodzenia czy świadczeniami socjalnymi rekompensować uciążliwości wynikające z nieregularnych godzin pracy.

Obecnie organizację pracy szczególnie utrudniają: zbyt krótki, bo zaledwie czteromiesięczny, okres rozliczania czasu pracy, zbyt rygorystyczna definicja doby pracowniczej i zbyt rygorystyczne zasady rekompensowania pracy w dzień wolny, najwyższe w Europie dodatki za godziny nadliczbowe oraz zbyt krótki katalog prac dopuszczonych w niedziele i święta, ograniczający możliwości świadczenie usług transgranicznych.

W przypadku zatrudniania osób niepełnosprawnych barierę stanowią przepisy zakazujące im pracy w godzinach nadliczbowych i porze nocnej co uniemożliwia zatrudnianie ich na wielu stanowiskach.

Niedopasowanie systemu edukacji do bieżących potrzeb i trendów gospodarki.

Niedopasowanie systemu edukacyjnego do wymogów rynku pracy i przede wszystkim potrzeb pracodawców powoduje, że wciąż jest 600 tysięcy nie obsadzonych miejsc pracy, mimo że 2 miliony osób poszukują zatrudnienia. W Polsce brakuje rzetelnej prognostyki rynku pracy, która powinna być podstawą do określania zapotrzebowania na pożądane zawody. Efektem tego powinna być kontynuacja trendu kierunków zamawianych, a także podnoszenie świadomości osób młodych w zakresie konsekwencji wyboru kierunków studiów.

Przedsiębiorcy zwracają uwagę na brak doświadczenia zawodowego i tzw. kwalifikacji miękkich. Potrzebne jest wprowadzenie dualnego systemu kształcenia opartego na łączeniu wiedzy teoretycznej z praktyką w przedsiębiorstwach. Zmagamy się z niedoborem wykwalifikowanych pracowników fizycznych i postulujemy rozwój szkolnictwa zawodowego i technicznego.

Aby skłonić młodzież do bardziej racjonalnego wyboru kierunku kształcenia i ograniczyć finansowanie kształcenia osób, które wyemigrują, postulujemy upowszechnienie kredytu studenckiego i wprowadzenie odpłatności za studia.

Niewystarczająca współpraca PUP z przedsiębiorcami.

Bezrobocie przekracza 14%. W Powiatowych Urzędach Pracy zarejestrowanych jest ponad 2 mln bezrobotnych, z czego połowa pozostaje poza rynkiem pracy powyżej 12 miesięcy. Tymczasem badania dotyczące efektywności publicznych służb zatrudnienia pokazują, że faktyczna skuteczność usług PUP jest niska, a rezultaty osiągane są przede wszystkim poprzez odpowiednią selekcję kandydatów/kandydatek do działań aktywizacyjnych. Ocena urzędów pracy sprowadza się więc najczęściej do weryfikacji wzrostu lub spadku rejestrowanego bezrobocia. Konieczne jest uzależnienie środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie PUP-ów od skuteczności podejmowanych działań aktywizacyjnych, a także uzależnienie wysokości wynagrodzenia pracowników od efektów ich pracy.

Szczególnie trudna jest aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych, potrzebujących zindywidualizowanego podejścia. Rozwiązaniem tego problemu powinno być zlecanie usługi aktywizacji tych osób prywatnym agencjom zatrudnienia i organizacjom społecznym, które byłyby wynagradzane za wypracowany rezultat.

Nadmiernie rozbudowane obowiązki sprawozdawcze w zakresie ochrony środowiska.

Przedsiębiorcy są zobowiązani do składania wielu sprawozdań zawierających często te same dane ujmowane w różnej konfiguracji metodyk, terminów, sposobu weryfikacji i klasyfikacji. Nie ma uzasadnienia dla takiego zróżnicowania sprawozdawczości i jej szczegółowości. Obciąża ona niepotrzebnie firmy i generuje nieuzasadnione koszty administracyjne. Szczególnie rozbudowane i uciążliwe obowiązki sprawozdawcze dotyczą emisji substancji do powietrza.

Uciążliwy jest również system opłat za korzystanie ze środowiska, który charakteryzuje się dużą uznaniowością i zróżnicowaniem w naliczaniu opłat w różnych województwach. Jako narzędzie para-podatkowe system opłat powinien być jednorodny i prosty.

W 2012 roku wprowadzono drobne uproszczenie w systemie opłat za korzystanie ze środowiska polegające na zredukowaniu ilości przekazywanych wykazów opłatowych do jednego w roku. Wciąż jednak nie podjęto działań mających na celu stworzenie efektywnego systemu zachęcającego do inwestycji prośrodowiskowych.

Niska efektywność zamówień publicznych.

Profesjonalizacja zespołów obsługujących zamówienia publiczne przebiega zbyt wolno i jakość specyfikacji stanowiących podstawę przygotowania ofert pozostaje niska. Pracownicy instytucji publicznych nie stosują standardów dobrych praktyk wykorzystywanych z powodzeniem w innych państwach i starają się wszelkie ryzyka związane z realizacją zamówienia przerzucać na wykonawców. Dominuje kryterium najniższej ceny zakupu, co ogranicza możliwości wykorzystania postępu technicznego i konkurencji jakościowej między oferentami, niedoceniane są koszty eksploatacji. Nie odrzuca się ofert z rażąco niską ceną i nie sprawdza przedstawianych rekomendacji.

Takie postępowanie zamawiających sprzyja nierzetelnym firmom gotowym do podjęcia nadmiernego ryzyka i uniemożliwia wybór optymalnych rozwiązań i wykonawców. Rezultaty widać gołym okiem.

Do tego opóźnienia w regulowaniu zobowiązań sektora publicznego wobec przedsiębiorców prywatnych prowadzą do nasilenia zjawiska zatorów płatniczych.

Przewlekłe i kosztowne dochodzenie należności.

Powoduje obniżenie dyscypliny płatniczej, bo nieuczciwi klienci i przedsiębiorcy czują się bezkarni, a uczciwi czują się bezsilni. Utrudnia efektywną alokację kapitału, bo przejmują go przedsiębiorcy pozbawieni skrupułów, a nie najbardziej efektywni. Skrócenie postępowań sądowych i egzekucji komorniczej jest niezbędne, aby zmniejszyć ryzyko i koszty prowadzenia działalności gospodarczej w naszym kraju.

Po roku obowiązywania znowelizowanej procedury KPC i zwłaszcza dyskrecjonalnej władzy sędziego można stwierdzić, że wprowadziła ona bardzo dużą niepewność do postępowania cywilnego. Praktyka w tym zakresie dopiero się kształtuje i występują duże różnice w stylu prowadzenia postępowania przez sędziów. Zdarzają się sędziowie, którzy bardzo ściśle przestrzegają procedury i nie przyjmują kolejnych pism procesowych, a także tacy, którzy umożliwiają ich swobodną wymianę. Nie do końca sprawdziło się założenie, że sędziowie będą układali i realizowali plan prowadzenia procesu. Jest w nim dużo spontaniczności i często zaskoczeń dla stron. Wprowadzone zmiany niekoniecznie przyspieszyły postępowania sądowe.

Jeśli zaś chodzi o postępowanie egzekucyjne, to niestety sprawdziły się przewidywania odnośnie wydłużenia postępowania poprzez zbędną ingerencję sądów, np. w rozstrzyganie zbiegów egzekucji. W zakresie postępowania egzekucyjnego istnieje potrzeba wielu zmian, o które od lat postuluje Lewiatan.

Przewlekły i nieefektywny proces upadłości.

Uniemożliwia szybką restrukturyzację i efektywne wykorzystanie zasobów przedsiębiorstwa. Prowadzi do marnotrawstwa i powiększenia strat właścicieli, pracowników, kooperantów. Podnosi ryzyko i koszty prowadzenia działalności gospodarczej w naszym kraju.

Szczególnie szkodliwe jest uprzywilejowane traktowanie wybranych wierzycieli, dzięki czemu nie są oni skłonni partycypować w redukcji wierzytelności. Utrudnia to zawieranie porozumień w celu uniknięcia upadłości.

Utrudniony dostęp przedsiębiorców prywatnych do rynku usług publicznych: komunalnych, zdrowotnych, pocztowych...

Udział przedsiębiorców prywatnych w realizacji usług publicznych pozwala poprawić ich jakość, bo przedsiębiorcy wnoszą kapitał i kompetencje, których brak władzom publicznym. A mimo to, partnerstwo publiczno-prywatne, czyli współpraca władz centralnych i samorządowych z przedsiębiorcami przy realizacji usług publicznych, rozwija się bardzo wolno.

Przykładem jest rynek usług kurierskich. Rząd jest właścicielem Poczty Polskiej i broniąc jej interesów opóźnia liberalizację tego rynku.

Innym przykładem jest rynek odpadów, na którym władze gminne posiadające własne spółki dążą do wyeliminowania konkurencji wymuszającej dbałość o koszt i jakość usług. Zgodnie z ustawą władze gminne powinny powierzyć odbiór i przetwarzanie odpadów komunalnych firmom wybranym w drodze przetargów, ale wiele gmin nie przeprowadziło przetargów lub faworyzuje w nich własne przedsiębiorstwa.

Rząd i samorządy nie powinny wchodzić w rolę przedsiębiorcy, co niestety często czynią. Kiedy będąc regulatorami rynku stają się jednocześnie graczami na tym rynku, naruszają zasadę równej konkurencji i utrudniają efektywne wykorzystanie zasobów.

Niska efektywność wykorzystania finansowej pomocy z UE.

Stopień wykorzystania środków z UE na lata 2007-2013 jest wysoki i krótkotrwały efekt w postaci zwiększonego popytu jest pozytywny. Ale efekt trwały w postaci zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki będzie ograniczony: znaczna część inwestycji i szkoleń ma niską jakość i użyteczność, intensywność współpracy sfer nauki i biznesu rośnie powoli, bezzwrotne dotacje dla przedsiębiorstw finansując przedsięwzięcia o normalnym ryzyku biznesowym naruszają zasady równej konkurencji.

Rekomendacje: z kolejnego budżetu na lata 2014-2020 finansować jedynie starannie ocenione projekty zwiększające w sposób trwały potencjał rozwojowy gospodarki.

Z punktu widzenia przedsiębiorców główne bariery w tym obszarze to:

- zbiurokratyzowanie systemu, w którym obowiązki formalne dominują nad merytorycznymi, a podejście ilościowe dominuje nad jakościowym (na etapie aplikowania o środki – niska jakość oceny projektów, na etapie realizacji i rozliczania – dominacja wskaźników ilościowych nad sensem merytorycznym i jakością przedsięwzięć, a ewaluacja projektów i programów traktowana jest jako wymóg formalny, a nie źródło wiedzy o ewentualnym kierunku zmian);
- nieprzewidywalność systemu w wyniku bałaganu informacyjnego i organizacyjnego (brak wiarygodnych harmonogramów konkursów, przedłużające się etapy oceny aplikacji, a w trakcie realizacji projektów: opóźniające się płatności transz, zmieniające się wytyczne i ich różne interpretacje przez różne instytucje);
- brak pro klienckiego nastawienia instytucji zaangażowanych we wdrażanie (niska jakość obsługi przedsiębiorców, w tym brak wsparcia informacyjnego).

Bariery utrudniające realizację inwestycji budowlanych i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni.

Władze samorządowe często nie doceniają konsekwencji braku planów zagospodarowania przestrzennego a jednocześnie w obecnym stanie prawnym mają bardzo ograniczone możliwości finansowania skutków uchwalanych planów.

Tymczasem brak planu określającego przeznaczenie terenu i charakter zabudowy znacząco zwiększa ryzyko inwestycji: nabywca gruntu nie ma pewności co i kiedy będzie mógł na nim zbudować i co w przyszłości zostanie zbudowane w sąsiedztwie. Brak planu przestrzennego utrudnia ocenę rentowności inwestycji i pozyskanie finansowania, wydłuża czas niezbędny do uzyskania pozwolenia na budowę, uniemożliwia racjonalną rozbudowę sieci drogowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej, energetycznej.

Planowanie przestrzenne jest nam potrzebne, aby powstrzymać zjawiska rozpraszania zabudowy i obudowywania dróg. Rozproszona zabudowa podnosi koszty budowy i eksploatacji infrastruktury. Ogranicza możliwość wykorzystania transportu publicznego i skazując nas na kosztowniejszy transport indywidualny utrudnia funkcjonowanie rynku pracy. Obudowywanie dróg wpływa na zwiększenie liczby wypadków i związanych z nimi kosztów.

Potrzebne są nam nowe regulacje dotyczące planowania przestrzennego na poziomie gmin i województw, które z jednej strony ułatwią władzom samorządowym uchwalanie planów i umożliwią im finansowanie skutków tych planów, a z drugiej wymuszą na nich realizację tego zadania. Zwiększenie pokrycia terenów planami zagospodarowania przestrzennego przyczyni się do zmniejszenia ryzyka i kosztów inwestycji, obniży koszt rozbudowy infrastruktury i transportu, wprowadzi ład przestrzenny i podniesie standard życia.

Bariery rozwoju branży energetycznej.

Doceniamy konsekwentne działania rządu na forum UE sprzeciwiające się błędnym rozwiązaniom unijnej polityki klimatyczno-energetycznej.

Jednak w kraju brak długookresowych i przewidywalnych regulacji rynków energii elektrycznej, cieplnej i gazu, w tym zasad dofinansowania odnawialnych źródeł energii (OZE) uniemożliwia ocenę rentowności inwestycji i pozyskanie dla nich finansowania. Podobnie brak regulacji dotyczących zasad wydobycia węglowodorów i ich opodatkowania uniemożliwia przedsiębiorcom podejmowanie decyzji co do poszukiwania i wydobywania gazu z łupków.

Brak czytelnej wizji elektroenergetyki w perspektywie 2030 r.: nieznany jest preferowany przez rząd miks paliwowy, niejasne są perspektywy programu gazu łupkowego i jądrowego. Brak ustawy o korytarzach przesyłowych, która warunkuje sprawny proces modernizacji i rozbudowy linii energetycznych i przesyłowych. Konsekwencją jest wysokie ryzyko regulacyjne skutkujące wstrzymaniem realizacji wieloletnich planów inwestycyjnych i wycofywaniem się inwestorów zagranicznych z rynku OZE i gazu łupkowego, a także bankructwem krajowych producentów biomasy.

Z powodu kilkuletnich opóźnień we drożeniu dyrektyw dotyczących energii elektrycznej, gazu i odnawialnych źródeł energii, Polsce grożą kary finansowe, a ponadto zagrożone jest otrzymanie funduszy w Nowej Perspektywie Finansowej.

Utrzymująca się monopolizacja rynku gazu, brak postępu w jego liberalizacji i zaniechanie Programu Uwalniania Gazu powodują, że na rynku nie pojawiają się nowi uczestnicy i możliwe jest nieefektywne funkcjonowanie monopolisty.

System wsparcia OZE jest wadliwy, nie zapobiegł załamaniu cen świadectw pochodzenia zielonej energii, m.in. na skutek możliwości bankowania świadectw poprzez wnoszenie opłaty zastępczej oraz braku standardów kwalifikacji biomasy. Proces wydawania przez URE świadectw trwa często po kilka miesięcy mimo ustawowego obowiązku wydania ich w ciągu 14 dni.

Pomimo blisko dwuletnich prac nad ustawą o OZE nie została przygotowana rzetelna ocena skutków regulacji (OSR). Zamiast tego obserwujemy częste zmiany projektu i uleganie różnym grupom producentów. W konsekwencji doszło do nadprodukcji energii z OZE i załamania cen świadectw.

Sytuacja w której znalazł się sektor energetyczny dowodzi, że administracja rządowa nie radzi sobie z zarządzaniem złożonymi zadaniami publicznymi wymagającymi sprawnej współpracy wielu ministrów i podległych im instytucji.

Bariery w branży telekomunikacyjnej i medialnej.

Sektor telekomunikacyjny i medialny mają ogromny wpływ na wzrost gospodarczy poprzez zwiększanie produktywności w praktycznie wszystkich gałęziach gospodarki i administracji publicznej. Dzięki nowoczesnym rozwiązaniom telekomunikacyjnym usprawniany jest obieg informacji i redukowane są koszty działalności. Technologie informacyjne i komunikacyjne stymulują rozwój innowacyjności, która jest podstawowym motorem napędowym nowoczesnej ekonomii. Dlatego bariery rozwoju tej branży są szkodliwe również dla całej gospodarki.

Lista barier telekomunikacyjnych i medialnych została w 2012 roku zredukowana dzięki dużej nowelizacji ustawy Prawo telekomunikacyjne, np. poszerzono możliwość prowadzenia korespondencji z abonentami w formie elektronicznej zamiast papierowej.

Niestety przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne, pomimo znaczącej poprawy, wciąż nie uwzględniają w dostatecznym stopniu zmian zachodzących w obszarze nowych technologii w zakresie komunikacji z użytkownikami usług telekomunikacyjnych oraz skutecznej procedury odwoławczej od decyzji regulacyjnych na tym rynku.

W ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych brak ustawowego określenie górnego limitu dla wszystkich opłat ponoszonych przez nadawców na rzecz organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi.

Brak działań mających edukować i w efekcie niwelować bariery związane z nieuzasadnionymi obawami przed polami elektromagnetycznymi, co coraz bardziej hamuje procesy inwestycyjne w telekomunikacji ruchomej. Wciąż aktualne pozostają bariery związane z nadmiernie restrykcyjną nowelizacją ustawy o radiofonii i telewizji dokonaną w 2011 r.

Kolejna nowelizacja ustawy o radiofonii i telewizji, przeprowadzona w 2012 r., implementująca do polskiego prawa regulacje w zakresie audiowizualnych usług medialnych na żądanie, wprowadziła również wiele niejasności i kłopotów interpretacyjnych, które będą spowalniały rozwój tego rodzaju usług.

Bariery w działalności instytucji finansowych (branża bankowa i ubezpieczeniowa)

Poważną barierą zarówno dla branży bankowej, jak i ubezpieczeniowej, okazała się kwestia abstrakcyjnej kontroli wzorców umów. Jednym z rodzajów praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów jest stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone. Chociaż rejestr ten jest dostępny dla przedsiębiorców, niestety zawiera on często „wyrwane" z kontekstu klauzule. Nie zawiera natomiast uzasadnienia sądu, dlaczego dana klauzula została uznana za niedozwoloną. W tych sprawach, w których przedsiębiorca nie odwołał się od wyroku SOKIK uznającego stosowaną przez niego klauzulę za niedozwoloną, takiego uzasadnienia w ogóle się nie sporządza. W konsekwencji w wielu przypadkach przedsiębiorcy branży finansowej, ale nie tylko, mając wyłącznie dostęp do treści samej klauzuli, nie są w stanie zinterpretować, czy stosowane przez nich postanowienia wzorców umów są niedozwolone z uwagi na ich podobieństwo do postanowień wpisanych do rejestru, co zwiększa ryzyko ukarania wysoką sankcją finansową.

Problemy związane ze sposobem funkcjonowania rejestru klauzul niedozwolonych prowadzonego przez Prezesa UOKIK powodują, że istnieje pilna potrzeba wypracowania optymalnych i nadających się do realizacji w praktyce usprawnień działania rejestru.

Źródłem większości barier jest nieefektywny system stanowienia prawa. Wskazujemy 3 warunki niezbędne do poprawy jakości stanowionego prawa:

1. Egzekwowanie od inicjatorów zmian legislacyjnych obowiązku prowadzenia rzetelnych konsultacji z zainteresowanymi stronami i opracowania rzetelnych ocen skutków regulacji (OSR), a także monitorowanie skutków wdrożonych przepisów.
2. Budowanie kultury dialogu obywatelskiego, aby uzyskać przyzwolenie społeczne na zmiany niezbędne do wzrostu konkurencyjności, które są korzystne dla ogółu, ale niekorzystne dla różnych grup społecznych i które przyniosą korzyści w długim okresie, ale w krótkim wymagają wyrzeczeń. Demokratyczny system władzy działa sprawniej, jeżeli potrafimy dochodzić do porozumienia w drodze dialogu grup o różnych interesach. Kraje skandynawskie i Niemcy są tego potwierdzeniem. W krajach o niskiej kulturze negocjacji regulacje są zazwyczaj bardziej rygorystyczne.
3. Wycofanie się władz centralnych i samorządowych z roli przedsiębiorców i skoncentrowanie na obniżeniu kosztów i ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej w naszym kraju, aby ułatwić przedsiębiorcom rozwój. Kiedy rząd i samorządy są jednocześnie regulatorami rynków i graczami na tych rynkach powszechne jest naruszanie zasady równej konkurencji, co prowadzi do nieefektywnego wykorzystania zasobów.

Przedstawiamy Czarna Listę Barier już po raz 10. Przez te dziesięć lat liczba barier zamiast maleć, nadal wzrasta, a co gorsza decydenci nie potrafią wyciągać wniosków z informacji, które mają pod ręką. Niestety już widać, że 2013 rok nie będzie pod tym względem lepszy. Rząd szykuje dla przedsiębiorców kolejne bariery, jak choćby propozycje zawarte w projekcie nowelizacji ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Proponowany w ustawie art. 73a przewiduje możliwość podania przez Prezesa UOKIK do publicznej wiadomości informacji o działalności przedsiębiorcy i jej prawdopodobnych skutkach, już w toku postępowania, jeżeli jedynie uprawdopodobniono, że zachowanie przedsiębiorcy narusza przepisy prawa i może spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki dla szerokiego kręgu konsumentów, bez udowodnienia winy. W ocenie Sądu Najwyższego taki zapis świadczy o daleko posuniętej represyjności i nie znajduje uzasadnienia w potrzebie zwiększania skuteczności ochrony konkurencji.

Przed nami także ostateczne rozwiązania w zakresie regulacji rynków energii elektrycznej, cieplnej i gazu, w tym zasad dofinansowania odnawialnych źródeł energii (OZE). Ich ciągły brak uniemożliwia ocenę rentowności inwestycji i pozyskania dla nich finansowania.

Nie poznaliśmy wciąż szczegółowych zasad funkcjonowania wehikułu finansowego jakim mają być Polskie Inwestycje Rozwojowe. A równolegle rząd szykuje kolejny zmiany w OFE, których jedynym celem ma być ratowanie budżetu, zamiast zabrać się za porządkowanie finansów publicznych np. poprzez ograniczenie przywilejów emerytalnych czy reformę KRUS.

1. BARIERY OGÓLNOGOSPODARCZE UTRUDNIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

BARIERY WYNIKAJĄCE Z USTAWY O SWOBODZIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
1. Brak możliwości zaskarżenia postanowienia o kontynuowaniu czynności kontrolnych do sądu administracyjnego, w wyniku czego przepisy o sprzeciwie nie chronią przedsiębiorców przed działaniami organów kontrolnych działających niezgodnie z prawem.	Art. 84 c Ustawy o swobodzie działalności gospodarczej Sygnatura akt II GSK 695/12	Należy wskazać jednoznacznie w przepisach ustawy, iż na postanowienie o kontynuowaniu czynności kontrolnych przysługuje skarga do sądu administracyjnego.
2. E-zgłoszenia Przepis ustawy o KRS wskazujący, iż w przypadku, gdy spółka jest w KRS rejestrowana elektronicznie z użyciem e-podpisu, zgłoszenia do innych urzędów składa się oddzielnie również elektronicznie, jest przepisem martwym. W praktyce tylko w KRS można złożyć dokumenty z użyciem e-podpisu oraz w niektórych urzędach statystycznych (tzw. e-REGON). W urzędzie skarbowym z użyciem e-podpisu można złożyć jedynie zgłoszenie NIP1 dotyczące osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej.		Wprowadzić więcej formularzy elektronicznych, umożliwiających rejestrację i dokonanie wielu czynności on-line.
3. Polski Pojedynczy Punkt Kontaktowy jest obecnie jedynie źródłem obszernej informacji, natomiast w żaden sposób nie jest przyjazny dla przedsiębiorców, którzy chcieliby się świadczyć usługi na terytorium RP.		PPK powinien mieć docelowo następujące funkcje: a. być źródłem obszernej, lecz czytelnej i profilowanej z punktu widzenia potrzeb przedsiębiorcy informacji; b. platformy umożliwiającej kontakty z administracją publiczną w zakresie podejmowania i także prowadzenia działalności gospodarczej; c. platformy umożliwiającej dopełnienie szeregu procedur administracyjnych związanych z zakładaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej;
4. ePUAP wciąż nie umożliwia dopełnienia wszystkich i nie wszędzie procedur on-line. Te procedury, które są dostępne on-line są dostępne jedynie w niewielu urzędach w kraju i niekoniecznie w największych ośrodkach miejskich.		Dokończenie wdrażania reformy w zakresie ePUAP poprzez rozszerzenie liczby procedur dostępnych i rozszerzenie liczby instytucji udostępniających te procedury on-line.
5. Konieczność zamieszczania aktualnej wysokości kapitału zakładowego i kapitału wpłaconego, na tzw. pismach wychodzących ze spółki – nakłada bardzo uciążliwy obowiązek administracyjny i generuje zbędne koszty.	Ustawa Kodeks spółek handlowych; ustawa o KRS	Ograniczenie obowiązku umieszczania informacji o zmianie wskazanych danych do zmian istotnych, np. w przypadku zmiany kapitału o 5 lub 10% wartości.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
6. Brak spójnej i kompleksowej regulacji prawa grup kapitałowych.	Brak odpowiedniej regulacji w KSH	Przedmiotem zainteresowania prawa koncernowego powinny być przeciwstawne interesy spółek powiązanych w ramach koncernu, w tym problem dopuszczalności i sposobu powstania struktury koncernu, kwestia odpowiedzialności spółki kierującej koncernem oraz zagadnienie ochrony spółki zależnej i kapitałowych postaw jej działalności, ochrony mniejszości w spółce zależnej oraz wierzycieli spółki, a także rozwiązanie sprzecznych ze sobą interesów powiązanych spółek jako odrębne jednostki organizacyjne działające w obrocie gospodarczym.

BARIERY W USTAWIE Z DNIA 9 KWIETNIA 2010 R. O UDOSTĘPNIANIU INFORMACJI GOSPODARCZYCH I WYMIANIE DANYCH GOSPODARCZYCH

7. Bardzo ograniczony zakres przetwarzania danych. Przetwarzanie i wykorzystanie informacji gospodarczej jest bardzo ograniczone w porównaniu z biurami działającymi na podstawie Prawa Bankowego. Np.: • obowiązek usuwania informacji gospodarczej po spełnieniu zobowiązania;	Art. 7 ust.1 u.i.g.	Zbliżenie znaczeniowe informacji gospodarczej i kredytowej. Zakres przetwarzania danych oraz ich wykorzystania przez biura działające w oparciu o Ustawę i Prawo Bankowe powinien być możliwie podobny, zwłaszcza wszędzie tam gdzie nie będzie stanowić to naruszenia tajemnicy bankowej. Rozszerzenie zakresu przetwarzania danych przez biuro: • możliwość wyliczania i udostępniania oceny scoringowej; • niedeterminowany z góry zakres danych, które mogą być przesyłane w zapytaniu i przetwarzane przez biuro oraz przekazywane w odpowiedzi (np. dane z wniosku aplikacyjnego kredytobiorcy itp.); • przechowywanie i przetwarzanie informacji archiwalnych (postulat opisany osobno); Działanie takie byłoby w interesie konsumentów i wszystkich podmiotów gospodarczych, gdyż sprzyjać będzie rozwojowi konkurencyjności biur.
8. Wąski zakres przetwarzanych danych. Biuro ma pasywną rolę w udostępnianiu danych, gdyż jest jedynie uprawnione do przyjmowania informacji gospodarczych od wierzycieli i ujawniania ich innym podmiotom. Nie może z własnej inicjatywy zbierać i udostępniać ani informacji gospodarczych, ani innych danych, które w sposób istotny mogłyby się przyczynić do dokładniejszej i wielopłaszczyznowej oceny wiarygodności płatniczej osób i podmiotów gospodarczych.	Art. 7 ust.1 – 3 u.i.g.	Umożliwić biurom zbieranie, przetwarzanie i udostępnianie innych rodzajów danych przynajmniej w stopniu jaki jest możliwy dla pozostałych podmiotów gospodarki. Przykłady innych danych: • dane teleadresowe o osobach i podmiotach gospodarczych; • dane rejestrowe: KRS, CEIDG, REGON; • upadłości prywatne i firmowe; • dane geo-lokacyjne (nazwy ulic, numery domów, kody pocztowe itp.); • dane socjo-demograficzne (wiek, wykształcenie, zawód itp.) Wszystkie tego rodzaju dane są zbierane i wykorzystywane przez wiele podmiotów, które nie muszą poddawać się rygorom Ustawy.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
9.	Brak możliwości integracji zdalnej zbiorów danych prowadzonych przez inne podmioty. Biuro nie może odpytywać innych instytucji/podmiotów o dodatkowe dane potrzebne do: • realizacji zapytań o ujawnienie informacji gospodarczych; • zapewnienia jakości przyjmowanym informacjom gospodarczym.	Art. 7 ust. 1 – 3 u.i.g.	Alternatywnie do możliwości zbierania danych we własnym zakresie, biuro powinno mieć możliwość integrowania się z systemami innych instytucji/podmiotów i zdalnego odpytywania ich o dodatkowe dane. Np.: • Rejestr Dłużników Niewypłacalnych; • KRS; • CEIDG; • REGON.
10.	Nieprecyzyjny zapis o braku możliwości powierzenia innym podmiotom czynności związanych z przedmiotem działalności biura. Co do zasady biuro nie może powierzyć pośrednictwa w udostępnianiu informacji gospodarczych. Jednak czy oznacza to, iż biuro nie może powierzyć niektórych czynności „pomocniczych", takich jak: utrzymanie i konserwacja systemu, czy przetwarzanie danych na podstawie umowy np. z podmiotem powiązanym? Obecny zapis rodzi wiele sprzecznych interpretacji.	Art. 7 ust. 4 u.i.g.	Dać możliwość powierzenia niektórych czynności innym podmiotom, np. podmiotom powiązanym. Umożliwi to optymalizację procesów oraz kosztów w ramach grupy kapitałowej, np. z zakresie: • utrzymania infrastruktury teleinformatycznej; • utrzymania i konserwacja systemów; • wykorzystania wiedzy fachowej osób przetwarzających dane dla podmiotu powiązanego. Można rozważyć rozszerzenie brzmienia Art. 7. 4 Ustawy o dodanie po słowach „Prawo Bankowe" następującego wyrażenia: „…, oraz podmiotów powiązanych w ramach jednej grupy kapitałowej.".
11.	Brak możliwości świadczenia usług identyfikacyjnych. Mimo, że definicja informacji gospodarczej określa, iż dane identyfikujące stanowią informację gospodarczą, Ustawa reguluje ich zbieranie tylko w kontekście ujawniania zobowiązań.	Art. 2 ust. 1 punkty 1-3 (definicja danych identyfikacyjnych, jako informacji gospodarczych) Art. 14 – 15 (przekazywanie informacji gospodarczych ograniczone tylko do zobowiązań)	Umożliwić biurom przyjmowanie samych danych teleadresowych (oraz ich zbieranie we własnym imieniu). Umożliwić biurom ujawnianie danych teleadresowych na zapytanie o osoby i podmioty gospodarcze. Możliwości potwierdzania tożsamości oraz ustalania adresu zamieszkania są kluczowe dla wielu gałęzi gospodarki. Usługi identyfikacyjne świadczone przez biuro nabiorą szczególnego znaczenia w perspektywie zniesienia obowiązku meldunkowego od 2016 r.
12.	Brak precyzyjnego określenia kompetencji GIODO w zakresie opiniowania regulaminu zarządzania danymi, powoduje wydłużenie i wzrost kosztów procedur zatwierdzania regulaminów/zmian do regulaminów przez Ministerstwo Gospodarki.	Art. 11 ust. 2 u.i.g.	1. Doprecyzowanie zakresu opiniowania regulaminu zarządzania danymi przez GIODO poprzez zastrzeżenie, że opinia może dotyczyć wyłącznie kwestii związanych z przetwarzaniem danych osobowych; 2. doprecyzowanie, że opinia GIODO nie jest wiążąca dla MG; 3. zastrzeżenie, że w przypadku przekroczenia terminu na wydanie opinii, o którym mowa w art. 106 § 3 k.p.a. MG może zatwierdzić regulamin pomimo braku opinii.
13.	Obowiązek ogłaszania regulaminu zarządzania danymi BIG w Monitorze Sądowym i Gospodarczym	Art.11 ust. 4 u.i.g.	Proponujemy całkowitą likwidację tego obowiązki lub zastąpienie tego obowiązku publikacją aktualnego regulaminu na stronach internetowych biura;

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
14.	Wymóg formy szczególnej (pisemna) dla umowy o udostępnianiu informacji gospodarczych	Art. 12 ust. 2 u.i.g.	Wykreślić ust. 2;
15.	Min. 60 dni zwłoki w płatności przed przekazaniem zobowiązania do biura. Zbyt długi okres wymagalności zobowiązania przed wpisem do biura powoduje, że nierzetelni płatnicy nie mogą być ujawnieni wcześniej.	Art. 14 ust. 1 punkt 2 oraz art. 15. pkt. 1 punkt 2.	Dla wszystkich podmiotów okres, po którym można byłoby wpisać zobowiązanie, powinien ulec skróceniu do 30 dni. Będzie to miało wpływ na zmniejszenie zatorów płatniczych oraz stanowić naprawdę wczesną informację ostrzegającą.
16.	Kosztowna konieczność dopełnienia obowiązku informacyjnego przed dopisaniem dłużnika. Dłużnik musi być poinformowany listem poleconym na 30 dni przez ujawnieniem zaległości płatniczej w biurze. Dłużnicy często nie odbierają korespondencji.	Art. 14 ust.1 punkt 3 oraz art. 15. ust. 1, punkt 3; art. 16 ust. 1 punkt 2.	Przesłanie informacji może nastąpić listem zwykłym lub też przekazanie informacji mogłoby nastąpić na drodze telefonicznej z rejestracją rozmowy.
17.	Brak możliwości posługiwania się adresem (bez konieczności podawania PESEL czy NIP) przy przekazywaniu informacji gospodarczych do biura lub sprawdzaniu. Gdy nie jest znany numer PESEL lub NIP, wierzyciel nie ma możliwości ani zgłoszenia informacji gospodarczej ani sprawdzenia osoby / podmiotu. Sprawia to, że spora ilość informacji gospodarczych nie może być zgłaszanych do biur (np. postanowienia sądowe nie zawierają PESEL).	Art. 14 ust. 3 punkt 2. Art. 15 ust 3 punkt 2. Art. 16 ust 3 punkt 2 i 3. Art. 18 ust. 4 punkt 2 u.i.g.	Umożliwić zgłaszanie informacji gospodarczych nie zawierających numeru PESEL czy NIP, a zwierających dane identyfikacyjne: • osoby takie jak imię, nazwisko, adres oraz ewentualnie data urodzenia; • podmiotu gospodarczego takie jak nazwa/firma, adres.
18.	Obowiązek wysłania wezwania do zapłaty z ostrzeżeniem o przekazaniu informacji do BIG listem poleconym. Taka forma realizacji obowiązku informacyjnego wierzyciela wobec dłużnika jest bardzo kosztowna, zwłaszcza w przypadku wierzycieli masowych (banki, instytucje finansowe, telekomy, dostawcy mediów). Jednocześnie forma listu poleconego nie zapewnia skutecznego dotarcia informacji, ponieważ dłużnicy bardzo często uchylają się od odbioru listów poleconych.	Art. 14 ust. 1 pkt. 3, art. 15 ust. 1 pkt. 3 i art. 16 ust. 1 pkt. 2 u.i.g.	Należy zliberalizować zasady realizacji obowiązku informacyjnego wierzyciela. Proponowane alternatywne formy: (1) list zwykły (2) klauzula informacyjna w umowie wierzyciela z dłużnikiem.
19.	Zbyt ograniczone możliwości udostępniania informacji o fraudach. Obecnie w BIG funkcjonuje rejestr, do którego kredytodawcy mogą zgłaszać ujawnione przypadki posłużenia się podrobionym lub cudzym dokumentem, natomiast brak jest możliwości przekazywania informacji o fakcie zagubienia lub kradzieży dokumentu. Informacje takie byłyby bardzo przydatne w zapobieganiu oszustwom kredytowym.	Art.17 u.i.g.	Obok istniejącego rejestru fraudów należy stworzyć w BIG rejestr dokumentów zastrzeżonych, co powinno polegać na tym, że właściciel dokumentu mógłby przekazywać do BIG informację o kradzieży, zagubieniu lub podejrzeniu podrobienia dokumentu. W celu ograniczenia ryzyka fraudu proponuje się również, aby przekazanie informacji do rejestru było poprzedzone obowiązkiem zawiadomienia organów ścigania.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
20.	Brak możliwości przekazywania przez wierzycieli tzw. informacji pozytywnych o zobowiązaniach. Dotyczy to w szczególności skrócenia (z 60 do 30 dni) okresu między terminem wymagalności a datą spełnienia świadczenia, kiedy można uznać, że świadczenie takie zostało spłacone w terminie.	Art. 18 u.i.g.	Zmienić konstrukcję przepisu;
21.	Zgoda podmiotu na przekazywanie do BIG informacji o wywiązaniu się ze zobowiązań	Art. 18 ust. 1 pkt 2 u.i.g.	Zmienić przepis w taki sposób aby umożliwić przekazywanie przez wierzyciela do BIG informacji gospodarczych o wywiązywaniu się ze zobowiązań bez potrzeby posiadania zgody podmiotu nie będącego konsumentem.
22.	Nieprzystający do realiów zakres przetwarzania danych archiwalnych. Brak możliwości archiwizowania i wykorzystania informacji gospodarczej po spełnieniu zobowiązania. Informacja musi być usunięta. Wyjątkiem jest informacja o podmiotach, ale wymóg jej zanonimizowania w zakresie przetwarzania informacji archiwalnych sprawia, iż informacja archiwalna staje się mało przydatna. Ograniczenie takie jest niezrozumiałe, ponieważ dane te nie są udostępniane, lecz wyłącznie przetwarzane do celów statystycznych, w związku z czym nie zachodzi ryzyko naruszenia prawa do prywatności.	Art. 21 ust. 3 i 4 u.i.g.	Biuro powinno mieć możliwość przechowywania, ujawniania i wykorzystania pełnej informacji gospodarczej, która obecnie musi być usunięta, przez okres 3 lat od spełnienia zobowiązania, nie później jednak niż na koniec 3 roku, następującego po roku, w którym informacja została zaktualizowana po raz ostatni.
23.	Brak możliwości przetwarzania informacji archiwalnych dotyczących konsumentów do celów statystycznych. Dane statystyczne są niezwykle przydatne w procesach oceny ryzyka. Dane te nie byłyby udostępniane przez BIG, lecz wykorzystane do opracowania modeli statystycznych wspomagających ocenę ryzyka.	Art. 7 ust. 2 kt. 1 oraz art. 21 ust. 3 i ust. 4 u.i.g	Należy umożliwić BIG przetwarzanie zanonimizowanych informacji archiwalnych dotyczących konsumentów do celów statystycznych. Anonimizacja tych danych pozwoli uniknąć ryzyka naruszenia prawa do prywatności.
24.	Obowiązek ustalania opłat za ujawnianie informacji w cenniku uchwalanym przez zarząd biura. Taki obowiązek nadmiernie ogranicza swobodę działalności gospodarczej BIG, nie pozwala na prowadzenie elastycznej polityki cenowej dostosowanej do poszczególnych kategorii klientów, a także indywidualne negocjowanie cen z odbiorcami informacji. Należy pamiętać, że ogromna większość klientów BIG to przedsiębiorcy, w stosunku do których taka ochrona jest nadmierna i nieuzasadniona, a wręcz może zagrażać ich interesom poprzez ograniczenie gdy wolnorynkowej.	Art. 22 ust. 1 u.i.g.	Należy doprecyzować, że w przypadku odbiorców informacji nie będących konsumentami wysokość opłat za ujawnienia informacji może być określona także w umowie udostępnianie informacji gospodarczych, o której mowa w art. 12 u.i.g.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
25. Nieprecyzyjny zapis o opłatach celem zapisu było zapewnienie prawa dłużników będących konsumentami do sprawdzania danych w BIG raz na pół roku bezpłatnie, zaś w przypadku częstszego sprawdzania zapewnienie opłaty nie wyższej niż 0,5% minimalnego wynagrodzenia za pracę. W praktyce jednak BIGi spotykają się z interpretacją, że także dłużnicy niebędący osobami fizycznymi winni ponosić opłatę nie wyższą niż 0,5% minimalnego wynagrodzenia za pracę, co jest niezgodne z celem pierwotnym brzmienia zapisu ustawowego.	Art. 23 zd. 3 u.i.g.	Proponujemy doprecyzowanie przepisu w sposób następujący: *„w pozostałych przypadkach dostęp dłużników będących konsumentami podlega opłacie (...)”*
26. Zbyt wąska definicja interesu prawnego. Obowiązek posiadania 30-dniowego upoważnienia na sprawdzenie osoby fizycznej uniemożliwia: • monitorowanie osoby przez cały czas trwania stosunku prawnego/umowy, w którym dostawca/usługodawca ponosi ryzyko (kredytowe); • sprawdzanie osób przez wierzycieli przed lub w związku z prowadzoną działalnością windykacyjną; • rozwój usług na odległość (np. e-handlu), jeśli sprawdzenie osoby wymaga jej zgody pisemnej. Konieczność ponownego uzyskania upoważnienia pociąga za sobą znaczne koszty i problemy operacyjne, ponieważ kredytodawca po udzieleniu kredytu nie dysponuje już odpowiednimi mechanizmami perswazji.	Art. 24 ust.1 u.i.g.	1. Interes prawny do sprawdzenia osoby fizycznej powinien być związany okresem obowiązywania umowy, w której dostawca/usługodawca ponosi ryzyko finansowe. 2. Możliwość udzielenia upoważnienia do sprawdzenia w sposób zdalny, np. poprzez stronę sklepu internetowego. 3. Założenie istnienia interesu prawnego wierzyciela (w tym wierzyciela wtórnego) do sprawdzenia ich dłużników, bez posiadania od nich upoważnienia. 4. Możliwość monitorowania osób w ramach obowiązującej umowy lub prowadzonego postępowania windykacyjnego. 5. Zagwarantowanie prawdziwości istnienia interesu prawnego poprzez poddanie się kontroli przez podmiot sprawdzający oraz obowiązek udokumentowania istnienia interesu prawnego poprzez przestawienie umowy, zgody na sprawdzenie itp. Zamiast ograniczonego w czasie okresu ważności upoważnienia należy wprowadzić zasadę, że poważnienie jest udzielane bezterminowo, jednakże konsument może odwołać udzielone upoważnienie w każdym czasie.
27. Krąg podmiotów uprawnionych do sprawdzenia danych w BIG – brak jednolitej podstawy prawnej Ustawa wskazuje krąg podmiotów uprawnionych do sprawdzenia danych w BIG bez konieczności posiadania upoważnienia osoby, której dane dotyczą w związku z prowadzonymi postępowaniami. Jednakże wymieniając krąg podmiotów upoważnionych istnieją różne podstawy wynikające z przepisów szczególnych, które niejednokrotnie uniemożliwiają korzystanie z danych BIG przez podmioty uprawnione.	Art. 25 u.i.g.	Wprowadzenie katalogu podmiotów bez wskazywania podstaw szczególnych, a jedynie poprzez ujednolicenie uprawnienia dostępu poprzez wskazanie interesu prawnego określonego jako dostęp „w związku z prowadzonymi postępowaniami”

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
28.	Bezwzględny obowiązek usunięcia informacji otrzymanych z BIG po upływie 90 dni. Od obowiązku tego zwolnione są wyłącznie instytucje ustawowo obowiązane do oceny ryzyka kredytowego lub operacyjnego. Zakres wyłączenia budzi wątpliwości, ponieważ nie zostało doprecyzowane, o jakie instytucje chodzi. Równocześnie wielu kredytodawców i usługodawców zgłasza potrzebę dłuższego przechowywania i przetwarzania danych w określonym, prawnie usprawiedliwionym celu, innym realizacja obowiązku oceny ryzyka kredytowego lub operacyjnego	Art. 26 st. 1 u.i.g.	Proponuje się rozszerzenie wyjątków od nakazu usuwania danych po 90 dniach poprzez ścisłe określenie celów, w jakich dane te mogłyby być przechowywane i przetwarzane po upływie 90 dni, np. realizacja obowiązku wynikającego z przepisów ustawy, dochodzenie roszczeń związanych z działalnością gospodarczą, cele dowodowe itp.
29.	Nieprecyzyjny zapis komu BIGI mogą ujawniać informacje z rejestru zapytań Dane z prowadzonego przez BIG rejestru zapytań dotyczą informacji o tym kto o daną osobę pytał, kiedy informacja została ujawniona i jaka była treść informacji. Oznacza to, że każdy podmiot ma prawo dostępu do danych na temat zapytań dotyczących konkretnie jego. Jednakże w ust. 5 ustawodawca wprowadził zapis określający warunki cenowe zapytania dla dłużników będących konsumentami i tzw. podmiotów uprawnionych wskazanych w art. 25. Z brzmienia przepisu nie wynika, że BIGi maja ujawniać podmiotom z art. 25 dane z rejestru zapytań dotyczących osoby, o którą dany organ pyta. Jednakże z praktyki wynika, że podmioty uprawnione w ramach prowadzonych postępowań oczekują dostępu do danych z rejestru zapytań dotyczących weryfikowanych osób.	Art. 27 ust. 1 zd. 2 i Art. 27 ust. 5 zd. 1 u.i.g.	Doprecyzować przepis;
30.	Brak dostępu do zbioru PESEL. Biuro jest zobligowane przez Ustawę do dbania o rzetelność danych. Ustawa daje możliwość dostępu do zbioru PESEL w celu weryfikacji ujawnianych w biurze informacjach gospodarczych. Problemy: 1. Dostęp na zasadach ogólnych jest niepraktyczny, gdyż ze względu na wysoki koszt (ok. 34zł) pojedynczego odpytania nie będzie stosowany. 2. Brak elektronicznego dostępu do zbioru PESEL uniemożliwia sprawdzanie w sposób szybki i masowy. Dostęp ten nie funkcjonuje z uwagi na brak rozwiązań systemowych w MSWiA umożliwiających dostęp do danych w formie teletransmisji oraz zbyt wysokie koszty dostępu określone w rozporządzeniu RM.	Art. 28 ust. 1 oraz 2. Art. 28 u.i.g., art. 44h ust. 6 i ust. 7 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych,	Biuro powinno mieć możliwość odpytania zbioru PESEL na szczególnych zasadach, tj.: • realizować odpytania w sposób masowy poprzez kanały elektronicznej komunikacji (XML, wymiana plików); • koszt odpytania powinien być niski lub zerowy (aby biuro mogło skutecznie realizować obowiązek dbania o rzetelność przechowywanych danych). W tym celu należy: (1) uruchomić w praktyce kanał dostępu za pomocą urządzeń teletransmisji danych oraz (2) zaliczyć BIG do katalogu podmiotów uprawnionych do dostępu na podstawie art. 44h ust. 1, ewentualnie urealnić stawki opłaty za dostęp określonej w rozporządzeniu

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
31. Zbyt krótki termin na aktualizację informacji w przypadku zbycia wierzytelności. W przypadku przekazania do BIG informacji o zbyciu wierzytelności nowy wierzyciel ma tylko 14 dni na aktualizację informacji, po którego bezskutecznym upływie BIG ma obowiązek usunąć informacje. Jest to niejednokrotnie zbyt krótki czas na nawiązanie kontaktu pomiędzy BIG a nowym wierzycielem oraz zawarcie umowy.	Art. 29 ust. 4 u.i.g.	Należy przedłużyć okres na aktualizację informacji w przypadku zbycia wierzytelności z 14 do 30 dni.
32. Ograniczenia w przekazywaniu informacji gospodarczych wynikające z przepisów szczególnych o tajemnicach prawnie chronionych (np. tajemnica skarbowa, celna itp.). W szczególności przepisy o tajemnicy karbowej stoją na przeszkodzie udostępnianiu informacji gospodarczych dotyczących należności publicznoprawnych, do których zastosowanie mają przepisy działu VII ordynacji podatkowej. Ze względu na dużą liczbę przepisów szczególnych i nakładających się reżimów prawnych niektóre z tych ograniczeń mogą być trudne do zidentyfikowania.	Art. 293 i nast. ordynacji podatkowej, inne liczne przepisy o charakterze szczególnym w stosunku do u.i.g.	Proponuje się dodanie przepisu w u.ig., który określałby, że udostępnianie informacji gospodarczych na zasadach określonych w u.i.g. nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy prawnie chronionej wynikającego z odrębnych przepisów.
33. Podwójny obowiązek informacyjny banków. Bank może przekazać informacje do BIG, jeżeli umowa z klientem banku zawiera stosowną klauzulę informującą o takiej możliwości. Ponadto bank musi spełnić obowiązek informacyjny na ogólnych zasadach, tj. wysłać do dłużnika wezwanie do zapłaty listem poleconym. Powoduje to, że banki są bardziej obciążone w porównaniu do innych wierzycieli i muszą ponosić dodatkowe nieuzasadnione koszty.	Art. 105 ust. 4b i ust. 4c prawa bankowego, Art. 14 ust. 1 pkt. 3, art. 15 ust. 1 pkt. 3 i art. 16 ust. 1 pkt. 2 u.i.g.	Należy – alternatywnie – zwolnić banki z obowiązku zamieszczania klauzula informacyjnych w umowach z klientami albo zwolnić banki z obowiązku wysyłania wezwań do zapłaty do dłużników listem poleconym.
34. Brak rejestru bezskutecznych egzekucji komorniczych. Wg szacunków rynkowych oraz w odniesieniu do statystyk krajów zachodnich (np. Niemiec) w Polsce może być nawet 3 mln bezskutecznych egzekucji komorniczych. Dane te, choć bardzo ważne dla oceny wiarygodności płatniczej, nie są nigdzie dostępne.	–	Dać możliwość biurom zbierania we własnym zakresie i prowadzenia rejestru bezskutecznych egzekucji komorniczych.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
35. Brak możliwości zbierania informacji gospodarczej z sektora publiczno-prawnego. Instytucje takie jak: urzędy skarbowe, ZUS, sądy itp. nie mają jasnych podstaw prawnych do przekazywania informacji gospodarczych o zaległościach podatkowych i innych do biur.	–	Dać możliwość instytucjom publiczno-prawnym ujawniania informacji gospodarczych w biurach. Propozycja zapisu: 1. w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity – Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.) art. 299 § 3 pkt 1) otrzymuje brzmienie: „biurom informacji gospodarczej na zasadach i w zakresie określonym w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. Nr 81, poz. 530)” 2. w ustawie o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych art. 16 ust. 2 pkt 2) otrzymuje brzmienie: „dłużnika będącego osobą fizyczną – określone w art. 2 ust. 1 pkt 2”; 3. art. 16 ust. 3 pkt 3) otrzymuje brzmienie „dłużnika będącego osobą fizyczną – nie zawierają co najmniej danych określonych w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. a i c”;

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

36. Pominięto podmioty, które mają siedzibę na terenie państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego, do których ma zastosowanie ustawa o ochronie danych osobowych.	Luka prawna (art. 3 ust. 2 pkt 2)	Uzupełnienie przepisu (art. 3 ust. 2 pkt 2) poprzez sformułowanie, że ustawę stosuje się także do przedsiębiorców mających siedzibę w EOG, jeżeli przetwarzają dane osobowe przy wykorzystaniu środków technicznych znajdujących się na terytorium RP.
37. Kwalifikacja numerów IP komputerów jako danych osobowych. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznaje, że numery IP komputerów stanowią dane osobowe w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych. Tymczasem zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy, za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej. Z kolei art. 1 ust. 3 ustawy stanowi, że informacji nie uważa się za umożliwiającą określenie tożsamości osoby, jeżeli wymagałoby to nadmiernych kosztów, czasu lub działań. Tymczasem numer IP identyfikuje nie osobę, ale komputer, z którego nastąpiło połączenie z serwerem serwisu. Nadto, w oparciu o adres IP nie jest możliwe zidentyfikowanie osoby bez nadmiernych kosztów, czasu lub działań. Interpretacja przyjęta przez GIODO komplikuje funkcjonowanie wydawców serwisów internetowych, nakłada bowiem na nich obowiązki wynikające z ustawy na dane w postaci IP (w zakresie np. zabezpieczenia danych, dostępu do danych), co wymaga znacznych i nieuzasadnionych nakładów finansowych i organizacyjnych.	Opieranie się przez GIODO na Opinii X/2007 w sprawie pojęcia danych osobowych przyjętej przez Grupę Roboczą do spraw ochrony osób w zakresie przetwarzania danych osobowych, powołanej na mocy art. 29 Dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, zgodnie z którą adresy IP mogą stanowić dane osobowe	Konieczna jest zmiana interpretacji GIODO w zakresie kwalifikowania numerów IP generalnie jako danych osobowych.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
38. Art. 37 ustawy o ochronie danych osobowych: „Do przetwarzania danych mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające upoważnienie nadane przez administratora danych". Implementacja postanowienia dyrektywy 95/46/WE: „osoby, które są podporządkowane administratorowi lub wykonującemu przetwarzanie na zlecenie (any person acting under the authority of the controller or of the processor) mające dostęp do danych osobowych, jak i sama osoba przetwarzająca dane na zlecenie administratora, mogą te dane przetwarzać tylko na polecenie administratora (must not process them except on instruction from the controller), chyba że istnieją w tej mierze zobowiązania ustawowe" poszła o krok dalej niż sama dyrektywa. W praktyce przyjęto konieczność wystawiania pisemnych, imiennych upoważnień dla każdej osoby dopuszczonej do przetwarzania danych osobowych. Obowiązek ten nie zwiększa w żaden sposób poziomu ochrony danych, natomiast zwiększa biurokrację i zużycie papieru. W przypadku większych podmiotów gospodarczych, które podzlecają część wykonywanej działalności, a więc mają rotację własnych pracowników, jak i pracowników wykonawców, obowiązek ten w praktyce jest niezwykle trudny do wykonania, wymaga bowiem de facto zatrudnienia osoby zajmującej się tylko wystawianiem i cofaniem takich upoważnień.	Art. 37 ustawy o ochronie danych osobowych	Słowa „posiadających upoważnienie nadane przez administratora danych" należy zastąpić „którym administrator danych polecił wykonywanie takich czynności".
39. Przepisy karne w ustawie o ochronie danych osobowych, które nie chronią bezpośrednio interesów osób, których dane dotyczą, natomiast przewidują dotkliwe sankcje za przestępstwa formalne, czyli takie, w których może nie być osób poszkodowanych: Art. 49. 1. Kto przetwarza w zbiorze dane osobowe, choć ich przetwarzanie nie jest dopuszczalne albo do których przetwarzania nie jest uprawniony, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. 2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, danych o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3. Art. 50. Kto administrując zbiorem danych przechowuje w zbiorze dane osobowe niezgodnie z celem utworzenia zbioru, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.	Art. 49–54 ustawy o ochronie danych osobowych	Preferowanym rozwiązaniem byłoby uchylenie tych przepisów. Dyrektywa nie przewiduje konieczności wprowadzenia sankcji karnych za naruszenie przepisów ustawy. W celu zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy można wprowadzić sankcje administracyjne nakładane np. przez GIODO zamiast, a nie obok (jak się obecnie planuje) istniejących przepisów. Celem minimum jest przeredagowanie tych przepisów tak, aby z przestępstw formalnych stały się materialnymi. Innymi słowy, aby sankcja karna była uzależniona od wyrządzenia szkody lub krzywdy osobom, których dane dotyczą, a nie od samego przetwarzania danych niezgodnego z prawem, które może być całkowicie obojętne dla osób, których dane dotyczą. Należy tu zauważyć, że nawet najmniej dotkliwa sankcja karna, tj. grzywna, powoduje daleko idące konsekwencje dla osoby skazanej, w tym praktyczne wyłączenie z możliwości zajmowania stanowisk w zarządach podmiotów gospodarczych. Zgodnie z literą prawa sankcją karną zagrożone jest tak nieznaczne naruszenie przepisów, jak niedopełnienie obowiązku zgłoszenia nowego zbioru do rejestracji.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
Art. 51.1. Kto administrując zbiorem danych lub będąc obowiązany do ochrony danych osobowych udostępnia je lub umożliwia dostęp do nich osobom nieupoważnionym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Art. 52. Kto administrując danymi narusza choćby nieumyślnie obowiązek zabezpieczenia ich przed zabraniem przez osobę nieuprawnioną, uszkodzeniem lub zniszczeniem, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Art. 53. Kto będąc do tego obowiązany nie zgłasza do rejestracji zbioru danych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Art. 54. Kto administrując zbiorem danych nie dopełnia obowiązku poinformowania osoby, której dane dotyczą, o jej prawach lub przekazania tej osobie informacji umożliwiających korzystanie z praw przyznanych jej w niniejszej ustawie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.		
40. Obowiązek zgłaszania zbiorów danych osobowych przez właściwie każdego administratora niezależnie od rozmiarów prowadzonej działalności: Art. 40. Administrator danych jest obowiązany zgłosić zbiór danych do rejestracji Generalnemu Inspektorowi, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 43 ust. 1.	Art. 40 i 43 ust. 1. ustawy o ochronie danych osobowych	Zgodnie z komentarzem prof. Barty: „Ustawodawca polski nie skorzystał z możliwości, którą przewiduje i dopuszcza dyrektywa 95/46/WE, a która polega na wyłączeniu >zbiorów tradycyjnych< z obowiązku rejestracji, względnie na wprowadzeniu dla nich odrębnej, uproszczonej procedury zgłoszeniowej.” Zgodnie z treścią procedury: „Państwa Członkowskie mogą wprowadzić uproszczenie procedury lub zwolnienie z obowiązku zawiadomienia tylko w następujących sytuacjach oraz na następujących warunkach: – jeżeli, w przypadku kategorii operacji przetwarzania, co do których mało prawdopodobne jest, biorąc pod uwagę dane przeznaczone do przetworzenia, aby niekorzystnie wpłynęły na prawa i wolności osób, których dane dotyczą, określą cele przetwarzania danych, dane lub kategorie danych przechodzących proces przetwarzania, kategorię lub kategorie osób, których dane dotyczą, odbiorców lub kategorie odbiorców, którym dane mają być ujawnione oraz długość okresu przechowywania danych”. Rekomendujemy dodanie w art. 43. ust. 1 pkt 12) o treści: „przetwarzanych w celach związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą przez przedsiębiorców, jeżeli kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 45 000 Euro.”

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
41. Objęcie danych przedsiębiorców będących osobami fizycznymi reżimem ustawy o ochronie danych osobowych.	Uchylenie z dniem 31 grudnia 2011r. art. 7 a ustęp 2 ustawy Prawo o działalności gospodarczej.	Należy przywrócić wyłączenie zastosowania przepisów ustawy o ochronie danych osobowych do danych osobowych podlegających ujawnieniu w centralnej ewidencji i informacji działalności gospodarczej.

PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

42. Nowe brzmienie art. 24 ust. 1 pkt 1, który wprowadził wykluczenie wykonawcy z postępowania z powodu zapłaty kary umownej powyżej 5% wartości zamówienia. Kary umowne wynikają z umów, które projektują najczęściej wykonawcy – nie są one przedmiotem negocjacji. To sprawia, że kary umowne w polskiej praktyce są nadmiernie wygórowane. Obecne brzmienie art. 24 ust. 1 pkt 1 PZP radykalnie pogarsza sytuację wykonawców, gdyż naraża ich na wykluczenie z postępowania wskutek zapłaty kary umownej. Umowa nie musi uzależniać zapłaty kary umownej od winy czy niedbalstwa wykonawcy. Jest to zatem przepis umożliwiający absolutny dyktat zamawiających i dalsze wypaczenie równowagi stron umowy o zamówienie publiczne.	Art. 24, ust. 1 pkt 1) PZP.	Usunąć z przepisu art. 24 ust. 1 pkt 1 przesłankę zapłaty kary umownej.
43. Przepisu art. 24 ust. 1 pkt 1a PZP ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych wprowadził nową podstawę wykluczenia – wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy przez zamawiającego. Obecny przepis jest silnie korupcjogenny. Przepis daje zamawiającym narzędzie nacisku na wykonawcę. Dodatkowo w przypadku, gdy zapis okaże się niezgodny z prawem Unii wykonawcy będą dochodzić przed sądem utraty ewentualnych korzyści.	Art. 24, ust. 1 pkt 1a) PZP.	Uchylić art. 24 ust. 1 pkt 1a PZP
44. Obowiązek składnia listy podmiotów należących do grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oznacza, konieczność sporządzania listy takich wszystkich podmiotów powiązanych z całego świata. Jest to niezwykle uciążliwie, a niekiedy wręcz niewykonalny, obowiązek. Wiele polskich przedsiębiorstw należących do globalnych grup nie jest w stanie go wypełnić ma de facto zamkniętą drogę do polskiego rynku zamówień publicznych.	Art. 24 ust. 2 pkt 3 i 24b ust. 3 PZP	Obowiązek składania listy podmiotów należących do grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów powinien być zastąpiony obowiązkiem składania oświadczeń o stosunku do pozostałych uczestników postępowania. Taki obowiązek służyłby temu samemu celowi, tj. eliminacji składania więcej niż jednej oferty przez grupę kapitałową, a byłby nieporównanie mniej uciążliwy dla uczestników rynku.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
45.	Zmiana zapisów dotyczących okresów, w jakich można zadawać pytania. Ustawodawca odpowiadając na problemy zgłaszane przez zamawiających wprowadził zapis maskujący problem, a nierozwiązujący go (podobnie jak z wysokością wpisów do KIO). W praktyce przy silnym obecnie reżimie czasowym wykonawcy nie będą mieli szans na zadanie pytań, a zamawiający narażają się na prowadzenie wadliwych postępowań.	Art. 38 ust.1. ust. 1a, ust. 1b. PZP	Rekomendujemy przywrócenie wcześniej obowiązujących przepisów, gdzie wykonawca mógł zadawać pytania do 6 dni przed terminem złożenia ofert. Zmiana terminu składania ofert powinna dawać wykonawcom możliwość zadawania pytań do 6 dni przed zmienionym terminem składania ofert (obecnie wykluczono taką możliwość).
46.	Wprowadzenie mechanizmów umożliwiających zmianę istotnych postanowień umowy w przypadku zamówień, których koszt realizacji uzależniony jest od zmian w prawie. W szczególności dotyczy to wartości zamówień, dla których zmieniono otoczenie prawne, tj. np. wprowadzono wyższą stawkę podatku VAT lub podwyższono wartość płacy minimalnej lub składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Istniejące zapisy prowadzą do sytuacji, gdzie pomimo oczywistego braku winy stron zmianie muszą ulec istotne postanowienia umowy. W takich przypadkach zamawiający sami rekomendują, aby wykonawca pozywał zamawiającego do sądu.	• Konieczność składania ofert zawierających cenę łącznie z podatkiem VAT w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050, z pózn. zm.); • Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych - Art. 144 ust.1. • częste zmiany w prawie, • obawy zamawiających	Wprowadzenie przepisów zabezpieczających wykonawców przez zamianami w prawie mającymi istotny wpływ na cenę wykonania usługi, robót lub dostaw. Postanowienie takie powinien się znaleźć we wszystkich umowach zawieranych przez zamawiających publicznych. Rozszerzenie katalogu okoliczności art. 144 PZP, w których strony mogą zmienić postanowienia umowne dotyczące ceny. Dodanie możliwości zmiany umowy, jeżeli w trakcie realizacji zmówienia wystąpiły okoliczności mające wpływ na cenę, których strony nie mogły przewidzieć z chwilą podpisania umowy.
47.	Wprowadzenie obligatoryjnego stosowania innych niż cena kryteriów oceny ofert przy zamówieniach na usługi intelektualne lub wymagających wykonania danej usługi w oparciu o określoną metodykę. Te same reguły miałyby dotyczyć robót i dostaw, których częścią również są usługi intelektualne. Zamawiający w praktyce nie stosują innych kryteriów wyboru oferty niż cena. Negatywne skutki tak pojmowanego kryterium wyboru ofert już przynosi straty.	Art. 91 ust.2 PZP	Wprowadzenie przepisów nakładających na zamawiających obowiązek stosowania innych niż cena kryteriów oceny ofert ze wskazaniem, że dla usług intelektualnych cena nie może mieć większej wagi niż np. 40% lub Przyjecie przez agendy rządowe i ministerstwa dokumentów wzorcowych i wytycznych we współpracy z organizacjami wykonawców i zamawiających. Odstąpienie od treści dokumentów wymagałoby uzasadnienia.
48.	Zbyt wysoka wartość opłaty za skargę na orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej. Jej wysokość stanowi 5% wartości zamówienia (jednak nie więcej niż 5 mln. zł). Tak wysoka wartość opłaty nie ma żadnego uzasadnienia.	Art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398, z późn. zm.)	Rekomendujemy obniżenie górnego pułapu wysokości wpisu do 100 000 zł.
49.	Brak przepisów i praktyki umownej określającej czas, jaki mają zamawiający na podpisanie umowy od chwili wyłonienia wykonawcy (obecnie wskazany jest termin minimalny). Praktyka pokazuje, że bardzo często upływa wiele miesięcy od wyłonienia wykonawcy do podpisania umowy, a w wielu przypadkach do zawarcia umowy nie dochodzi. Wykonawcy ponoszą koszty takich praktyk, a strona publiczna praktycznie nie ponosi żadnej odpowiedzialności za ich stosowanie.	Art. 94 ust.1 PZP	Wprowadzenie przepisów dających rozsądny czas od wyłonienia wykonawcy do podpisania umowy i odszkodowań w przypadku niezawarcia takiej umowy (obecne przepisy przewidują jedynie zakaz zawarcia umowy przed upływem 10 lub 5 dni od przesłania zawiadomienia o wyborze oferty). Spowoduje to zwiększenie odpowiedzialność zamawiających powodująca lepsze planowanie zamówień i harmonogramów.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
50.	Możliwość posługiwania się zasobami innych podmiotów przy ubieganiu się o zamówienia publiczne w praktyce oznacza, że o zamówienie mogą ubiegać się podmioty nie posiadające żadnego doświadczenia lub kadr, bo posługują się zasobami innego podmiotu. Deklaracja podmiotu trzeciego, który deklaruje odda swoje zasoby do dyspozycji zamawiającego nie są weryfikowane.	Art.26 ust. 2b PZP	Zaostrzenie przepisów o wsparciu podmiotu doświadczeniem innego podmiotu. Należy wyeliminować możliwość powoływania się na zasoby bez ponoszenia odpowiedzialności. Obecne przepisy nie promują usługodawców i dostawców stawiających na własny rozwój, inwestujących w szkolenia, samodoskonalenie etc.
51.	Zatrzymanie wadium przez zamawiających publicznych w przypadku nie udzielenia wyjaśnień w określonym terminie lub udzielenie wyjaśnień niesatysfakcjonujących zamawiającego. W praktyce wadium zatrzymywane jest nawet w przypadku, gdy pomioty ubiegające się o zamówienie nie mają praktycznie szans na jego pozyskanie, przeczy to idei zabezpieczenia oferty gwarancją wadialną.	Art. 46 ust. 4a PZP	Skreślenie przepisu o zatrzymaniu wadium jako sankcji za nieuzupełnienie dokumentów.
52.	Wprowadzenie mechanizmów umożliwiających zmianę istotnych postanowień umowy w przypadku zamówień, których realizacja uzależniona jest od stron trzecich. W szczególności dotyczy to wartości zamówień i terminów ich realizacji. Istniejące zapisy prowadzą do sytuacji, gdzie pomimo oczywistego braku winy stron zmianie muszą ulec istotne postanowienia umowy. W takich przypadkach zamawiający sami rekomendują, aby wykonawca pozywał zamawiającego do sądu. W praktyce finanse publiczne tracą na zasądzonych kwotach razem z odsetkami i kosztami takich postępowań.	Art. 144 ust.1 PZP	Rozszerzenie katalogu okoliczności, w których strony mogą zmienić zapisy umowne. Dodanie okoliczności możliwości zmiany postanowień umowy, jeżeli w trakcie realizacji zmówienia wystąpiły okoliczności niezależne od stron, których strony nie mogły przewidzieć z chwilą podpisania umowy.
53.	Należy rozważyć wprowadzenie regulacji, że zamawiający żąda dokumentacji tylko od np. dwóch wykonawców, których oferty zdobyły najwyższe oceny.	Art. 26. 1. PZP	Zmiana przepisu na wzór art. 18 ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi
54.	Wymóg przepisu „dokumenty powinny potwierdzać spełnianie przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu oraz spełnianie przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez zamawiającego, nie później niż w dniu, w którym upłynął termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo termin składania ofert" jest często niemożliwy do spełnienia. Często bowiem dokumenty potwierdzają stan na dzień wydania.	Art. 26 ust. 3 PZP	Przepisy powinny dopuścić możliwość potwierdzania przez dokumenty spełniania wymogów na dany dzień. Jeżeli jednak zgodnie z odrębnymi przepisami lub praktyką nie jest możliwe uzyskanie dokumentu na dany dzień, należy umożliwić składanie dokumentów możliwie aktualnych.
55.	Zbyt krótkie terminy w postępowaniach na najmniejsze i największe zamówienia publiczne	Art. 43 i 52 PZP	Wydłużyć terminy w postępowaniu poprzez: 1. wydłużenie terminów dla zamówień na roboty budowlane poniżej progów unijnych 2. wprowadzenie dodatkowego progu na największe zamówienia, w których terminy byłyby wyraźnie dłuższe od terminów minimalnych z prawa unijnego

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
56.	Prekwalifikacja w dialogu konkurencyjnym	Art. 60d ust. 2 PZP	Zmniejszyć liczbę minimalną w dialogu konkurencyjnym do 3 wykonawców.
57.	Reżim odpowiedzialności konsorcjantów jest zbyt surowy, bowiem zgodnie z orzecznictwem rozciąga się na podwykonawców innych członków konsorcjum (Sąd Najwyższy - III CSK 119/08). Ostatecznie to zamawiający może zastrzec, że całość lub część zamówienia nie może być powierzona podwykonawcom.	Art. 141 PZP	Wyłączyć odpowiedzialność członków konsorcjów za zobowiązania innych członków konsorcjów, jeżeli Ci bez zgody posłużyli się podwykonawcami, choćby nie wykonanie tych zobowiązań naraziło zamawiających na szkodę.
58.	W przypadku postępowań o udzielenie zamówień o wartości poniżej progów unijnych, przepisy ustawy PZP nie dają możliwości obrony praw wykonawców na etapie wyboru najkorzystniejszej oferty.	Art. 180 ust. 2 PZP	Wprowadzić możliwość złożenia odwołania wobec czynności wyboru najkorzystniejszej oferty
59.	Przepisy art. 188 ust. 1 w zw. z art. 183 ust. 2 PZP przewidują możliwość zawarcia umowy przed rozstrzygnięciem sprawy przez KIO. Na zawarcie umowy wyraża zgodę Izba postanowieniem. Zatem jeszcze przez merytorycznym rozpoznaniem sprawy często główny cel składania odwołania może być unicestwiony, skoro umowa może być zawarta. Tak poważna decyzja nie jest zabezpieczona odpowiednimi gwarancjami procesowymi: • izba orzeka jednoosobowo (członkowie izby nie musza mieć kwalifikacji sędziowskich), • na postanowienie izby nie przysługuje skarga do sadu.	Art. 183 i art. 188 PZP	Zmienić przepisy wprowadzając: • rozpoznanie wniosku o zgodę na zawarcie umowy przez skład 3-osobowy Izby • dopuszczenie skargi sądowej na wydanie zgody (sąd mógłby orzekać w trybie zabezpieczającym, a rozpoznanie sprawy przez KIO nie mogloby nastapic przed rozpoznaniem sprawy przez sąd).

BARIERY W ZAKRESIE PARTNERSTWA PUBLICZNO PRYWATNEGO

60.	W obecnym stanie prawnym wybór partnera do projektu koncesyjnego wymaga procedury wyboru partnera prywatnego w oparciu o przepisy ustawy o koncesji na roboty budowlane lub usługi. Niekiedy jednak ostateczna forma wynagrodzenia zostaje ukształtowana w toku negocjacji. Jeżeli w toku postępowania koncesyjnego okaże się, ze wynagrodzenie będzie miało charakter zbliżony do tradycyjnego zamówienia publicznego, konieczne byłoby wszczęcie nowej procedury w trybie PZP.	Art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o PPP	Konieczne jest wprowadzenie regulacji, która umożliwi w takiej sytuacji kontynuację wyboru partnera prywatnego w oparciu o przepisy Prawa zamówień publicznych. Przepisom art. 4 ust. 1 i 2 należy nadać brzmienie: Art. 4. 1 Do wyboru partnera prywatnego i umowy o partnerstwie publiczno–prywatnym stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.), w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie. 2. Jeżeli wynagrodzeniem partnera prywatnego jest prawo do pobierania pożytków z przedmiotu partnerstwa publiczno–prywatnego, albo przede wszystkim to prawo wraz z zapłatą sumy pieniężnej, do wyboru partnera prywatnego i umowy o partnerstwie publiczno–prywatnym, można stosować przepisy ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101, Nr 157, poz. 1241 i Nr 223, poz. 1778), w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
61.	Przepis art. 148 PZP ogranicza formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy.	Interpretacja rozszerzająca zastosowanie PZP także do umowy o PPP	W celu wyeliminowania wszelkich wątpliwości, pożądane jest wyłączenie stosowania art. 148 do projektów PPP.
62.	W sytuacji, gdy partner prywatny nie wykonuje należycie umowy o PPP, podmiot publiczny korzysta z przysługujących mu uprawnień, które najczęściej polegają na obniżeniu partnerowi prywatnemu wypłacanego wynagrodzenia, nałożeniu na niego kar umownych, bądź w skrajnych wypadkach rozwiązaniu umowy o PPP. W takiej sytuacji pogarsza się jednocześnie sytuacja banku finansującego przedsięwzięcie, gdyż często może on nie mieć wystarczającego zabezpieczenia spłat kredytu.	Brak uregulowania wstąpienia podmiotu finansującego w prawa partnera prywatnego (tzw. „step-in right")	Należy rozważyć możliwość wprowadzenia praktykowanego z powodzeniem zagranicą rozwiązania typu „step-in right" umożliwiającego bankom w sytuacji niewykonywania umowy o PPP przez partnera prywatnego wstąpienie za pośrednictwem specjalnie powołanej spółki celowej w prawa dotychczasowego partnera prywatnego. Można również rozważyć możliwość zawierania pomiędzy podmiotem publicznym, partnerem prywatnym oraz bankiem specjalnych trójstronnych umów mającej na celu uratowanie projektu w sytuacji jego zagrożenia z powodu niewykonywania umowy o PPP przez partnera prywatnego – umowa powinna określać prawa i obowiązki stron w sytuacji zagrożenia projektu. Wprowadzenie powyższych rozwiązań – korzystnych dla banków – prawdopodobnie przyczyni się również do zwiększenia skłonności banków do finansowania inwestycji realizowanych w formule PPP.
63.	Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym zawierane są na kilkanaście bądź kilkadziesiąt lat. Zakładając tak długi okres współpracy nie jest możliwe przewidzenie w umowie wszystkich okoliczności, które mogą powodować konieczność zmiany umowy o PPP.	Interpretacja rozszerzająca zastosowanie PZP także do umowy o PPP.	Należy wprowadzić przepisy wprost rozszerzające możliwości dostosowania wieloletnich umów o PPP do zmieniających się realiów.
64.	Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o PPP spółką celową PPP może być jedynie spółka utworzona w wyniku wcześniej zawartej umowy o PPP.	Art. 14 ust. 1 ustawy o PPP	Należy wprost uregulować możliwość wykorzystania dotychczas istniejących spółek komunalnych jako spółek celowych PPP, o których mowa w art. 14 ustawy o PPP. W takiej sytuacji partner prywatny obejmowałby udziały w już istniejącej spółce komunalnej, której w wyniku zawartej umowy o PPP zostanie powierzona realizacja przedsięwzięcia.

USTAWA O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
65. Obowiązek uzyskiwania pisemnej zgody właściciela, użytkownika, zarządcy lub administratora budynku na sprzedaż napojów alkoholowych, jeżeli punkt sprzedaży będzie zlokalizowany w budynku mieszkalnym wielorodzinnym. Obowiązująca regulacja prawna całkowicie zachwiała bezpieczeństwem inwestycji w lokale handlowe usytuowane w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, których jest zdecydowana większość. Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2007 r. sygn. akt II GSK 274/2006, publ. LEX 287959, Naczelny Sąd Administracyjny sprecyzował, że zgoda, o której mowa w art. 18 ust. 6 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości to wypowiedź właściwego podmiotu pochodząca z czasu rozpatrywania wniosku złożonego właściwemu organowi administracji publicznej. Wieloletnie umowy najmu zawierające bezwarunkową zgodę właścicieli na sprzedaż alkoholu wyrażoną na czas trwania umowy, wobec jednoznacznego orzeczenia NSA, nie dają żadnej pewności inwestycji, wprowadzając w rzeczywistości „dyktat" wspólnot mieszkaniowych. Bardzo częste są bowiem przypadki całkowicie nieracjonalnych i nieuzasadnionych decyzji wspólnot mieszkaniowych, odmawiających wydania aktualnego „oświadczenia" i wymuszanie od podmiotów inwestujących w lokal dodatkowych pieniędzy („haraczu") dla wspólnoty. W rzeczywistości prowadzi to do konieczności zamknięcia danej placówki handlowej i doprowadza inwestora do strat.	Art. 18 ust. 6 pkt 3) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.) – dalej: o wychowaniu w trzeźwości	Proponuje się skreślenie art. 18 ust. 6 pkt 3.
66. Nałożenie na organ wydający zgodę na handel alkoholem obowiązku automatycznego stosowania sankcji odebrania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z art. 18 ust. 10 pkt 1 i 2 i ust. 12. Rygoryzm orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego, sankcjonującego niezawinione jednorazowe przypadki naruszenia ustawowego rygoryzmu sprzedaży napojów alkoholowych prowadzi do nieuzasadnionego karania przedsiębiorców w całkowitym oderwaniu od ich zawinienia. Koniecznym wydaje się zmodyfikowanie zapisów ustawy w tym zakresie. Instytucja odebrania zezwolenia na handel alkoholem w wielu przypadkach stanowi najdotkliwszą karę, gdyż prowadzi do konieczności zamknięcia placówki handlowej co wydaje się sprzeczne z zasadami praworządnego państwa prawa. Ponadto ważne zezwolenie na sprzedaż alkoholu automatycznie wygasa w przypadku niezłożenia w terminie oświadczenia o wartości sprzedaży czy opóźnienia we wniesieniu opłaty za korzystanie z zezwolenia, która jest rozkładana na trzy raty. Niedokonanie w terminie opłaty często jest wynikiem sytuacji losowych, przeoczenia czy zwykłego zaniedbania pracownika.	Art. 18 ust. 10 pkt 1 i 2 i ust. 12 ustawy o wychowaniu w trzeźwości	Proponuje się wyodrębnienie fakultatywnych i obligatoryjnych przypadków cofania zezwoleń, uzależnionych od wagi naruszenia przepisów ustawy.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
67.	Wprowadzone limity punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad ich usytuowania na podstawie uchwał rady poszczególnych gmin (art. 12). Limity nie odnoszą się do potrzeb danej społeczności lokalnej, stanowiąc mechanizm korupcjogenny. W wielu miejscach trudno jest zaplanować i ponieść wysoką inwestycję w placówkę handlową, której istotnym elementem jest sprzedaż alkoholu, a jej immanentną cechą jest zmienność prowadzącego podmiotu gospodarczego w czasie.	Art. 12 ustawy o wychowaniu w trzeźwości	Rezygnacja z limitów będzie miała pozytywny wpływ na likwidację barier w rozwoju przedsiębiorczości oraz ograniczy korupcjogenne zjawiska mające miejsce przy wydawaniu zezwoleń. Zwiększą się przy tym dochody gmin, które będą mogły być przeznaczone na realne działania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
68.	Wymóg określenia we wniosku o wydanie zezwolenia miejsca prowadzenia działalności gospodarczej (art. 9 ust. 3b pkt 4). Wykonywanie działalności wyłącznie w miejscach wymienionych w zezwoleniu nie znajduje uzasadnienia w przypadku obrotu hurtowego napojów alkoholowych, a zgodnie z art. 10 ust. 4 dyrektywy 2006/123/WE: „Zezwolenie zapewnia usługodawcy możliwość podjęcia lub prowadzenia działalności usługowej na całym terytorium danego państwa (...)".	Art. 9 ust. 3b pkt 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości	Zniesienie wymogu określenia miejsca prowadzenia działalności gospodarczej.
69.	Wymóg określenia we wniosku o wydanie zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi wnioskowanego terminu ważności zezwolenia (art. 9 ust. 3b pkt 6).	Art. 9 ust. 3b pkt 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości	Proponuje się, aby zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zarówno hurtową jak i detaliczną wydawane były na czas nieoznaczony zgodnie z art. 11 ust. 1 Dyrektywy 2006/123/WE: „Zezwolenie jest udzielane usługodawcy na czas nieokreślony (...)".
70.	Wymóg posiadania tytułu prawnego do korzystania ze stacjonarnego magazynu dostosowanego do przechowywania napojów alkoholowych (obrót hurtowy) – art. 9^4.	Art. 9^4	Powyższy wymóg jest nieuzasadniony z uwagi różne formy prowadzenia działalności gospodarczej, proponuje się zniesienie tego wymogu.
71.	Brak uregulowania ustawowego sprzedaży alkoholu drogą elektroniczną.	Brak regulacji	Proponuje się dopuszczenie wprost sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych za pomocą środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, gdyż brak regulacji prowadzi do odmiennych interpretacji obecnie obowiązującej ustawy.
72.	Zbyt duża ilość zezwoleń na sprzedaż alkoholu i opłat za korzystanie z nich oraz nakładające się na siebie terminy dokonywania tych opłat (art. 18 ust. 3).	Art. 18 ust. 3) ustawy o wychowaniu w trzeźwości	Proponuje się zastąpienie trzech zezwoleń dwoma, co uprości także warunki wnoszenia opłat. Proponuje się jedną opłatę wnoszoną przed wydaniem zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 18% alkoholu.
73.	Niekorzystna stała kwotowa opłata za korzystanie z zezwoleń dla przedsiębiorców, których roczna wartość sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych nie przekroczyła progów określonych w ust. 5 art. 11^1. Obecnie obowiązujące rozwiązanie jest niekorzystne i krzywdzące dla przedsiębiorców, którzy sprzedają małe ilości napojów alkoholowych, gdyż wysokość wnoszonej przez nich opłaty nie jest uzależniona od wartości faktycznie sprzedanego alkoholu.	Ust. 5 art. 11^1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości	Proponuje się wprowadzenie opłaty procentowej, co pozwoli na zwiększenie rentowności w małych punktach sprzedaży, która waha się obecnie w graniach od 1% do 2%.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
74.	Niedookreślone uprawnienia gminy do wprowadzenia czasowego lub stałego zakazu sprzedaży napojów alkoholowych w obiektach lub na obszarach gminy ze względu na ich charakter (art. 14 ust. 6). Przyznanie gminie takiego uprawnienia wydaje się nieuzasadnione, gdyż ustawa enumeratywnie wymienia miejsca, w których zabrania się sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych ze względu na ich szczególny charakter lub funkcje. Ogólne uprawnienie gminy do wprowadzenia zakazów sprzedaży także w innych miejscach lub obiektach powoduje niepewność przedsiębiorców posiadających ważne zezwolenia. Może ich bowiem objąć zakaz sprzedaży napojów alkoholowych, gdy rada gminy podejmie taką uchwałę.	Art. 14 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości	Dookreślone uprawnienia gminy do wprowadzenia czasowego lub stałego zakazu sprzedaży napojów alkoholowych w obiektach lub na obszarach gminy ze względu na ich charakter (art. 14 ust. 6).
75.	Zbyt duża ilość nieuzasadnionych wymagań formalnych w procedurze ubiegania się o wydanie zezwolenia Obowiązek dołączania do wniosku o wydanie zezwolenia zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub odpisu z rejestru przedsiębiorców jest nieuzasadnione, gdyż organ gminy ma możliwość samodzielnego sprawdzenia, na podstawie numeru NIP lub REGON, czy dane podane we wniosku przedsiębiorcy są zgodne z ewidencją bądź rejestrem. Informacje z ewidencji działalności gospodarczej i rejestru przedsiębiorców są powszechnie dostępne, w związku z tym obowiązek poświadczenia wpisu również wydaje się nadmierny.	Art. 18 ust. 6 i 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości	Zredukowanie ilości wymagań formalnych w procedurze ubiegania się o wydanie zezwolenia
76.	Nieprecyzyjne zasady odpowiedzialności za sprzedaż alkoholu osobie nieletniej, czy znajdującej się pod wpływem alkoholu (art. 15 w zw. z art. 43 ust. 1 i 2). Obecne uregulowania prowadzą do pozbawienia przedsiębiorcy zezwolenia w przypadku, gdy sprzedawca dopuścił do sprzedaży napojów alkoholowych osobie nieletniej.	Art. 15 w zw. z art. 43 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości	Zasadne byłoby nałożenie, na sprzedawców lub podających napoje alkoholowe obowiązku odmowy sprzedaży lub podania napoju alkoholowego osobom, w przypadku których zachodzi wątpliwość co do ich pełnoletniości, a które odmawiają okazania dokumentu potwierdzającego wiek. Takie rozwiązanie umożliwiłoby uniknięcie sytuacji, w których sprzedający alkohol osobie niepełnoletniej unikają odpowiedzialności karnej poprzez wykazanie, iż nie mieli możliwości rozstrzygnięcia wątpliwości co do wieku nabywcy.
77.	Konieczność uzyskania, przy ubieganiu się o wydanie zezwolenia, pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy (art. 18 ust. 3a). Obecnie obowiązujący wymóg uzyskiwania w przypadku ubiegania się o zezwolenie pozytywnej opinii Komisji prowadzi do zbędnego przedłużania procedury i budzi wątpliwości co do zgodności z art. 22 Konstytucji RP.	Art. 18 ust. 3a) ustawy o wychowaniu w trzeźwości	Zniesienie konieczności uzyskania pozytywnej opinii gminy.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
78.	Zbyt restrykcyjne zasady wygaszania zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku wniesienia przez przedsiębiorcę opłaty za zezwolenie w niewłaściwej wysokości, np. 1 grosz lub 2 grosze mniej. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych, w takiej sytuacji, bez względu na fakt czy jest to 1 grosz czy 2 grosze niedopłaty zezwolenie jest wygaszane na 6 miesięcy.	Art. 18 ust. 12 pkt 5) ustawy o wychowaniu w trzeźwości	Proponujemy liberalizację tego przepisu poprzez wykreślenie słów: *„lub niedokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11[1] ust. 2 i 5”*
79.	Wymóg planów miejscowych dla inwestycji pow. 2000 m^2 W obecnym stanie prawnym dochodzi do naruszenia art. 20 i 22 Konstytucji RP ze względu na ograniczenie wolności działalności gospodarczej różnicujące przedsiębiorców. Przedsiębiorcy planujący inwestycje w obiekty handlowe o powierzchni pow. 2000m2 nie mogą pozostawać w gorszej sytuacji w stosunku do pozostałych przedsiębiorców. Nie można nazwać „ważnym interesem publicznym” uniemożliwianie rozpoczęcia działalności gospodarczej z uwagi na opieszałość gmin w opracowaniu planów miejscowych. Przedsiębiorcy powinni mieć stworzone równe warunki inwestycyjne. Różnicowanie wymagań ze względu na wielkość obiektów może być niekiedy uzasadniona, ale zasady powinny być tak sprecyzowane, aby była pewność co do możliwości rozpoczęcia inwestycji na danym terenie i racjonalne uzasadnienie w każdej indywidualnej sprawie odmowy.	Art. 10 ust. 2 pkt 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	W art. 10 ust. 2 pkt 8 ww. ustawy proponuje się wykreślenie wyrazów w brzmieniu: *„a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m^2”*
80.	Interpretacja przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez Ministerstwo Zdrowia w taki sposób, że nie jest możliwe prowadzenie detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych przez Internet;	Art. 18 ust. 7 pkt 6 ustawy	Zmiana przepisów ustawy w taki sposób, aby sprzedaż alkoholu przez Internet była dozwolona wprost albo zmiana interpretacji organów koncesyjnych, kontrolnych i Ministerstwa Zdrowia, gdyż sprzedaż alkoholu przez Internet można zorganizować w taki sposób w praktyce, aby cele przepisów ustawy zostały zachowane.

PROCES DOCHODZENIA NALEŻNOŚCI

81.	Przewlekłość tradycyjnych postępowań sądowych, szczególnie w sprawach gospodarczych. Odległe terminy wyznaczania rozpraw. Brak elektronicznych rozwiązań na wzór tych funkcjonujących w ramach EPU	Ustawa z dnia 27 lipca 2001 – Prawo o ustroju sądów powszechnych Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.	W kwestii usprawnienia sądownictwa, w tym gospodarczego, należy dążyć do pełnej informatyzacji tradycyjnych sądów, w tym wydziałów gospodarczych, co pozytywnie wpłynęłoby na efektywność pracy, innym pozytywnym aspektem byłyby oszczędności wynikające z elektronicznej wymiany korespondencji pomiędzy sądem a stronami postępowania.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
82. Brak efektywnego finansowania egzekucji komorniczej – opłaty stałe nie związane ze skutecznością egzekucji.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji, art. 53a Ustawa z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego, art. 797[1]	Wyeliminowanie lub obniżenie opłat stałych nie powiązanych ze skutecznością postępowań egzekucyjnych (art. 53a UKSE – poszukiwanie majątku dłużnika) System naliczania opłat od skutecznie przeprowadzonej egzekucji powinien motywować komorników do podejmowania efektywnych działań zakończonych wyegzekwowaniem zadłużenia. Obowiązujące regulacje pozwalają natomiast na osiąganie dochodów przez komorników, które nie są uzależnione od skuteczności podejmowanych czynności egzekucyjnych (opłata stała za poszukiwanie majątku dłużnika pobierana przez komorników od wierzycieli w zw. z art. 797[1] kpc i art. 53a kuse). Mając na uwadze powyższe proponuje się uchylenie przepisów regulujących pobieranie od wierzycieli opłat stałych (w ok. 75% bezskutecznych egzekucji) i zapewnienie komornikom wyższego wynagrodzenia z tytułu skutecznie zakończonej egzekucji (uchylenie art. 53a UKSE, zmiana art. 797[1] kpc komornikowi powinien przysługiwać jedynie zwrot wydatków gotówkowych związanych z poszukiwaniem majątku dłużnika).
83. Wysokie koszty pośrednie egzekucji komorniczej. Opłaty pobierane przez ZUS i Urząd Skarbowy za informacje udzielane komornikom sadowym na potrzeby egzekucji są drastycznie niewspółmierne do rzeczywistych kosztów i wpływają na nieopłacalność egzekucji.	Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 stycznia 2003r w sprawie wysokości opłaty pobieranej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych za udzielenie informacji komornikom sądowym oraz trybu jej pobierania Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2008r. w sprawie wysokości opłaty uiszczanej na rachunek organu podatkowego za udostępnienie informacji komornikom sądowym oraz trybu jej pobierania i sposobu uiszczania.	Obniżenie kosztów egzekucji poprzez wyeliminowanie opłat za dostęp do informacji z ZUS i Urzędu Skarbowego o majątku i dochodach dłużnika. Obniżenie kosztów obsługi procesu po stronie ZUS i Urzędu Skarbowego poprzez wprowadzenie elektronicznej komunikacji z wymienionymi urzędami i automatyczna obsługa odpowiedzi udzielanych komornikom sądowym.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
84. Weryfikacja danych: Obecnie obowiązek weryfikacji danych dłużnika w postępowaniu sądowym obciąża wierzycieli np. wierzyciel ma obowiązek podania sądowi właściwego adresu dłużnika, pomimo tego, iż sądy, komornicy, pracownicy administracji publicznej mają możliwości np. elektronicznego sprawdzenia, czy odpytania innych odpowiednich organów w tym zakresie i koszty z tym działaniem związane są znacznie niższe niż po stronie przedsiębiorców. Sądy i komornicy mogą obecnie odpytywać Centralne Biuro Adresowe drogą elektroniczną w trybie on-line o dane obywateli i za darmo, zaś okres uzyskania odpowiedzi w formie pisemnej dla wierzycieli wynosi do kilku miesięcy a koszt takiego zapytania wynosi 31 złotych (w przypadku działania przez pełnomocnika dochodzi 17 złotych opłaty skarbowej) W ZUS komornicy mają możliwość odpytania elektronicznego, jednakże opłata nie różni się od przypadku odpytania ZUS przez komornika w formie pisemnej i wynosi 36.15 złotych. Koszty zapytań w ZUS są w formie zaliczki ponoszone przez wierzyciela.	Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.	Obowiązek przenieść z biznesu na sądy i administrację publiczną, które mają możliwość za pomocą różnych systemów elektronicznych (ePUAP), korzystanie ze swoich baz danych; nie ma żadnego uzasadnienia, aby te koszty ponosił biznes. Urealnić również wysokość pobieranych opłat.
85. Procedura doręczeń w toku procesu. W związku z regulacjami zawartymi w ustawie z dnia 14 września 2010 r. o ewidencji ludności, istotnym problemem, powodującym ograniczenie prawa do sądu, będzie brak dostępności dla powodów (wierzycieli) danych dotyczących adresu dłużników. Wskazana ustawa znosi bowiem od dnia 1 stycznia 2016r. obowiązek meldunkowy oraz stanowi, iż od tego momentu dane dotyczące miejsca zamieszkania osób fizycznych nie będą gromadzone w podstawowym rejestrze PESEL. Istnieje w tym zakresie istotna różnica pomiędzy osobami fizycznymi, podlegającymi wpisowi do ewidencji działalności gospodarczej, a osobami fizycznymi, nie będącymi przedsiębiorcami. O ile bowiem w przypadku tych pierwszych w postępowaniu sądowym cywilnym mamy do czynienia z fikcją doręczenia (art. 139 § 3 k.p.c.), o tyle w przypadku drugiej grupy osób fizycznych sytuacja procesowa powoda przedstawia się odmiennie. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, na powodzie ciąży obowiązek prawidłowego oznaczenia adresu pozwanego, co w przypadku niemożności jego ustalenia w oparciu o dostępne rejestry prowadzone przez organy gminy spowoduje znaczne utrudnienia w dochodzeniu roszczeń (łącznie z możliwością przedawnienia roszczenia powoda), zwiększenie kosztów z tym związanych oraz przedłużenie okresu w jakim możliwe jest uzyskanie tytułu niezbędnego do zaspokojenia.	Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Ustawa z dnia 24 września 2010r. o ewidencji ludności.	Stworzenie regulacji obligujących sądy do weryfikacji adresu strony w rejestrze Pesel po zaistnieniu przesłanek określonych w art. 499 pkt 4 kpc Proponowana zmiana ma na celu przyspieszenie dokonywania ustaleń adresowych i tym samym przyspieszenie całej procedury dochodzenia należności na drodze sądowej (zgodnie z art. 44h ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych sądy mogą odpytywać rejestr adresowy on-line). Przedłożona propozycja ma także na celu zastosowanie do wszystkich osób fizycznych tych samym mechanizmów uznawania skuteczności doręczeń w postępowaniu sądowym cywilnym, jakie już funkcjonują wobec m.in. tej grupy osób fizycznych, które podlegają, na podstawie odrębnych przepisów, wpisowi do ewidencji działalności gospodarczej (art. 139 § 3 kpc) Propozycja ta pozostaje w ścisłym związku z obowiązkiem meldunkowym, o którym mowa w ustawie o ewidencji ludności, tj. powinności ujawnienia adresu miejsca zamieszkania, w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego. W perspektywie zniesienia obowiązku meldunkowego – doręczanie korespondencji dłużnikowi na adres wskazany przez niego w umowie bądź na adres wskazany w rejestrze jako ostatnie miejsce zamieszkania traktowane winno być jako doręczenie skuteczne.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
Perspektywa ograniczonej możliwości dochodzenia roszczeń od ukrywających się dłużników wzbudza duży niepokój przedsiębiorców, w szczególności dostawców usług masowych		Należy przy tym wskazać, iż proponowane rozwiązanie nie narusza praw tych osób, albowiem będą one mogły nadal kwestionować uznanie doręczenia za skuteczne w drodze czynności procesowych. Procedura doręczeń w toku procesu wymaga zmian, które z jednej strony umożliwią pozwanemu obronę jego praw, ale z drugiej strony nie będą blokowały wierzycielowi szybkiego i skutecznego dochodzenia roszczeń oraz nie będą podnosiły kosztów tego postępowania. Obecne regulacje w zakresie doręczeń znacznie wydłużają procedurę sądową. Komornicy sądowi mają możliwość odpytywania bazy pesel o adres zamieszkania dłużnika, nie ma powodu by z takich samych narzędzi nie mógł skorzystać sąd po zaistnieniu przesłanek wskazanych w art. 499 pkt 4 kpc.
86. Brak regulacji prawnych w zakresie elektronicznych rozwiązań w postępowaniu egzekucyjnym (elektroniczne wnioski egzekucyjne we wszystkich postępowaniach, elektroniczne akta komornicze, elektroniczna wymiana korespondencji pomiędzy wierzycielami i komornikami, a także komornikami i urzędami, elektroniczne potwierdzenie odbioru korespondencji)	Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji	Stworzenie przepisów regulujących w KPC i UKSE kwestie elektronicznej egzekucji: • elektroniczne wnioski egzekucyjne • elektroniczne akta komornicze, • elektroniczna wymiana korespondencji pomiędzy wierzycielami i komornikami, a także komornikami i urzędami, • elektroniczne potwierdzenie odbioru korespondencji
87. Uproszczenie formularzy w innych postępowaniach uproszczonym Od 1 stycznia 2010 r. zaczęło funkcjonować w Polsce tzw. elektroniczne postępowanie sądowe, w którym obowiązuje m.in. formatka przypominająca jednostronicowy formularz pozwu. Nie ma również obowiązku przedkładania żadnych załączników do pozwu, co znacznie odformalizowało procedurę i wpływa na tempo rozpatrywania sprawy przez sąd. Obecnie pozew w tradycyjnym postępowaniu uproszczonym wraz z załącznikami ma ok. 21 stron. W postępowaniu elektronicznym jest to 1 strona bez załączników.		Proponuje się wprowadzić takie same rozwiązania do postępowania upominawczego tradycyjnego, to jest papierowego oraz do postępowania uproszczonego. Na wzór niemiecki, zamienić 4 strony formularza pozwu na 1 stronę, tak jak to zostało uczynione w postępowaniu elektronicznym oraz zrezygnować z przedkładania załączników np. KRS, odpisu z CIDG, pełnomocnictwa, itd. Sądy mają albo powinny mieć elektroniczny dostęp do KRS tak aby móc sobie samemu sprawdzić, czy dany podmiot jest przedsiębiorcą i czy strona jest prawidłowo umocowana.
88. Brak rejestru bezskutecznych egzekucji i rejestru dłużników egzekwowanych Co roku setki tysięcy egzekucji kończą się bezskutecznie. Nie ma uzasadnienia, by np. banki nie posiadały dostępu do danych komorniczych, że w stosunku do podmiotu ubiegającego się o kredyt toczyło się postępowanie egzekucyjne, umorzone z powodu jego bezskuteczności. Dotychczasowe regulacje prawne spowodowały, iż baza dłużników w Krajowym Rejestrze Sądowym nie spełnia funkcji związanych z informowaniem o zaległościach płatniczych. Ze względu na wysokie koszty wierzyciele nie wpisują do niego swoich dłużników.	Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji	Niezbędne jest stworzenie rejestru bezskutecznych egzekucji, a także bazy danych dłużników egzekwowanych (która mogłaby być utrzymywana przez Krajową Radę Komorniczą). Nadrzędnym celem tego projektu jest zwiększenie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego i tym samym ograniczenie ryzyka na jakie narażeni są kredytodawcy. Realizacja projektu spełni także rolę edukacyjną mobilizując dłużników do spłaty zobowiązań. W związku z brakiem w chwili obecnej założeń do projektu legislacyjnego w tym zakresie eksperci Lewiatana i przedstawiciele

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
		komorników byliby zainteresowani wypracowaniem z udziałem Ministerstwa Sprawiedliwości rozwiązań i projektów ustaw w tym zakresie, przy współudziale Ministerstwa Gospodarki, by jednocześnie zapewnić dostęp do baz danych dłużników podlegających egzekucji za pośrednictwem Biur Informacji Gospodarczej.
89. Rozbieżności odnośnie przepisów o kosztach postępowania, np. w postępowaniu upominawczym opłata wynosi 5% wartości przedmiotu sporu; gdy nakaz zapłaty się uprawomocni sąd zwraca ¾ ww. opłaty z urzędu. Problem w tym, że jedne sądy zwracają z urzędu, inne tylko na wniosek.	Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	Jw.
90. Egzekucja komornicza Wielu dłużników celowo i systematycznie nie odbiera korespondencji od komornika, korespondencja awizowana przez Pocztę nie jest odbierana. Z praktyki wierzycieli masowych wynika, że wysyłanie korespondencji listem zwykłym wywołuje bardzo pozytywne skutki, bowiem korespondencja ta dociera do rąk adresatów – dłużników. Proponowana zmiana ma na celu dopuszczenie możliwości wysyłania na etapie egzekucji korespondencji do dłużników listem zwykłym, np. monitów, stanu rozliczeń – za wyjątkiem korespondencji wymienionej w procedurze sądowo-egzekucyjnej, która powinna być doręczona dłużnikowi za potwierdzeniem, w szczególności zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Obecne regulacje nie pozwalają komornikowi na kierowanie do dłużnika korespondencji listem zwykłym. Możliwość wysłania do dłużnika wezwania do zapłaty listem zwykłym będzie skutecznym narzędziem zdecydowanie podnoszącym skuteczność egzekucji.	Art. 19 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 2005r. w sprawie określenia szczegółowych przepisów o biurowości i ewidencji operacji finansowych kancelarii komorniczych;	Wprowadzić możliwość wysyłania do dłużnika korespondencji egzekucyjnej niestanowiącej czynności procesowej listem zwykłym – zmiana przepisów regulujących wysyłanie do dłużników korespondencji egzekucyjnej Propozycje zmian legislacyjnych: §. 19 – po ustępie 2 proponuje się dodanie ustępu 3 w następującym brzmieniu *„3. Korespondencja egzekucyjna może być kierowana do Dłużnika listem zwykłym bez wymogu potwierdzenia doręczenia, o ile nie jest korespondencją podlegającą obostrzeniom procedur sądowych”.*
91. Ograniczenia w zakresie egzekucji ze środków na rachunku bankowym dłużnika (art. 54 Prawa bankowego), obniżają skuteczność stosowania tego sposobu egzekucji (obecnie wyłączona spod egzekucji jest trzykrotność średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłaszanego przez GUS, tj. kwota ponad 10 tys. zł).	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe	Zmniejszenie ochrony przed egzekucją środków na rachunku bankowym dłużnika i określenie kwoty wolnej od zajęcia komorniczego na poziomie 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
92. Ograniczenia w zakresie egzekucji z minimalnego wynagrodzenia za pracę. Kwota wynagrodzenia minimalnego nie podlega egzekucji jednak ten sam konsument zarabiający minimalne wynagrodzenie ma możliwość systematycznego zaciągania zobowiązań w bankach, instytucjach finansowych, u dostawców usług masowych, nie płacąc wcześniejszych zobowiązań. Mimo iż sprawy trafiają do egzekucji komorniczej, wyegzekwowanie zadłużenia jest niemożliwe właśnie ze względu na minimalne wynagrodzenie. Obecna regulacja stwarza pole do nadużyć i celowego działania na szkodę potencjalnych wierzycieli.	Ustawa z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy	Zmniejszenie ochrony przed egzekucją minimalnego wynagrodzenia za pracę i określenie kwoty wolnej od zajęcia komorniczego na poziomie 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów.
93. Utrata tytułu wykonawczego blokuje wierzycielowi możliwość dochodzenia należności na drodze egzekucyjnej. Rozpatrzenie wniosku wierzyciela o ponowne wydanie tytułu wykonawczego w miejsce utraconego na posiedzeniu niejawnym bez obligatoryjnego wyznaczania rozprawy w każdej sprawie, zarówno dla dłużnika jak i dla wierzyciela oraz sądu znacznie uprości i skróci całą procedurę, w szczególności, jeśli okoliczności utraty tytułu wykonawczego zostały wykazane w sposób niewątpliwy we wniosku	Art. 794 kpc.	Uproszczenie procedury uzyskania tytułu wykonawczego w miejsce utraconego – bez konieczności wyznaczania rozprawy Propozycja zmiany legislacyjnej w art. 794kpc: Art. 794 kpc „Ponowne wydanie tytułu wykonawczego zamiast utraconego może nastąpić na mocy postanowienia sądu wydanego na posiedzeniu niejawnym. Na ponownie wydanym tytule wykonawczym czyni się wzmiankę o wydaniu go zamiast tytułu pierwotnego. W postępowaniu tym sąd ogranicza badanie do faktu utraty tytułu wykonawczego”.
94. Odpowiedzialność członków zarządu w spółkach handlowych W wyniku nowelizacji kodeksu spółek handlowych (k.s.h.) i kodeksu karnego (k.k.), która weszła w życie z dniem 13 lipca 2011 r., uchylony został z k.s.h. art. 585, który regulował odpowiedzialność karną członków zarządu spółek kapitałowych za tzw. działanie na szkodę spółki. Jednocześnie do art. 296 k.k. dodano § 1a, zgodnie z którym odpowiedzialność karną w postaci kary pozbawienia wolności do lat 3, ponoszą osoby, które poprzez nadużycie udzielonych im uprawnień lub niedopełnienie ciążących na nich obowiązków, sprowadzą na spółkę bezpośrednie niebezpieczeństwo wyrządzenia jej znacznej szkody majątkowej. Dodanie do art. 296 k.k. § 1a, podobnie jak wcześniejsze obowiązywanie art. 585 k.s.h., należy ocenić negatywnie. Podmiotom, które objęte są zakresem wyżej wskazanej normy grozi odpowiedzialność karna za działania lub zaniechania, które w skutkach nie prowadzą do rzeczywistego powstania znacznej szkody – wystarczającą przesłanką jest samo bezpośrednie niebezpieczeństwo jej wyrządzenia.		Zarządzający przedsiębiorstwami, przy akceptacji właścicieli większościowych i mniejszościowych, powinni mieć prawo podejmowania decyzji, które obarczone są dużym ryzykiem, bez obawy o narażenie się na odpowiedzialność karną. Należy zrezygnować z penalizacji działań zarządzających przedsiębiorstwami, które nie powodują szkody dla spółki, wspólników, lub wierzycieli. Ocena ryzyka podjętego przez zarządzających, które nie doprowadziło do realnej szkody, powinna być w gestii właścicieli i to oni powinni decydować o ewentualnym odwołaniu danej osoby z pełnionej funkcji. 1. W art. 296 k.k. postulujemy uchylenie §1a. 2. Alternatywnie proponujemy dodanie do art. 296 k.k. § 6, zgodnie z którym, nie będzie podlegał karze sprawca przestępstwa z art. 296 § 1a k.k., który dobrowolnie uchylił grożące niebezpieczeństwo (czynny żal)*. 3. Niezależnie od powyższego, postulujemy zmianę art. 296 § 4a), tak ażeby wszystkie przestępstwa określone w art. 296 k.k. ścigane były wyłącznie na wniosek pokrzywdzonej spółki lub jej pokrzywdzonych wspólników, bez względu na to, czy pokrzywdzonym jest Skarb Państwa, czy też nie.

* Przykład takiego rozwiązania można znaleźć chociażby w art. 220 § 3 k.k.

2. BARIERY WYNIKAJĄCE ZE STOSUNKÓW PRACY

BARIERY WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW PRAWA PRACY

95.	Nadmierna sztywność przepisów prawa pracy.	Art. 9^{1}, Art. 23^{1a} Kodeksu pracy	Rozszerzenie zakresu spraw, które może obejmować zawieszanie stosowania przepisów prawa pracy w związku z trudną sytuacją pracodawcy, np. możliwość wprowadzania przez pracodawcę niepełnego wymiaru czasu pracy.
96.	Pracodawca nie ma prawa uzyskania od kandydata do pracy: jego zdjęcia, numeru telefonu kontaktowego czy informacji o odbytych szkoleniach okresowych i BHP.	Art. 22^{1} Kodeksu pracy	Rozszerzenie katalogu informacji, których pracodawca ma prawo żądać od osoby ubiegającej się o zatrudnienie.
97.	Uciążliwym dla pracodawców w przestrzeganiu wymogów ochrony danych osobowych jest art. 22/1 Kodeksu pracy. Określa się w nim jakich informacji o pracowniku i o kandydacie do pracy może zażądać pracodawca. Niestety zakres tych informacji jest bardzo zawężony i nie obejmuje tych, które mają kluczowe znaczenie dla wielu specyficznych branż. Szkodliwym z punktu widzenia interesu firmy a nawet klienta/konsumenta jest np. ograniczenie możliwości przetwarzania danych o niekaralności (pracodawca może żądać ich zażądać tylko jeżeli obowiązek ich podania wynika z odrębnych przepisów).	Art. 22^{1} Kodeksu pracy	Dostęp do takich danych ma kluczowe znaczenie dla firm działających na rynku finansowym, powierzających swym pracownikom pieniądze lub papiery wartościowe, a także tych, które kontaktują się z klientem bezpośrednio u niego w domu. W takich okolicznościach pracy wiedza o ewentualnym konflikcie z prawem, w jaki mógł wejść pracownik, może mieć istotne znaczenie dla jakości świadczonych usług, dla bezpieczeństwa klientów, dla bezpieczeństwa pozostałych pracowników firmy oraz samej firmy. Biorąc pod uwagę, że na rynku działają pracodawcy, którzy takie dane mogą na mocy innych aktów prawnych przetwarzać – np. firmy ochroniarskie czy urzędy administracji publicznej, postulujemy rozszerzenia możliwości dostępu do tych danych poprzez rozszerzenie zapisów w/w przepisu.
98.	Nadmierne obowiązki informacyjne w przypadku przejścia zakładu pracy na innego pracodawcę. Pracodawca musi na piśmie poinformować pracowników o przewidywanym terminie przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę, jego przyczynach prawnych, ekonomicznych oraz socjalnych skutkach dla pracowników, a także zamierzonych działaniach dotyczących warunków zatrudnienia pracowników, w szczególności warunków pracy, płacy i przekwalifikowania. Prowadzi to zarówno do zbędnej biurokracji, jak też może utrudniać konkurencyjność przejmowanej firmy.	Art. 23^{1} Kodeksu pracy	Ograniczenie obowiązku informowania pracowników w razie przejścia zakładu pracy na innego pracodawcę. Dotyczyć to powinno zwłaszcza tych pracowników, dla których przejęcie nie będzie rodziło żadnych skutków.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
99.	Nadmierne obowiązki informacyjne.	Art. 29 Kodeksu pracy	1. Rewizja obowiązków informacyjnych wobec pracodawcy w celu wyeliminowania treści, które powtarzają się w różnych dokumentach (m.in. Regulaminy Pracy, Regulaminy Wynagradzania, Układy Zbiorowe Pracy). 2. Wymóg informowania w treści umowy o składnikach wynagrodzenia i warunkach zatrudnienia powinien dotyczyć tylko pracodawców, u których: • nie ma obowiązku wprowadzenia Regulaminu Wynagradzania (zgodnie z art. 77^2), • nie obowiązuje Ponadzakładowy lub/i Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy. U pracodawców, którzy mają Regulaminy Wynagradzania lub/i Układy Zbiorowe Pracy, dokładne informacje znajdują się w niniejszych dokumentach i tym samym nie ma potrzeby powtarzania tego w treści umowy.
100.	Wprowadzenie możliwości wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas wykonania określonej pracy.	Art. 30 § 1 pkt 5) Kodeksu pracy	W celu zachęcenia stron do szerszego wykorzystywania w praktyce umowy o pracę zawartej na czas wykonania określonej pracy proponuje się możliwość wcześniejszego jej wypowiedzenia za dwutygodniowym okresem wypowiedzenia.
101.	Brak rozwiązania prawnego przewidującego zawarcie umowy projektowej na czas trwania kontraktu pracodawcy z podmiotem zewnętrznym, z możliwością wcześniejszego jej wypowiedzenia.		Wprowadzenie do Kodeksu pracy nowej formy umowy o pracę, tzw. umowy projektowej. Umowa taka zawierana byłaby na czas trwania wskazanego w umowie projektu, umówionego pomiędzy pracodawcą a podmiotem zewnętrznym, z wprowadzeniem możliwości prawnej jej wcześniejszego rozwiązania z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia, jeżeli strony umowy taką możliwość przewidzą
102.	Nieskuteczność wypowiedzenia lub rozwiązania umowy o pracę w przypadku nieobecności pracownika.	Art. 30 i 41 Kodeksu pracy	Proponuje się wprowadzenie możliwości „zastępczego powiadomienia" o wypowiedzeniu lub rozwiązaniu umowy o pracę w sytuacji, gdy oświadczenie pracodawcy nie może być skutecznie złożone pracownikowi (np. z powodu wyjazdu zagranicznego pracownika). W konsekwencji zmiany art. 30 niezbędna będzie zmiana art. 41 Kodeksu pracy.
103.	Przepis Kodeksu rozróżnia wymiar urlopu na poszukiwanie pracy od okresu zatrudnienia i okresu wypowiedzenia umowy o pracę. K.p. przewiduje 3 dni urlopu dla osób z 3-miesięcznym okresem wypowiedzenia.	Art. 37 § 2 Kodeksu pracy	Zmiana przepisu, wprowadzająca jeden wymiar dla wszystkich pracowników (2 dni).

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
104.	Konieczność poinformowania o zamiarze wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony reprezentującej pracownika zakładowej organizacji związkowej.	Art. 38 Kodeksu pracy	Wprowadzenie następczej kontroli związkowej zamiaru wypowiedzenia umowy o pracę. Opinia związków zawodowych, która i tak nie jest wiążąca dla pracodawców, służyłaby jedynie jako dowód w postępowaniu sądowym, jeżeli wypowiedzenie byłoby niezasadne.
105.	Wydłużenie okresu ochronnego pracowników w wieku okołoemerytalnym z 2 do 4 lat de facto osłabia pozycję tych osób na rynku pracy. Konieczne jest przywrócenie poprzedniego kształtu art. 39 Kp. Dodatkowo brakuje precyzyjnych i jednoznacznie brzmiących definicji, które informowałyby, co należy rozumieć pod określeniem „wiek emerytalny" i w którym momencie rozpoczyna się ochrona przedemerytalna. Taka sytuacja dotyczy zwłaszcza pracowników, którzy nabywają uprawnienia do emerytury w wieku obniżonym lub do emerytury pomostowej (60 lat). W rezultacie pracownik, który nie rozwiązał stosunku pracy i nie odszedł na emeryturę w wieku 60 lat po raz kolejny podlega ochronie, tym razem 4 lata przed emeryturą w wieku powszechnym, czyli 65 lat.	Art. 39 Kodeksu pracy	Zniesienie lub skrócenie okresu ochrony pracowników w wieku przedemerytalnym. Należy doprecyzować w Kodeksie pracy definicji związanych z wiekiem emerytalnym i ochroną przedemerytalną, które byłyby czytelne i jasne również dla pracowników. Należy też uwzględnić w Kodeksie pracy regulacje wynikające z orzecznictwa Sądu Najwyższego, które wskazują, że pracownik korzysta z ochrony tylko raz.
106.	Zbyt mały katalog możliwości zmiany warunków pracy pracownikowi, któremu brakuje mniej niż 4 lata do emerytury – np. brak możliwości przeniesienia pracownika do innej jednostki organizacyjnej bez jego zgody.	Art.43 Kodeksu pracy	Rozszerzyć katalog o możliwość dokonania wypowiedzenia warunków pracy w przypadku, gdy powierzona praca jest zgodna z kwalifikacjami i nie spowoduje obniżenia wynagrodzenia oraz pozostałych świadczeń pracowniczych.
107.	Orzekanie przez sądy o przywróceniu pracownika do pracy. Rodzi to kłopotliwe skutki dla obu stron.	Art. 45 Kodeksu pracy	Rezygnacja z możliwości orzekania przez sąd o przywróceniu pracownika do pracy. W zamian wprowadzenie możliwości wypłaty odszkodowania za wypowiedzenie nieuzasadnione lub naruszające przepisy o wypowiadaniu umów o pracę.
108.	Brak możliwości rozwiązania umowy z winy pracownika po 14 dniach jego nieusprawiedliwionej nieobecności.	Art. 52 Kodeksu pracy	Dodanie przepisu dotyczącego rozwiązania umowy z winy pracownika po 14 dniach jego nieusprawiedliwionej nieobecności. Rozwiązanie umowy o pracę powinno nastąpić automatycznie i pracodawca nie powinien być zobowiązany do dostarczenia pisma o rozwiązaniu umowy o pracę, tylko świadectwa pracy. Obecnie pracodawca może rozwiązać umowę o pracę z pracownikiem dopiero po otrzymaniu potwierdzenia odbioru przez niego pisma o rozwiązaniu umowy o pracę, co niekiedy trwa bardzo długo, a pracodawca ponosi koszty związane z administracją kadrową takiej osoby, która porzuciła pracę i nie kontaktuje się z pracodawcą.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
109.	W kodeksie pracy zostały uregulowane jedynie zasady postępowania oraz sankcje w przypadku nieuzasadnionego wypowiedzenia umowy o pracę, gdy pracodawca dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec pracownika. Jednak coraz częściej dochodzi do sytuacji, kiedy to pracownik porzuca pracę bez wypowiedzenia i bez uprzedzenia. Istnieje przepis art. 611k.p., który przewiduje odpowiedzialność pracownika za nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę przez pracownika bez zachowania okresu wypowiedzenia.	Brakuje takiej regulacji w Kodeksie pracy	Uregulowanie w Kodeksie pracy sankcji za porzucenie przez pracownika stanowiska pracy, jeżeli skutkiem tego są straty pracodawcy. Powrót do regulacji porzucenia pracy. Porzucenie pracy stanowiło przesłankę wygaśnięcia, a nie rozwiązania stosunku pracy. Dlatego bardziej uzasadnionym byłoby wprowadzenie porzucenia pracy jako konkretnej przyczyny uzasadniającej rozwiązanie w trybie 52, ze wskazaniem na „nieusprawiedliwione zaniechanie świadczenia pracy przez okres co najmniej 1 tygodnia". Wówczas byłaby podstawa do roszczenia pracodawcy o odszkodowanie nie tylko za szkodę, ale również za utracone korzyści.
110.	Założenia przy konstruowaniu rozwiązań prawnych dotyczących telepracy były takie, aby zwiększyć zatrudnienie w formie telepracy osób starszych, bezrobotnych, niepełnosprawnych oraz kobiet. Jednak pracodawcy niechętnie stosują tę formę zatrudnienia. Zwracają oni uwagę na wątpliwości związane z obowiązującymi przepisami z zakresu BHP, a zwłaszcza z interpretacją tych przepisów w kontekście telepracy. Pracodawcy pytają np. czy inspektor BHP przed wprowadzeniem telepracy musi udać się do miejsca zamieszkania telepracownika i ocenić ryzyko zawodowe na stanowisku pracy oraz ustalić, czy są spełnione wymogi BHP.	Przegląd i modyfikacja przepisów utrudniających stosowanie telepracy, z uwzględnieniem obowiązków wynikających z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.	Dostosowanie wymogów BHP do specyfiki wykonywania pracy w formie telepracy.
111.	Obecny kształt art. 77^2 Kp powoduje sytuacje, w których brak porozumienia stron pozbawia pracowników zakładowych źródeł prawa, np. po rozwiązaniu zakładowego układu zbiorowego pracy (ZUZP) w zakładzie pracy brak jakichkolwiek źródeł prawa pracy.	Art. 77^2 Kodeksu pracy	Istnieje potrzeba uregulowania prawnego sytuacji, kiedy po wypowiedzeniu układu zbiorowego pracy nie dochodzi do porozumienia między pracodawcą i zakładową organizacją związkową w kwestii dotyczącej obowiązywania prawa wewnętrznego u pracodawcy. W praktyce pracodawca nie może wydać regulaminu wynagradzania bez zgody związku zawodowego pomimo istnienia takiego obowiązku. W szczególności konieczna jest zmiana art. 77^2 Kp, którego kształt skutecznie utrudnia zmianę warunków pracy i płacy po wypowiedzeniu lub rozwiązaniu układu zbiorowego pracy. Zmiana treści art. 77^2 Kp ma charakter systemowy.
112.	Obowiązek wypłacenia wynagrodzenia może być zrealizowany w inny sposób niż do rąk pracownika, jeżeli tak stanowi układ zbiorowy pracy lub pracownik uprzednio wyraził zgodę na piśmie.	Art. 86 § 3 Kodeksu pracy	Dookreślenie zapisu w § 3 o możliwości wypłaty wynagrodzenia przelewem na konto pracownika bez jego pisemnej zgody. Jedyny warunek to obowiązek podania numeru rachunku przez pracownika.
113.	Przepis wprowadza ograniczenie do 14 dni okresu wypłaty wynagrodzenia za okres choroby pracownikowi, który ukończył 50 lat. Taki sam termin powinien dotyczyć pozostałych pracowników.	Art. 92 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy	Wprowadzenie skutecznego mechanizmu ochrony pracodawcy przed nadużywaniem zwolnienia lekarskiego w okresie pierwszych 33 dni choroby oraz docelowe ograniczanie tego okresu do 14 dni choroby. Wprowadzenie bezpłatnego pierwszego dnia w przypadku niezdolności do pracy w stosunku do wszystkich zwolnień lekarskich – bez względu na długość ich trwania.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
114.	Przepisy nakładają na pracodawcę obowiązek archiwizacji i przechowywania (w formie tradycyjnych teczek) dokumentacji pracowniczej w szczegółowo określonych warunkach, przez okres 50 lat. Spełnienie tego obowiązku pociąga za sobą wysokie koszty i utrudnienia lokalowe, natomiast niedopełnienie go pociąga za sobą sankcję w postaci grzywny w wysokości od 1.000 do 30.000 zł.	Art. 94 pkt 9b, art. 281 Kodeksu pracy. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 15.02.2005 r. w sprawie warunków przechowywania dokumentacji osobowej i płacowej pracodawców (Dz.U. Nr 32, poz. 284), Rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 16.09.2002 r. w sprawie postępowania z dokumentacją, zasad jej klasyfikowania i kwalifikowania oraz zasad i trybu przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych (Dz.U. Nr 167, poz. 1375).	Zmiana przepisów umożliwiających archiwizację dokumentacji pracowniczej w formie zapisu na nośnikach elektronicznych.
115.	Wydawanie świadectw pracy	Art. 97 § 1 Kodeksu pracy	Pracodawca powinien mieć możliwość wstrzymania wydania świadectwa pracy do czasu rozliczenia się pracownika z powierzonym mu mieniem.
116.	Brak zapisów dotyczących zagadnienia monitoringu w miejscu pracy – brak definicji oraz wskazania dozwolonych rodzajów monitoringu.	Brak regulacji w Kodeksie pracy	Wprowadzenie odpowiednich zapisów regulujących zasady dopuszczenia monitoringu w miejscu pracy.
117.	Zmiana przepisów Kodeksu pracy w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych w celu wyeliminowania barier utrudniających kształcenie pracowników.	art. 103^{1}-103^{6} Kodeksu pracy	Wprowadzenie zasady określania warunków podnoszenia kwalifikacji na podstawie umowy pomiędzy stronami stosunku pracy. Doprecyzowanie zasad udzielania urlopu szkoleniowego na potwierdzanie kwalifikacji zawodowych.
118.	Obowiązek konsultowania ze związkami zawodowymi wszystkich wewnętrznych regulaminów HR – np. regulaminu pracy, regulaminu wynagrodzeń. Zapis ten znacząco wydłuża proces wprowadzania w życie nowych regulaminów, nawet takich, w których zmiany mają charakter jedynie kosmetyczny i wynikają np. z implementacji przepisów dostosowawczych UE. Z uwagi na częste zmiany w polskim Kodeksie pracy regulaminy nieustannie znajdują się w procesie konsultacyjnym.	Art. 104 Kodeksu Pracy	Zastąpienie konieczności konsultowania regulaminów wprowadzeniem prawa veta związków wobec regulaminu.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
119.	Niejasność i niespójność oraz brak elastyczności przepisów dotyczących czasu pracy. Przepisy te nie są dostosowane do warunków pracy, które wymuszają większą elastyczność pracownika w miejscu pracy.	Dział szósty (Czas Pracy) Kodeksu pracy	Należy zapewnić większą czytelność przepisów m.in. w zakresie norm czasu pracy, zlikwidować pojęcie doby pracowniczej, zapewnić większą swobodę pracy w godzinach nadliczbowych (np. doprecyzować pojęcia pracy w godzinach nadliczbowych, zmniejszyć wysokość dodatków w godzinach nadliczbowych, ujednolicić zasady rekompensowania pracy w nadgodzinach), wydłużyć okres rozliczeniowy do 12 miesięcy i go upowszechnić, tzn. wprowadzić niezależnie od profilu firmy i warunków atmosferycznych, co wpłynie dodatnio na elastyczność przedsiębiorstw i spowoduje stabilizację zatrudnienia.
120.	Uciążliwa definicja „doby pracowniczej”.	Art. 128 § 3 Kodeksu pracy	Zmiana definicji doby pracowniczej. Obecnie dobę definiuje się jako 24 kolejne godziny, poczynając od godziny, w której pracownik rozpoczyna pracę zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy. Interpretacja doby pracowniczej skutkuje tym, że pracodawca jest obowiązany traktować normalną pracę pracownika podjętą po okresie odpoczynku jako pracę w godzinach nadliczbowych, mimo że faktycznie nie jest to zlecanie nadzwyczajnej pracy ze względu na uzasadnione potrzeby pracodawcy, tylko podjęcie pracy w tej samej dobie pracowniczej, co jest możliwe, ze względu na fakt, że nie upłynęły 24 godziny. Wystarczy, że w kolejnym dniu pracownik rozpocznie pracę o godzinie wcześniejszej niż w dniu poprzednim, to w rozumieniu tego przepisu wykonuje pracę jeszcze w poprzedniej dobie pracowniczej. Zatem uznaje się, że jest to praca wykonywana ponad dobową normę czasu pracy i jest traktowana jako nadgodzina. W efekcie pracodawcy ponoszą duże koszty i nie chcą zgadzać się na ustalenie ruchomego czasu pracy, na czym z kolei bardzo zależy pracownikom, którzy dzięki temu mogą łączyć obowiązki zawodowe z życiem prywatnym, rodzinnym. Stąd w pełni zasadne jest zlikwidowanie pojęcia doby pracowniczej, która rodzi wiele problemów w praktyce i skutkuje nieuzasadnionym wzrostem obciążeń finansowych pracodawców. Warto wskazać, że racjonalizacja stosowania doby pracowniczej została już poddana praktycznej próbie w ramach ustawy z dnia 1 lipca 2009 r. o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców (Dz. U. z dnia 1 lipca 2009 r. Nr 125, poz. 1035) obowiązującej w latach 2009 – 2011. W tym okresie rozwiązanie to spotkało się z bardzo dużym zainteresowaniem obu stron stosunku pracy, wychodząc naprzeciw potrzebom organizacyjno – technologicznym zwłaszcza w sektorze handlu i budownictwa, w zmianowej organizacji czasu pracy, a także w administracji publicznej, która mogła organizować pracę urzędów zgodnie z zapotrzebowaniami odwiedzających ich petentów.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
121.	System obliczania wymiaru czasu pracy opiera się na dwóch normach – dobowej 8 godzinnej oraz 40 godzinnej, przeciętnej tygodniowej. Takie rozwiązanie powoduje znaczne utrudnienie w zakresie elastycznego korzystania z dostępnych pracodawcy godzin pracy, w taki sposób, aby odpowiadało to bieżącemu zapotrzebowaniu na pracę.	Art. 129 § 1 Kodeksu pracy	Skreślenie dobowej normy czasy pracy zwiększy elastyczność gospodarowania czasem pracy. Na straży funkcji ochronnej nadal stać będzie przeciętna tygodniowa 40 godzinna norma czasu pracy powodująca, że w praktyce nie wzrośnie liczba godzin pracy do przepracowania przez pracownika, w przyjętym okresie rozliczeniowym. Pracodawca w wyniku tak dokonanych zmian zostanie uprawniony do swobodnego określania długości dnia pracy w taki sposób, aby dzień pracy pracownika nie naruszał zasady 11 godzinnego nieprzerwanego odpoczynku. Jednocześnie tygodniowa norma czasu pracy spowoduje w praktyce, że wydłużenie dnia pracy spowoduje konieczność ograniczenia dni pracy lub czasu pracy w pozostałych dniach pracy.
122.	Jednym ze sposobów zwiększenia elastyczności stosunków pracy, który nie zagraża stabilizacji zatrudnienia i bezpieczeństwu pracowników, jest większa możliwość dostosowywania czasu i organizacji pracy do rzeczywistych potrzeb pracodawców.	Art. 129 Kodeksu pracy	Wydłużenie okresu rozliczeniowego maksymalnie do 12 miesięcy, co pozwoli na bardziej elastyczne dokonywanie rozkładu czasu pracy, ograniczy koszty przestojów i godzin nadliczbowych, koszty zwolnień i rekrutacji spowodowanych zwiększoną fluktuacją kadr, zaś pracownikom zyskać większe bezpieczeństwo zatrudnienia dzięki znacznemu ograniczeniu zwolnień w okresach przestojów.
123.	Czas pracy – równoważenie okresu odpoczynku	Art. 132 Kodeksu pracy	Dookreślić jak ma wyglądać równoważenie odpoczynku dobowego.
124.	Niska elastyczność czasu pracy. Wprowadzenie systemu przerywanego czasu pracy wymagane jest – w niemal wszystkich przypadkach – poprzez zbiorowy układ pracy. Taki zapis powoduje, że pracodawca, u którego nie działa organizacja związkowa, nie może wprowadzić systemu przerywanego czasu pracy.	Art. 139 Kodeksu pracy	Zmiany przepisów dotyczących przerywanego czasu pracy i rozszerzenie zakresu ich stosowania. System przerywanego czasu pracy powinien być wprowadzany w układzie zbiorowym pracy lub w porozumieniu z zakładową organizacją związkową, a jeżeli u danego pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa – w porozumieniu z przedstawicielami pracowników wyłonionymi w trybie przyjętym u tego pracodawcy. Jeżeli nie byłoby możliwe uzgodnienie treści tego porozumienia ze wszystkimi zakładowymi organizacjami związkowymi, to pracodawca uzgadniałby treść porozumienia z organizacjami związkowymi reprezentatywnymi w rozumieniu art. 241^{25a} kodeksu pracy. Obecne przepisy zezwalają pracodawcy wprowadzić przerywany czas pracy wyłącznie na podstawie układu zbiorowego pracy, chyba że jest on osobą fizyczną prowadzącą działalność w zakresie rolnictwa i hodowli, u którego nie działała zakładowa organizacja związkowa. Wówczas system przerywanego czasu pracy może być wprowadzony na podstawie umowy o pracę.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
		Należy rozszerzyć tryb wprowadzania tego systemu, aby był bardziej wykorzystywany w praktyce jako dogodne w niektórych przypadkach rozwiązanie dla pracownika i pracodawcy. Istnieje wiele rodzajów prac, dla których ten system byłby dogodny, kiedy działalność firmy jest nierozerwalnie związana z obsługą klientów w czasie szczytu porannego i popołudniowego (np. w transporcie, gastronomii). Strony nie mogą korzystać ze zbytniej swobody organizacji pracy, mając jednocześnie świadomość, że jest to dość kosztowny system czasu pracy, gdyż pracodawca musi płacić wynagrodzenie w wysokości połowy wynagrodzenia przestojowego za czas przerwy. Ten system jest korzystny nie tyle dla pracodawcy, który ponosi zwiększone koszty, co dla pracownika, który w czasie przerwy nie pozostaje do dyspozycji pracodawcy i sam decyduje o wykorzystaniu czasu wolnego. W trakcie tej przerwy pracownik może więc opuścić siedzibę pracodawcy bez konieczności jego zawiadamiania. Oczywiście, ten system ogranicza częściowo swobodę organizowania sobie życia osobistego przez pracownika, ale niekiedy jest to idealne rozwiązanie na godzenie życia zawodowego z prywatnym, na przykład w przypadku ludzi młodych, którzy w czasie przerwy mogą udać się na zajęcia doszkalające, kursy, wykłady na uczelni. Ponadto jest to przerwa opłacana, co istotny wymiar materialny. Barierą przed ewentualnymi zarzutami o nadużycie przepisów przez pracodawcę jest tryb wprowadzania tego systemu, albowiem może on być wprowadzony w drodze porozumienia z reprezentacją załogi. Ustalenie wysokości wynagrodzenia na poziomie 25% wynagrodzenia należnego jak za przestój w przerywanym systemie czasu pracy.
125. Zbyt krótka niepłatna przerwa w pracy	Art. 141 Kodeksu pracy	Należy dopuścić, aby pracodawca mógł wprowadzić przerwę w pracy, niewliczaną do czasu pracy, w wymiarze przekraczającym 60 minut, z zachowaniem przepisów ochronnych w zakresie dobowego i tygodniowego odpoczynku pod warunkiem, że pracownik złoży w tej sprawie indywidualny wniosek. Celem tej zmiany jest uwzględnienie szczególnych, wyjątkowych potrzeb pracownika, który może mieć wyjątkowo potrzebę skorzystania z dłuższej przerwy niż 60 minut na załatwienie różnych spraw (np. na wezwanie dyrektora placówki odbiór dziecka z przedszkola lub szkoły, które zachorowało, udanie się do urzędu w celu złożenia stosownych dokumentów, zawiezienie członka rodziny. Przykładów takich sytuacji jest bardzo dużo. Niejednokrotnie pracownicy są niezadowoleni, że nie mogą w ciągu dnia pracy załatwić swoich spraw prywatnych, a nawet udać się do domu, bo sam przejazd zajmuje całą przerwę, która obecnie obowiązuje. Dlatego to rozwiązanie zasługuje na poparcie, gdyż uwzględnia indywidualne potrzeby pracowników, zwłaszcza wychowujących małe dzieci i pozwala godzić życie zawodowe z rodzinnym.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
			Dopuszczenie dłuższej przerwy może być korzystne dla ludzi uczących się, kiedy w ciągu dnia mogą uczestniczyć w zajęciach na uczelni i potem wrócić do pracy, bez konieczności wnioskowania o cały dzień urlopu. Warto podkreślić, że przerwa może być udzielona w wyjątkowych sytuacjach i na wniosek pracownika. Pracodawca nie zawsze będzie miał możliwość, żeby zgodzić się na przerwę, ze względu chociażby na godziny funkcjonowania firmy czy brak możliwości zastępstwa pracownika na ten czas.
126.	W obecnej regulacji indywidualny rozkład czasu pracy nie pozwala na wielokrotne rozpoczynanie pracy w ciągu jednej doby pracowniczej, co znacznie ogranicza elastyczność stosowania tego rozkładu zarówno dla pracownika (na którego wniosek wprowadza się indywidualny rozkład), jak i pracodawcy.	Art. 142 Kodeksu pracy	Wprowadzenie indywidualnego rozkładu czasu pracy pracownika przewidującego różne godziny rozpoczynania i kończenia pracy. W takim przypadku ponowne wykonywanie pracy przez pracownika w tej samej dobie nie stanowi pracy w godzinach nadliczbowych. Pracownik dwukrotnie rozpoczynał pracę w tej samej dobie zgodnie z przyjętym rozkładem czasu pracy przy zachowaniu ogólnych norm dotyczących dobowego i tygodniowego wypoczynku.
127.	Obecnie pracownik zatrudniony w podstawowym systemie pracy nie ma możliwości odpracowania „niedoczasu" powstałego z jego winy lub na jego wniosek bez narażania pracodawcy na uznanie takiej pracy jako pracy w nadgodzinach.	Art. 151 Kodeksu pracy	Uregulowanie przypadków odpracowywania powstałego „niedoczasu" z winy pracownika. Proponuje się w art. 151 kp dodać przepis: „Pracy w nadgodzinach nie stanowią godziny pracy ponad obowiązujący wymiar czasu pracy stanowiąc odpracowanie na wniosek pracownika zwolnienia z pracy w celu załatwienia spraw osobistych pracownika lub spóźnienia do pracy".
128.	Zbyt wysokie dodatki za nadgodziny	Art. 151^1 Kodeksu pracy	Obniżenie dodatków za pracę w godzinach nadliczbowycZ uwagi na specyfikę pracy i częste szczyty sezonowe godziny nadliczbowe są konieczne w wielu firmach dla zapewnienia ciągłości pracy i dostarczenia klientom najlepszej jakości usług. Stąd większa elastyczność w zakresie rozliczania kosztów nadgodzin powoduje, że firmy byłyby skłonne dodatkowo zatrudniać na podstawie umowy o pracę kilkadziesiąt pracowników niż posługiwać się czasowym zatrudnieniem przez agencję pracy tymczasowej. Niższe dodatki zachęcają do inwestycji, gdyż firmy zagraniczne oceniają wielkość kosztów, jakie będą ponosić na okoliczność różnych sytuacji, w tym opłacania pracownikom pracy w godzinach nadliczbowych.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
			Należy podkreślić, że pracodawca w zależności od swojej sytuacji ekonomicznej, rodzaju branży, specyfiki działalności może ustanowić wyższe dodatki za nadgodziny. Przyjęcie na gruncie kodeksu pracy niższych dodatków za pracę w godzinach nadliczbowych wyposaża związki zawodowe w ważne narzędzie negocjacyjne, które powinno sprzyjać zawieraniu układów zbiorowych pracy, regulaminów lub innych aktów wewnątrzzakładowych. W wielu krajach praca w godzinach nadliczbowych jest rekompensowana niższymi stawkami wynagrodzeń w porównaniu do polskich regulacji prawnych. Na przykład Niemcy – 25% dni powszednie i 50% niedziele i święta; Francja – 25% pierwsza godzina i 50% każda następna; Włochy – 10% minimalna stawka, 30% średnio; Wielka Brytania – nie ma jednolitych standardowych stawek za nadgodziny, każdorazowo strony ustalają w umowie o pracę; Słowacja – 25%, wyższe dodatki, gdy przewiduje porozumienie partnerów społecznych.
129.	Zbyt wąski katalog prac dozwolonych w niedzielę i święta	Art. 151^{10} Kodeksu pracy	Poszerzenie katalogu prac dopuszczonych w niedziele i święta, ze względu na potrzeby biznesowe (np. świadczenie usług transgranicznych, dla korporacji międzynarodowych, świadczenie usług na rzecz podmiotów użyteczności publicznej, prowadzenie działalności sportowej) – art. 151^{10}. Uzupełnienie katalogu pomogłyby nie tylko zachować obecne liczne miejsca pracy w sektorze usług (ok. 200 tysięcy), ale poprawić konkurencyjność polskiego rynku pracy. Obecne regulacje kodeksu pracy nie uwzględniają zmian, jakie nastąpiły w gospodarce w obszarze świadczenia nowoczesnych usług w ciągu ostatnich kilkunastu lat.
130.	Zbyt wysoki wymiar czasu wolnego od pracy w przypadku braku wniosku pracownika (1:1,5)	Art. 151^{2} Kodeksu pracy	Ustalenie oddawania czasu wolnego za pracę w godzinach nadliczbowych w stosunku 1:1 – art. 151^{2} k.p.
131.	Brak pełnej możliwości wywiązania się pracodawcy z obowiązku rekompensowania pracownikowi czasu pracy. Jeśli pracownik wykonuje pracę w dniu dla niego wolnym od pracy, wynikającym z rozkładu czasu pracy w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy (sobota), to pracodawca ma jedynie możliwość udzielenia innego dnia wolnego do końca okresu rozliczeniowego.	Art. 151^{3} Kodeksu pracy	Umożliwienie pracodawcy pełnego wywiązania się z obowiązku rekompensowania pracownikowi czasu pracy. Jeśli pracodawca nie ma możliwości udzielenia innego dnia wolnego (np. kończy się okres rozliczeniowy), to należy umożliwić mu wypłatę pracownikowi stosownego dodatku do wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w dniu wolnym od pracy. Analogiczne rozwiązanie obowiązuje w przypadku pracy wykonywanej w niedziele i święta (151^{11}).

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
		Przykładem rozwiązania łączącego elastyczność z bezpieczeństwem pracowników jest rozwiązanie, które polega na tym, że jeśli pracownik wykonywał pracę w dniu dla niego wolnym od pracy wynikającym z rozkładu czasu pracy w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy (w praktyce chodzi zazwyczaj o sobotę), to pracodawca jest zobowiązany udzielić innego dnia wolnego do końca okresu rozliczeniowego, w terminie uzgodnionym z pracownikiem. Jeśli pracodawca nie ma takiej możliwości (np. kończy się okres rozliczeniowy, a pracownik przebywa na zwolnieniu chorobowym), to udzielenie dnia wolnego powinno nastąpić zaraz w kolejnym okresie rozliczeniowym. W sytuacji, gdy w danym bądź kolejnym okresie rozliczeniowym oddanie czasu wolnego jest z różnych powodów niemożliwe (np. przedłużająca się nieobecność pracownika w pracy z powodu choroby), to pracodawca jest zobowiązany wypłacić dodatkowe wynagrodzenie za pracę. Ta propozycja zasługuje na poparcie, gdyż tym sposobem dążymy do zrekompensowania czasu pracy w naturze, to jest przez oddanie dnia wolnego, mając na uwadze dbałość o należny odpoczynek pracownika, pozwalający chronić jego zdrowie. Natomiast gdy jest to niemożliwe z różnych, nieprzewidzianych powodów, to wówczas wypłacamy świadczenie pieniężne. Warto dodać, że podobne rozwiązanie obowiązuje obecnie w przepisach Kodeksu pracy, jeśli chodzi o pracę wykonywaną w niedziele i święta.
132. Sztywne przepisy dotyczące pracy ponad określony w umowie wymiar czasu pracy, w przypadku pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy.	Art. 155 § 5 Kodeksu pracy	Uelastycznienie przepisów dotyczących pracy ponad określony w umowie wymiar czasu pracy, w przypadku pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy. Proponuje się nadanie art. 155 § 5 brzmienia: „W przypadku pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy, praca ponad określony w umowie wymiar czasu pracy nie stanowi pracy w nadgodzinach w ramach norm czasu pracy dla pełnego wymiaru czasu pracy, chyba że strony postanowią inaczej w umowie o pracę"; lub dodanie zapisu: „Ustalona liczba godzin może odpowiadać pełnemu wymiarowi czasu pracy".
133. Niska elastyczność czasu pracy, postanowienia układów zbiorowych pracy i porozumień zbiorowych oraz regulaminów i statutów nie mogą być mniej korzystne dla pracowników niż przepisy Kodeksu pracy oraz innych ustaw i aktów wykonawczych, co uniemożliwia – mimo zgody zarówno pracodawców, jak i związków zawodowych – wprowadzenie przepisów bardziej elastycznego rozliczania czasu pracy.	Brakuje takiej regulacji w dziale szóstym (Czas Pracy) Kodeksu pracy	Umożliwienie pracodawcom stosowania indywidualnych kont czasu pracy.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
134.	Jednym z elementów elastyczności w stosunkach pracy, który nie zagraża stabilizacji zatrudnienia i bezpieczeństwu pracowników jest większa możliwość dostosowywania organizacji pracy do rzeczywistych potrzeb pracodawców.	Brakuje regulacji	Uregulowanie job-sharingu w polskim prawie pracy (czasowej redukcji wymiaru czasu pracy pracownika w związku z przejściowymi trudnościami pracodawcy i podziale pracy pomiędzy różnych pracowników: podziale zadań lub współdziałaniu pracowników przy wykonywaniu jednego zadania). Rozwiązanie to wprowadzane byłoby w drodze porozumienia ze związkami zawodowymi lub z przedstawicielstwami pracowników albo w formie porozumienia pomiędzy pracodawcą a pracownikiem (w formie wypowiedzenia zmieniającego), jeśli dotyczy nie więcej niż 10% zatrudnionych.
135.	Obecnie w przepisach regulujących urlopy wypoczynkowe można wyodrębnić cztery rodzaje urlopu wypoczynkowego – wypoczynkowy, na żądanie, zaległy wypoczynkowy i zaległy na żądanie. Brak jednolitego traktowania urlopów wprowadza w błąd np. w przypadku odwołania pracownika z urlopu czy zmiany terminu urlopu. Nie jest jasne, czy postanowienia rozdziału I w tym zakresie powinny być stosowane do urlopu na żądanie.	Dział siódmy Rozdział I (Urlopy wypoczynkowe)	Usunięcie z K.p. przepisów regulujących urlop na żądanie lub wyraźne uregulowanie urlopów na żądanie.
136.	Pomimo, iż pracownik nie świadczy pracy przez cały rok, nabywa prawo do pełnego urlopu, co powoduje podwyższenie kosztów pracy.	Kodeks pracy	Pozbawienie praw do urlopu wypoczynkowego za rok, w którym pracownik nie świadczył pracy z jakiegokolwiek powodu. Dodanie zapisu, że w sytuacji, gdy pracownik nie świadczy pracy z przyczyn nieusprawiedliwionych oraz z powodu tymczasowego aresztowania od początku danego miesiąca, za taki miesiąc nie przysługuje mu urlop wypoczynkowy (przysługujący urlop jest umniejszany proporcjonalnie w każdym takim przypadku).
137.	Nadmierne koszty pracy wynikające z wliczania nauki do wymiaru urlopu wypoczynkowego.	Art. 155 Kodeksu pracy	Uzależnienie wymiaru urlopu wypoczynkowego tylko od okresu pracy.
138.	Przepis stanowiący, że pracownikowi, który wykorzystał urlop za dany rok kalendarzowy, a następnie w ciągu tego roku uzyskał prawo do urlopu w wyższym wymiarze, przysługuje urlop uzupełniający. W praktyce oznacza to, że bez względu na to, w którym miesiącu roku kalendarzowego pracownik nabywa prawo do wyższego wymiaru urlopu, pracodawca ma obowiązek udzielić mu urlopu w takim wymiarze, jaki miałby miejsce od początku roku (np. do listopada – wymiar 20 dni, od grudnia – 26, urlop uzupełniający 6 dni).	Art. 158 Kodeksu pracy	Zmiana przepisu wskazująca, że urlop uzupełniający przysługuje proporcjonalnie, od miesiąca, w którym pracownik nabył prawo do wyższego wymiaru.
139.	Prawo do urlopu na żądanie często dezorganizuje pracę w zakładzie pracy (w szczególności dotyczy to MSP, gdzie zapewnienie zastępstwa jest niemożliwe). Przepisy dotyczące urlopu na żądanie wykorzystywane są również do organizacji quasi strajków, co jest sprzeczne z rolą strajku, który powinien być ostatecznością w przypadku sporu zbiorowego.	Art. 167^2, Art. 167^3, Art. 168 Kodeksu pracy	Usunięcie z Kodeksu pracy przepisów regulujących tzw. urlop na żądanie.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
140.	Kodeks pracy przewiduje, że pracownik uprawniony do urlopu wychowawczego może złożyć pracodawcy pisemny wniosek o obniżenie jego wymiaru czasu pracy do wymiaru nie niższego niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy w okresie, w którym mógłby korzystać z takiego urlopu. W konsekwencji wniosek o obniżenie wymiaru czasu nawet o 1 godz. w tygodniu powoduje, że pracownik zostaje objęty ochroną przed ewentualnym zwolnieniem. Takie brzmienie przepisu może powodować nadużycia i jest sprzeczne z intencją wprowadzenia go w życie. Dodatkowo przepis ten zniechęca do zatrudniania kobiet.	Art. 186^8 Kodeksu pracy	Likwidacja przepisu lub jego zmiana poprzez wskazanie, że wniosek o obniżenie wymiaru czasu pracy nie może być inna niż 1/2 etatu.
141.	Nieracjonalność przepisów określających uprawnienia pracowników związane z rodzicielstwem – pracownikowi wychowującemu przynajmniej jedno dziecko w wieku do 14 lat przysługuje w ciągu roku kalendarzowego zwolnienie od pracy na 2 dni, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, niezależnie od tego, czy drugi rodzic pracuje czy pozostaje bez pracy.	Art. 188 Kodeksu pracy	Przyznanie 2 dni opieki nad dzieckiem jednemu z rodziców pod warunkiem, że drugi nie pozostaje bez pracy.
142.	Nadmierne obowiązki związane ze szkoleniami BHP. Pracodawca jest obowiązany zapewnić przeszkolenie pracownika w zakresie BHP przed dopuszczeniem go do pracy oraz prowadzenie okresowych szkoleń w tym zakresie.	Rozdział VIII Działu dziesiątego Kodeksu pracy. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy	Mniejsze obciążenia pracodawcy w zakresie szkoleń BHP oraz powiązanie tych obciążeń ze stanem warunków pracy i występującymi w zakładzie pracy zagrożeniami.
143.	Brak spójności w przepisach dotyczących terminu przeprowadzenia szkolenia. Art. 237^3 § 2 Kodeksu pracy, art. 11 Rozporządzenia stanowią, że nie można dopuścić pracownika przed przeszkoleniem go w zakresie BHP, natomiast Art. 237^3 § 3 Kodeksu pracy wskazuje, że szkolenia odbywają się w godzinach pracy.	Art. 237^3 § 2 Kodeksu pracy, art. 11 Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy	Doprecyzowanie przepisów, umożliwiających jednoznaczne rozumienie obowiązków w tym zakresie.
144.	Brak przepisów dotyczących pracowników zatrudnianych przez osoby fizyczne, np. opiekunki do dziecka.		Określenie zasad zatrudniania przez osoby fizyczne – np. pomocy domowych, w tym ograniczenie zasad stosowania niektórych przepisów Kodeksu pracy.
145.	Sztywne określenie liczby godzin oraz obowiązku prowadzenia szkolenia stanowiskowego przez osobę kierującą pracą pracownika	Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie BHP	Pozostawienie zakresu szkoleń BHP (szkolenie ogólne i stanowiskowe) bez sztywnego określenia liczby godzin oraz obowiązku prowadzenia szkolenia stanowiskowego przez osobę kierującą pracą pracownika. Proponuje się, aby prowadzenie szkolenia stanowiskowego było realizowane przez osobę wyznaczoną przez pracodawcę.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
146. W aktualnym stanie prawnym istnieją poważne ograniczenia umożliwiające optymalizację zasobów ludzkich przez spółki skupione w ramach jednej grupy kapitałowej. Każda ze spółek należących do takiej grupy musi bowiem podpisywać odrębną umowę o pracę z pracownikiem, który świadczy pracę dla kilku spółek zależnych. Wiąże się to z wieloma komplikacjami zarówno dla pracodawcy, jak i samego pracownika. Pracownik zmuszony jest np. składać w każdej ze spółek wniosek o urlop oraz przynosić do każdej z nich zwolnienie lekarskie. Wypłacana pracownikowi pensja jest dzielona proporcjonalnie do etatu, na który zatrudniony jest w danych spółkach pracownik. Ma to wpływ chociażby na pozyskiwanie przez pracownika kredytu mieszkaniowego czy konsumenckiego. Uniemożliwia mu to też rozliczenie PIT-u przez pracodawcę. Pracodawca ma dla odmiany problem z wyznaczeniem jednej osoby odpowiadającej za pracę danego pracownika. Tak prozaiczna sprawa, jak ocena roczna pracownika, staje się w tej sytuacji prawdziwym wyzwaniem dla pracodawcy. Każda ze spółek zobowiązana jest też prowadzić i przechowywać przez 50 lat oddzielną dokumentację danego pracownika, kiedy de facto mogłaby to robić np. tylko spółka dominująca.	Obowiązujące przepisy nie przewidują w tym zakresie żadnych spójnych rozwiązań legislacyjnych	Niezbędne jest stworzenie przepisów umożliwiających zawieranie umowy o pracę przez spółkę dominującą, która miałaby prawo do dysponowania pracownikiem w ramach swoich spółek zależnych.

BARIERY WYNIKAJĄCE Z UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY, USTAWY O ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH I USTAWY O ROZWIĄZYWANIU SPORÓW ZBIOROWYCH

147. Ustawa o związkach zawodowych w wymiarze, w jakim dotyczy zakładowych organizacji związkowych, nadaje małym związkom zawodowym praktycznie takie same prawa jak dużym. Prowadzi to do sytuacji, gdzie związek zawodowy, który nie jest reprezentatywny, musi być w praktyce traktowany na równi ze związkiem reprezentatywnym oraz ma bardzo zbliżone prawa. W skrajnych przypadkach niewielka grupa ludzi decyduje o losach całej załogi i firmy, a pracodawca musi ponosić na jej rzecz podobne nakłady jak w przypadku dużych związków.	Ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych	Określenie nowych zasad reprezentatywności związków zawodowych i ograniczenie uprawnień organizacji niereprezentatywnych.
148. Ochrona stosunku pracy osób, które zajmują funkcyjne stanowiska we władzach związków zawodowych. Osoby takie nie mogą być rozliczane jako pracownicy. Prowadzi to niejednokrotnie do patologii w relacjach pracodawca – pracownik, ograniczając pracodawcę w zakresie sankcjonowania nieefektywności w pracy	Art. 32 Ustawy o związkach zawodowych	Zmiana obowiązujących zapisów.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
149.	Organizacja związkowa nie przekazuje do wiadomości pracodawców imiennych list swych członków zasłaniając się ustawą o ochronie danych osobowych. Rodzi to szereg komplikacji i trudnych sytuacji zaburzających proces zarządzania zasobami ludzkimi, w tym efektywnego prowadzenia procesów związanych z rozwiązywaniem umów o pracę.	Art. Ustawy o związkach zawodowych i Art. 38 Kodeksu Pracy oraz Art 23.1 ustawy o ochronie danych osobowych	Wprowadzenie następczej kontroli związkowej zamiaru wypowiedzenia umowy o pracę. Opinia związków zawodowych, która i tak nie jest wiążąca dla pracodawców, służyłaby jedynie jako dowód w postępowaniu sądowym, jeżeli wypowiedzenie byłoby niezasadne.
150.	Nadmierna biurokracja w budowaniu relacji pracodawca – związki zawodowe na poziomie zakładu pracy. W sytuacji, gdy w zakładach pracy działa kilka organizacji związkowych, oznacza to wzrost kosztów pracodawcy oraz trudności w realizacji przez pracodawcę zobowiązań względem zoz (ustalenie regulaminu wynagrodzeń czy negocjowanie układu zbiorowego pracy z kilkoma organizacjami, rozszerzony katalog chronionych funkcjonariuszy związkowych).	Dział jedenasty (Układy Zbiorowe Pracy) Kodeksu pracy	Ograniczenie obowiązków pracodawcy względem zakładowych organizacji związkowych.
151.	Brak wystarczających zachęt dla pracodawców do zawierania zakładowych układów zbiorowych pracy w szerszym wymiarze.	Dział jedenasty (Układy zbiorowe pracy) Kodeksu pracy	Wprowadzenie większych zachęt dla pracodawców do zawierania zakładowych układów zbiorowych pracy.
152.	Brak regulacji określającej zakres stosowania prawa wewnętrznego u pracodawcy po wypowiedzeniu układu zbiorowego pracy. Po orzeczeniu TK i uchyleniu niezgodnych z Konstytucją przepisów nie dokonano zmian Kodeksu pracy, dostosowujących prawo układowe do warunków gospodarki. Istnieje potrzeba uregulowania prawnego sytuacji, kiedy po wypowiedzeniu układu zbiorowego pracy nie dochodzi do porozumienia między pracodawcą i zakładową organizacją związkową w kwestii dotyczącej obowiązywania prawa wewnętrznego u pracodawcy. W praktyce pracodawca nie może wydać regulaminu wynagradzania bez zgody związku zawodowego pomimo istnienia takiego obowiązku	Dział jedenasty (Układy zbiorowe pracy) Kodeksu pracy	Konieczna jest zmiana art. 772 Kp, którego kształt skutecznie utrudnia zmianę warunków pracy i płacy po wypowiedzeniu lub rozwiązaniu układu zbiorowego pracy.
153.	Brak regulacji określających stosowanie ponadzakładowego układu zbiorowego w przypadku wystąpienia pracodawcy z organizacji pracodawców, która zawarła taki układ.	Art. 241^{19} Kodeksu pracy	Istnieje potrzeba uregulowania prawnego sytuacji, kiedy pracodawca występuje z organizacji pracodawców, która zawarła ponadzakładowy układ zbiorowy. Należy umożliwić pracodawcom możliwość odstąpienia od stosowania ponadzakładowego układu zbiorowego, jeżeli opuści organizację, która zawarła taki układ dla swoich członków.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
154. Zbyt szeroki zakres szczególnej ochrony pracowników przed wypowiedzeniem lub rozwiązaniem umowy o pracę. Istnieje ok. 40 grup pracowników (np. społeczni inspektorzy pracy) korzystających ze szczególnej ochrony przed wypowiedzeniem lub rozwiązaniem umowy o pracę. Pracodawca nie może ich zwolnić, np. nie może wypowiedzieć umowy o pracę pracownikowi, któremu brakuje nie więcej niż 4 lata do osiągnięcia wieku emerytalnego, jeżeli okres zatrudnienia umożliwia mu uzyskanie prawa do emerytury z osiągnięciem tego wieku.	Przepisy różnych ustaw (m.in. dotyczące pracowników pełniących funkcje z wyboru w samorządach zawodowych).	Powodem ustanowienia szczególnej ochrony dla wybranych grup jest potrzeba zapewnienia poczucia stabilizacji i bezpieczeństwa zatrudnienia dla pracowników w określonych sytuacjach. Jednak szeroki zakres ochrony nadmiernie ogranicza pracodawców w prowadzeniu własnej polityki zatrudnienia i racjonalnym zarządzaniu swą firmą. Stąd celowe jest dokonanie weryfikacji tych grup pracowników.
155. Brak sądowej kontroli legalności sporu zbiorowego.	Ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych	Doprecyzowanie warunków nielegalności strajku i zasad jego prowadzenia. Konieczność sądowej kontroli legalności sporu zbiorowego i strajku oraz instrumentów egzekwowania prawa w sytuacjach niepraworządności sporu zbiorowego.
156. Niewystarczający zakres instrumentów w rozstrzyganiu sporów na poziomie zakładu pracy. Pracodawca nie ma możliwości reagowania w przypadku, gdy strajk jest nielegalny, tzn. gdy pracownicy powstrzymują się od wykonywania pracy bez uprzedniego wyczerpania możliwości rozwiązania sporu wskazanych w Ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.	Ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych	Ustanowienie prawa do lokautu defensywnego, dopuszczanego postanowieniami Europejskiej Karty Społecznej (art. 6 ust. 4) w odniesieniu do strajków nielegalnych.

BARIERY W OBSZARZE RYNKU PRACY

157. Przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zawierają jedynie możliwość kontraktowania części usług instytucjom niepublicznym. W konsekwencji na ok. 700 osób bezrobotnych przypada jeden pośrednik, a mniej niż 5% osób zarejestrowanych w urzędach pracy uczestniczy w jakiejkolwiek aktywnej formie aktywizacji zawodowej. pośrednictwa pracy realizowanego przez publiczne urzędy pracy w Polsce nie odpowiada skali potrzeb. Jednocześnie brak jest działań, które umożliwiłyby powierzenie pośrednictwa pracy i innych całościowych sekwencji usług aktywizacyjnych wyspecjalizowanym podmiotom.	Brak regulacji w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	1. Wprowadzenie obowiązku zapewnienia powszechnej dostępności podstawowych usług rynku pracy, tj. pośrednictwa pracy, pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz doradztwa zawodowego dla wszystkich osób poszukujących pracy. 2. Wprowadzenie nowych zasad finansowania i kontraktowania usług rynku pracy.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
158.	Zgodnie z obowiązującymi przepisami efektywność zatrudnieniowa jest określona jako stosunek liczby osób bezrobotnych, które po zakończeniu udziału w określonej formie aktywizacji: a) uzyskały zatrudnienie w okresie do 3 miesięcy tj. wyrejestrowały się z Powiatowego Urzędu Pracy, lub b) jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programach nie zarejestrowały się w Urzędzie Pracy. Wyrejestrowania z Urzędu Pracy, o których mowa w punkcie a), są tożsame z wyrejestrowaniem z uwagi na brak stawiennictwa bezrobotnego w wyznaczonym przez Urząd terminie. Tak liczona efektywność zadań realizowanych w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu budzi kontrowersje. Skoro efektywność zatrudnieniowa osób aktywizowanych w ramach podstawowych form aktywizacji, kształtuje się na poziomie 50%, to należy sobie zadać pytanie co powoduje, że zwiększa się udział długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy, mimo tego, że większość z nich jest obejmowana aktywną formą przeciwdziałania bezrobociu.	Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Zmiana zasad liczenia efektywności zatrudnieniowej.
159.	Nadmierne obowiązki pracodawcy dokonującego zwolnień grupowych. W przypadku zwolnienia monitorowanego pracodawca jest obowiązany podjąć działania polegające na zapewnieniu pracownikom przewidzianym do zwolnienia lub będącym w trakcie wypowiedzenia lub w okresie 6 miesięcy po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego usług rynku pracy, realizowanych w formie programu.	Art. 70 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	W związku z uchwaleniem ustawy wprowadzono nieczytelne zapisy o tzw. zwolnieniach monitorowanych, przerzucając słuszne obowiązki związane z pomocą osobom zwalnianym grupowo na pracodawcę. Konieczność współdziałania pracodawcy z pracownikami urzędów pracy nie budzi zastrzeżeń, jednak to obowiązkiem urzędów pracy, których działania finansuje pracodawca (ze składki na Fundusz Pracy), powinno być przedstawienie odpowiedniej oferty urzędu dla zwalnianych pracowników.
160.	Brak zagwarantowania w puli Funduszu Pracy środków na refundowanie pracodawcy, który utworzył zakładowy fundusz szkoleniowy i ponosi koszty szkolenia pracowników oraz wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne.	Art. 108 ust. 1 pkt 23 i 24 oraz art. 109 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Zobowiązanie do przygotowania prognozy zapotrzebowania dofinansowania z tytułu utworzenia zakładowego funduszu szkoleniowego oraz zarezerwowania odpowiedniej kwoty na ten cel przyczyni się do pewności pracodawców.
161.	Starosta dysponuje zbyt dużą arbitralnością w przypadku decyzji o zawarciu z pracodawcą, który utworzył fundusz szkoleniowy, umowy o refundację kosztów szkolenia pracowników.	§ 11 rozporządzenia Ministra Pracy I Polityki Społecznej z dnia 3 grudnia 2009 r. w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów szkoleń oraz wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń	Powinien zostać wpisany katalog przyczyn odmowy zawarcia umowy z pracodawcą. Przyczyni się to do przejrzystości procesu przyznawania dofinansowania na szkolenia pracowników oraz do popularyzacji tworzenia funduszy szkoleniowych przez pracodawców.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
162. Fundusz Pracy, utrzymywany ze składek pracodawców, jest obciążany dopłacaniem do grup społecznych nie mających bezpośredniego związku z rynkiem pracy. Taką grupą, która nie płaci składek na ubezpieczenia społeczne są osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędach pracy. Zapis ten utrzymuje w statystykach urzędów pracy fikcyjnych bezrobotnych, osób które nie poszukują pracy, ale rejestrują się tylko dla uzyskania prawa do ubezpieczenia.	Art. 86 ust. 7 ustawy o finansowaniu opieki zdrowotnej ze środków publicznych	Środki, z których urzędy pracy opłacają składkę na ubezpieczenie zdrowotne osób bezrobotnych powinny zostać wykorzystywane na rzecz polityki rynku pracy, a nie na rzecz zadań z tytułu opieki społecznej. Składki pracodawców na Fundusz Pracy powinny być wykorzystywane na rzecz rynku pracy, aktywizacji zawodowej, wzmacniania kapitału ludzkiego w gospodarce.

BARIERY W ZATRUDNIANIU PRACOWNIKÓW TYMCZASOWYCH

163. Zgodnie z przyjętą wykładnią, jeżeli niezdolność do pracy powstała przed osiągnięciem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego, to podstawę wymiaru zasiłku stanowi wynagrodzenie, które pracownik osiągnąłby, gdyby pracował ten miesiąc. W stosunku do osób wykonujących pracę tymczasową przyjmuje się, że nie powinno mieć miejsca uzupełnianie wynagrodzenia do pełnej wysokości, przez wzgląd na specyfikę zatrudnienia w agencji. Jego uzupełnianie następuje wyłącznie do okresu, na jaki została zawarta umowa o pracę, o ile trwa ona krócej niż jeden miesiąc. Rezultatem obowiązującej wykładni jest nierówne traktowanie pracowników tymczasowych w porównaniu do pracowników zatrudnionych bez pośrednictwa agencji pracy tymczasowej.	Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267) oraz ustawa z 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz.U. z 2003 r. Nr 166, poz. 1608).	Regulacje ubezpieczeniowe powinny być dostosowane do specyfiki pracy tymczasowej, która charakteryzuje się krótkotrwałością i ulega częstemu ponawianiu. Elastyczność usługi świadczonej przez pracowników tymczasowych nie może powodować ich dyskryminowania. Jeśli nadal będą oni podlegać ogólnym zasadom ubezpieczeń społecznych, to będą występować z roszczeniami o wyrównanie wysokości wypłaconych świadczeń z tytułu niezdolności do pracy.
164. Ograniczenie zakresu prac wykonywanych przez pracownika tymczasowego. Zakaz wykonywania przez pracowników tymczasowych prac szczególnie niebezpiecznych w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 237^{15} Kodeksu pracy nie jest uzasadniony ze względu na ochronę pracowników tymczasowych lub wymogi zdrowia i bezpieczeństwa w pracy. Każdy pracownik, zarówno tymczasowy, jak i bezpośrednio zatrudniony przez pracodawcę użytkownika, przed rozpoczęciem pracy podlega takim samym badaniom lekarskim oraz przechodzi takie samo szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Nie ma również żadnych różnic, jeżeli chodzi o poziom ochrony BHP zapewnianej obu grupom pracowników w trakcie wykonywania pracy. W związku z tym nie ma żadnych argumentów związanych z potrzebą ochrony pracowników tymczasowych, tłumaczących wyłączenie możliwości wykonywania przez nich prac szczególnie niebezpiecznych.	Ustawa z 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz.U. z 2003 r. Nr 166, poz. 1608).	Wykreślenie art. 8 pkt 1) oraz zamiana okresu „3 miesięcy” w pkt 3) na okres 1 miesiąca. Proponowane brzmienie całego art. 8: „Pracownikowi tymczasowemu nie może być powierzone wykonywanie na rzecz pracodawcy użytkownika pracy: 1. (skreślony), szczególnie niebezpiecznej w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 23715 Kodeksu pracy, z wyłączeniem pracowników posiadających potwierdzone uprawnienia do wykonywania określonego rodzaju pracy; 2. na stanowisku pracy, na którym jest zatrudniony pracownik pracodawcy użytkownika, w okresie uczestniczenia tego pracownika w strajku; na stanowisku pracy, na którym, w okresie 1 miesiąca poprzedzającego przewidywany termin rozpoczęcia wykonywania pracy tymczasowej przez pracownika tymczasowego, był zatrudniony pracownik pracodawcy użytkownika, z którym został rozwiązany stosunek pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.”

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
Zniesienie tego zakazu jest uzasadnione ze względu na wskazaną w art. 4 ust. 1 Dyrektywy 2008.104.WE z 19.11.2008r. o pracy tymczasowej potrzebę zapewnienia właściwego funkcjonowania rynku pracy, ponieważ ogranicza on dostęp pracowników tymczasowych do rynku pracy. Występowanie ograniczenia w postaci zakazu zatrudniania pracowników tymczasowych na stanowisku pracy, na którym był zatrudniony pracownik pracodawcy użytkownika, z którym został rozwiązany stosunek pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, należy uznać za normę o charakterze ochronnym, jednak przyjęty w polskiej ustawie termin 3 miesięcy jest zbyt restrykcyjny. Istotą gwarancji przyjętej w tym przepisie jest zakaz zastępowania pracowników stałych pracodawcy użytkownika pracownikami tymczasowymi na stanowiskach istniejących, a więc zakaz wstąpienia pracownika tymczasowego w miejsce zajmowane przez pracownika stałego. Skrócenie okresu ochronnego do 1 miesiąca nie naruszy istoty gwarancji określonej w tym przepisie, ponieważ nadal przez miesiąc od ustania stosunku pracy jednego pracownika nie będzie można na jego stanowisko zatrudnić pracownika tymczasowego.		
165. Ograniczenie długości zatrudnienia pracownika tymczasowego do 18 miesięcy. Ograniczenie okresu zatrudnienia pracowników tymczasowych w celu skierowania do pracy na rzecz jednego pracodawcy użytkownika nie znajduje uzasadnienia w świetle postanowień Dyrektywy. Pracodawcy użytkownicy, których działalność poddaje się całorocznej sezonowości i niepewności w zakresie bieżących obrotów, mają często stałą potrzebę uzupełniania personelu stałego personelem tymczasowym. Tacy pracodawcy inwestują w wyszkolenie pracowników tymczasowych i dla nich okres 18 miesięcy dozwolonego zatrudniania pracownika tymczasowego jest okresem nie znajdującym gospodarczego uzasadnienia i powodującym utratę doświadczonego pracownika. Limit 18 miesięcy zamyka pracownikom tymczasowym drogę do dalszego zatrudnienia tymczasowego w oczekiwaniu na pojawienie się wolnego stanowiska pracy u pracodawcy użytkownika. Ze względu na ograniczenie występujące w art. 20 ustawy muszą oni zostać zwolnieni i pozostają bez pracy mimo, iż zostali wyszkoleni przez pracodawcę użytkownika, zdobyli doświadczenie zawodowe, a pracodawca użytkownik chce ich dalej zatrudniać w ramach pracy tymczasowej. W opisanych sytuacjach ograniczenie okresu zatrudnienia pracownika tymczasowego do 18 miesięcy nie jest uzasadnione ani interesem ogólnym ani nie realizuje celu ochrony pracownika tymczasowego.	Ustawa z 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz.U. z 2003 r. Nr 166, poz. 1608).	Wydłużenie długości zatrudnienia do np. 24 m-cy Zwiększenie limitów zatrudnienia pracowników tymczasowych może przynieść następujące korzyści: zapewni możliwość utrzymania zatrudnienia przez dłuższy okres, w oczekiwaniu na stałe zatrudnienie u pracodawcy użytkownika (wpłynie na tworzenie lub utrzymanie miejsc pracy), ograniczy ryzyko niepewności sytuacji życiowej pracowników tymczasowych przechodzących od jednego pracodawcy użytkownika do drugiego, co utrudnia znalezienie stałej pracy, ograniczy ryzyko przechodzenia z umów o pracę tymczasową na umowy cywilnoprawne.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
166. Brak szczególnych przepisów dotyczących odprowadzania składki na PFRON przez agencje pracy tymczasowej. Agencja nie jest w stanie zrealizować postulatu zatrudnienia określonej liczby niepełnosprawnych pracowników, bowiem nie od niej zależy, ilu pracowników zatrudni w danym czasie, i nie ona tworzy miejsca pracy. Trudno też wymagać od użytkownika poszukującego pracownika, np. na okres dwóch tygodni. zatrudnienia osoby niepełnosprawnej dla której trzeba utworzyć specjalnie przygotowane stanowisko pracy. Jest to obciążenie parapodatkowe, niestanowiące kosztów uzyskania przychodów, a które stanowi swoistą „karę" za niezatrudnianie osób niepełnosprawnych.	Art. 21 ust 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 z póź.zm.)	W art. 21 ust 5 wprowadzić pkt 7 Do liczby pracowników, o której mowa w ust 1, nie wlicza się – jeżeli nie są to osoby niepełnosprawne – osób zatrudnionych: 7) pracowników tymczasowych zatrudnianych przez agencje pracy tymczasowej, zgodnie z ustawą z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, w celu skierowania ich do wykonywania pracy na rzecz pracodawców użytkowników.
167. Brak wyłączeń w odniesieniu do agencji z zakresu stosowania przepisów ustawy o ZFŚS. Zatrudnianie przez agencję pracy tymczasowej pracowników tymczasowych na podstawie stosunku pracy powoduje konieczność wliczenia ich do poziomu zatrudnienia, od którego zależy konieczność utworzenia ZFŚS. Ciągłe zmiany stanu zatrudnienia w agencji pracy tymczasowej powodują znaczne trudności w określeniu wartości funduszu, poza tym agencje pracy tymczasowej nie mają fizycznej możliwości w uwzględnianiu pracowników tymczasowych jako beneficjentów funduszu.	Art. 3 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t. j. Dz. U. nr 70 z 1996r., poz. 335 z późn. zm	Wyłączenie z poziomu zatrudnienia, od. którego zależy obowiązek tworzenia ZFŚS pracowników tymczasowych, zatrudnionych w celu skierowania ich do wykonywania pracy na rzecz pracodawców użytkowników.
168. W obecnym stanie prawnym do obliczenia podstawy zasiłku chorobowego dla pracowników tymczasowych nie uwzględnia się wynagrodzenia z kolejno następujących po sobie umów oddzielonych od siebie przerwą przypadającą na dzień roboczy. W konsekwencji pod uwagę bierze się tylko okres, na który została zawarta umowa, z której powstało prawo do zasiłku. To oznacza, że pomimo odprowadzania od wynagrodzeń pracowników tymczasowych składek na ubezpieczenia społeczne w pełnej wysokości, nie uzyskują oni równorzędnych świadczeń do tych otrzymywanych przez innych zatrudnionych, choć sytuacja formalnoprawna tych dwóch grup zatrudnionych jest identyczna. Wysokość uzyskiwanych zasiłków chorobowych sporadycznie osiąga minimalny ustawowo wymiaru zasiłku.	Art. 36 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa	Wprowadzenie zapisów zrównujących w prawach do zasiłku chorobowego pracowników tymczasowych z pozostałymi pracownikami.

BARIERY W ZATRUDNIANIU NIEPEŁNOSPRAWNYCH

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
169.	Miesięczne dofinansowanie wynagrodzenia osób niepełnosprawnych nie przysługuje na pracowników zaliczonych do umiarkowanego lub lekkiego stopnia niepełnosprawności, którzy mają ustalone prawo do emerytury. W istotny sposób ogranicza to możliwość znalezienia pracy przez te osoby.	Art. 26a ust. 1a[1] Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	Miesięczne dofinansowanie wynagrodzenia osób niepełnosprawnych powinno przysługiwać niezależnie od pobierania świadczeń emerytalnych. W innym razie poszerzony zostaje krąg osób wykluczonych zawodowo.
170.	Stygmatyzujący charakter definicji stopnia niepełnosprawności. Aktualnie obowiązująca definicja zarówno osoby niepełnosprawnej w stopniu znacznym jak i umiarkowanym wskazuje, iż osoba posiadająca ten stopień niepełnosprawności nie jest zdolna do pracy albo jest do niej zdolna jedynie w warunkach chronionych.	Art. 4 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	Definicja stopnia niepełnosprawności powinna wskazywać, iż osoba niepełnosprawna posiadająca dany stopień niepełnosprawności powinna pracować na przystosowanym do jej potrzeb stanowisku pracy, także na otwartym rynku pracy
171.	Niepełnosprawny pracownik nie może pracować w godzinach nadliczbowych oraz porze nocnej, chyba że jest zatrudniony przy pilnowaniu lub na jego wniosek lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracowników lub w razie jego braku lekarz sprawujący opiekę nad tą osobą wyrazi na to zgodę.	Art. 15 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	Konieczne jest zniesienie zakazu pracy w godzinach nadliczbowych i porze nocnej, ponieważ pracodawca w razie wystąpienia jego szczególnych potrzeb nie ma możliwości powierzenia osobie niepełnosprawnej dodatkowej pracy. Implikuje to sytuację, w której osoby niepełnosprawne mają ograniczony dostęp do wyższych stanowisk (np. menedżerskich), gdzie potrzeby takie ze względu na specyfikę wykonywanych obowiązków często się zdarzają.
172.	Pracownikowi niepełnosprawnemu prócz urlopu wypoczynkowego przysługującego wszystkim pracownikom (20 lub 26 dni w roku), jeżeli jest osobą niepełnosprawną zaliczoną do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, przysługuje także dodatkowy 10-dniowy urlop wypoczynkowy. Poza tym, dla osoby niepełnosprawnej w stopniu znacznym lub umiarkowanym przewidziane zostało prawo do zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w wymiarze do 21 dni w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym oraz w celu wykonania badań specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających, a także w celu uzyskania zaopatrzenia ortopedycznego lub jego naprawy, jeżeli czynności te nie mogą być wykonane poza godzinami pracy. Łączny wymiar urlopu dodatkowego oraz zwolnienia od pracy w związku z uczestnictwem w turnusie rehabilitacyjnym nie może przekroczyć 21 dni w roku kalendarzowym.	Art. 19 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	Rezygnacja z dodatkowego 10-dniowego urlopu wypoczynkowego. Perspektywa dwumiesięcznej nieobecności pracownika w pracy zniechęca pracodawców do zatrudniania osób niepełnosprawnych lub powierzania im wyższych stanowisk. Szczególnie biorąc pod uwagę, że firmy wskazują, iż osoby niepełnosprawne częściej niż sprawni pracownicy przebywają na zwolnieniach lekarskich
173.	Warunkiem zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na przystosowanie stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej jest pozytywna opinia Państwowej Inspekcji Pracy, wydawana na wniosek starosty.	Art. 26 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	Tak skonstruowana procedura znacznie wydłuża czas trwania postępowania o zwrot kosztów przystosowania stanowiska poniesionych przez pracodawcę. W interesie pracodawcy, jest dostosowanie stanowiska pracy, aby w konkretnym przypadku praca mogła być wykonywana, ponieważ zobowiązuje się on wówczas do zatrudnienia osoby niepełnosprawnej na okres co najmniej 36 miesięcy, dlatego też owa kontrola jest zbędna.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
174.	Zróżnicowana kwota dofinansowania do wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników – Wysokość dofinansowania została przez ustawodawcę uzależniona od stopnia niepełnosprawności i tak, 180 procent najniższego wynagrodzenia pracodawca otrzymuje jeśli zatrudnia osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 100 procent z umiarkowanym i 40 procent z lekkim stopniem. Jednak 100 procent ww. kwot dofinansowania otrzymują jedynie pracodawcy prowadzący zakłady pracy chronionej. Pracodawcom z otwartego rynku pracy, mimo zatrudnienia osób o tych samych schorzeniach i tym samym stopniu niepełnosprawności, refundowana jest jedynie część ww. kosztów wynagrodzenia, tj. 70%.	Art. 68gb Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	Zatrudnienie osób niepełnosprawnych powinno koncentrować się przede wszystkim na otwartym rynku pracy. Wówczas, w zakładach pracy chronionej pracowałyby tylko osoby najciężej chore (głównie chore psychicznie) , które nie mają szans na znalezienie zatrudnienia w innych warunkach. Pozostali niepełnosprawni pracowaliby razem z osobami sprawnymi na otwartym rynku, co pozwoli ze względu na ich powszechną obecność dużo łatwiej walczyć ze stereotypami związanymi z niepełnosprawnością, brać aktywny udział w życiu publicznym, a także spełniać się czynnie zawodowo
175.	Zgodnie z aktualnym stanem prawnym osobie zatrudnionej, która w wyniku wypadku przy pracy lub choroby zawodowej utraciła zdolność do pracy na dotychczasowym stanowisku, pracodawca jest obowiązany wydzielić lub zorganizować odpowiednie stanowisko pracy z podstawowym zapleczem socjalnym. Obowiązek ten zostaje zniesiony jedynie wtedy gdy wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było naruszenie przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przez pracownika z jego winy lub jego stanu nietrzeźwości – udowodnione przez pracodawcę.	Art. 14 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	Obowiązek ten powinien ciążyć na pracodawcy tylko w sytuacji kiedy wypadek powstał z jego wyłącznej i udowodnionej winy.
176.	Licząc stan zatrudnienia osób niepełnosprawnych uprawniający do ulg we wpłatach do Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych, pracodawca może ponownie uwzględnić pracownika do schorzenia szczególnego dopiero od dnia, gdy dostarczy on nowe orzeczenie lub zaświadczenie. Nie ma ciągłości w schorzeniach szczególnych bez względu na to, że wynikają one z ciągłości szczególnych schorzeń lub kolejnych orzeczeń albo zaświadczeń.	Art. 2a Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Interpretacja Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych z dnia 14 grudnia 2012 roku art. 2a Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	Większa część schorzeń specjalnych ma charakter ciągły, dlatego też wystarczy by ich udokumentowanie miało jednorazowy charakter, a dopiero ewentualna zmiana schorzenia lub jej ustąpienie stanowiły podstawę do nieuwzględnienia pracownika przez pracodawcę przy ulgach we wpłatach na PFRON.
177.	Osoby niepełnosprawne w Polsce są zniechęcane do aktywności zawodowej przez tzw. pułapkę świadczeniową. W obecnej sytuacji próg zawieszający wypłatę świadczeń (renty socjalnej) na poziomie 70% średniego wynagrodzenia, powoduje, że jest to kwota niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia. Dla osoby niepełnosprawnej, która w większości przypadków, ze względu na brak należytego wykształcenia, otrzymuje niskie wynagrodzenie, podjęcie pracy oznacza de facto zawieszenie świadczeń. Ponieważ jednak świadczenia te są gwarantowane, nawet przy braku aktywności zawodowej, a różnica między nim a minimalnym wynagrodzeniem jest niewielka, to osoby niepełnosprawne w tak małej liczbie rezygnują z otrzymywania świadczeń i nie uczestniczą w rynku pracy.	Art. 10 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej	Zniesienie zawieszenia świadczeń wobec osób, które pracują i jednocześnie rentę socjalną. Ułatwi to osobom niepełnosprawnym podjęcie decyzji o rozpoczęciu pracy.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
BARIERY W ZATRUDNIANIU CUDZOZIEMCÓW		
178. Przy procedurze zatrudnienia cudzoziemca istnieje wymóg przeprowadzania tzw. testu rynku pracy, czyli dostarczania informacji o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy lub negatywnym wyniku rekrutacji.	Art. 88c ust.1 pkt2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Zniesienie konieczności przeprowadzania testu rynku pracy wobec wszystkich cudzoziemców umożliwi zwiększenie udziału cudzoziemców w polskim rynku pracy.
179. Wojewoda wydaje decyzję o odmowie wpisania zaproszenia cudzoziemca, lub unieważnia decyzję o jego wpisaniu, gdy wjazd tego cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może powodować zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa, lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, albo naruszyć interes Rzeczypospolitej Polskiej.	Art. 17 ust.3 pkt1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r o cudzoziemcach	Zbyt ogólne i szerokie sformułowania w postaci klauzul generalnych pozostawiają zbyt dużą swobodę decyzyjną. Ustawa nie zawiera definicji użytych sformułowań, zalecane jest wprowadzenie katalogu zamkniętego lub otwartego, który zobrazowałby konkretne przesłanki, umożliwiające użycie przepisu.
180. Jedną z przyczyn odmowy wjazdu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zagrożenie dla zdrowia publicznego.	Art. 21 ust.1 pkt10 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r o cudzoziemcach	Zbyt ogólne i szerokie sformułowanie może stanowić pole do nadużyć i blokowania przyjazdów cudzoziemców.
181. Wykonywanie pracy przez cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę jest dopuszczalne w przypadku cudzoziemców będących obywatelami Republiki Białoruś, Republiki Gruzji, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy, wykonującymi pracę przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy.	§1 pkt 22 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę z dnia 20 lipca 2011 r.	Rozszerzenie zastosowania tego przepisu na wszystkich cudzoziemców, jeżeli przed podjęciem pracy imigranta podmiot powierzający pracę złożył we właściwym powiatowym urzędzie pracy oświadczenie o chęci zatrudniania tego cudzoziemca. Wydłużenie okresu umożliwiającego wykonywanie pracy bez zezwolenia do 12 miesięcy w ciągu kolejnych 24 miesięcy. Czas wynikający z aktualnie obowiązujących przepisów wystarcza pracodawcom jedynie na przeszkolenie pracownika i wdrożenie go w środowisko pracy.
BARIERY WYNIKAJĄCE Z INNYCH NORM PRAWNYCH W OBSZARZE STOSUNKÓW PRACY		
182. Obowiązek wystawiania druków deklaracji podatkowych dla pracowników w trakcie trwania roku podatkowego w sytuacji, gdy umowa o pracę ulega zakończeniu. W odniesieniu do pracowników tymczasowych, zatrudnianych wielokrotnie w ciągu roku przez tę samą agencję pracy tymczasowej, obowiązek ten wywołuje konieczność każdorazowego korygowania deklaracji podatkowych po zakończeniu kolejnych umów o pracę, co jest znaczącym obciążeniem administracyjnym dla pracodawców i pracowników tymczasowych, jak i dla Urzędów Skarbowych.	Ordynacja podatkowa	Wprowadzenie regulacji pozwalającej na wystawianie pracownikom tymczasowym PIT-ów rocznych, po zakończeniu roku podatkowego w ustawowym terminie do ostatniego dnia lutego roku następującego po tym, którego rozliczenie dotyczy.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
183.	Brak możliwości zawierania porozumień dotyczących informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji. Przepisy prawa pracy pozwalały na zawieranie takich porozumień do dnia wejścia w życie ustawy.	Art. 24 Ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji	Umożliwienie zawierania porozumień pomiędzy przedstawicielstwem pracowników a pracodawcą w każdym czasie.
184.	U pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników możliwe jest wypowiedzenie umowy o pracę pracownikowi korzystającemu z obniżonego wymiaru czasu pracy zamiast z urlopu wychowawczego, jeśli wypowiedzenie to nastąpi z przyczyn niedotyczących pracownika innych niż upadłość lub likwidacja pracodawcy, np. z powodu likwidacji stanowiska pracy spowodowanego problemami ekonomicznymi. Natomiast nie jest to możliwe u pracodawców zatrudniających do 20 pracowników.	Art. 186^8 Kodeksu pracy i art. 5 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. Nr 90, poz. 844 ze zm.).	Zrównanie w uprawnieniach pracodawców, bez względu na wielkość zatrudnienia (do 20 pracowników i co najmniej 20 pracowników)
185.	Pracownicy, którzy wstąpią do Narodowych Sił Rezerwowych będą chronieni przed zwolnieniem z pracy (zakaz wypowiedzenia i rozwiązania) nie tylko w trakcie 30-dniowych ćwiczeń w ciągu roku, ale przez cały okres trwania kontraktu z armią, który może wynosić nawet 15 lat.	Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej	Ograniczenie ochrony pracowników będących w Narodowych Siłach Rezerwowych przed zwolnieniem z pracy. Przyjęty nowelizacją z 2010 r. kształt przepisów jest niekorzystny dla samych pracowników, gdyż pracodawcy nie będą chcieli zatrudniać chronionych żołnierzy Narodowych Sił Rezerwowych i będą oni mieli podobne problemy na rynku pracy, jak chociażby pracownicy w wieku przedemerytalnym. Natomiast ci pracownicy, którzy pracują nie będą zainteresowani wstępowaniem do służby, aby nie narażać pracodawcy na brak własnej dyspozycyjności i stwarzać problemy organizacyjne w firmie.
186.	Wprowadzenie zmian w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej w celu udoskonalenia rozwiązań w zakresie zatrudniania pracowników instytucji kultury, które nie będą wzbudzać zastrzeżeń i uwag z różnych środowisk.	Ustawa z 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej	Usprawnienie funkcjonowania instytucji kultury i doprowadzenie do bardziej efektywnego wykorzystania środków przeznaczanych na działalność kulturalną i artystyczną.
187.	Brak kontroli społecznej nad Funduszem Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.	Brakuje takiej regulacji w Ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy	Przywrócenie warunków kontroli nad Funduszem organizacjom pracodawców. Fundusz tworzą składki pracodawców i jest on rodzajem solidarnego zabezpieczenia się pracodawców przed sytuacją, kiedy z powodu niewypłacalności konieczne byłoby natychmiastowe pokrycie roszczeń pracowniczych. Lewiatan, reprezentując ok. 3 700 firm zatrudniających blisko 700 tys. pracowników w poważnym stopniu partycypujących w tworzeniu tego Funduszu, nigdy nie miała możliwości kontrolowania sposobu gospodarowania tymi środkami ani decydowania o zasadach, kryteriach i warunkach wypłat. Uważamy, że polskie organizacje pracodawców powinny mieć decydujący wpływ na funkcjonowanie Funduszu.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
188.	Dla zwiększenia pewności w stosowaniu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych i eliminacji błędnych interpretacji i kontrowersji konieczne jest przywrócenie uprawnień w zakresie zwracania się do SN z zapytaniem o wykładnię w zakresie stosowania przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.	Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego	Wprowadzenie zapisu o legitymacji reprezentatywnych organizacji pracodawców i związków zawodowych do występowania z zapytaniem do SN o wykładnię w zakresie stosowania przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.
189.	Zapisy o obowiązku organizowania przez pracodawców palarni w zakładach zatrudniających powyżej 20 pracowników. Obowiązek organizowania przez pracodawców pomieszczeń o powierzchni min. 8 m kw. dla kobiet w ciąży i karmiących.	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy	Zmiana zapisu o konieczności organizowania pomieszczenia – na konieczność organizowania „miejsca”.
190.	Bardzo rozbudowane obowiązki pracodawców w zakresie spełnienia warunków, jakie mają być w pomieszczeniach pracy, bardzo często pracodawcy nie mają możliwości wywiązania się z nich.	Dział III Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy	Zmiana przepisów mająca na celu złagodzenie wymogów wobec pomieszczeń (szczególnie biurowych).
191.	Przepisy nie uwzględniają możliwości uzależnienia normatywów dźwigania od indywidualnych predyspozycji pracownika – np. wieku. Przepisy te powodują wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej.	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych	Wprowadzenie analogicznych jak w Niemczech zapisów, gdzie normatyw dźwigania jest uzależniony m.in. od wieku pracownika.
192.	Zapis stanowiący, że umowa pomiędzy podmiotem zobowiązanym do zapewnienia profilaktycznej opieki zdrowotnej a podstawową jednostką służby medycyny pracy nie może być zawarta na okres krótszy niż rok.	Art. 12 ust 2, pkt 8	Wykreślenie zapisu „z tym że okres ten nie może być krótszy niż rok”.
193.	Zbyt wysoka opłata prolongacyjna od odroczonych lub podzielonych na raty należności z tytułu składek na ubezpieczenia. Opłata wynosi 50% stawki odsetek za zwłokę (5% kwoty zaległości składek w stosunku rocznym).	Art. 29 ust 4 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 57 § 2 i 56 § 3 Ordynacji podatkowej	Obniżenie kwoty do 10% stawki odsetek za zwłokę. Dodanie również przepisu, który umożliwi odstąpienie od wymierzenia dodatkowej opłaty w przypadku, gdy przemawia za tym sytuacja finansowa dłużnika.
194.	Zapis stanowiący, że osoby podlegające dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu otrzymują prawo do zasiłku po upływie 90 dni nieprzerwanego ubezpieczenia, przy czym do tego zasiłku zalicza się poprzednie okresy ubezpieczenia chorobowego pod warunkiem, że przerwa w ubezpieczeniu nie przekracza 30 dni.	Art. 4 Ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa	Skrócenie okresu nieprzerwanego ubezpieczenia, uprawniającego do zasiłku chorobowego np. do 40 dni.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
195.	Zbyt szeroko zakrojone obowiązki sprawozdawcze wobec PFRON, GUS, UOKiK, NBP, inspekcji i in.	Różne ustawy, np. ustawa o statystyce publicznej z dnia 9 czerwca 1995 r. (Dz. U. Nr 88, poz. 439) wraz z programem badań statystycznych turystyki publicznej na rok 2008, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2007 r.	Pracodawcy, którzy są zobowiązani do dokonywania miesięcznych wpłat na PFRON, składają Zarządowi Funduszu deklaracje miesięczne oraz roczne poprzez teletransmisję danych w formie dokumentu elektronicznego. W trakcie roku jednostki składają różnego rodzaju sprawozdania statystyczne. Złożenie niektórych sprawozdań wynika z obowiązku nałożonego przez ustawę o statystyce publicznej. Inne zaś są składane, ponieważ jednostka została do tego zobowiązana w wyniku losowania przez GUS. Jednocześnie Rezydenci dokonujący obrotu dewizowego oraz przedsiębiorcy wykonujący działalność kantorową mają obowiązek przekazywania Narodowemu Bankowi Polskiemu danych o obrocie dewizowym.
196.	Zbyt krótki okres, na jaki może zostać zawarta umowa o praktykę. Zgodnie z obowiązującymi przepisami okres ten nie może przekroczyć trzech miesięcy.	Art. 5 stawy o praktykach absolwenckich	Wydłużenie dopuszczalnego czasu obowiązywania umowy do co najmniej 6 miesięcy.
197.	Wprowadzenie maksymalnego wynagrodzenia dla praktykanta. Maksymalna suma, jaką osoba na praktyce może otrzymać wynosi dziś dwukrotność wynagrodzenia minimalnego.	Art. 3 ustawy o praktykach absolwenckich	Likwidacja przepisu ograniczającego maksymalne wynagrodzenie dla osoby odbywającej praktykę.
198.	Ustawa o społecznej inspekcji pracy nie określa dopuszczalnej liczby społecznych inspektorów pracy u pracodawcy. Prowadzi to do nadużycia prawa poprzez wybór pracowników w celu ochrony ich stosunków pracy. Zjawisko nasiliło się po zmianie ustawy o związkach zawodowych, w której określone zostały limity chronionych i zwolnionych z obowiązku świadczenia pracy działaczy związkowych.	Ustawa o społecznej inspekcji pracy	Zmiana ustawy o sip i uszczegółowienie przepisów w tym zakresie. Określenie max liczby sip zależnie od wielkości pracodawcy i zdefiniowanych zagrożeń wynikającej z charakteru działalności.
199.	Przerzucenie kosztów funkcjonowania społecznej inspekcji pracy na pracodawcę.	Art. 14 ustawy o społecznej inspekcji pracy	Społeczna inspekcja pracy jest kierowana przez zakładowe organizacje związkowe, one m.in. określają liczbę społecznych inspektorów pracy, dlatego też powinny ponosić koszty funkcjonowania sip. Alternatywnie: precyzyjnie określić w ustawie jakie koszty musi ponosić pracodawca.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
200. Zmiana art.. 191 Konstytucji RP, która jednoznacznie ureguluje kwestię uprawnień do składania wniosku do Trybunału Konstytucyjnego w zakresie ustawowych uprawnień organizacji pracodawców, związków zawodowych i innych organizacji określonych w art. 188 Konstytucji RP.	Kwestia ta na gruncie ustawowych uprawnień organizacji pracodawców nie powinna budzić większych wątpliwości, zważywszy, że ustawa z dnia 23 maja 1991 roku o organizacjach pracodawców w art. 5 definiuje ich uprawnienia wskazując, że "Podstawowym zadaniem związków pracodawców, ich federacji i konfederacji jest ochrona praw i reprezentowanie interesów, w tym gospodarczych, zrzeszonych członków wobec związków zawodowych, organów władzy i administracji rządowej oraz organów samorządu terytorialnego.". Niestety w praktyce orzeczniczej Trybunału Konstytucyjnego pojawił się pogląd i powszechnie stosowana w ostatnich latach praktyka ograniczania legitymizacji organizacji pracodawców w zakresie składania wniosków, tylko do kwestii stosunków pracy.	Organizacje pracodawców reprezentują swoich członków zgodnie z ustawą o organizacjach pracodawców, nie tylko w sferze stosunków pracy i ubezpieczeń społecznych, ale także w zakresie ich spraw gospodarczych. Jak pokazuje doświadczenie, możliwość złożenia wniosku przez organizację pracodawców służy przede wszystkim dobru publicznemu chroniąc nie tylko podmioty gospodarcze, ale także ich klientów przed nieuzasadnionymi obowiązkami lub zmianami stanu prawnego. Ważną dla nas kwestią jest zmiana art. 191 Konstytucji w zakresie jednoznacznego uregulowania uprawnienia do składania wniosków do Trybunału Konstytucyjnego w sprawach gospodarczych: 1. Z wnioskiem w sprawach, o których mowa w art. 188, do Trybunału Konstytucyjnego wystąpić mogą: 1) Prezydent Rzeczypospolitej, Marszałek Sejmu, Marszałek Senatu, Prezes Rady Ministrów, 50 posłów, 30 senatorów, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Prokurator Generalny, Prezes Najwyższej Izby Kontroli, Rzecznik Praw Obywatelskich, 2) Krajowa Rada Sądownictwa w zakresie, o którym mowa w art. 186 ust. 2, 3) organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego, 4) ogólnokrajowe organy związków zawodowych oraz ogólnokrajowe władze organizacji pracodawców i organizacji zawodowych, 5) kościoły i inne związki wyznaniowe, 6) podmioty określone w art. 79 w zakresie w nim wskazanym. 2. Podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 3-5, mogą wystąpić z takim wnioskiem, jeżeli akt normatywny dotyczy spraw objętych ustawowym zakresem ich działania.
201. Nieuznawanie legitymacji organizacji pracodawców do występowania do Trybunału Konstytucyjnego we wszystkich sprawach dotyczących członków.	Ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców	Wprowadzenie zapisu przesądzającego o legitymacji organizacji pracodawców do występowania z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego w sprawach dotyczących zrzeszonych członków.
202. W zdecydowanej większości przypadków wprowadzane ustawy nakładają na pracodawców konkretne obowiązki, a jednocześnie brakuje określenia jednoznacznej i obowiązującej linii interpretacji. Taka sytuacja dotyczy m.in. „Ustawy z dnia 19.12.2008 roku o emeryturach pomostowych", zgodnie z którą obowiązkiem pracodawcy jest zgłoszenie pracownika wykonującego pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze do ZUS. Jednocześnie brakuje konkretnej informacji, w którym momencie takie zgłoszenie miałoby nastąpić.	Ustawa z dnia 19.12.2008 roku o emeryturach pomostowych	Ustawy powinny jasno precyzować zasady i sposób wywiązania się pracodawcy z nałożonych obowiązków. Ponadto pracownicy Zakładów Ubezpieczeń Społecznych powinni przechodzić obligatoryjne szkolenia i kursy z zakresu doradztwa dla biznesu, aby mogli służyć faktyczną pomocą i wsparciem dla pracodawców.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
BARIERY WYNIKAJĄCE Z NIEDOPASOWANIA SYSTEMU EDUKACJI DO RYNKU PRACY		
203. Brak rozporządzenia określającego tryb i warunki występowania uczelni niepublicznych o dotacje np. na kształcenie studentów. Art. 95 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym zawiera stosowną delegację, która nie została zrealizowana, co negatywnie wpływa na konkurencyjność wyższych uczelni niepublicznych.	Art. 95 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr164, poz. 1365)	Wydanie rozporządzenia.
204. Brakuje rzetelnej analizy oraz monitorowania obecnych i przyszłych potrzeb rynku pracy. Aktualnie dysponujemy jedynie danymi historycznymi, które jednak nie odzwierciedlają faktycznego zapotrzebowania na konkretne zawody w gospodarce.	Polityka edukacyjna realizowana przez MEN oraz MNiSW, oraz brak koordynacji między MEN, MNiSW i Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej. Obowiązujące ustawy i rozporządzenia odnośnie praktycznej nauki zawodu, edukacji zawodowej oraz rynku pracy.	Poprawić jakość monitorowania i prognozowania potrzeb rynku pracy poprzez cykliczną analizę kwalifikacji wymaganych w poszczególnych zawodach i ścisłą współpracę z biznesem. Prognozować popyt na pracę w poszczególnych sektorach, zawodach i regionach kraju (Ministerstwo Pracy). Monitorować dane statystyczne dotyczące zatrudnienia absolwentów według poszczególnych zawodów lub dziedzin kształcenia (GUS). Monitorować losy absolwentów konkretnych szkół, głównie pod kątem ich zatrudnienia.
205. Pracodawca, zainteresowany współpracą na polu edukacji zawodowej, ma poważne trudności w uzyskaniu szczegółowych informacji na temat warunków kształcenia zawodowego. Brakuje jednego centrum informacyjnego, gdzie pracodawca mógłby uzyskać komplet informacji na temat edukacji zawodowej, które obecnie są rozproszone w Ministerstwie Pracy, Ministerstwie Gospodarki, Ministerstwie Edukacji Narodowej oraz Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Taka sytuacja ma miejsce np. podczas wprowadzania nowego – bądź przywracania już istniejącego w przeszłości – zawodu. Wówczas pracodawca napotyka szereg biurokratycznych barier o charakterze proceduralnym. Przede wszystkim brakuje wsparcia właściwych ministerstw przy tworzeniu wymaganych wniosków i dokumentów. W efekcie pracodawca zostaje sam, bez jakiejkolwiek możliwości merytorycznej konsultacji i ukierunkowania poszczególnych działań. Obecnie ciężar przygotowania stosownego uzasadnienia wraz z opisem danego zawodu i zarysem podstawy programowej spoczywa na pracodawcy, który nie jest i bynajmniej nie musi być ekspertem w tej dziedzinie.		Stworzenie centrum informacyjnego (na wzór „jednego okienka"), gdzie pracodawca (i nie tylko) mógłby uzyskać poradę oraz zasięgnąć informacji na temat funkcjonowania systemu edukacji (np. zasady przyjęcia na praktyki zawodowe). Jednocześnie należałoby powołać centra regionalne i powiatowe, które dysponowałyby szczegółowymi danymi, w tym również odnośnie dostępnych ofert edukacyjnych na tle lokalnego rynku pracy. Stworzenie systemu premiowania szkół i uczelni za współpracę z pracodawcami. Konieczność dopracowania przez MEN – wspólnie z pracodawcami – kryteriów wprowadzania nowych zawodów i usprawnienie procedury postępowania w tym zakresie: • klarowne kryteria, wśród których podstawowym powinna być wielkość zapotrzebowania na zatrudnienie w danym sektorze i zawodzie, określana na podstawie odpowiednich cyklicznych badań i prognoz, • zmiana procedury postępowania w zakresie wnioskowania o wprowadzenie nowego (bądź przywrócenie już kiedyś istniejącego) zawodu do klasyfikacji MEN. Zamiast aplikacji ze strony pracodawcy, od którego wymaga się przygotowania rozbudowanego wniosku, związki branżowe i MEN powinny wspólnie wypracowywać standardy nauczania w danym zawodzie, a MEN powinien konsultować i pełnić rolę doradczą w tym zakresie.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
206. Nieadekwatny model kształcenia wynikający z dysproporcji między kształceniem teoretycznym a praktyką zawodową. Ponadto najczęściej szkoły o profilu technicznym nie dysponują odpowiednio wyposażonymi warsztatami z nowoczesnym sprzętem. Brakuje również nauczycieli przedmiotów zawodowych o odpowiednich kwalifikacjach, którzy znaliby specyfikę pracy w danej branży. Jednocześnie kadra pedagogiczna nie aktualizuje swojej wiedzy zawodowej – w rezultacie kształcenie w szkołach zawodowych raczej nie obejmuje nowości technologicznych.		1. Wdrożenie modelu kształcenia kompetencyjnego, funkcjonującego m.in. w krajach UE, w którym – oprócz wiedzy stricte teoretycznej – duży nacisk kładzie się na kształtowanie odpowiednich postaw i nabycie konkretnych umiejętności praktycznych. Takie rozwiązanie wiąże się m.in. z wprowadzeniem niższych minimów programowych na rzecz wyższych wymagań związanych z wynikami kształcenia i uznawaniem kwalifikacji (standard EQF – European Qualifications Framework). 2. Zwiększenie kształcenia praktycznego w szkolnictwie zawodowym przy wykorzystaniu zaplecza m.in. Centrów Kształcenia Praktycznego, Zakładów Doskonalenia Zawodowego, laboratoriów technicznych wyższych uczelni, Naczelnej Organizacji Technicznej, Ochotniczych Hufców Pracy, pracodawców oraz innych partnerów społecznych. 3. Podniesienie jakości kadry nauczającej i wprowadzenie wymagań dotyczących rozwoju zawodowego osób zajmujących się kształceniem (model LLL – Lifelong Learning): • wprowadzenie obligatoryjnych praktyk nauczycieli w zakładach pracy oraz egzaminów potwierdzających aktualną wiedzę, umiejętności i kwalifikacje, • wykorzystanie praktyków z biznesu i kadry akademickiej do kształcenia w szkołach średnich, • ocena nauczycieli przez pryzmat osiąganych wyników nauczania i zdawalności egzaminów zawodowych wśród uczniów.
207. Odejście od obligatoryjnych egzaminów zawodowych potwierdzających umiejętności praktyczne i kwalifikacje. W rezultacie absolwent szkoły o profilu technicznym najczęściej nie dysponuje żadnymi certyfikatami lub uprawnieniami w zakresie eksploatacji lub dozoru urządzeń. W większości przypadków zaniechano współpracę z instytucjami typu NOT lub SEP, w ramach której uczniowie mieli możliwość nieodpłatnie (lub za niewielką odpłatnością) zdobyć podstawowe uprawnienia zawodowe. Ponadto barierą w uznawaniu nabytych kwalifikacji jest monopol instytucji państwowych w zakresie przeprowadzania egzaminów i nadawania uprawnień.		1. Nadawanie akredytacji do przeprowadzania egzaminów i nadawania certyfikatów, potwierdzających umiejętności praktyczne i kwalifikacje, różnym organizacjom i instytucjom w zależności od branży – w tym pracodawcom i szkołom. 2. Ścisła współpraca szkół z instytucjami potwierdzającymi umiejętności i kwalifikacje w celu dopasowania programów nauczania z punktu widzenia wymaganych kompetencji zawodowych.
208. Zasadniczą przyczyną deficytu kompetencji zawodowych w branżach przemysłowych, w tym również w energetyce, jest brak współpracy MEN oraz MNiSW z właściwymi ministerstwami, pracodawcami i instytucjami rynku pracy w zakresie dostosowania kształcenia do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy. Przykładem takiego braku współpracy, widocznym już na poziomie ministerialnym, są rozbieżności między „Klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego" (opracowywaną przez MEN) a „Klasyfikacją zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy" (opracowywaną przez MPiPS).		1. Ujednolicić klasyfikację zawodową w edukacji i gospodarce, wprowadzając analogiczną strukturę kategoryzacji zawodów i specjalizacji, 2. Uwzględniać oczekiwania sektorowe w kształceniu zarówno na szczeblu lokalnym, jak i centralnym. Pracodawcy powinni współdecydować o programie nauczania, minimach programowych i kształcie końcowych egzaminów zawodowych potwierdzających nabyte kwalifikacje.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ

3. BARIERY PODATKOWE

VAT

209.	Definicja prezentów o małej wartości. Obecna regulacja ustawy o VAT nakłada na podatników uciążliwy obowiązek prowadzenia ewidencji osób obdarowanych, jeśli jednostkowa cena nabycia lub koszt wytworzenia prezentu przekracza wartość 10 zł.	Art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT)	Wprowadzenie odwołania do wartości jednorazowej transakcji umożliwi ograniczenie zbędnej biurokracji i wyeliminuje fikcyjne ewidencje z „martwymi duszami".
210.	Wymóg posiadania potwierdzenia otrzymania przez kontrahenta korekty faktury dla zmniejszenia podstawy opodatkowania.	Art. 29 ust. 4a ustawy o VAT	Utrzymywanie wymogu posiadania potwierdzenia otrzymania przez kontrahenta korekty faktury jest gospodarczo nieuzasadnione i powinien zostać zniesiony.
211.	Zwolnienie od podatku dla producentów towarów spożywczych powoduje nieuzasadnione faworyzowanie producentów w stosunku do handlowców.	Art. 43. ust. 1 pkt 16 ustawy o VAT	Ograniczenie podmiotowe zwolnienia od podatku powinno zostać wyeliminowane.
212.	Brak możliwości przyspieszenia zwrotu części kwoty podatku VAT poprzez złożenie zabezpieczenia na część kwoty objętej wnioskiem o zwrot.	Art. 87 ust. 6 w związku z ust. 2, 2a, 4a-4f ustawy o VAT	Możliwość przyspieszenia zwrotu VAT tylko w części poprzez zastosowanie zabezpieczenia, a pozostałej części wg terminów ogólnych.
213.	Brak możliwości odliczenia VAT w sytuacji, gdy transakcja udokumentowana fakturą nie podlega opodatkowaniu albo jest zwolniona z opodatkowania.	Art. 88 ust. 3a pkt 2 ustawy o VAT	Powrót do poprzedniego brzmienia przepisu, gdzie brak możliwości odliczenia VAT w takiej sytuacji wymagał jeszcze, by kwota wskazana w fakturze nie została uregulowana. (Dz.U.05.90.756) UWAGA: Taka propozycja może być uznana za sprzeczną z dyrektywą 2006/112/WE – dlatego polski rząd powinien zainicjować dokonanie odpowiednich zmian w dyrektywie lub uzyskanie prawa do stosowania odstępstwa w tym zakresie, lub Wprowadzenie zmian do Ordynacji podatkowej, które wyłączałyby sankcje podatkowe (odsetki) i karno-skarbowe za nieprawidłowe odliczenia (w przypadku, gdy VAT należny został uregulowany przez sprzedawcę).
214.	Zasada nakładająca obowiązek zapłaty zaliczek w dwóch pierwszych miesiącach kwartału stawia pod znakiem zapytania sens regulacji umożliwiających kwartalne rozliczenie podatnikom innym niż mali podatnicy.	Art. 99 ust. 3-7 ustawy o VAT	Możliwość składania deklaracji kwartalnych bez konieczności wpłacania zaliczek comiesięcznych, o których mowa w art. 103.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
215.	Zbyt restrykcyjne przepisy regulujące wymogi dla podmiotów prowadzących działalność z zakresu zwrotu podatku VAT podróżnym, nakładające na te podmioty obowiązki znacznie wykraczające poza te nakładane na innych uczestników obrotu gospodarczego.	Art. 127 ustawy o VAT	Likwidacja warunków blokujących dostęp do działalności w zakresie zwrotu podatku podróżnym, m.in. obowiązku wielokrotnego uzyskiwania zaświadczenia ministra finansów. Wprowadzenie możliwości zwrotu podatku podróżnym w dowolnej walucie.
216.	Brak regulacji dotyczących grup podatkowych.	Brak odpowiednich przepisów w ustawie o VAT. Podstawa prawna: art. 11 Dyrektywy 2006/112/WE	Wprowadzenie możliwości konsolidacji wyodrębnionych prawnie podmiotów mających siedzibę na terytorium jednego państwa (tj. traktowanie ich jako jednego podatnika) pozostających w związkach o charakterze ekonomicznym, finansowym i organizacyjnym (grupy podatkowe).
217.	Nieprecyzyjne określenie opodatkowania aportów. Po wydaniu rozporządzenia MF z 28.11.2008 likwidującego zwolnienie aportów z podatku VAT ustawa do dnia dzisiejszego nie została przygotowana we właściwy sposób. W efekcie cały czas mamy do czynienia ze zjawiskiem odchodzenia od pokrywania kapitału zakładowego wkładem niepieniężnym ze względu na ryzyko podatkowe właściwego ujęcia podatkowego transakcji wniesienia aportu.	Brak odpowiednich przepisów w ustawie o VAT	Wprowadzenie przepisów lub wydanie interpretacji ogólnej, precyzyjnie określających, czy wniesienie aportu podlega opodatkowaniu. Jeżeli wniesienie aportu podlega opodatkowaniu – jak należy ustalać podstawę opodatkowania, w jaki sposób następuje finansowanie VAT oraz czy spółka ma prawo do odliczenia podatku naliczonego przy wniesieniu aportu.
218.	Nieprecyzyjna konstrukcja definicji pierwszego zasiedlenia, powoduje brak opodatkowania obrotu spekulacyjnego nowymi nieruchomościami.	Ustawa o VAT	Uporządkowanie zwolnień i zmiana przepisów dotyczących pierwszego zasiedlenia w celu opodatkowania dostawy nowych (nieużywanych) nieruchomości, które zostały zasiedlone tylko w sensie prawnym oraz zwolnienia nieruchomości faktycznie używanych, które nie były przedmiotem zasiedlenia w sensie prawnym (w rozumieniu ustawy o VAT). Obecna sytuacja wskazuje, iż spekulacyjna sprzedaż nieużywanej nieruchomości po dwóch latach od jej nabycia korzysta ze zwolnienia (wzrost ceny nie jest opodatkowany), zaś nieruchomość wybudowana na własną rzecz i faktycznie używana przez np. 10 lat nadal podlega obligatoryjnemu opodatkowaniu VAT.
219.	Nieprecyzyjne przepisy w zakresie powrotu do zwolnienia podmiotowego.	Ustawa o VAT	Należy dookreślić, czy powrót do zwolnienia podmiotowego (art. 113) jest możliwy tylko od początku roku kalendarzowego, czy również w trakcie. Przepisy nie ograniczają tego tylko do nowego roku, jednak organy odmawiają takiego prawa podatnikom.
220.	Brak uzasadnienia stosowania 30% sankcji w podatku naliczonym w przypadku braku rejestracji sprzedaży na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej, o ile wykazano obrót z tego tytułu i podatek należny w deklaracji dla podatku VAT.	Art. 111 ust. 2 ustawy o VAT	Sankcja zbyt drastyczna w przypadku dokumentowania sprzedaży fakturami oraz wziąwszy pod uwagę poziom komplikacji i interpretacji zwolnień z „fiskalizacji". Należy ją obniżyć.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
221.	Niepewność podatników (przepis określony aktem pozaustawowym) odnośnie okresu przechowywania papierowych kopii rolek z kas fiskalnych. Od 2013 r. okres tego przechowywania jest zbyt długi.	Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące oraz warunków ich stosowania.	Przywrócenie dwuletniego okresu przechowywania papierowych kopii rolek oraz (w celu zwiększenia pewności podatników) zapisanie tego w ustawie, zamiast w rozporządzeniu. Pozwoli to przedsiębiorcom na bezpieczne planowanie kosztów magazynowania rolek.
222.	Brak ustawowego określenia przedmiotu opodatkowania przy dostawie gruntów, budynków i budowli – tylko z orzecznictwa wynika, że to działka, a nie jedna nieruchomość objęta jedną KW.	Art. 29 lub 29a (od 2014) ustawy o VAT	Wprowadzenie działki ewidencyjnej jako podstawy opodatkowania (jak sądy) lub inaczej – inicjatywa ustawodawcza nie powinna leżeć w rękach sądów.
223.	Podział gruntu (podstawa opodatkowania) pomiędzy rożne budynki na jednej działce – brak wskazówek jak go dzielić wartościowo, funkcjonalnie, powierzchniowo czy kubaturowo.	Art. 29 lub 29a (od 2014) ustawy o VAT	Wprowadzenie zasad podziału – nawet w drodze interpretacji ogólnej – obecnie podatnik nie wie jak to zrobić, a bez indywidualnej interpretacji nie można nic sprzedać bezpiecznie, a czasem nie można czekać 3 miesięcy.
224.	Ograniczenia przedmiotowe szersze niż w dyrektywach przy procedurze szczególnej małego podatnika.	Art. 113 ustawy o VAT	Zniesienie ograniczeń przedmiotowych przy procedurze szczególnej małego podatnika.
225.	Ryzyko nabywania towarów bez szczegółowej weryfikacji kontrahenta.	–	Należy określić w przepisach zakres staranności nabywcy towarów – enumeratywnie wskazać jakie działania należy podjąć lub jakie dokumenty zgromadzić, by mieć poczucie bezpieczeństwa. Nie może być to tworzone po latach, przez urzędników dla zaszłych okresów.
226.	Brak jasnych kryteriów terminu odliczenia podatku VAT naliczonego w przypadku stosowania procedury samofakturowania. Przepisy ustawy o VAT nie określają, czy prawo do odliczenia VAT naliczonego powstaje już w momencie otrzymania samej akceptacji dostawcy (np. akceptacja e-mail), czy też dopiero w momencie, gdy do nabywcy wróci zaakceptowana przez dostawcę faktura.	Art. 88 ust. 3a pkt 5 ustawy o VAT	Konieczność doprecyzowania przepisów.
227.	Zbyt szeroko określony obowiązek ewidencjonowania sprzedaży za pośrednictwem kasy rejestrującej, hamujący nowoczesne formy sprzedaży i świadczenia usług bez uzasadnienia z punktu widzenia rzetelności ewidencji obrotu. • Brak uzasadnienia dla „fiskalizacji" czynności, które dokumentowane są fakturami zawierającymi dane identyfikujące odbiorcę. • Brak uzasadnienia dla „fiskalizacji" sprzedaży towarów na odległość, za pośrednictwem innych podmiotów i świadczenia usług drogą elektroniczną, w przypadku kiedy dokumentacja jest w pełni wystarczająca dla potrzeb ewidencji obrotu i możliwości jego kontroli.	Art. 111 ust. 2 ustawy o VAT oraz Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29.11.2012 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (dalej: Rozporządzenie MF)	Zmiana brzmienia: • poz. 34 załącznika do Rozporządzenia MF poprzez wykreślenie pkt 2; • poz. 36 i 37 załącznika do Rozporządzenia MF poprzez doprecyzowanie, że zwolnienie dotyczy wszelkich czynności, co do których zapłata nastąpiła w formie bezgotówkowej; • rozszerzenie zwolnienia dla świadczenia usług elektronicznych, rozliczanych w formie bezgotówkowej.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
	W szczególności istnieje potrzeba wyłączenia z obowiązku fiskalizacji świadczenia usług elektronicznych, w przypadku kiedy podmiot świadczy usługi dla anonimowego odbiorcy, a sposób świadczenia (elektroniczny) uniemożliwia wydanie paragonu w chwili sprzedaży.		
228.	Zróżnicowanie w stawkach VAT towarów substytucyjnych względem siebie np. smoczki dla niemowląt kauczukowe i silikonowe.	Art. 41 ust. 1 w zw. z art. 41 ust. 2 ustawy o VAT (w odniesieniu do smoczków – pkt 92 załącznika nr 3 do ustawy o VAT)	Konieczność wykluczenia zróżnicowania stawek VAT na towary będące względem siebie towarami substytucyjnymi, tj. punktu widzenia konsumenta służącymi zaspokojeniu tych samych jego potrzeb.
229.	Niejasne przesłanki stosowania zwolnienia z VAT dla usług kształcenia zawodowego i przekwalifikowania zawodowego.	Art. 43 ust. 1 pkt 29 ustawy o VAT	Prawidłowe stosowanie tego przepisu jest kluczowe nie tylko dla firm szkoleniowych, ale również ich klientów (w kontekście ich prawa do odliczenia VAT). W świetle wyroku NSA sygn. akt I FSK 352/12 zasadne wydaje się usunięcie istniejącego względem tych usług wymogu bycia „prowadzonymi w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach" jako niezgodnego z Dyrektywą 112. Jeśli byłoby to niemożliwe, to wskazanym wydaje się chociaż doprecyzowanie pojęcia „odrębne przepisy" (czy również są to ogólne zapisy w Kodeksie pracy o podnoszeniu kwalifikacji pracowników). Dodatkowo rekomendowanym byłoby jednoznaczne rozstrzygnięcie kwestii, z jaką stawką winno odbywać się refakturowanie usług wskazanych w art. 43 ust. 1 pkt 26 i 29 ustawy o VAT, np. przez wprowadzenie przepisu o konstrukcji analogicznej do art. 43 ust. 1 pkt 19a ustawy o VAT.
230.	Niekorzystna zmiana prawa polegające na obniżeniu podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w zakresie transakcji WNT. Moment obniżenia podatku należnego uzależniony od daty otrzymania faktury spowoduje zwiększenie prac księgowo-kontrolnych.	Art. 86 ust. 10b ustawy o VAT (obowiązującej od 01.01.2014)	Zniesienie ograniczenia prawa obniżenia podatku należnego uzależnionego od otrzymania faktury WNT. Powrót do regulacji z 2012 r.
231.	By skorzystać z ulgi na złe długi wierzyciel musi być pewien, że „na dzień poprzedzający dzień złożenia deklaracji" dłużnik jest czynnym podatnikiem VAT oraz nie jest w upadłości lub likwidacji. W praktyce weryfikacja tego faktu z dnia na dzień jest niezwykle trudna, szczególnie w przypadku dłużników z innych regionów kraju niż siedziba wierzyciela.	Art. 89a ust. 2 pkt 3 lit. a i b ustawy o VAT	Mając na uwadze tryb wydawania zaświadczeń w tych sprawach przez organy (termin na rozpatrzenie wniosku, doręczanie zaświadczenia z uwagi na odległość od siedziby wnioskodawcy często za pośrednictwem poczty) sugerowanym byłoby niewielkie chociaż rozluźnienie tych wymogów – np. poprzez zastąpienie wyrażenia „na dzień poprzedzający dzień złożenia deklaracji" choćby wyrażeniem „na ostatni dzień okresu, za który składana jest deklaracja".

PODATKI DOCHODOWE

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
232. Brak spójnych przepisów o podatkach dochodowych. Dotychczasowe ustawy – nowelizowane ponad stukrotnie – stanowią skomplikowany zbiór przepisów, w wielu miejscach wadliwie skonstruowany i całkowicie nieczytelny dla przeciętnego podatnika. Ustawy są w takim stanie, że kolejne nawet korzystne dla podatników zmiany mogą przynieść uboczny skutek w postaci pogorszenia jakości legislacyjnej tych ustaw.	Przepisy o podatkach dochodowych nowelizowane ponad 100 razy	Przygotowanie i uchwalenie nowych ustaw o podatkach dochodowych w podziale na ustawę o podatku dochodowym od przedsiębiorców i ustawę o podatku od dochodów osobistych. W ustawach tych należy zastosować nową technikę opisu konstrukcji podatku, grupującą określone przepisy powiązane podmiotowo lub przedmiotowo w jednej pozycji redakcyjnej.
233. Podwójna rachunkowość w zakresie przychodów/kosztów podatkowych dla podmiotów obowiązanych do prowadzenia pełnej rachunkowości. Dla celów podatkowych podatnik zmuszony jest kalkulować przychody/koszty oddzielnie zgodnie z zasadami ustalonymi w ustawie podatkowej. Powoduje to szereg dodatkowych kosztów dla przedsiębiorców (oprogramowanie o dwóch funkcjonalnościach, dodatkowe zasoby ludzkie, utrudnienie w czasie kontroli podatkowej – konieczność uzgodnień pomiędzy wynikami).	Art. 12 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: ustawa CIT)	Zastąpienie obecnego art. 12 ustawy CIT lub uzupełnienie go o zapis ustalający, iż wynik rachunkowy wyliczony w oparciu o standard rachunkowy potwierdzony w sprawozdaniu finansowym jest również wynikiem podatkowym (z ewentualnymi korektami).
234. Wątpliwości w sprawie ustalania wartości firmy dotyczą one pytania, czy nabywca przedsiębiorstwa (lub zorganizowanej części) może powiększyć wartość firmy o przejęte długi.	Niejasna definicja składników majątkowych, zawarta w: • art. 4a pkt. 2 ustawy CIT • art. 5a pkt. 2) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: ustawa PIT)	Nadanie tym przepisom nowego brzmienia. Propozycja zmiany w CIT (w PIT analogicznie): Art. 4a. ilekroć w ustawie jest mowa o: 2) składnikach majątkowych – oznacza to aktywa w rozumieniu ustawy o rachunkowości, pomniejszone o przejęte długi funkcjonalnie związane z prowadzoną działalnością gospodarczą zbywcy.
235. Wyłączenie z zakresu kosztów uzyskania przychodu wydatków na reprezentację. Brak możliwości uznania za koszty jakichkolwiek wydatków na reprezentację dla wielu przedsiębiorców stanowi znaczny problem. Brak definicji pojęcia „reprezentacja".	Art. 16 ust. 1 pkt. 28 ustawy CIT Art. 23 ust. 1 pkt 23 ustawy PIT	Zaliczenie wydatków na reprezentację do katalogu kosztów uzyskania przychodu lub przyjęcie prostego algorytmu (wzoru), np. poprzez powrót do zasad obowiązujących przed 2007 r. W przypadku nieuwzględnienia powyższego – doprecyzowanie, jak należy rozumieć to pojęcie (by wykluczyć jego rozszerzającą interpretację, którą prezentują ostatnio niektóre organy i sądy).
236. Zbyt ostre kryteria tworzenia podatkowych grup kapitałowych.	Art. 1a ust. 2 ustawy CIT	Przepisy o podatkowej grupie kapitałowej pozostają w zasadzie martwe ze względu na niezwykle trudne do spełnienia w istniejących realiach gospodarczych warunki zawarte w art. 1a ust. 2 pkt 3 lit. b oraz pkt 4 ustawy CIT. Proponuje się zatem ich usunięcie lub przynajmniej złagodzenie (osiągnięcie odpowiedniego udziału dochodu w przychodach jest poza tym szczególnie trudne w przypadku podatników podatku akcyzowego).

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
237. Problem wliczania złych długów do kosztów uzyskania przychodów – dziś tylko banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe mogą zaliczyć do kosztów uzyskania przychodu stracone wierzytelności stanowiące kwotę kredytu czy pożyczki. Jest to sytuacja dyskryminująca pozostałych uczestników rynku działających w oparciu o inne ustawy niż Prawo bankowe. Ujmowanie odpisów (rezerw) na wierzytelności z tytułu udzielonych kredytów (pożyczek) powinno być także uproszczone tak, aby proces był z jednej strony łatwy w obsłudze dla podatnika, a z drugiej strony w kontroli podatników przez organy podatkowe. Niezrozumiałe jest także w przypadku banków stosujących MSR/MSSF utrzymywanie obowiązku porównywania odpisów aktualizacyjnych tworzonych wg tych zasad z polskimi przepisami rachunkowymi (PSR) obowiązującymi banki nie stosujące MSR/MSSF. W praktyce prowadzi to do prowadzenia podwójnej rachunkowości w zakresie tworzonych odpisów tylko dla celów podatkowych i podatkowego uprzywilejowania banków nie stosujących MSR/MSSF (gdyby banki te również musiały prowadzić ewidencję odpisów wg MSR/MSSF i porównywać rezerwy tworzone wg zasad PSR to salda tych rezerw w kosztach uzyskania przychodów byłyby znacznie mniejsze – wynika to z samej specyfiki zasad tworzenia rezerw wg PSR i odpisów wg MSR/MSSF).	Art. 16 ust. 1 i art. 38b ustawy CIT	Nadanie takich uprawnień instytucjom finansowym prowadzącym działalność kredytową i pożyczkową, do której stosuje się przepisy ustawy o kredycie konsumenckim. Ujmowanie odpisów (rezerw) na udzielone kredyty (pożyczki) w kosztach podatkowych mogłoby odbywać się w powiązaniu ze sprawozdawczością do NBP np. wg kryteriów opóźnień w spłatach. W ramach sprawozdawczości do NBP banki raportują np. ekspozycje wg tego kryterium, przez co fiskus miałby na bazie miesięcznej informację na temat przyrostów/spadków sald kredytów nieregularnych, na które odpisy stanowiłyby koszty podatkowe. Umożliwiłoby mu to lepsze planowanie i zarządzanie wpływami budżetowymi z tytułu podatków dochodowych banków. Na gruncie obecnie obowiązujących przepisów fiskus nie ma żadnych danych statystycznych na temat sald odpisów na kredyty (pożyczki) w kosztach uzyskania przychodów. Powiązanie nowych zasad ujmowania odpisów w kosztach podatkowych ze sprawozdawczością banków do NBP uprościłoby z jednej strony rozpoznawanie odpisów z tyt. utraty wartości kredytów (pożyczek) w kosztach podatkowych, a z drugiej strony ułatwiłoby zarządzanie i analizę z punktu widzenia wpływów budżetu państwa.
238. Ograniczenie możliwości rozliczenia poniesionej straty w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych oraz limit odliczenia 50% straty w jednym roku podatkowym dla branży poszukiwawczej i wydobywczej oraz przedsiębiorców prowadzących długotrwałe projekty inwestycyjne. Obecny okres rozliczania strat podatkowych nie uwzględnia specyfiki działalności poszukiwawczej i wydobywczej oraz przedsiębiorców realizujących duże, długotrwałe projekty inwestycyjne. Okres 5 lat, w którym można rozliczyć straty podatkowe dla potrzeb podatków dochodowych jest krótszy niż okres poszukiwania i rozpoczęcia produkcji (a więc wystąpienia pierwszych przychodów z tytułu sprzedaży węglowodorów). Obecne rozwiązania mogą prowadzić do utraty możliwości rozliczenia części strat podatkowych z pierwszych lat procesu inwestycyjnego. Jest to rozwiązanie dyskryminujące branżę wydobywczą względem innych sektorów gospodarczych, w których proces inwestycyjny trwa krócej. Kwestia ta ma wręcz fundamentalne znaczenie dla ekonomicznej opłacalności prowadzonych inwestycji.	Art. 7 ust. 5 ustawy o CIT i art. 9 ust. 3 ustawy o PIT	Zniesienie ograniczenia czasowego i procentowego na odliczenie poniesionych strat przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność poszukiwawczą i wydobywczą oraz realizujących długotrwałe projekty inwestycyjne.
239. Zbyt niskie limity dla dokumentacji w zakresie cen transferowych, w szczególności dla usług	Art. 9a ust. 2 ustawy CIT	Podwyższenie limitów kwotowo lub uzależnienie obowiązku sporządzania dokumentacji od relacji wartości transakcji (a w szczególności usług) do kapitałów własnych.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
240.	Wątpliwości w sprawie zaliczania do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych udostępnionych zleceniobiorcom w celu wykorzystania ich na potrzeby zleceniodawcy, np. umowy toolingowe.	Art. 15 ust.6 w zw. z art. 16a ust. 1 oraz art. 16 ust. 1 pkt 63 lit c) ustawy CIT	Jednoznaczne wskazanie, iż odpisy amortyzacyjne stanowią w tym przypadku koszt uzyskania przychodów, niezależnie od tego, czy są wykorzystywane w prowadzonej przez podatnika działalności gospodarczej bezpośrednio (fizycznie) czy też pośrednio, tj. przez zleceniobiorcę, podwykonawcę itp.
241.	Obrót wierzytelnościami nieregularnymi z tytułu udzielonych kredytów (pożyczek) przez banki został w praktyce ograniczony do funduszy sekurytyzacyjnych i TFI tworzących takie fundusze, co hamuje rozwój rynku.	Art. 16 ust. 1 pkt 39 ustawy CIT	Rozwiązaniem byłoby albo umożliwienie rozpoznawania przez banki straty na odpłatnym zbyciu takich wierzytelności w kosztach podatkowych (co ma swoje uzasadnienie w tym, że banki poprzez uprawdopodobnienie nieściągalności mogą i tak rozpoznać w kosztach podatkowych nawet całą wartość nominalną wierzytelności – jest to zatem tylko kwestia czasu kiedy taka „strata" będzie rozpoznana podatkowo), albo przeniesienie zasady rozpoznawania straty w kosztach podatkowych z art. 15 ust. 1h pkt 2 ustawy CIT do art. 16 ust. 1 pkt 39 ustawy CIT (przy zniesieniu oczywiście wymogu odnośnie podmiotu nabywającego wierzytelności, tak aby umożliwić nabywanie wierzytelności od banków maksymalnej ilości podmiotów funkcjonujących na rynku).
242.	Restrukturyzacje zadłużenia – wyłączenie lub zwolnienie z opodatkowania przychodów z tytułu umorzenia lub zawieszenia naliczania odsetek z tytułu udzielonych kredytów (pożyczek). W chwili obecnej zgodnie z praktyką fiskusa i przeważającym orzecznictwem sądowym w wyniku restrukturyzacji zadłużenia polegającego na umorzeniu naliczonych odsetek lub zawieszeniu naliczania odsetek powstaje przychód podlegający opodatkowaniu, co oznacza, iż w takich przypadkach powstaje nowe zobowiązanie względem urzędu skarbowego (18-32% kwoty umorzonych odsetek lub nienaliczanych odsetek). Dłużnikowi pozostaje w takiej sytuacji złożenie wniosku o umorzenie/rozłożenie na raty takiego zobowiązania i zdanie się na subiektywną ocenę i decyzję właściwego organu podatkowego.	Art. 12 ust. 1 i 4 lub art. 17 ustawy CIT Art. 11 lub 21 ustawy PIT	W takich przypadkach, zważywszy, że dłużnik nie otrzymał faktycznie żadnego realnego przysporzenia majątkowego nie powinien powstawać przychód po jego stronie lub przychód taki powinien być zwolniony z opodatkowania.
243.	Waloryzacja progów kwotowych obowiązujących w podatkach dochodowych.	Art. 22d ust. 1, art. 22e ust. 1, ust. 2,art. 22f ust. 3, art. 22g ust. 17, art. 23 ust. 1 pkt 4, pkt 47 ustawy PIT i odpowiednie regulacje w ustawie CIT	Progi zaliczenia danego składnika majątku do środka trwałego i wartości niematerialnych i prawnych nie były zmieniane od kilkunastu lat, podobnie wygląda sytuacja z limitami „20 tys euro". Przez ten okres, uwzględniając poziom inflacji w Polsce oraz rozwój technologiczny urządzeń, wartości te nie odpowiadają założeniom przyjętym u podstaw określania limitów.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
244. Umożliwienie zaliczania do kosztów uzyskania przychodów wierzytelności odpisanych jako nieściągalne, dokonania odpłatnego zbycia wierzytelności, odpisów aktualizacyjnych nieściągalne wierzytelności oraz wartości umorzonych wierzytelności w nominalnej wartość wierzytelności, tj. wartości obejmującej kwotę podatku od towarów i usług. Ewentualnie wprowadzenie analogicznych regulacji w zakresie przychodów jakie weszły do art. 15b.	Art. 16 ust. 1 pkt 25 lit. a w związku z art. 16 ust. 2, Art. 16 ust. 1 pkt 26a w związku z art. 16 ust. 2a pkt 1, art. 16 ust. 1 pkt 39 oraz art. 16 ust. 1 pkt 44, analogicznie w PIT.	Obecnie po wyrokach sądów administracyjnych (Uchwałą) podatnicy mogą rozpoznawać w KUP całą kwotę wierzytelności (razem z VAT) z tytułu odpłatnego zbycia wierzytelności. W związku z powyższym należałoby wprowadzić definicję do podatków dochodowych wskazującą na wartość brutto (plus VAT). W innym przypadku, właściwym byłby powrót do planowanych w trakcie 2012 r. rozwiązań, tj. korekty po stronie przychodów wierzyciela, ponieważ ostatecznie wprowadzono jedynie regulacje w zakresie kosztów (dłużnik).

ORDYNACJA PODATKOWA

245. Dualizm w zakresie kontroli i orzekania o zobowiązaniach podatkowych, który m.in. poprzez zróżnicowanie praktyki orzeczniczej urzędów skarbowych i urzędów kontroli skarbowej wprowadza niepewność obrotu oraz podnosi koszty funkcjonowania przedsiębiorstw poprzez dublowanie kontroli.	Zmiana ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej.	Pozostawienie jednej administracji podatkowej uprawnionej do orzekania i kontroli w zakresie podatków.
246. Brak jednoznaczności w zakresie faktycznych terminów przedawnienia zobowiązań podatkowych związany z licznymi regulacjami stanowiącymi o nierozpoczynaniu biegu terminu, zawieszeniu lub przerwaniu biegu. Regulacja w obecnym brzmieniu powoduje niepewność obrotu i tym samym dodatkowe koszty prowadzonej działalności gospodarczej. Dodatkowo, organy podatkowe nieskrępowanie wszczynają postępowania karne-skarbowe w sprawie popełnienia przestępstwa (postępowanie przed postawieniem zarzutów konkretnej osobie) w celu przerwania biegu terminu przedawnienia.	Art. 68-71 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (dalej: OP)	Uporządkowanie definicji ustawowych w zakresie przedawnień i przypadków przerwania biegu terminu przedawnienia, w szczególności wykreślenie przepisu art. 70 § 6 pkt 1) OP stanowiącego, że bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony już z dniem wszczęcia postępowania karno-skarbowego w sprawie (in rem).
247. Wstrzymanie wykonania decyzji powoduje powstanie zaległości podatkowej. Dodatkowo, istnieją wątpliwości, czy pomimo wstrzymania wykonania decyzji organ może podjąć inne działania nie będące formalnie egzekucją (np. zaliczyć nadpłatę na poczet zaległości).	Art. 76 i rozdział 16a OP	Wprowadzenie zapisu, iż do czasu wydania decyzji ostatecznej zaległość podatkowa w ogóle nie powstaje, chyba że nadano decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
248. Trudności z rzeczywistym (faktycznym) uchyleniem zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego po odpadnięciu podstawy dla takiego zabezpieczenia (np. umorzenia postępowania zabezpieczającego). Rzeczywiste uchylenie zabezpieczenia musi nastąpić z inicjatywy organu egzekucyjnego, który pod względem organizacyjnym jest często tożsamy z organem podatkowym (Urząd Skarbowy), natomiast zajmują się tym dwie odrębne komórki.	Art. 159 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (dalej: u.p.e.a.)	Przeformułowanie art. 159 u.p.e.a. – przy zachowaniu przesłanek istniejących w tym przepisie wprowadzenie zapisu, że zabezpieczenie podlega uchyleniu z mocy prawa z przepisem doprecyzowującym, że w przypadku zabezpieczeń rzeczowych (hipoteka i zastaw) oznacza to wygaśnięcie tych praw (z mocy prawa). Przedmiotowa kwestia nie dotyczy samego art. 159 u.p.e.a., a sytuacji dłużnika (podatnika) w okresie po wydaniu zarządzenia o uchyleniu zabezpieczenia, ale przed jego faktycznym zniesieniem. W tym okresie dłużnik (podatnik) nie dysponuje żadnym instrumentem prawnym, za pomocą którego mógłby wyegzekwować od organu egzekucyjnego faktyczne zniesienie zabezpieczenia tj. wykreślenie hipoteki przymusowej z księgi wieczystej nieruchomości. Przykładowo, organ egzekucyjny, na podstawie art. 159 u.p.e.a., może wydać zarządzenie o uchyleniu zabezpieczenia w postaci hipoteki ustanowionej na nieruchomości dłużnika (podatnika), ale dopóki organ egzekucyjny nie skieruje w tym zakresie odpowiedniego wniosku do sądu wieczysto-księgowego, hipoteka będzie nadal wpisana do księgi wieczystej nieruchomości dłużnika (podatnika). Dłużnik (podatnik) nie dysponuje w takiej sytuacji żadnym narzędziem prawnym – nie może sam złożyć odpowiedniego wniosku do sądu wieczysto-księgowego, a wszelka inicjatywa w tym zakresie (faktycznego zniesienia zabezpieczenia – wykreślenia hipoteki z księgi wieczystej) należy do organu egzekucyjnego. W takim przypadku organy egzekucyjne działają z opóźnieniem, a dłużnik (podatnik) nie posiada żadnej formalnej możliwości przymuszenia organu podatkowego do działania.
249. Trudności z uzyskaniem odszkodowania od Skarbu Państwa za wydanie decyzji podatkowej niezgodnej z prawem. Odpowiedzialność odszkodowawcza nie powstaje, jeżeli wydanie orzeczenia niezgodnego z prawem jest wynikiem zastosowania błędnej wykładni przepisów nie stanowiącej *rażącego* ich naruszenia.	Art. 417^1 Kodeksu cywilnego oraz orzecznictwo Sądu Najwyższego (przykładowo I CNP 33/06 oraz V CNP 79/05)	Doprecyzowanie przepisu 417^1 KC – odpowiedzialność Skarbu Państwa powinna dotyczyć każdej niezgodności z prawem orzeczenia/decyzji, w tym takiej, która stanowi konsekwencje zastosowania błędnej wykładni przepisów, która nie ma charakteru *rażącej* niezgodności z prawem. Natomiast w przypadku odpowiedzialności osobistej urzędników/sędziów biorących udział w wydawaniu orzeczenia/decyzji, ich odpowiedzialność powinna ograniczać się tylko do *rażącego* naruszenia prawa.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
250. Martwa instytucja interpretacji ogólnych. Instytucja interpretacji ogólnych miała służyć wszystkim podatnikom zapewniając jednolite stosowanie prawa podatkowego przez organy podatkowe oraz organy kontroli skarbowej. Tymczasem Ministerstwo często odmawia wydania interpretacji ogólnych bez uzasadnienia.	Brak odpowiednich regulacji w ustawie OP, poza art. 14a OP	Choć wprowadzono z dniem 1 stycznia 2012 r. instytucję wniosku o wydanie interpretacji ogólnej, to w naszej ocenie, warunki, od których uzależniono wydanie przez MF takiej interpretacji na wniosek, mogą spowodować brak lub co najmniej ograniczyć funkcjonowanie tej instytucji w praktyce. Chodzi tu o wielokrotnie podnoszony już w piśmiennictwie i komentarzach obowiązek wskazania przez wnioskodawcę niejednolitego stosowania prawa podatkowego w takich samych stanach faktycznych. Konieczne jest wyeliminowanie zapisu, że interpretację ogólną wydaje się, jeżeli w dniu złożenia wniosku nie toczy się postępowanie podatkowe lub postępowanie kontrolne organu kontroli skarbowej albo od decyzji, albo na postanowienie nie zostało wniesione odwołanie lub zażalenie oraz wprost przyznanie prawa do wystąpienia z wnioskiem o wydanie interpretacji organizacjom zrzeszającym podatników/przedsiębiorców.
251. Sposób liczenia ulgowych odsetek 75% odsetek należnych.	Art. 56 §1a OP; interpretacja ogólna Ministra Finansów z dnia 12 lutego 2009 r. nr PK4/8012/18/LJO/09/58	Doprecyzowanie przepisów czy można liczyć odsetki ulgowe od odsetek naliczonych przed wejściem w życie ostatniej nowelizacji, tj. przed 1 stycznia 2009 r. – dążenie do wydania zmiany interpretacji ogólnej wydanej w tym zakresie przez Ministra Finansów. Interpretacja ogólna nr PK4/8012/18/LJO/09/58 wydana w tym zakresie przez Ministra Finansów ogranicza zastosowanie obniżonej stawki odsetek za zwłokę wyłącznie do okresów sprzed 1 stycznia 2009 r. mimo, że wobec braku odmiennych przepisów przejściowych, zastosowanie winna znaleźć w całości ustawa nowa, tj. Ordynacja podatkowa w brzmieniu po nowelizacji i przewidująca obniżoną stawkę odsetek za zwłokę w przypadku korekt deklaracji przeprowadzonych zgodnie z warunkami z przepisu art. 56 § 1a Ordynacji. Dodatkowe uzasadnienie znajdujemy także w sankcyjnym charakterze odsetek za zwłokę od zaległości podatkowej (akcentowaną w orzecznictwie oraz interpretacjach MF) – przy tego typu instytucjach zasadą jest stosowanie w pierwszej kolejności przepisów nowych, chyba że starsze przewidują lepszą sytuację dla podatnika (są względniejsze). Orzecznictwo sądów administracyjnych przesądziło już kwestię możliwości stosowania do zaległości podatkowych powstałych przed 1 stycznia 2009 r. obniżonej stawki odsetek za zwłokę, w sytuacji gdy korekta deklaracji miała miejsce po tej dacie.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
252.	Zgodnie z art. 70 § 4 Ordynacji podatkowej, bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu, w którym zastosowano środek egzekucyjny. Przepis ten rozumiany jest przez organy podatkowe (po wyroku NSA z 17 listopada 2009 r., sygn. akt II FSK 985/08) w taki sposób, że nie ma powiązania przerwania biegu terminu przedawnienia z momentem zawiadomienia podatnika o zastosowanym środku egzekucyjnym. Taka interpretacja oznacza, iż wystarczy zastosować środek egzekucyjny przed upływem terminu przedawnienia, by przerwać bieg przedawnienia, niezależnie od tego, kiedy powiadomi się o środku egzekucyjnym podatnika. Przedmiotowa regulacja powinna ulec zmianie, aby przerwać bieg terminu przedawnienia konieczne byłoby zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony przed upływem terminu przedawnienia.	Art. 70 § 4 OP	Zmiana sposobu uregulowania okoliczności przerwania biegu terminu przedawnienia, w taki sposób, aby zapewnić podatnikowi dostęp do wiedzy o ważnych dla niego faktach.
253.	Uszczegółowienie zasad publikacji interpretacji i zamieszczanie informacji o ich uchyleniu. Obecne przepisy zobowiązują do niezwłocznej publikacji. Wydaje się, iż na termin publikacji mają wpływ względy inne niż techniczne. Nie jest uregulowany przypadek zmiany lub uchylenia interpretacji. Brak jest informacji o zaskarżeniu interpretacji.	Art. 14i OP	Uregulowanie terminu publikacji interpretacji. Dopisanie wymogu uzupełnienia interpretacji o istotne fakty jej dotyczące – zmianie, zaskarżeniu, oddaleniu lub uwzględnieniu skargi. Interpretacje nie powinny być usuwane.
254.	Nierówne i niczym nie uzasadnione traktowanie podatników, którzy wpłacają dobrowolnie zaległość podatkową wraz z odsetkami, a nie składają przy tym korekty deklaracji. W takich sytuacjach nie mają prawa do niższych odsetek tj. w wysokości 75% stawki odsetek od zaległości podatkowych. Z przepisu wynika (tak to jest stosowane w praktyce), że uprawnienie przysługuje podatnikom podatku od towarów i usług, a nie dotyczy podatników CIT, PIT i PON.	Art. 56 § 1a OP	Rozszerzenie możliwości stosowania niższych odsetek tj. w wysokości 75% stawki odsetek od zaległości podatkowych dla tych podatników, którzy wpłacają dobrowolnie zaległość podatkową wraz z odsetkami, a nie składają przy tym korekty deklaracji, tj. dla podatników CIT, PIT i PON.
255.	Brak centralizacji interpretacji indywidualnych w zakresie podatków lokalnych (w szczególności podatku od nieruchomości), co powoduje niejednolitość sposobu orzekania przez organy poszczególnych gmin w identycznych sprawach.	Art. 14j OP	Likwidacja art. 14j OP sprawi, że Minister Finansów stanie się właściwym do wydawania interpretacji w sprawie podatków lokalnych (w szczególności podatku od nieruchomości), co uchroni przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie wielu gmin od konieczności stosowania różnej interpretacji tego samego przepisu w zależności od gminy.
256.	Zrównanie praw podatników z organami podatkowymi w sprawie odsetek od zwrotu akcyzy po terminie.	Art. 72 § 1 pkt 5 OP	Wprowadzenie do katalogu definicji nadpłaty zwrotu akcyzy przez organ podatkowy po terminie określonym w odrębnych przepisach, równym terminowi jaki posiada podatnik do zapłacenia akcyzy.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
257.	W przypadku kwestionowania przez organy podatkowe istnienia stosunku prawnego lub prawa nie ma możliwości zmuszenia organu podatkowego do wystąpienia do sądu powszechnego o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa.	Art. 199a § 3 OP	Wprowadzenie regulacji, że także podatnik może wystąpić do sądu powszechnego o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa.
258.	Możliwość prowadzenia postępowań kontrolnych przez dowolnie długi czas oraz w tym samym czasie, co inne kontrole toczące się u podatnika.	Art. 82 i art. 83 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej	Wskazanie, iż wszelkie ograniczenia dotyczące kontroli (limity, brak możliwości prowadzenia więcej niż jednej kontroli) mają zastosowanie do postępowania kontrolnego.
259.	Osoby odpowiedzialne za prowadzenie spraw gospodarczych (w szczególności finansowych) przedsiębiorcy są pociągane do odpowiedzialności karnej-skarbowej w sytuacji, gdy kwota należności publicznoprawnej narażonej na uszczuplenie jest niewielka w stosunku od obrotów / przychodów przedsiębiorcy.	Art. 53 § 3, 6 oraz §§ 14 – 16 kodeksu karnego-skarbowego	Odejście od określania wykroczenia oraz wartości narażonej na uszczuplenie jako wielokrotności minimalnego wynagrodzenia, a wprowadzenie zasady uzależniającej te wartości od przychodów/obrotów podatnika, a więc wprowadzenie wartości procentowych.
260.	Organy podatkowe mają możliwość prowadzenia egzekucji decyzji ostatecznej niezwłocznie po jej wydaniu, nawet jeżeli podatnik zamierza wnieść skargę i złożyć wniosek o wstrzymanie wykonania decyzji.	Art. 239f § 1 OP	Wprowadzenie regulacji, że złożenie wniosku o wstrzymanie wykonania może nastąpić przed wniesieniem skargi i ewentualnie wniosek staje się bezprzedmiotowy, jeżeli skarga nie zostanie wniesiona. Wprowadzenie regulacji, iż do czasu rozpatrzenia wniosku o przyjęciu zabezpieczenia postępowanie egzekucyjne nie może być wszczęte.
261.	Brak pewności co do daty interpretacji indywidualnej, brak możliwości weryfikacji, kiedy faktycznie została ona wydana.	Art. 14d OP	Wprowadzenie regulacji, że terminem wydania interpretacji jest data nadania w polskiej placówce pocztowej lub wysłania w postaci dokumentu elektronicznego.
262.	Interpretacje indywidualne chronią jedynie jedną stronę transakcji (wnioskodawcę).	Art. 14k i art. 14m OP	Wprowadzenie zapisu, iż zasadę nieszkodzenia stosuje się do wszystkich stron transakcji, której dotyczy interpretacja indywidualna, jeżeli wynikające z danej transakcji skutki podatkowe dotyczą wszystkich stron transakcji, a nie tylko wnioskodawcy – za zgodą pozostałych stron transakcji.
263.	Organy egzekucyjne mogą prowadzić egzekucję w czasie, gdy rozpatrywany jest wniosek o wstrzymanie wykonania decyzji, rozłożenia na raty podatku / zaległości podatkowej lub odroczenia terminu płatności podatku / zaległości podatkowej.	Art. 56 § 1 pkt 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji	Modyfikacja przepisu w taki sposób, iż samo złożenie wniosku zawiesza postępowanie egzekucyjne.
264.	Rozpatrując wniosek o stwierdzenie nadpłaty organy podatkowe wydają odrębne decyzje dotyczące określenia wysokości zobowiązania podatkowego. Kwestionowanie takich rozstrzygnięć wymaga podwójnego ponoszenia wszystkich kosztów, w tym np. wpisów sądowych oraz powielania pism składanych w obu sprawach.	Art. 75 OP	Wprowadzenie regulacji, iż wydając decyzję określającą wysokość nadpłaty organ podatkowy określa jednocześnie, w tej samej decyzji, wysokość zobowiązania podatkowego za dany okres rozliczeniowy.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
265.	Umożliwienie złożenia korekty deklaracji podatkowej za okres objęty decyzją wydaną przez organ podatkowy (w zakresie jaki nie był kwestionowany decyzją).	Art. 81b §1 pkt 2 OP	Obecnie wydanie decyzji określającej zobowiązanie przez organ zamyka podatnikowi drogę do samodzielnej korekty swoich rozliczeń. Ma to niekorzystny skutek w postaci braku możliwości skorygowania rozliczenia, np. w przypadku gdy zwiększeniu ulega kwota podatku naliczonego (otrzymanie w późniejszym terminie dokumentów eksportowych). Obecnie w takich sytuacjach pozostaje podatnikowi jedynie instytucja wznowienia postępowania.
266.	Ewentualna zmiana przepisów dotyczących nadpłaty podatku.	Art. 72 §1 pkt 1 OP	Obecnie organy przy rozpatrywaniu nadpłaty również w podatku VAT powołują się na uchwałę NSA sygn. akt I GPS 1/11 uznając, iż nadpłata nie powstała, gdyż podatnik nie poniósł uszczerbku ekonomicznego. Można więc powiedzieć, że organ stawia się w roli ustawodawcy poprzez wskazywanie dodatkowego warunku powstania nadpłaty, podczas gdy Ordynacja podatkowa nic o tym nie mówi. W związku z tym, aby zmienić praktykę organów w tym zakresie należałoby wyraźnie wskazać w Ordynacji podatkowej, iż żaden dodatkowy warunek powstania nadpłaty nie musi zaistnieć, aby ona powstała.

PODATKI I OPŁATY LOKALNE – PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI

267.	Brak jednolitego wzorca deklaracji podatkowej utrudniający rozliczanie podatku podatnikom posiadającym nieruchomości i budowle w więcej niż jednej gminie.	Art. 6 ust. 13 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Ujednolicenie wzoru deklaracji w skali całego kraju, uwzględniającej możliwość zróżnicowania przez gminy stawek dla niektórych przedmiotów opodatkowania oraz zwolnień.
268.	Brak centralnej informacji o stawkach i zwolnieniach obowiązujących w gminach, co utrudnia rozliczanie podatku podatnikom posiadającym nieruchomości i budowle w więcej niż jednej gminie.	Brak odpowiednich przepisów w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Wprowadzenie obowiązku przesyłania przez gminy do 30 listopada każdego roku do centralnej bazy danych (lub wojewódzkich baz danych) informacji o obowiązujących na następnych rok stawkach, zwolnieniach, danych teleadresowych i numerów rachunków bankowych gmin. Stworzenie strony internetowej z bazą danych (lub stron internetowych prowadzonych przez wojewodów). Obowiązek ogłaszania przez Ministra Finansów (lub wojewodów) wykazu stawek i zwolnień z podatku raz w roku do 31 grudnia.
269.	Wadliwa definicja obiektu budowlanego, powodująca nieuzasadnione ryzyko podatkowe związane z właściwym określeniem obowiązku podatkowego (ogromny stopień rozbieżności w skali kraju co do kwalifikacji określonych urządzeń technicznych jako budowli).	Art. 1a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Wprowadzenie definicji budowli w ustawie bez odesłania do przepisów prawa budowlanego. Dobrym pomysłem wydaje się odwołanie przy klasyfikowaniu obiektów budowlanych na potrzeby podatku od nieruchomości bezpośrednio do KŚT.
270.	Brak publikacji interpretacji indywidualnych dotyczących podatków lokalnych (np. od nieruchomości i środków transportu) wydawanych przez wójtów (burmistrzów, prezydentów). Nie są one publikowane na stronie internetowej resortu finansów, tylko w Biuletynach Informacji Publicznej każdego z organów samorządowych.	Brak regulacji	Wdrożenie jednego, zcentralizowanego systemu publikacji na stronie internetowej Ministerstwa Finansów, w celu ułatwienia podatnikom dostępu do nich.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
271. Brak możliwości składania deklaracji na podatek od nieruchomości drogą elektroniczną.	Brak regulacji	Możliwość składania deklaracji drogą elektroniczną, w szczególności dla podatników składających deklaracje do wielu gmin.

AKCYZA

272. Ubytki ponadnormatywne powstałe podczas tłoczeń wyrobów energetycznych rurociągami przesyłowymi dalekosiężnymi. Na podstawie obowiązujących przepisów wykształciła się praktyka polegająca na uznawaniu za podatnika podatku akcyzowego z tytułu ubytków ponadnormatywnych powstających podczas tłoczeń rurociągami – podmiotu prowadzącego skład podatkowy, który dokonał wydania tych wyrobów do rurociągu (rurociąg jest własnością innego pomiotu niż skład podatkowy wysyłający). Brak jednoznaczności w przepisach odnośnie podatnika akcyzy z tego tytułu.	Art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (dalej: UPA) *zał. Nr 4 do rozporządzenia ministra Finansów z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie maksymalnych norm dopuszczalnych ubytków i dopuszczalnych norm zużycia wyrobów akcyzowych – cz. II ust. 2 i 3*	Zmiana przepisów w zakresie rozliczania ubytków ponadnormatywnych powstających w czasie tłoczeń wyrobów energetycznych za pomocą rurociągów przesyłowych dalekosiężnych. Z uwagi na specyfikę środka transportowego jakim jest rurociąg przesyłowy dalekosiężny zmiany wymaga zarówno metoda rozliczania ubytków (również wysokość normy) jak i wyraźne uznanie za podatnika akcyzy z tego tytułu – podmiotu dokonującego transportu (administratora rurociągu przesyłowego).
273. Obowiązek przesyłania kopii deklaracji akcyzowej Naczelnikowi UC właściwemu ze względu na miejsce położenia składu podatkowego.	Art. 21.4 UPA	Przedsiębiorca powinien mieć obowiązek wysyłania tylko jednej deklaracji – wyłącznie do UC właściwego ze względu na siedzibę podatnika (aktualnie przedsiębiorcy wysyłają oryginał plus 6 kopii).
274. Obowiązek składania oświadczeń o przeznaczeniu oleju opałowego.	Art. 89 UPA	Powinno być wolno zastępować to oświadczenie stosownymi zapisami w umowach handlowych.
275. Obowiązek pisemnego powiadamiania UC o planowanym wyprowadzeniu wyrobów akcyzowych (z wyjątkiem sprzedaży wyrobów zwolnionych z akcyzy ze względu na przeznaczenie).		Chodzi o wprowadzenie do art. 42 UPA analogicznej regulacji jaka jest w art. 45.7 (zwolnienie z obowiązku powiadamiania o planowanym przyjęciu w przypadku przemieszczenia realizowanego w systemie EMCS); ewentualnie – umożliwić zastąpienie pisemnego powiadomienia komunikatem PL814 (powiadomienie o wysyłce towarów).
276. Relatywnie niska ranga prawna "Instrukcji systemu EMCS".		Proponujemy podnieść rangę prawną tego dokumentu – aktualnie funkcjonuje jedynie jako dokument udostępniony na stronie MF – formalnie bez mocy prawnej.
277. Opłata paliwowa jako danina odrębna od akcyzy.	Ustawa o autostradach płatnych i Krajowym Funduszu Drogowym	Proponujemy włączyć opłatę paliwową do akcyzy – mechanizm naliczania opłaty paliwowej oraz jej kalkulacja ściśle powiązana jest z akcyzą – gdyby kwota stanowiąca opłatę paliwową została połączona z akcyzą (formalnie wzrost stawki akcyzy), oznaczałoby to brak dodatkowych obowiązków informacyjnych dla podmiotów. Także budżet otrzymywałby te same kwoty w zaliczkach dziennych, a nie po zakończeniu miesiąca, za który się płaci (szybciej).

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ

4. BARIERY W WYKORZYSTYWANIU FUNDUSZY STRUKTURALNYCH

FINANSOWANIE PROJEKTÓW

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
278. Długi okres weryfikacji wniosków o płatność (wybrane RPO, PO IG).	Naliczanie od początku biegu terminów w przypadku ponownej oceny wniosku o płatność, po stwierdzeniu nieprawidłowości w pierwotnej wersji wniosku. Sformalizowany proces oceny wniosku: zgłaszanie uwag do wniosku o płatność w formie pisemnej, w ostatnim zgodnym z umową terminie. Nadmierna restrykcyjność i uznaniowość oceny wniosków o płatność przedłużająca czas ich weryfikacji: • rozbudowany obowiązek dokumentacyjny, także w przypadku drobnych kwot lub wydatków stałych; • zwracanie wniosków do poprawy także w przypadku drobnych błędów, które osoba sprawdzająca wniosek ma prawo poprawić samodzielnie; • kwestionowanie wydatków bez wskazania merytorycznego uzasadnienia lub z uzasadnieniem wskazującym na uchybienia czysto biurokratyczne (np. takich, które w pełni realizują założony cel projektu, ale odbiegają od pierwotnych założeń, np. jeśli chodzi o szczegółowe parametry zakupionego sprzętu); • brak jasnych wytycznych dotyczących przygotowywania rozliczeń, np. w postaci przewodników, FAQ (RPO/ PO IG). Brak narzędzi do monitorowania postępu weryfikacji wniosków o płatność po jego akceptacji w GWoP do czasu otrzymania wpłaty.	• Przyjęcie zasady, iż pierwsza ocena wniosku o płatność trwa maksymalnie 21 dni kalendarzowych, a każda kolejna – w przypadku nanoszenia poprawek przez beneficjenta – dodatkowe 7 dni, a polecenie płatności przekazywane jest do banku w ciągu kolejnych 5 dni kalendarzowych. • Upowszechnienie możliwości wprowadzania drobnych korekt do wniosku o płatność przez osobę sprawdzającą. • Upowszechnienie zasady wyjaśniania wątpliwości do poszczególnych pozycji wniosku o płatność w kontaktach roboczych z beneficjentem. • Upowszechnienie rozliczeń ryczałtowych w przypadku kosztów pośrednich/ ogólnych oraz wprowadzenie możliwości rozliczania ryczałtem określonej kwoty w budżecie, do której można byłoby zaliczać drobne wydatki (np. bilety autobusowe, opłaty parkingowe, itp.). • Upowszechnienie wniosku o płatność w formie zestawienia wydatków, przy jednoczesnym informowaniu beneficjentów o zasadach prawidłowej archiwizacji dokumentów potwierdzających wydatki. Zestawianie powinno być stosowane zwłaszcza w przypadku wydatków powtarzających się lub o stosunkowo niewielkiej wartości. • Publikowanie informacji o zasadach prawidłowego dokumentowania wydatków w postaci przewodników, list najczęściej zadawanych pytań i odpowiedzi, list najczęściej popełnianych błędów oraz systematyczna organizacja szkoleń dla projektodawców nt. rozliczeń. • Przygotowanie jasnych i kompletnych instrukcji wypełniania wniosku o płatność. • Przygotowanie i wprowadzenie narzędzia do monitorowania postępu weryfikacji wniosku o płatność.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
279. Opóźnienia w płatnościach na rzecz beneficjentów (RPO, PO IG, PO KL) W przypadku opóźnień, brak informacji ze strony instytucji odpowiedzialnych za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów o planowanym terminie dokonania płatności	Brak monitoringu terminów płatności przez Instytucje Zarządzające poszczególnymi programami/ schematami wsparcia. Brak sankcji dla instytucji odpowiedzialnych za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów za przekroczenie terminów określonych w umowie z beneficjentem.	• Wprowadzenie systemu elektronicznego monitorującego komunikację pomiędzy instytucją dokonującą płatności a beneficjentem, w tym uwzględniająca czas przekazania beneficjentom poprawek do wszystkich złożonych wersji wniosku o płatność, czas od złożenia przez beneficjenta ostatniej wersji wniosku o płatność, do których nie zgłoszono poprawek, do dokonania płatności na jego rzecz. • Systematyczna publikacja statystyk czasu oceny wniosków o płatność i realizacji płatności na rzecz beneficjentów, w podziale na instytucje i działania lub schematy wsparcia (np. 1 raz na kwartał, w formacie: a. liczba wniosków o płatność, których ocena trwała: - do 30 dni, - 31-60 dni, - 61-90 dni, - 91-120 dni, - powyżej 120 dni, b. liczba wniosków o płatność, w przypadku których płatności na konto beneficjenta dokonano - po 5 dniach od zatwierdzenia wniosku o płatność, - po 10 dniach od zatwierdzenia wniosku o płatność, - po 15 dniach od zatwierdzenia wniosku o płatność, - po 20 dniach od zatwierdzenia wniosku o płatność), • Monitorowanie oraz prezentacja w okresowych sprawozdaniach Instytucji Zarządzających przypadków, w których beneficjenci utracili płynność finansową w związku z opóźnieniami w realizacji płatności na ich rzecz. • Przygotowanie i wprowadzenie narzędzia do monitorowania postępu weryfikacji wniosku o płatność, w tym informacji o planowanym terminie płatności • Wprowadzenie „mechanizmu ochrony przed sankcjami" beneficjentów, którzy z powodu długotrwałej procedury i opóźnień w płatnościach otrzymują środki tuż przed złożeniem kolejnego wniosku o płatność – elastyczne podejście do takich przypadków i zdjęcie odpowiedzialności za niewykorzystanie transzy przed złożeniem wniosku (zwolnienie w konieczności płacenia odsetek) (przykład z PO KL).

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
280. Biurokratyczny system rozliczeń w programach finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (RPO, PO IG).	Konieczność przedkładania i weryfikacji wszystkich dokumentów finansowych oraz innych dokumentów potwierdzających wydatek we wniosku o płatność. Kwestionowanie wydatków w przypadku odstępstw od procedur administracyjnych ustalonych przez instytucję oceniającą wniosek o płatność, które są uzasadnione charakterem lub celem projektu i jednocześnie nie mają wpływu na realizację tego celu oraz są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Kwestionowanie wydatków w przypadku różnicy w nazewnictwie wydatków na fakturze wystawionej przez dostawcę/usługodawcę, mimo zgodności wydatku z zaakceptowanym budżetem.	• Upowszechnienie rozliczeń ryczałtowych (z jasnymi, jednoznacznymi, korzystnymi dla obu stron zasadami), zwłaszcza dla kosztów pośrednich, oraz wprowadzenie możliwości rozliczania ryczałtem określonej kwoty w budżecie, do której można byłoby zaliczać drobne wydatki (np. bilety autobusowe, opłaty parkingowe, itp.). • Upowszechnienie wniosku o płatność w formie zestawienia wydatków, przy jednoczesnym informowaniu beneficjentów o zasadach prawidłowej archiwizacji dokumentów potwierdzających wydatki. Zestawianie powinno być stosowane zwłaszcza w przypadku wydatków powtarzających się lub o stosunkowo niewielkiej wartości. • Rozstrzyganie na korzyść beneficjenta wątpliwości dotyczących wydatków, jeśli przyczyniają się do realizacji celu projektu i są zgodne z przepisami obowiązującego prawa.
281. Mała elastyczność budżetów projektów (RPO, PO IG, PO KL).	Zbyt duża szczegółowość harmonogramów finansowo-rzeczowych, co utrudnia dostosowanie projektu do aktualnej sytuacji i powoduje konieczność wielokrotnego uzyskania zgody na zmiany w budżecie lub aneksowania umowy o dofinansowanie. Zbyt kurczowe trzymanie się poszczególnych pozycji budżetowych przez urzędników IW, pomimo zadaniowości budżetów (np. PO KL).	• Wprowadzenie oraz stosowanie zasady rozliczania projektów w oparciu o budżet zadaniowy – rezygnacja lub zmiana kategorii lub specyfikacji określonych wydatków w ramach zadania nie podlega uzgodnieniu z instytucją wdrażającą, jeśli wydatki pozostają co do zasady kwalifikowane, a zadanie oraz cele projektu są realizowane zgodnie z założeniami. • Upowszechnienie i stosowanie zasady, iż przesunięcie pomiędzy poszczególnymi kategoriami wydatków lub zadaniami, nie przekraczające 15% wartości projektu, nie wymagają zgody instytucji wdrażającej.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
282. Brak jednoznacznej definicji „zasady konkurencyjności" stosowanej przy wyborze wykonawców/dostawców robót budowlanych, towarów i usług, w projektach realizowanych przez podmioty, które nie są zobowiązane do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Zwiększa to swobodę interpretacyjną podmiotów kontrolujących projekty, a tym samym ryzyko uznania za niekwalifikowane wydatków, które są racjonalne i zgodne z celami projektu. Zwolnienie ze stosowania przepisów PZP nie przynosi zamierzonych efektów, ponieważ skomplikowane przepisy ustawowe zastępują równie niejednoznaczne zasady o innej randze.	„Zasada konkurencyjności" nie jest pojęciem prawnym – tworzą ją w dużej mierze precedensy i obowiązuje w różnym zakresie na poziomie poszczególnych programów a nawet działań. Jednocześnie w tych programach wypracowywane są różne, często odmienne interpretacje oraz dodawane kolejne wymogi lub uzupełnienia. Część wymogów przenoszona jest z UPZP (np. sumowanie zamówień/ zakupów w ramach projektu), co – wobec braku jednoznacznych wykładni – zwiększa możliwość popełnienia błędu przez beneficjenta. Problem szczególnie dotkliwy w projektach B+R, gdzie pole do dyskusji o unikatowości sprzętu/usługi jest ogromne.	• Sformułowanie i uzgodnienie przez MRR, przy współpracy z KE i IZ RPO, minimalnych (tzn. stanowiących faktyczne ułatwienie w stosunku do przepisów PZP) i jednoznacznych (nie pozwalających na różne interpretacje) wymogów dotyczących wyboru wykonawców/dostawców robót budowlanych, towarów i usług, w projektach realizowanych przez podmioty, które nie są zobowiązane do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych oraz określenie pułapów, dla których w/w wymogi obowiązują • Ograniczenie kontroli zasady konkurencyjności wyłącznie do kwestii w niej wskazanych • W przypadku wątpliwości – ocena racjonalności wydatku w odniesieniu do specyfiki projektu zamiast restrykcyjnej oceny zgodności z niedookreślonymi i dynamicznie zmieniającymi się zasadami. • Przeszkolenie pracowników IW oraz osób przeprowadzających kontrole z obowiązujących przepisów i wprowadzenie sankcji za ich nieprzestrzeganie
283. Brak spójnych i kompletnych wytycznych w zakresie kwalifikowalności kosztów w poszczególnych programach operacyjnych.	Katalogi kosztów kwalifikowanych w ramach poszczególnych programów operacyjnych udostępniane beneficjentom są z reguły bardzo ogólny. Na etapie rozliczania projektów zdarza się, że wydatki przedstawione przez beneficjenta uznawane są przez instytucję weryfikującą wniosek o płatność za koszty niekwalifikowane bez jednoznacznej podstawy wynikającej z wytycznych. Beneficjent zmuszony jest w takim przypadku do zwrotu części dotacji z odsetkami.	• Szkolenia dla beneficjentów z rozliczania z uwzględnieniem kosztów kwalifikowanych dla poszczególnych schematów wsparcia. • Rozstrzyganie na korzyść beneficjenta wątpliwości dotyczących wydatków, jeśli przyczyniają się do realizacji cel projektu i są zgodne z przepisami obowiązującego prawa.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
284.	Brak spójnych zasad regulujących łączenie pomocy publicznej z różnych źródeł.	Obecnie łączenie pomocy publicznej z kilku źródeł jest w różny sposób interpretowane przez poszczególne instytucje odpowiedzialne za wdrażanie programów pomocowych. Z tego względu istnieją zasadnicze rozbieżności dotyczące sposobów wyliczania maksymalnej wysokości pomocy publicznej oraz ogólnej możliwości występowania o wsparcie na te same koszty/zadania (do określonych limitów).	• Określenie jasnych zasad określających możliwość łączenia pomocy publicznej z różnych źródeł. Np. w sytuacji, gdy w ramach pomocy na B+R firma kwalifikuje odpisy amortyzacyjne w zakresie środka trwałego, który objęty jest dofinansowaniem z pomocy regionalnej lub w sytuacji, gdy w ramach projektu B+R kwalifikuje się koszty wynagrodzeń, podczas gdy dwuletnie koszty pracy określonych osób objęte są pomocą regionalną. • Pilne sformułowanie zasad łączenia pomocy publicznej z różnych źródeł w obliczu kończącej się perspektywy finansowej i okresu trwałości projektów w ramach niej realizowanych, kończących się w nowej perspektywie finansowej. • Wydanie ogólnodostępnych wytycznych dla beneficjentów dotyczących możliwości kumulacji pomocy publicznej. Obecnie dostępne źródła są wysoce niewystarczające, a często także sprzeczne w swoim wydźwięku.
285.	Zmiana metodyki procedowania w zakresie określenia zdolności wnioskodawcy do sfinansowania projektu.	Wiele instytucji wdrażających konkretne narzędzia pomocowe wymaga od beneficjentów wykazania zdolności finansowej do realizacji całego projektu (bez uwzględnionego potencjalnego dofinansowania) już na moment aplikowania o wsparcie. Rodzi to problem szczególnie w przypadku MŚP, gdzie to właśnie przyznanie dotacji warunkuje pozyskanie źródeł zewnętrznych na sfinansowanie inwestycji.	• Przesunięcie ciężaru udowodnienia zdolności finansowej do realizacji projektu na moment przygotowania do podpisania umowy o dofinansowanie, nie zaś w trakcie oceny wniosku aplikacyjnego.
286.	Niezadowalająca jakość dokumentów konkursowych: • błędy w formularzach, • trudność wypełniania danych, np. konieczność przepisywania dokumentów finansowych i prognoz pozycja po pozycji do formularza elektronicznego, co w przypadku zmian w prognozie powoduje konieczność przepisywania wszystkich pozycji, • powtarzające się pytania i informacje w formularzach.	Brak standardów przygotowania formularzy. Niedostateczna dbałość o jakość formularzy.	• Stworzenie standardowych wzorów dokumentów. • Wyeliminowanie błędów w formularzach. • Uproszczenie formularzy. • Umożliwienia załączania danych w standardowych formatach np. Excel. • Zintegrowanie systemów informatycznych (generatorów wniosków) różnych programów wsparcia, aby „zaciągały” dane ze standardowych dokumentów, np. Excel.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
287. Częste zmiany wzorów wniosków o płatność. Przedsiębiorcy realizujący inwestycje muszą stale sprawdzać, czy nie pojawiają się nowe wzory wniosków o płatność. Często bywa tak, że wniosek o płatność jest już gotowy, ale okazuje się, że pojawił się nowy wzór i należy przepisać wszystkie dane do nowego formularza. Czasem przedsiębiorcy składają też wnioski o płatność na nieaktualnych formularzach, co skutkuje ich odrzuceniem i przedłużeniem procesu wypłaty środków.	Częste zmiany formularzy. Brak bezpośredniej komunikacji z wnioskodawcą i przekazywania informacji np. drogą mailową o planowanej zmianie formularzy. Informowanie o zmianie formularzy w momencie ich publikacji.	• Ograniczenie liczby zmian formularzy wniosków o płatność w roku. • Bezpośrednie informowanie wnioskodawców o każdej zmianie formularza wniosku o płatność, np. mailem. • Informowanie o planach zmiany formularzy przynajmniej z miesięcznym wyprzedzeniem.
288. Rozbudowane i niedostosowane do poszczególnych podmiotów wymagania dotyczące przygotowania wniosków projektowych i biznes planu. Nakaz przygotowania dodatkowych dokumentów księgowych i kadrowych, np. niewymaganych prawem w działalności przedsiębiorstwa, np. w niektórych przypadkach wymaga się od małych firm prowadzących uproszczoną księgowość sporządzania bilansu, rachunku przepływów pieniężnych itp. za lata poprzednie oraz prognozowane.	Brak dostosowania procedur i wymagań do rzeczywistości biznesowej. Konieczność udostępniania projekcji finansowych w załącznikach „biznes plan", co np. w przypadku spółek akcyjnych może stanowić tajemnicę przedsiębiorstwa.	• Dostosowanie wymagań do rzeczywistości biznesowej firm różnej wielkości (różnych typów wnioskodawców) • Uproszczenie wymaganych projekcji finansowych, ograniczenie zakresu informacji, które należy podać na etapie składania wniosku

SPRAWNOŚĆ INSTYTUCJONALNA

289. Niewystarczające przygotowanie części kadr instytucji publicznych do realizacji celów Programów Operacyjnych.	Brak przejrzystych ścieżek kariery i awansu, m.in. w wyniku upolitycznienia stanowisk średniego i wyższego szczebla. Brak kompetencji menadżerskich osób zarządzających kapitałem ludzkim w administracji. Brak systemów skutecznie zapobiegających konfliktowi interesów pracowników szczebla operacyjnego (uczestniczących w tworzeniu zasad wyboru projektów i ocenie projektów).	• Wprowadzenie zasad zarządzania w sektorze publicznym oraz spójnego programu budowy kompetencji kadr (reforma administracji publicznej). • Przygotowanie kompleksowych rozwiązań zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionów dotyczących systemów rekrutacyjnych, promocyjnych i motywacyjnych, także w odniesieniu do profilu pożądanych kompetencji oraz narzędzi ich nabywania. • Opracowanie publicznego rankingu jakości pracy instytucji zarządzających, pośredniczących i wdrażających, według określonych kryteriów, w tym przede wszystkim terminów realizowanych operacji.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
290. Niska jakość obsługi wnioskodawców i beneficjentów, niewystarczająca orientacja na klienta: • stawianie projektodawcom/ beneficjentom nieuzasadnionych wymogów wykraczających poza obowiązujące przepisy prawa, • sformalizowana komunikacja z osobami obsługującymi wnioskodawców/ beneficjentów, niechęć do udzielania odpowiedzi na pytania w korespondencji mailowej lub telefonicznej, • brak odpowiedzi lub znaczące opóźnienia w uzyskiwaniu odpowiedzi na szczegółowe pytania związane z realizowanymi projektami, skutkujące m.in.: błędami we wnioskach o płatność, • problemy z komunikowaniem się z osobami obsługującymi wnioskodawców, niemożliwość dodzwonienia się do instytucji w celu uzyskania informacji szczególnie kiedy zbliża się termin składania wniosków, długie oczekiwanie na odpowiedź mailową, • wysyłanie pism wymagających pilnej odpowiedzi (np. 5 dni roboczych) w wyjątkowo niewygodnych terminach, np. wysyłanie wezwania do uzupełnienia wniosku w pomiędzy Świętami Bożego Narodzenia a Sylwestrem, przy czym brak odpowiedzi w wyznaczonym terminie skutkuje odrzuceniem wniosku.	Brak merytorycznego przygotowania osób obsługujących wnioskodawców i beneficjentów oraz brak systemu wsparcia/ rozbudowy i aktualizacji kompetencji tych osób (np. poprzez możliwość wymiany informacji pomiędzy pracownikami rożnych instytucji, dostęp do ekspertyz, opinii prawnych, wypracowanych w systemie interpretacji danych kwestii). Dysproporcje w poziomie wiedzy pomiędzy opiekunami. Ograniczona samodzielność urzędników niższego szczebla, powodująca niechęć do brania odpowiedzialności i podejmowania decyzji oraz pryncypialne trzymanie się procedur (np. przestrzeganie maksymalnego terminu weryfikacji wniosku o płatność, niezależnie od czasu faktycznej weryfikacji). Brak programów poprawiających jakość obsługi klienta (np. weryfikujących przygotowanie merytoryczne, oceniających skuteczność narzędzi komunikacyjnych). Niewystarczająca liczba osób udzielających informacji i brak kompetencji.	• Weryfikacja (przed faktycznym rozpoczęciem współpracy z beneficjentem) i bieżąca aktualizacja kompetencji osób współpracujących z projektodawcami / beneficjentami. • Stworzenie bazy wiedzy dla administracji centralnej i regionalnej zaangażowanej we wdrażanie programów operacyjnych (dobra praktyka – PO KL), zawierającej interpretacje typowych kwestii zgłaszanych przez wnioskodawców, odpowiedzi na najczęściej zadawane pytanie, obsługiwanej przez zespół ekspertów, których zadaniem byłoby m.in.: wyjaśnianie wątpliwych kwestii, zabieganie o interpretacje właściwych organów. • Bieżąca komunikacja opiekunów projektów z projektodawcami i beneficjentami – udzielanie szczegółowych odpowiedzi na zadawane pytania, informowanie o aktualnym stanie projektu/ wniosku płatniczego, wprowadzenie terminu (np. 5 dni roboczych) na udzielenie odpowiedzi i sankcji za jego przekroczenie, do których mogliby się odwoływać. • Opracowanie kryteriów oceny i systematyczna weryfikacja poziomu satysfakcji klienta (wnioskodawcy, beneficjenta) z jakości obsługi. • Szkolenia dla kadr dot. podstaw prawnych działalności przedsiębiorców dla zrozumienia specyfiki działania. • Oddelegowanie dodatkowych osób udzielających informacji w przypadku zbliżającego się terminu składania wniosków o dofinansowanie (optymalne zarządzanie zasobami). • Zwiększenie udziału osób obsługujących beneficjentów w bieżącym monitoringu realizacji projektów w celu lepszego zrozumienia występujących barier instytucjonalnych, na które napotykają beneficjenci. Obowiązek cyklicznego udziału „opiekuna projektu" w spotkaniach projektowych – pozwoli to na lepsze zrozumienie specyfiki projektu, umożliwi udzielenie odpowiedzi na pytania pojawiające się w trakcie bieżącej realizacji projektu oraz przekazanie praktycznych wskazówek

291. Zbiurokratyzowanie procesu ubiegania się o dotację w wynikające z:

- dużego skomplikowania i nadmiernej szczegółowości regulaminów konkursowych (RPO),
- rozbudowanych list załączników (RPO),
- rozbudowanych wymagań dotyczących treści wniosku, które nie mają związku z opisywanym przedsięwzięciem i pozostają bez wpływu na jakość przedsięwzięcia (RPO, PO KL).

Regulaminy konkursów tworzą dodatkowe wymogi, nie ujęte bezpośrednio w kryteriach wyboru projektów, które stanowią realne obciążenie dla beneficjenta i mogą być przyczyną uznania dokumentacji za niezgodną z wymogami.

W większości regionów na etapie składania wniosku o płatność wymagane są zaświadczenia, dokumenty potwierdzane notarialnie, tłumaczenia przysięgłe, itp., które są zbędne z punktu widzenia oceny wniosku. Jednocześnie projektodawca musi składać do kilkunastu oświadczeń, również nie mających związku z oceną projektu (np. oświadczenie o znajomości zasad pomocy publicznej i nieprzekraczaniu maksymalnej intensywności wsparcia).

Wypełnienie wniosków o dofinansowanie (zwłaszcza RPO) wymaga teoretycznej lub specjalistycznej wiedzy, która jest całkowicie zbędna z punktu widzenia projektodawcy, np.:

- przyporządkowywanie konkretnych wydatków do tytułów rozporządzeń regulujących dany rodzaj pomocy,
- konieczność wskazywania źródeł finansowania wkładu publicznego,
- konieczność wskazywania stron dokumentów strategicznych (regionalnych, lokalnych), z którymi zgodny jest projekt.

Terminy na składanie wyjaśnień lub uzupełnień w przypadku uchybień w składanych wnioskach są bardzo krótkie. Co więcej, w przypadku wprowadzania zmian istnieje konieczność ponownego przedkładania kompletnego wniosku (np. POIiŚ).

- Rezygnacja z niezasadnych wymogów proceduralnych określanych w regulaminach konkursów, które komplikują przygotowanie wniosku i zwiększają prawdopodobieństwo popełnienia technicznego błędu podczas jego składania.
- Wprowadzenie uniwersalnego standardu obsługi wnioskodawcy i beneficjenta wraz z katalogiem maksymalnych wymogów, które muszą zostać spełnione w procesie aplikacyjnym i w trakcie realizacji projektów, np.:
  - zasada elektronicznej wymiany dokumentów (aplikacja, sprawozdania, wniosek płatniczy) i komunikacji z beneficjentem za pomocą systemu informatycznego/ poczty elektronicznej,
  - proste wnioski aplikacyjne (informacje niezbędne do oceny wniosków, którymi dysponuje wyłącznie wnioskodawca, koncentracja na opisie przedsięwzięcia).
- Rezygnacja z konieczności przedkładania, na etapie ubiegania się o wsparcie, zaświadczeń/ pełnomocnictw, kopii potwierdzonych notarialnie, itp., które nie są konieczne do merytorycznej oceny projektu.
- Rezygnacja z konieczności przedkładania dokumentów w formie papierowej do czasu pozytywnej oceny merytorycznej wnioski.
- Rezygnacja z konieczności składania kompletnego wniosku o dofinansowanie w przypadku nanoszenia poprawek na jego określoną część.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
292. Nadmiernie rozbudowane kryteria formalne	Na poziomie regionalnym, ocena formalna wniosków składanych przez przedsiębiorców w konkursach na dotacje inwestycyjne nadal jest zbyt długa. W większości przypadków na ocenę formalną poświęca się więcej czasu, niż na ocenę merytoryczną. Kryteria formalne na poziomie regionalnym są zbyt rozbudowane i skoncentrowane wokół wymogów o charakterze biurokratycznym. Pomimo tego, iż akty wykonawcze UE delegują uprawnienia w zakresie konstruowania kryteriów oceny do Komitetów Monitorujących, Instytucje Zarządzające RPO rozszerzają listy kryteriów przyjętych przez KM – dokumenty, opracowane na potrzeby oceny formalnej, zawierają dodatkowe kryteria albo podkryteria, których waga w rzeczywistości jest równa wadze kryteriów formalnych. Ich niespełnienie może spowodować odrzucenie wniosku o dofinansowanie. Problemem jest sama liczba kryteriów, ale także ich dość swobodna interpretacja (identyczne kryteria w dwóch różnych instytucjach bywają różnie interpretowane).	• Stosowanie podczas oceny formalnej wyłącznie kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący. • Stopniowe upraszczanie i standaryzowanie kryteriów formalnych we wszystkich konkursach organizowanych w ramach NSRO 2007-2013. Lewiatan zaproponował standard oceny formalnej, który może być punktem wyjścia do zbudowania zasad ogólnie obowiązujących. Swoje propozycje w tym zakresie zgłosiła również Grupa ds. przedsiębiorców działająca w ramach Zespołu ds. uproszczeń przy Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. • Upowszechnienie możliwości poprawiania przez projektodawcę prostych błędów formalnych nie mających wpływu na zakres merytoryczny wniosku.
293. Kryteria merytoryczne, które nie odpowiadają realiom prowadzenia biznesu oraz nie są możliwe do rzetelnej weryfikacji podczas oceny wniosku.	Kryteria obowiązujące przedsiębiorców powinny być dostosowane do specyfiki firm oraz umożliwiać skuteczną ocenę przedsięwzięcia. Pozornie ambitne kryteria, które są praktycznie niemożliwe do oceny – np. wymóg innowacyjności na poziomie kraju lub świata w regionalnym konkursie dla firm mikro – nie przyczyniają się do wyboru lepszych projektów, także dlatego że w instytucjach organizujących konkursu brakuje ekspertów, którzy mogą kompetentnie te kryteria ocenić.	• Projekty kryteriów powinny być poprzedzone analizą możliwości i skutków ich stosowania opracowaną przez specjalistów – w uzasadnionych przypadkach analityków biznesowych. • Propozycje kryteriów powinny być poddawane konsultacjom z przedsiębiorcami i organizacjami ich reprezentującymi, w terminach umożliwiających rzetelne odniesienie się do propozycji. • Wraz z kryteriami obowiązkowo konsultowana powinna być także dokumentacja konkursowa – zdarzają się przypadki, że dokumentacja wprowadza dodatkowe obowiązki, które okazują się kluczowe w ocenie projektu.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
	Przyczyną formułowania takich kryteriów jest z jednej strony niewystarczająca znajomość specyfiki procesów inwestycyjnych, z drugiej zazwyczaj krótki czas na ich przygotowanie, w tym konsultacje i ocenę ich skutków.	
294. Niska jakość oraz duże rozbieżności w wymaganiach związanych z oceną wniosków o dofinansowanie Duża subiektywność w ocenach projektów.	Mimo rozbudowanych kryteriów o wynikach oceny często decyduje osobisty osąd oceniającego, nie poparty wiedzą i doświadczeniem. Eksperci oceniający często nie znają tematyki, której dotyczy wniosek, w związku z tym trudno oczekiwać, że ich ocena będzie poprawna i racjonalna – często sprowadza się do kwestii czysto formalnych, a w przypadku oceny merytorycznej nie ma to osadzenia w faktach, tylko w subiektywnych przekonaniach. Dodatkowo w zależności od konkursu i instytucji, która go przeprowadza różne elementy dokumentacji aplikacyjnej mogą być uzupełniane lub nie (nawet w ramach tego samego programu operacyjnego) – co powoduje np., że błędy rachunkowe w modelu finansowym powodują odrzucenie wniosku w jednym konkursie, a w innym już nie. Beneficjenci nie mogą się uczyć na swoich własnych doświadczeniach.	• Odpowiedni dobór ekspertów oceniających wnioski – weryfikacja ich wiedzy w zakresie tematyki konkursu, w odpowiedzi na który wpływają oceniane przez nich aplikacje. • Uznawanie argumentów wnioskodawcy w przypadku kwestionowania oceny – w chwili obecnej większość protestów jest odrzucana, a podstawowym argumentem uzasadniającym taką decyzję jest, iż subiektywna ocena oceniającego jest niepodważalna. • Opracowanie ramowego systemu oceny wniosków, który będzie stanowić podstawę dla opracowania regulaminów konkursów i oceny we wszystkich programach. System powinien umożliwiać wnioskodawcom poprawę błędów rachunkowych czy ewidentnych pomyłek, w tym pisarskich.
295. Nieprzygotowanie instytucji organizujących konkurs do ich prowadzenia: • zmiany wytycznych konkursowych/ interpretacji kryteriów w trakcie konkursu, • udostępnienie dodatkowych, istotnych dla projektodawców informacji nt. kryteriów, zasad konkursu, w trakcie trwania naboru, • udostępnianie istotnych informacji nt. zasad konkursu (np. kwalifikowanych beneficjentów) w krótkim czasie przed rozpoczęciem naboru.	Brak minimalnych standardów dotyczących terminów udostępniania beneficjentom informacji niezbędnych do przygotowania dokumentacji aplikacyjnej.	Zamykanie prac nad dokumentacją konkursową (w tym prac nad dokumentami wspierającymi, takimi jak przewodniki po kryteriach) w określonym czasie przed ogłoszeniem terminu naboru wniosków (1-2 m-ce) i nie wprowadzanie zmian dotyczących reguł ubiegania się o wsparcie w trakcie konkursu, przy minimalnym czasie trwania samego naboru od 50 do 60 dni. Przygotowanie i wdrożenie minimalnych standardów w zakresie terminu otwarcia naboru i zamykania konkursów.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
296. Niestabilność systemu pozyskania środków i realizacji projektów, zmiany zasad realizacji projektów – usztywnianie i komplikowanie systemu (najczęściej w odpowiedzi na pojedyncze nieprawidłowości stwierdzone w konkretnych projektach): • częste zmiany dokumentów związanych z pozyskaniem i wydatkowaniem dotacji (np. Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków, Zasady finansowania PO KL, Zasady dokonywania wyboru projektów, Zasady dokonywania kontroli), • krótkie terminy konsultacji zmian w dokumentach, co ogranicza możliwość merytorycznej dyskusji i utrudnia ich ocenę.	Od 2008 r. najistotniejsze dokumenty związane z pozyskaniem i rozliczeniem dotacji w PO KL były zmieniane częściej niż raz w roku (przykład: Zasady finansowania PO KL oraz Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków zmiany obowiązujących dokumentów: marzec 2008, wrzesień 2008, listopad 2008 (errata), kwiecień 2009, styczeń 2010, marzec 2010 (errata), styczeń 2011, luty 2011 (errata), styczeń 2012). Istotne zmiany zasad w trakcie projektów zwiększają ryzyko ich realizacji. W przypadku projektów długoletnich, kolejne etapy realizowane są według różnych zasad (np. zasady zatrudniania personelu), co zwiększa liczbę błędów popełnianych przez beneficjentów. Powoduje to także niejasności podczas kontroli – kontrolujący odwołują się do najnowszej wersji dokumentu, zaś na beneficjencie spoczywa obowiązek wykazania jakie zasady obowiązywały w momencie realizacji danego działania. Co więcej, beneficjenci podpisując umowę nie mają jasności co do zasad realizacji projektów, co mogłoby mieć wpływ na decyzje odnośnie wykorzystania takiego źródła finansowania.	• Organizacja konsultacji w sposób zapewniający większą możliwość włączenia się w nie beneficjentów/ organizacji przedstawicielskich: - wydłużenie terminu na zgłaszanie uwag do 30 dni od upublicznienia konsultowanego dokumentu, - organizowanie przynajmniej jednego spotkania konsultacyjnego z beneficjentami i instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie PO KL w celu wyjaśnienia stanowisk, - bezpośrednie informowanie beneficjentów realizujących projekty o trwających konsultacjach np. poprzez e-mail od opiekunów projektów i ich wynikach. • Bezpośrednie informowanie beneficjentów o wprowadzonych zmianach i konsekwencjach wynikających z nich dla realizowanych projektów. • Wprowadzenie zasady, że nowe wytyczne nie mogą pogarszać sytuacji beneficjentów już realizujących dany projekt (decyzja o zasadności podpisania umowy o dofinansowanie była podejmowana przy pewnym, obowiązującym na dany moment stanie faktycznym, zmiana wytycznych może zasadniczo tę sytuację zmieniać).
297. Nakładanie na beneficjentów obowiązków sprzecznych z przepisami ogólnie obowiązującego prawa np. w zakresie zatrudniania pracowników (POKL).	Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w PO KL oraz Zasady finansowania PO KL nakładają na beneficjenta obowiązek gromadzenia danych o wszystkich zajęciach zarobkowych (finansowanych ze w ramach NSRO) osób zatrudnionych w projektach PO KL oraz weryfikację godzinową zaangażowania we wszystkie zajęcia (max. 240 godz./m-c) Są to przepisy niezgodne z Ustawą o ochronie danych osobowych oraz kodeksem pracy (art. 22 (1)).	Przegląd wytycznych i zasad finansowania obowiązujących w PO KL pod kątem ich zgodności z ogólnie obowiązującym prawem i usunięcie przepisów z nimi niezgodnych.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
298. Wymóg przedkładania i archiwizowania papierowej dokumentacji związanej z ubieganiem się o dotację (oryginały i kopie) oraz realizacją projektów.	Brak sprawnych narzędzi informatycznych umożliwiających elektroniczną obsługę procesu aplikacyjnego. Brak przygotowania kadr instytucji publicznych do komunikacji on-line. Nawyki biurokratyczne, np. wymóg wielokrotnego kopiowania dokumentacji (2 lub 3 wymagane egzemplarze wniosku to czasem nawet tysiące stron). Dodatkowym utrudnieniem jest konieczność podpisania lub parafowania wszystkich dokumentów.	Digitalizacja procesu aplikacyjnego i zarządzania projektem (wnioski konkursowe, ocena projektów, sprawozdawczość i archiwa w wersji elektronicznej). Stworzenie indywidualnego konta (on-line) dla każdego beneficjenta, na którym gromadzone byłyby wszystkie dokumenty dotyczące poszczególnych projektów realizowanych ze wsparciem UE (np. na wzór Parcipant Portal działającego w 7. Programie Ramowym).
299. System kontroli zorientowany na penalizację nieprawidłowości: • biurokratyczny charakter kontroli kładący nacisk na spełnienie wymogów administracyjnych, bez odniesienia do realizowanych działań czy osiąganych rezultatów, • duża liczba kontroli przeprowadzanych w jednym projekcie (przez rożne instytucje kontrolne) oraz różne formułowanie wymagań, w zależności od instytucji prowadzącej kontrolę.	Kontrolerzy nie mają doświadczenia w realizacji projektów współfinansowanych z funduszy europejskich, nie znają ich specyfiki, koncentrują się na kwestiach stricte formalnych (sposób opisania faktury) a nie merytorycznych (zasadność wydatku).	• Przyjęcie zasady, że projekt powinien być kontrolowany nie więcej niż jeden raz/ rok przez krajowe instytucje kontrolne (poza kontrolami doraźnymi). • Wypracowywanie i upowszechnianie jednolitych interpretacji kwestii problemowych pośród członków zespołów kontrolnych reprezentujących różne instytucje. • Wzmocnienie funkcji prewencyjnej kontroli (wsparcie zapobiegania nieprawidłowościom). • Regularne upowszechnianie przez IW zestawień uwag pokontrolnych oraz częstych uchybień stwierdzonych na kontrolowanych projektach (w sposób anonimowy), jako forma działań prewencyjnych, pomocnych w prawidłowym prowadzeniu projektów i przygotowywaniu się do kontroli.
300. Mała wiarygodność środków odwoławczych, w przypadku dokonywania ponownej oceny wniosków przez te same instytucje, od których oceny projektodawca składał protest lub odwołanie, a które to instytucje nie mają obowiązku uwzględnienia wniosków rozpatrzenia środka odwoławczego, w tym opinii powołanych w tym celu ekspertów. W efekcie nawet w przypadku pozytywnego rozpatrzenia protestu i uznania oceny za nieprawidłową, instytucja oceniająca może ponownie odrzucić wniosek z dokładnie tych samych powodów.	Brak w obowiązujących wytycznych dotyczących procedury odwoławczej, tj.: *Wytycznych w zakresie wymogów, jakie powinny uwzględniać procedury odwoławcze ustalone dla programów operacyjnych dla konkursów ogłaszanych od dnia 20 grudnia 2008* precyzyjnych zasad przeprowadzenia ponownej oceny wniosków w przypadku pozytywnego rozpatrzenia środka odwoławczego. Możliwość dokonywania ponownej oceny w tej samej instytucji, która oceniała wniosek o dofinansowanie, co zaburza obiektywizm oceny.	• Sprecyzowanie zasad przeprowadzenia ponownej oceny wniosków w przypadku pozytywnego rozpatrzenia środka odwoławczego, w tym m.in. określenie rangi opinii eksperta powołanego na etapie rozpatrywania środka odwoławczego. • Instytucjonalne rozdzielenie kolejnych etapów procedury odwoławczej, w tym zwłaszcza oceny wniosku o dofinansowanie i ponownej oceny przypadku pozytywnego rozpatrzenia środka odwoławczego lub wprowadzenie zasady, iż rozpatrzenie środka odwoławczego przez instytucję inną niż ta, która dokonała oceny wniosku o dofinansowanie jest równoznaczne z jego ponowną oceną.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
301. Brak pełnego opisu procedury odwoławczej, w tym zasad postępowania i terminów w przypadku pozytywnego rozpatrzenia skargi projektodawcy przez wojewódzki sąd administracyjny (na etapie postępowania przed sądami administracyjnymi).	Obowiązujące wytyczne dotyczące procedury odwoławczej nie precyzują obowiązków instytucji organizujących konkursy na etapie postępowania przed sądami administracyjnymi, zwłaszcza terminów ponownego rozpatrzenia sprawy, w przypadku uwzględnienia skargi projektodawcy i stwierdzenia przez sąd, że ocena projektu została przeprowadzona w sposób naruszający prawo.	Doprecyzowanie w *Wytycznych w zakresie wymogów, jakie powinny uwzględniać procedury odwoławcze ustalone dla programów operacyjnych, dla konkursów ogłaszanych od dnia 20 grudnia 2008* terminów ponownego rozpatrzenia sprawy, w przypadku uwzględnienia skargi projektodawcy i stwierdzenia przez sąd, że ocena projektu została przeprowadzona w sposób naruszający prawo.

SYSTEM INFORMACYJNY

302. Brak spójnej informacji dotyczącej dostępnych instrumentów finansowania zwrotnego – przedsiębiorcy nie mają świadomości korzyści wynikających z zastosowania instrumentów finansowania zwrotnego ani pełnej informacji na temat dostępnej oferty.	Brak systemu koordynacji wdrażania instrumentów inżynierii finansowej, co przy rosnącej liczbie instytucji, które udostępniają tego typu wsparcie powoduje chaos informacyjny. Dodatkowo to „żywiołowe" podejście do instrumentów zwrotnych może powodować tworzenie oferty nie odpowiadającej potrzebom klientów.	Stworzenie portalu informacyjnego dla przedsiębiorców zawierającego przegląd ofert finansowania zwrotnego, udostępnianych dzięki wsparciu z funduszy europejskich, prezentowanych wg określonego katalogu kryteriów. Zapewnienie rzeczowej kampanii informacyjno-promocyjnej dotyczącej zwrotnych form finansowania.
303. Brak spójnej polityki informacyjnej obejmującej całokształt zagadnień związanych z realizacją projektów współfinansowanych z funduszy europejskich.	Polityka informacyjna ogranicza się najczęściej do zagadnień bezpośrednio związanych z funduszami europejskimi. W efekcie przedsiębiorcy na etapie ubiegania się o dotację lub podpisania umowy dowiadują się, że np. wykorzystali już limit pomocy de minimis (np. ze względu na regularne stosowanie jednorazowej amortyzacji) czy nie dopełnili obowiązku poniesienia opłat związanych z korzystaniem ze środowiska – co nie wynika bezpośrednio z przepisów dla programów operacyjnych ale warunkuje możliwość otrzymania wsparcia.	Uzupełnienie poradników / zakresu prowadzonych szkoleń o wszelkie obowiązki, w tym takie, które wynikają z odrębnych przepisów i są warunkiem otrzymania i rozliczenia wsparcia.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
304. Ograniczona możliwość racjonalnego planowania terminu aplikowania przez beneficjentów: • brak lub nieprzestrzeganie harmonogramu konkursów (terminów ogłoszenia naboru wniosków), co uniemożliwia projektodawcom zaplanowanie swoich projektów z właściwym wyprzedzeniem czasowym oraz ich przygotowanie i złożenie w najdogodniejszym momencie.	Niechęć instytucji do wyznaczania wiążących terminów nie ma podstaw formalnych. Wynika raczej z braku umiejętności precyzyjnego planowania działań i związanej z tym potrzeby pozostawiania sobie jak największego pola manewru, przy czym nawet bardzo ogólne wskazania (np. II kwartał) ulegają przesunięciom. Brak zbiorczych informacji na temat dostępności środków i planowanych konkursów w ramach poszczególnych działań i poddziałań programów operacyjnych powoduje ograniczony dostęp do nich. W celu określenia możliwości pozyskania dotacji konieczna jest analiza kilkudziesięciu stron internetowych poszczególnych instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie nie tylko programów operacyjnych, ale wręcz poszczególnych działań/poddziałań. Ponadto informacje na tych stronach pojawiają się w różnych terminach, stąd brak możliwości przeprowadzenia pełnej analizy jednorazowo.	• Ogłaszanie planu konkursów na miesiąc przed rozpoczęciem każdego kolejnego roku. Informacja o planowanej dacie ogłoszenia konkursu oraz przeznaczonej na konkurs alokacji musi być podawana z dokładnością przynajmniej co do miesiąca i stanowić formalne zobowiązanie instytucji. • Prowadzenie zbiorczej bazy planowanych konkursów w ramach wszystkich instrumentów wsparcia dostępnych w perspektywie finansowej, z podziałem na typy projektów. • Wprowadzanie zmian dotyczących alokacji środków na poszczególne schematy wsparcia w corocznie publikowanej aktualizacji harmonogramu naboru wniosków – zmiany mogłyby dotyczyć jedynie konkursów, w ramach których nabór planowany byłby na drugą połowę roku. • Nieprowadzenie naboru w okresach urlopowych – np. w trakcie długiego weekendu majowego i w drugiej połowie grudnia.
305. Ograniczona możliwość racjonalnego planowania harmonogramu projektów: • brak precyzyjnych informacji nt. czasu trwania poszczególnych etapów konkursów (oceny wniosków, otrzymania informacji nt. wyników tej oceny, podpisywania umów): RPO • przekraczanie zapowiedzianych terminów, co wynika z dowolności ustalania zasad i terminów przebiegu procesu aplikacyjnego przez instytucje wdrażające poszczególne schematy wsparcia (wszystkie programy).	MRR uchyliło „Wytyczne w zakresie wyboru projektów w trybie konkursowym", co skutkuje dowolnością, jeśli chodzi o terminy poszczególnych etapów naboru i przedłużającym się oczekiwaniem projektodawców na wyniki konkursów. Jednocześnie informacja o planowanym harmonogramie oceny przekazywana jest w bardzo różny – najczęściej w Regulaminie konkursu, często nieprzejrzysty sposób (np. brakuje wskazania czy podawany czas oceny uwzględnia terminy dotyczące uzupełnień).	Określenie szczegółowego haromonogramu przebiegu procesu aplikacyjnego obowiązującego w konkursie (z uwzględnieniem możliwości osiągnięcia wysokiej jakości ocen), uwzględniającego wszystkie istotne z punktu widzenia projektodawcy informacje, w tym terminy przekazania informacji o ocenie formalnej lub merytorycznej wniosku o dofinansowanie (dobra praktyka: PO KL). Stworzenie narzędzi weryfikacji skuteczności pracy administracji, zwłaszcza w odniesieniu do terminów na przeprowadzenie i zakończenie poszczególnych etapów oceny projektów i ich realizacji, przy czym: • ocena formalna powinna trwać maksymalnie 14 dni kalendarzowych. Docelowo powinna być dokonywana w momencie złożenia wniosku,

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
	Pomimo zaleceń Instytucji Zarządzających (np. PO KL), część instytucji organizujących konkursy przedłuża terminy oceny wniosków i podpisywania umów, bez jednoczesnego informowania beneficjentów o planowanym zakończeniu procedur. Duża dowolność w tym zakresie wynika z braku jakiegokolwiek monitoringu przyjętych terminów przez Instytucje Zarządzające, jak również sankcji w przypadku przekraczania przez instytucje terminów ustalonych w systemie realizacji danego programu.	• ocena merytoryczna powinna trwać maksymalnie 60 dni kalendarzowych. Oceny powinno dokonywać 2 ekspertów: zewnętrzny oraz reprezentujący daną instytucję, • ocena powinna być możliwa do przeprowadzenia on-line, bez potrzeby zwoływania komisji oceny projektów, • podpisanie umowy powinno nastąpić do 14 dni kalendarzowych od momentu ogłoszenia wyników konkursu. W przypadku negocjacji termin ten mógłby ulegać wydłużeniu do 30 dni, • wyniki oceny powinny być każdorazowo publikowane na stronach internetowych odpowiednich instytucji. Prowadzenie na poziomie MRR bieżącej analizy oraz publikowanie na stronach internetowych informacji nt. czasu trwania poszczególnych etapów wyboru projektów, we wszystkich instytucjach zaangażowanych w proces absorpcji, w szczególności: naboru, oceny formalnej, oceny merytorycznej, zatwierdzania list, ogłaszania wyników, podpisywania umów, oceny wniosku o płatność, wypłaty zaliczki, pierwszej transzy itd.
306. Rozproszona informacja o dostępnych instrumentach wsparcia dla przedsiębiorców (POIG, POKL, RPO, POIiŚ, PORPW).	Tworzenie odrębnych struktur informacyjnych przez każdą z instytucji organizujących konkursy współfinansowane z FS – brak wspólnych punktów informacyjnych obsługujących daną grupę beneficjentów, co, poza trudnością z dostępem do profesjonalnej i rzetelnej informacji, znacząco zwiększa koszty informowania o funduszach europejskich. Niski poziom sprofilowania informacji nt. funduszy europejskich – działania informacyjne posługują się najczęściej ogólnymi hasłami i nie są ukierunkowane na potrzeby konkretnych grup docelowych lub promocję określonych schematów wsparcia.	• Konsolidacja sieci punktów obsługujących przedsiębiorców, w tym udzielających usług informacyjnych nt. oferty RPO, PO IG, PO KL oraz zagwarantowanie im pełnego wsparcia (przede wszystkim aktualizacji danych/ dokumentów/ wytycznych) ze strony instytucji organizujących konkursy. • Prowadzenie kampanii informacyjnych zaprojektowanych pod potrzeby konkretnych odbiorców (z uwzględnieniem właściwych kanałów komunikacji), które promują: - udział w konkursach uznanych za priorytetowe bądź, takich które cieszą się małym zainteresowaniem (np. działania ukierunkowane na rozwój klastrów), - ofertę stworzoną dla konkretnych grup docelowych, dostępną dzięki współfinansowaniu europejskiemu (np. fundusze pożyczkowe/ poręczeniowe, parki technologiczne).

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
307. Zła jakość informacji udzielanej przedsiębiorcom nt. Regionalnych Programów Operacyjnych, PO Kapitał Ludzki: • nieprzejrzysta struktura stron www (np. brak archiwów tematycznych, dotyczących poszczególnych działań czy etapów oceny projektów), • brak aktualizacji informacji na stronach www, • przekazywanie informacji niepełnych lub ograniczonych dot. wskazania dokumentów formalnych (np. Szczegółowy Opis Priorytetów), • brak narzędzi praktycznych, np. w postaci FAQ, • brak terminowych odpowiedzi na zadawane pytania, • brak profesjonalnej oferty szkoleniowej dla beneficjentów RPO na poziomie instytucji wdrażających.	Nieprzygotowanie pracowników wybranych instytucji organizujących konkursy do świadczenia usług informacyjnych. Brak uzgodnionych i weryfikowanych narzędzi oceny jakości obsługi klienta.	Podniesienie jakości działań informacyjnych na poziomie regionalnym poprzez: • specjalistyczne szkolenia pracowników instytucji organizujących konkursy (zarówno z treści wytycznych, przepisów, jak i w zakresie sposobu przekazywania informacji beneficjentom, np. uzmysłowienie, że szkolenie dla beneficjentów nie polega na przeczytaniu wytycznych), • korzystanie z zewnętrznych podwykonawców lub wyspecjalizowanych pracowników w zakresie usług informacyjnych (np. audyty stron www, budowanie komunikatów), • przygotowanie podobnych i intuicyjnych ścieżek dostępu do informacji o konkursach na stronach w różnych regionach, • badanie poziomu satysfakcji użytkowników narzędzi informacyjnych, • uruchamianie specjalnych serwisów informacyjnych w trakcie ogłoszonych naborów (najczęściej zadawane pytania), • opracowanie standardowych narzędzi informacyjnych takich jak: przewodniki po kryteriach wyboru projektów czy zasady wdrażania projektów (dobra praktyka PO IG, PO KL), • regularne szkolenia urzędników udzielających informacji.

PARTNERSTWO

308. Niska jakość partnerstwa na poziomie programowania i wdrażania. Ograniczony wpływ interesariuszy na kształt programów i zasady ich wdrażania.	Ograniczanie liczby miejsc strony pozarządowej w Komitetach Monitorujących (np. KM PO IiŚ, KM RPO). Brak równowagi pomiędzy przedstawicielami administracji i sektora pozarządowego w Komitetach Monitorujących. Zrutynizowane konsultacje społeczne, traktowane jako konieczność, wynikającą z przepisów unijnych, a nie element, który może podnieść jakość zarządzania programami. Brak harmonogramu prac nad nową perspektywą Brak strategicznego podejścia administracji do włączenia partnerów społecznych w programowanie nowej perspektywy.	• Zrównoważenie składu Komitetów Monitorujących, tak aby strona instytucjonalna, której praca podlega monitoringowi, nie miała automatycznej większości. • Włączenie beneficjentów/ przedstawicieli beneficjentów w proces zarządzania programami operacyjnymi (dobra praktyka: Zespół ds. uproszczeń MRR). • Szkolenia dla urzędników z zakresu dialogu społecznego i obywatelskiego, zasad dobrego rządzenia i kompetencji komunikacyjnych. • Wypracowanie i wdrożenie strategii realizacji zasady partnerstwa – wyznaczenie określonych zadań partnerom spoza administracji, przypisanie im praw i obowiązków wraz z harmonogramem współpracy na etapie programowania, wdrażania, monitoringu i ewaluacji. • Stworzenie mechanizmów ewaluacji i oceny realizacji zasady partnerstwa.

5. BARIERY Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

NAJBARDZIEJ UCIĄŻLIWE BARIERY

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
309.	Brak podstaw prawnych do uczestnictwa w III okresie rozliczeniowym Systemu Handlu Uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (od 1 stycznia 2013 roku). Brak określonych zasad funkcjonowania systemu oraz brak określonych ilości darmowych uprawnień na rok 2013 i lata następne, generuje określone problemy i skutki biznesowe dla energetyki oraz przemysłu. Bieżąca sytuacja wprowadza bardzo poważne ryzyko regulacyjne dla firm. Dla sektora ciepłownictwa brak możliwości skonsumowania darmowych uprawnień może przełożyć się na uwzględnienie w taryfach ciepła 100% zakupu jednostek CO2 (zamiast 50%), a w konsekwencji spowodować nadmierne obciążenie kosztami zakupu ciepła odbiorców prywatnych.	Ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych Brak implementacji przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/29/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r, w zakresie Art. 10a (darmowe przydziały uprawnień do emisji CO2 dla produkowanego ciepła) i art. 10c (darmowe przydziały uprawnień do emisji CO2 dla produkcji energii elektrycznej).	Intensywne starania Rządu na szczeblu KE prowadzące do ustalenia ilości i sposobu przydziału darmowych uprawnień na ciepło (brak określonej puli całkowitej i brak współczynnika międzysektorowego). Przygotowanie przez Ministerstwo Środowiska pełnej implementacji dyrektywy 2009/29/WE, będącej podstawą do wydania darmowych uprawnień zgodnie z art. 10a i art. 10c. Przygotowanie przez Ministerstwo Środowiska rozporządzenia określającego szczegółowe zasady przydziału darmowych uprawnień na energię elektryczną, jako rekompensatę inwestycji (KPI).
310.	Niepewność regulacyjna związana z wdrażaniem dyrektywy o emisjach przemysłowych (IED) do prawodawstwa krajowego. Niedotrzymanie terminu wdrożenia Dyrektywy oraz niepewność związana z aktami wykonawczymi do ustawy POŚ w zakresie gleb oraz w zakresie określania standardów emisyjnych dla mechanizmów elastycznych (derogacji) na podstawie definicji źródła. Brak konkretnych informacji na temat wejścia w życie nowych przepisów.	Projekt zmiany ustawy Prawo ochrony środowiska i projekt rozporządzenia o standardach emisyjnych. Brak wiedzy na temat treści rozporządzenia dot. m.in. raportu bazowego oraz standardów jakości gleb i ziem. Brak wytycznych KE na temat zawartości raportu glebowego oraz brak tzw. „BAT conclusions" dokumentów określających wiążące poziomy emisji substancji do powietrza.	Włączenie przemysłu w proces przygotowania rozporządzeń – robocza współpraca przemysłu i administracji w tym zakresie. Aktywny udział przedstawicieli Rządu oraz przemysłu w procesie tworzenia „BAT conlusions" na szczeblu europejskim. Aktywny udział Ministerstwa Środowiska w pracach KE nad wytycznymi do raportu glebowego.
311.	Nieefektywny system informacyjno-sprawozdawczy. W Polsce nie ma jednolitego systemu raportowania środowiskowego. Przedsiębiorcy są zobowiązani do przygotowywania sprawozdań dotyczących wykorzystania środowiska w różnych układach i w różnych terminach dla różnych instytucji. Nie ma żadnego uzasadnienia dla takiego zróżnicowania sprawozdawczości i jej szczegółowości. Obciąża ona niepotrzebnie firmy i generuje nieuzasadnione koszty administracyjne. Zwiększa także niepotrzebnie koszty funkcjonowania administracji. To także wpływa na brak jednolitego systemu opłat środowiskowych za emisje do atmosfery.	Brak jednolitego, ogólnego sytemu sprawozdawczego. Ustawa Prawo ochrony środowiska wraz z aktami wykonawczymi Ustawa o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji	Konieczność stworzenia ogólnie obowiązującego systemu raportowania w zakresie ochrony środowiska, który będzie generował spójne dane dostarczające merytorycznych przesłanek. Stworzenie zamkniętej listy substancji, za które przedsiębiorcy wnosiliby opłaty za korzystanie ze środowiska. Ograniczenie podmiotów przekazujących raporty do Krajowej bazy o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji utworzonej na mocy ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, do podmiotów mających znaczący udział w emisji krajowej.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
312. Sztywne nakazy oczyszczania gruntów bez względu na rzeczywisty stan i poziom zagrożenia występujący w indywidualnych przypadkach.	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi	Zmiana treści rozporządzenia w sprawie standardów jakości gleby oraz wprowadzenie jasnej definicji i kryteriów przeprowadzenia Oceny Ryzyka związanego z zanieczyszczeniem gruntów i wód podziemnych.

ODPADY

313. Brak konkretnych przepisów dotyczących możliwości zagospodarowania odpadów z wyłącznego spalania biomasy w rolnictwie. Brak przypisanych kodów dla odpadów z wyłącznego spalania różnych rodzajów biomasy (istnieje kod 10 01 03 – popioły lotne z torfu i drewna niepoddanego obróbce chemicznej; brak kodu dla żużli z mono-spalania biomasy, brak kodu dla popiołów i żużli z biomasy pochodzenia rolniczego).	Akty wykonawcze do Ustawy o odpadach	Wprowadzenie dedykowanych przepisów umożliwiających zagospodarowanie odpadów z wyłącznego spalania biomasy w rolnictwie (sprecyzowanie kodów różnych rodzajów odpadów z mono-spalania biomasy i uwzględnienie tych kodów w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie procesu odzysku R10).
314. Brak projektów aktów wykonawczych w zakresie zastąpienia procesu odzysku poza instalacjami – w ramach dotychczasowego kodu procesu odzysku R14. Aktualnie w ramach odzysku poza instalacjami (gł. makroniwelacje) prowadzone jest zagospodarowanie części popiołów i żużli. Istniejące rozporządzenie traci moc pod koniec 2014 r.	Akty wykonawcze do Ustawy o odpadach	Wydanie aktu wykonawczego zastępującego obowiązujące. Rozporządzenie w sprawie odzysku poza instalacjami uwzględniające zastosowanie odpadów paleniskowych zgodne z Rozporządzeniem z 2006 (Dz. U. nr 49 poz. 356).
315. Gospodarowanie odpadami wydobywczymi – wdrożenie postanowień ustawy o odpadach wydobywczych w praktyce.	Ustawa o odpadach wydobywczych z 10.07.2008 r. Brak spójności zapisów ustawy z obowiązującymi aktami prawnymi (Prawo geologiczne i górnicze, ustawa o odpadach), brak podstawowych definicji prowadzący do niejednoznacznych interpretacji i wielu niejasności. Ustawa ma zbyt szeroki zakres podmiotowy: nie różnicuje w znaczący sposób pomiędzy podmiotami o odmiennych poziomach oddziaływania na środowisko.	Jednoznaczne zdefiniowanie pojęcia *wyrobisko* (preferencyjnie odwołanie do definicji w PGG) oraz *przemieszczanie* mas ziemnych i skalnych. Wprowadzenie do art. 2 ust. 1 pkt 4) jako kryterium wyłączenia ze stosowania przepisów ustawy także zatwierdzonego planu ruchu zakładu górniczego (obok koncesji i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego). Zapis taki pojawił się w przypadku analogicznego wyłączenia z ustawy o odpadach w projekcie z 10.2011. Zdjęcie z prowadzących obiekty unieszkodliwiania odpadów wydobywczych obojętnych obowiązku prowadzenia monitoringu substancji i parametrów wskaźnikowych w wodach powierzchniowych, odciekowych i podziemnych.
316. Wprowadzenie obowiązku sprawozdawczego dla podmiotów odbierających odpady komunalne w zakresie osiągniętych poziomów redukcji odpadów biodegradowalnych przekazanych do składowania oraz w zakresie poziomu recyklingu i przekazania do ponownego użycia odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Przedsiębiorca nie jest w stanie wywiązać się z tego obowiązku, ponieważ nie posiada wiedzy o całości odpadów jakie są wytwarzane i przetwarzane na terenie gminy. Jedynie gmina jako organizator systemu odbioru odpadów posiada takie informacje.	Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach art. 9 n punkt 4. oraz art. 9 g.	Wykreślenie z ustawy zapisów zobowiązujących podmioty odbierające odpady komunalne do przekazania informacji o osiągniętych poziomach redukcji odpadów biodegradowalnych oraz poziomach recyklingu.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
317.	Zagrożenie wprowadzenia opłat dla energetyki konwencjonalnej za zwrotne zużycie wody na cele chłodnicze. Zniesienie aktualnie obowiązującego zwolnienia energetyki z opłat za wodę chłodniczą mogłoby spowodować wzrost kosztów produkcji rzędu kilku milionów złotych rocznie (wg. aktualnie obowiązującej stawki opłaty za pobór wody powierzchniowej śródlądowej). Pobierana woda powierzchniowa w sektorze energetyki, w przypadku otwartych systemów chłodzenia jest zwracana do odbiornika praktycznie w tej samej ilości, Jedynym oddziaływaniem jest dodatkowy (na skutek chłodzenia urządzeń produkcyjnych) ładunek termiczny. Oddziaływanie to jest jednak uwzględnione w aktualnie obowiązującym systemie opłat.	Założenia do projektu Ustawy Prawo wodne z dnia 5.06.2012 r.	Rezygnacja z wprowadzenia opłat dla energetyki konwencjonalnej za zwrotne zużycie wody na cele chłodnicze.
318.	Zaostrzone normatywy odnośnie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych dla poszczególnych strumieni ścieków wpływających do jednej wydzielonej oczyszczalni w przypadku zmiany statusu prawnego przedsiębiorstwa, polegającej na wydzieleniu odrębnych podmiotów prawnych. Przepisy Prawa wodnego zobowiązują w efekcie do podczyszczania strumieni ścieków, pomimo wprowadzania tych strumieni do oczyszczalni wypełniającej parametry jakościowe ścieków odprowadzanych do odbiornika.	Art. 45 ust.1 Ustawa Prawo wodne	Uzupełnienie zapisów art. 45 ust. 1. Ustawy Prawo wodne o informację, że pozwolenie wodnoprawne na wprowadzenie ścieków zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego będą zobowiązane uzyskać jedynie podmioty wprowadzające tego rodzaju ścieki do kanalizacji podmiotów prowadzących działalność w oparciu o Ustawę z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.
319.	Konieczność uzyskania pozwolenia wodno-prawnego dla ścieków odprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów. Obowiązek dotyczy wytwórców i dostawców ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w odrębnych przepisach. Do wniosku o wydanie takiego pozwolenia, oprócz operatu wodnoprawnego i innych dokumentów, dołącza się zgodę właściciela tych urządzeń na wprowadzanie ścieków. Warunki zgody uzależnione są od możliwości osiągnięcia i dotrzymania standardów jakości ścieków wprowadzanych do środowiska przez właściciela urządzeń kanalizacyjnych wprowadzającego te ścieki do środowiska. W praktyce oznacza to, że pozwolenie wodnoprawne powiela zobowiązanie dostawcy ścieków zawarte już w wiążących wszystkie strony umowie. Określa się tam dopuszczalne ilości ścieków wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych, dopuszczalne poziomy stężeń substancji zanieczyszczających oraz sposoby monitorowania jakości wprowadzanych ścieków i sprawozdawczości.	Art. 122 ust. 1 pkt 10 Ustawy Prawo wodne	Zniesienie obowiązku uzyskiwania pozwolenia wodno-prawnego wynikającego z art. 122 ust.1 pkt 10 Ustawy Prawo wodne.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
Dlatego też konieczność uzyskiwania dodatkowego pozwolenia dotyczącego obszaru objętego umową, jest niepotrzebnym obciążeniem przedsiębiorców, które nie przyczynia się do poprawy stanu środowiska, a generuje jedynie dodatkowe koszty po stronie przedsiębiorcy.		
320. Wymierzanie maksymalnych stawek administracyjnych kar pieniężnych, w przypadku gdy badanie ścieków przez prowadzącego instalację lub użytkownika nie było wykonane w akredytowanym laboratorium, lub gdy podmiot korzystający ze środowiska wykonał pomiary nie w pełnym zakresie, lub nie w terminach, do których był zobligowany przyjmuje się, że warunki korzystania ze środowiska w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi określone w pozwoleniach zostały przekroczone w 80% w przypadku składu ścieków i o 10% w przypadku procentowej redukcji stężeń substancji w oczyszczonych ściekach. Na tej podstawie wymierzane są bardzo wysokie kary na podmioty, które często decydują o dalszym funkcjonowaniu podmiotów gospodarczych.	Art. 305a Prawo ochrony środowiska	Uchylenie lub zmiana art. 305a ustawy Prawo ochrony środowiska i doprowadzenie do zgodności wymierzania kar na podstawie art. 305a z innymi artykułami POŚ i Konstytucją.

POWIETRZE

321. Nieprecyzyjnie określone obowiązki podmiotów związane z pojęciem „określania emisji niezorganizowanej przez podmioty wprowadzające zanieczyszczenia do powietrza". Wprowadzenie obowiązku pomiarów niezorganizowanej emisji jest dodatkowym obciążeniem organizacyjno-finansowym dla przedsiębiorców.	Projekt: założenia do zmiany ustawy Prawo o ochronie środowiska i innych ustaw będący transpozycją do prawa krajowego dyrektywy CAFE	Należy doprecyzować sposób określania emisji niezorganizowanej oraz obowiązków z tym związanych np. w rozporządzeniach wykonawczych.
322. Niejednolity sposób naliczania opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska dla stacji paliw.	1. Dla przeładunku benzyn publikowane są stawki opłat za przeładunek tony paliwa. Obowiązujące rozporządzenie każe uwzględniać stopień hermetyzacji osiągany w danym obiekcie. Przez niektóre Urzędy Marszałkowskie lub WIOŚ jest to podstawą do wymagania wykonania pomiarów przez akredytowane laboratorium potwierdzających założoną do obliczeń skuteczność układu hermetyzacji.	Opracowanie stawek opłat uwzględniających średni stopień hermetyzacji przyjęty na podstawie posiadanej wiedzy o sposobie funkcjonowania układów hermetyzujący w kraju i za granicą oraz kontroli wymaganego stanu technicznego tych urządzeń. Jednoznaczne określenie, iż dla stacji paliw opłatę wnosi się jedynie za przeładunek benzyn lub opracowanie, podobnie jak w przypadku benzyn, jednostkowych stawek opłat za przeładunek tony oleju napędowego i LPG.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
	Jednocześnie nie ma technik i metod referencyjnych ani żadnego laboratorium akredytowanego, które potrafi takie badania wykonać, a proponowane nieakredytowane pomiary kosztują kilkanaście razy więcej od opłat rocznych wnoszonych przez stacje. 2. Wymaganie przez część Urzędów Marszałkowskich i WIOŚ naliczania opłat za przeładunek oleju napędowego i LPG pomimo bardzo niewielkiej emisji, a co za tym idzie niewspółmiernie dużego nakładu pracy przy minimalnej wysokości wnoszonej opłaty	

BIOPALIWA

323.	Przepisy ograniczające rozwój rynku biopaliw Projekt ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw wdrażający przepisy Dyrektywy 2009/30/WE (Fuel Quality Directive) w zakresie Stosowanie biokomponentów i biopaliw w Polsce jest najdroższe w całej Unii Europejskiej. Wynika to m.in. z niedopuszczenia do obrotu na polskim rynku paliw z większą zawartością BIO, czyli paliwa E10. Taką możliwość wykorzystują inne kraje Unii Europejskiej. W projekcie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw przewiduje się, że w okresie przejściowym wprowadzania paliwa E10, konieczne będzie utrzymanie równoczesnego dostępu do paliwa E5. Ze względu na pojemności zbiornikowe, taki zapis może dodatkowo utrudnić udostępnienie tego produktu. Brak wymagań jakościowych dla węglowodorów syntetycznych oraz stan rozwoju i dostępność nowych technologii biopaliw kolejnych generacji w praktyce uniemożliwia wprowadzanie na rynek tych biopaliw, przez co bardzo utrudnia realizację ambitnego Narodowego Celu Wskaźnikowego (NCW) w kolejnych latach. Z jednej strony Rząd przyjął bardzo ambitne NCW, a drugiej poprzez likwidację ulg dla biokomponentów w paliwach ciekłych, hamuje rozwój rynku biopaliw w Polsce.	Ustawa o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz.U z 2006 r. Nr 169 poz. 1199) oraz Ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U z 2006 r. Nr 169 poz. 1200) Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej	Implementacja dyrektywy o odnawialnych źródłach energii (RED) oraz dyrektywy paliwowej tzw. FQD. Aktywna promocja biopaliw drugiej generacji poprzez stosowanie odpowiednich mechanizmów zwolnień podatkowych lub subwencji dla użytkowników/producentów. Stworzenie systemu ulg dla biopaliw (np. obniżenie stawek podatku akcyzowego) w celu realizacji polityki wprowadzania paliw odnawialnych oraz realizacji NCW. Wprowadzenie do Ustawy o biokomponentach i biopaliwach zapisów umożliwiających podwójne zaliczanie do NCW zaawansowanych biopaliw drugiej generacji. Uwzględnienie węglowodorów syntetycznych w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakości dla biokomponentów, metod badań jakości biokomponentów oraz sposobu pobierania próbek biokomponentów.

KOMPETENCJE ORGANÓW

324.	Podział kompetencji w zakresie uzgodnień rekultywacji środowiska gruntowo-wodnego pomiędzy regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Starostę	Ustawa o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie z dnia 13 kwietnia 2007r., kompetencje w zakresie szkód w zaistniałych przed 30 kwietnia 2007 r. w powierzchni ziemi przeniosła do Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska, zaś w przypadku szkód (zanieczyszczenia) wód podziemnych pozostawiła w gestii Starostów. Prace oczyszczające (rekultywacyjne) prowadzone są dla zanieczyszczonych obiektów łącznie dla obu komponentów środowiska. W/w akt prawny (lub jego interpretacja przez GDOŚ) zmuszą przedsiębiorców do uzgadniania dokumentacji dotyczącej rekultywacji środowiska gruntowo-wodnego w dwóch organach. Grunty w RDOŚ, zaś wody gruntowe we właściwym Starostwie	Kompetencje w zakresie szkód w środowisku zarówno powstałych przed 30 kwietnia 2007 r. jak i po tej dacie winny w całości być przeniesione do Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska.

6. BARIERY BRANŻOWE

6.1. BRANŻA TELEKOMUNIKACYJNA I MEDIALNA

USTAWA – PRAWO TELEKOMUNIKACYJNE

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
325. Powinna istnieć możliwość zastrzeżenia kar w przypadkach, kiedy na wniosek dużego abonenta biznesowego operator poniesie wysokie nakłady inwestycyjne w celu świadczenia na jego rzecz uzgodnionych dwustronnie usług, po czym abonent ten, korzystając z regulacji mającej na celu ochronę konsumentów, zrezygnuje z tych usług. Wzorem innych rozwiązań ustawowych jak chociażby ustawy o drogach publicznych powinna istnieć możliwość wprowadzenia kary za wcześniejsze wycofanie się takiego abonenta z umowy.	Art. 57.5 i 6	Proponujemy, aby art. 57 ust. 5 i 6 PT dotyczył jedynie konsumentów, a tym samym z stwarzał możliwość odmiennej regulacji w stosunku do abonentów – przedsiębiorców.
326. Art. 57 ust. 2 i 3 reguluje możliwość dokonywania przez dostawcę usług wiarygodności płatniczej użytkownika końcowego. Wskazane możliwości dokonywania takiej weryfikacji są poważnie ograniczone. Ust. 2 art. 57 PT wskazuje na możliwość uzależnienia zawarcia umowy, a tym samym na możliwość odmowy jej zawarcia. Wskazuje na dostarczenie dokumentów potwierdzających możliwość wykonania zobowiązania wobec dostawcy usług wynikającego z umowy oraz pozytywną ocenę wiarygodności płatniczej wynikającej z danych będących w posiadaniu dostawcy usług lub z udostępnionych mu przez BIG. Mamy zatem wskazanie na możliwość odmowy i tylko odmowy zawarcia umowy w oparciu o 3 czynniki. Ust. 3 art. 57 PT wskazuje na możliwość nie tylko odmowy zawarcia umowy, ale także zawarcia jej na mniej korzystnych warunkach. Jednak tu został wskazany tylko jeden czynnik – negatywna weryfikacja płatnicza na podstawie informacji udostępnionych przez BIG. Wynika z tego, że w przypadku niedostarczenia przez użytkownika końcowego dokumentów potwierdzających możliwość wykonania zobowiązania wobec dostawcy lub negatywnej oceny wiarygodności płatniczej użytkownika końcowego wynikającej z danych będących w posiadaniu dostawcy usług, nie ma możliwości zawarcia umowy na mniej korzystnych warunkach, choć istnieje możliwość odmowy jej zawarcia. Pojawia się uzasadniona wątpliwość istnienia takiego zróżnicowania, dlaczego bowiem negatywna weryfikacja w oparciu o inne dane od danych uzyskanych z BIG nie może być podstawą do zawarcia umowy na mniej korzystnych warunkach. Jednak najpoważniejszą wątpliwością pozostaje uzasadnienie do wprowadzenia możliwości weryfikacji użytkownika tylko w oparciu o wskazane w ustawie źródła. Poza bowiem nimi w praktyce istnieje możliwość weryfikacji także o inne dane zawarte w innych źródłach. Oczywistym może być sprawdzanie wiarygodności płatniczej u innych dostawców usług telekomunikacyjnych.	Art. 57 PT, Art. 86 PT, Art. 93 ust. 4 PT, Art. 101 ust. 3 pkt 1 PT	art. 57 – wymaga zmiany w następujący sposób: a. ust. 2 i 3 otrzymałby następujące brzmienie: „2. Dostawca usług może uzależnić zawarcie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci, od: 1. dostarczenia przez użytkownika końcowych dokumentów potwierdzających możliwość wykonania zobowiązania wobec dostawcy usług wynikającego z umowy; 2. pozytywnej oceny wiarygodności płatniczej użytkownika końcowego. 3. Dostawca usług może odmówić użytkownikowi końcowemu zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci lub zawrzeć ją na mniej korzystnych dla użytkownika końcowego warunkach w związku z negatywną oceną wiarygodności płatniczej użytkownika końcowego. Dostawca usług może w szczególności żądać zabezpieczenia wierzytelności wynikających z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci, wskazać górną wartość należności, której przekroczenie uprawniać będzie do zablokowania połączeń wychodzących lub realizacji wszystkich usług wynikających z tej umowy lub odmówić zawarcia umowy o charakterze promocyjnym.” b. po ust. 3 dodać należałoby ust. 3a w następującym brzmieniu:

Na przykład w ustawie prawo bankowe, wprost przewidziano możliwość wymiany informacji pomiędzy bankami i innymi podmiotami świadczącymi usługi finansowe, a jednocześnie nie wprowadzono ograniczeń odnośnie do innych sposobów weryfikacji. Przykład ten jest jak najbardziej uzasadniony, bo tak w przypadku usług bankowych (przynajmniej ich części – kredyty, pożyczki), jak i w przypadku usług telekomunikacyjnych (a przynajmniej znacznej ich części) bank i dostawca usług telekomunikacyjnych zajmuje pozycję wierzyciela. Mamy bowiem do czynienia z sytuacją, w której najpierw są świadczone usługi telekomunikacyjne, a dopiero potem – na podstawie wystawionej faktury – następuje płatność. Zatem dostawca usług telekomunikacyjnych pełni w istocie rolę swego rodzaju kredytodawcy. Stąd istotne jest, aby dostawca mógł dokonywać weryfikacji użytkowników pod katem ich zdolności do spłaty zobowiązań w stosunku do dostawcy tak na etapie przed zawarciem umowy, jak i w trakcie jej realizowania. Powinien mieć także możliwość zablokowania świadczenia usług lub żądania zabezpieczenia płatności za nie wcześniej niż dopiero po tym, jak abonent rachunku nie zapłaci. Do tego bowiem czasu użytkownik może doprowadzić do bardzo poważnego zadłużenia, a nawet do poważnych nadużyć.

Omawiając ten problem, warto także zwrócić uwagę, że dostawcy bardzo często oferują szczególnie korzystne umowy – o charakterze promocyjnym. Nie ma żadnego uzasadnienia, by takie umowy traktować, jak każde inne i nie móc w odniesieniu do takich przypadków stosować szczególnej weryfikacji, czy szczególnych warunków, zabezpieczeń. W takich przypadkach nie tylko użytkownik otrzymuje lepszą ofertę. W takich przypadkach także dostawca ponosi większe ryzyko.

Stąd propozycja bardziej ogólnego uregulowania możliwości dokonywania weryfikacji użytkownika końcowego jest jak najbardziej zasadna. Uzasadnione jest także wskazanie wprost w ustawie, jakie działania mogą podejmować dostawcy usług już w trakcie wykonywania umowy. Proponowane rozwiązania w żaden sposób nie pogorszą sytuacji użytkowników końcowych. Zwłaszcza, że część regulacji umownych podlega kontroli *ex ante* przez Prezesa UKE, wszystkie regulacje umowne dotyczące konsumentów podlegają także kontroli *ex post* przez Prezesa UOKIK. Kontroli przez oba wskazane organy podlegają także działania dostawców usług. Wpłynie to pozytywnie na stopień eliminacji z rynku zachowań nieuczciwych.

Art. 86 PT wskazuje na obowiązek zawarcia umowy o świadczenie usługi powszechnej pod warunkiem spełnienia przez użytkownika końcowych warunków wynikających z regulaminu świadczenia usługi. W istocie regulacja ta dotyczy zagadnienia uregulowanego już w art. 57 PT. Nie ma zatem uzasadnienia, aby ją powielać (chyba że w odniesieniu do usługi powszechnej miałyby istnieć inne kryteria weryfikacji i byłyby one wskazane w ustawie).

„3a. Dostawca usług może, pod rygorem zablokowania połączeń wychodzących lub realizacji wszystkich usług wynikających z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci, żądać zabezpieczenia wierzytelności wynikających z tej umowy lub ograniczyć świadczenie usług także w trakcie wykonywania umowy, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie dotyczące możliwości zaspokojenia dostawcy z tytułu powstałej wierzytelności lub jeżeli użytkownik końcowy przekroczył górną wartość należności wskazaną w umowie."

Art. 86 PT – należy uchylić w całości.

Art. 93 , w którym ust. 4 otrzymałby następujące brzmienie:

„4. Przedsiębiorca wyznaczony zapewnia abonentom możliwość:

1. nieodpłatnego zablokowania połączenia wychodzącego powyżej określonej kwoty w okresie rozliczeniowym, jeżeli kwota ta została wskazana w umowie o świadczenie usług telekomunikacyjnych, a abonent nie dokonał zabezpieczenia wierzytelności wynikających z tej umowy oraz
2. korzystania z usług w granicy kwoty przedpłaconej lub w określonej przez abonenta górnej granicy kwoty faktury."

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
W chwili obecnej istnienie komentowanej regulacji daje podstawę do stwierdzenia, że art. 86 PT stanowi lex specialis w stosunku do art. 57 PT, co oznacza, że podstawą do odmowy zawarcia umowy o świadczenie usługi powszechnej mogą być inne elementy niż te wskazane w art. 57 PT, o ile tylko będą przewidziane w regulaminie i o ile użytkownik ich nie spełni. Oczywiście musi to być zgodne z innymi przepisami prawa, w stosunku do których art. 86 PT nie stanowi lex specialis. Ponieważ proponuje się zmianę art. 57 PT, pozostawienie art. 86 PT jest tym bardziej niezasadne. Ochroną przed ewentualnymi nadużyciami ze strony przedsiębiorcy wyznaczonego jest kontrola regulacji umownych dokonywana przez Prezesa UKE. Przepis art. 93 ust. 4 PT zapewnienia możliwości zablokowania połączeń wychodzących powyżej określonej wartości wskazuje jako uprawnienie jedynie dla abonentów. Tymczasem, uprawnienie takie powinien mieć także przedsiębiorca wyznaczony (podobnie, jak każdy innych dostawca usług). Znane są przypadki powstawania w sposób nieświadomy nadmiernego zadłużenia się abonentów. TP na takie przypadki reaguje na bieżąco, jednak nie zawsze abonenci podejmują działania na tyle szybko, by uniknąć dalszego przyrostu zadłużania. Należy także brać pod uwagę przypadki celowego działania na szkodę przedsiębiorcy wyznaczonego. Stąd uzasadnione jest, by także przedsiębiorca wyznaczony był uprawniony do blokowania połączeń wychodzących powyżej określonej wartości. Oczywiście wartość ta byłaby różna w zależności od możliwości finansowych abonentów, a blokada nie byłaby koniecznością ze względu na możliwość ustanowienia zabezpieczenia. Zważywszy, że kwestie te musiałyby zostać uregulowane w umowie/regulaminie/cenniku, a te mogą obowiązywać jedynie pod warunkiem, że Prezes UKE nie zgłosi doń sprzeciwu, trudno jest obawiać się, że na tym polu dojdzie do nadużyć ze strony przedsiębiorcy wyznaczonego.		
327. W obecnym stanie prawnym operator telekomunikacyjny zobowiązany jest: 1. doręczyć na piśmie abonentowi będącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej lub elektronicznej treść każdej proponowanej zmiany warunków umowy, regulaminu świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub cennika, 2. doręczyć na piśmie abonentowi niebędącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej lub elektronicznie, który udostępnił swoje dane, o których mowa w ust. 1a, treść każdej proponowanej zmiany warunków umowy określonych w regulaminie świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub w cenniku, oraz	Art. 60a PT, Art. 61 PT	Postulujemy: • wprowadzenie do art. 60a ust. 3a wzorem poprzedniej treści przepisów PT następującej zmiany – w zdaniu pierwszym po słowie „umowy” dodać przecinek i słowa „w tym”. Zmiana ta spowoduje objęcie również treści umowy katalogiem wyłączeń z art.60a ust. 3a; • uzupełnienie art. 60a ust. 3a oraz 61 ust. 51 o przypadek wykonania decyzji Prezesa UOKIK. Ponadto uważamy, że gospodarka cyfrowa wymaga, aby kompleksowo uregulować wykonanie obowiązków informacyjnych wg poniższych założeń:

3. podać do publicznej wiadomości treść każdej proponowanej zmiany warunków umowy określonych w regulaminie świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych

– z wyprzedzeniem co najmniej jednego miesiąca przed wprowadzeniem tych zmian w życie. Jednocześnie abonent powinien zostać poinformowany o prawie wypowiedzenia umowy w przypadku braku akceptacji tych zmian.

Abonent może opcjonalnie zażądać dostarczenia tych informacji drogą elektroniczną na wskazany przez abonenta w tym celu adres poczty elektronicznej lub za pomocą podobnego środka porozumiewania się na odległość.

Wprowadzone nowelizacją PT w 2012 roku art. 60a ust. 3a oraz art. 61 ust. 51 wprowadzają pewne ułatwienia (zmiana prawa, obniżka cen, dodanie nowej usługi, zmiana będąca efektem decyzji Prezesa UKE powodują obowiązek podania do publicznej wiadomości), jednak sposób ich wprowadzenia jest daleki od doskonałości.

Przede wszystkim żaden z tych artykułów nie obejmuje zmiany w umowie (jedynie cennik i regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych). Automatycznie czyni to bezskutecznym wprowadzenie nowej usługi, które zazwyczaj następuje poprzez zmianę umowy.

Ponadto, nie obejmują one decyzji Prezesa UOKIK. Objęcie tą regulacją decyzji Prezesa UOKIK umożliwiłoby przedsiębiorcom korzystanie z instytucji porozumienia z Prezesem UOKIK co do wycofania z umowy klauzul, które mogą być uznane za niedozwolone. W aktualnym stanie prawnym zawarcie ugody oznaczałoby po prostu konieczność zmiany umowy, pełny obowiązek informacyjny z pełnymi kosztami (kilka milionów złotych dla większych przedsiębiorców) oraz możliwość zrywania kontraktów terminowych przez abonentów.

1. Informacja o zmianach powinna być dostarczana abonentowi w wersji papierowej (na żądanie elektronicznie) tylko jeśli następuje zmiana regulaminu lub podnoszone są ceny.
2. W innych przypadkach wystarczającym powinno być publiczne ogłoszenie informacji, gdzie są opublikowane zmiany, chyba że abonent zażąda dostarczenia zmian w wersji papierowej lub elektronicznej.
3. Indywidualne informowanie abonenta nie dotyczy zmian wynikających z przepisów prawa. Nie ma potrzeby informowania w ogóle, a jeśli już to j.w.
4. W szczególności należy wyłączyć spod obowiązku przekazywania abonentowi indywidualnej informacji papierowej, informacji nt. kolejnych obniżek cen wynikających z Rozporządzenia Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie roamingu międzynarodowego. Jest to o tyle uzasadnione, że każdy abonent z chwilą przekroczenia granicy Polski jest informowany indywidualnym sms-em od swojego dostawcy usług o kosztach jakie będzie ponosił za korzystanie z roamingu. Rozporządzenie to od 2007 r. reguluje poziom cen w roamingu i określa harmonogram ich corocznych obniżek. Przy obecnym ukształtowaniu przepisów PT w zakresie obowiązków informacyjnych, coroczna zmiana cen roamingu (wynikająca z Rozporządzenia) nakłada na operatora obowiązek pisemnego przekazania abonentom informacji na temat kolejnej obniżki. Koszt dostarczenia zindywidualizowanej informacji w formie papierowej za każdym razem może wynieść nawet ok. 4 mln zł.

Koszt ten jest niewspółmiernie wysoki , szczególnie zważywszy, że informacja nt. obniżek stawek roamingowych wynikających z Rozporządzenia jest szeroko komunikowana zarówno przez Komisję Europejską, regulatora krajowego, media. Zatem Abonent ma łatwy dostęp do informacji i wiedzę nt. korzystnych dla niego zmian, niezależnie od informacji zawartej w przesyłce w formie papierowej.

Dlatego racjonalnym byłoby informowanie abonentów o zmianach stawek wynikających z Rozporządzenia jedynie poprzez podanie informacji do publicznej wiadomości. Takie rozwiązanie spełniłoby swój cel – Abonent miałby jeszcze lepszy dostęp do informacji nt. obniżki cen, a jednocześnie zracjonalizowało ekonomicznie i ekologicznie realizację obowiązku informacyjnego.

Aktualne obowiązujące Rozporządzenie wygasa w 2012 r., ale zgodnie z propozycją Komisji Europejskiej czas jego obowiązywania zostanie przedłużony, a stawki detaliczne mogą pozostać regulowane nawet do 2016 r. Pozostawienie obowiązku informacyjnego w niezmienionej formie, w ciągu kolejnych 4-5 lat generować może koszty dla operatora rzędu ok. 20 mln zł.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
328.	Utrudnienie w interpretacji przepisu. Należy ujednolicić przepis tak jak to ma miejsce w art. 61 ust. 6a.	Art. 60a ust. 3	Nowe brzmienie: 3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli konieczność wprowadzenia zmian, o których mowa w ust. 1: 1. wynika ze zmiany przepisów prawa albo usunięcia niedozwolonych postanowień umownych; 2. wynika z decyzji Prezesa UKE; Zmiany polegają na wykreśleniu słowa „bezpośrednio" z pkt 1 oraz wykreśleniu końcówki pkt 2 wskazującego na konkretną decyzję Prezesa UKE – wydaną na podstawie art. 63a PT. Uważamy, że powinny tu być zawarte wszystkie decyzje Prezesa UKE skutkujące zmianami umów detalicznych.
329.	Należy rozszerzyć zakres wyraźnie wskazanych przypadków, w których redakcyjna zmiana regulaminu nie stanowi zmiany umowy, która wiązałaby się z konsekwencjami w postaci odstąpienia od umowy (związanymi z odszkodowaniami lub nie, lub też ewentualnym zwrotem ulgi). Nie jest zgodne z zasadą proporcjonalności, aby nieistotna zmiana nie zmieniająca stosunku zobowiązaniowego a wynikająca, np. z wprowadzania nowej numeracji, zmiany waluty (np. na Euro), numeru kontaktowego infolinii, zmiany zakresów numeracji krajowej czy międzynarodowej itp. powodowała tak daleko idące konsekwencje.	Art. 60a ust. 4	Art. 60a ust. 4 należy przeredagować w taki sposób, aby w katalogu zmian nie powodujących daleko idących konsekwencji dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych mieściły się wszelkie zmiany, które nie pogarszają sytuacji abonenta. Celem regulacji powinno być zapewnienie abonentowi bezpieczeństwa. Zmiany nie wpływające w żaden sposób na poziom tego bezpieczeństwa nie powinny mające charakteru prawnie doniosłego. Proponujemy wprowadzenie ponadto dodatkowego ustępu 6 o brzmieniu „Warunki nie wpływające na zmianę stosunku zobowiązaniowego powstałego w wyniku zawartej umowy, nie stanowią jej zmiany, a tym samym nie dają prawa do wypowiedzenia umowy, o której mowa w art. 60a ust. 1."
330.	Nie jest jasne dlaczego dostawca usług telekomunikacyjnych musi wprowadzać obniżki cen z wyprzedzeniem co najmniej jednego miesiąca, co wynika z art. 61 PT.	Art. 61 PT	Uprościć obniżki cen poprzez zniesienie obowiązku wysyłania informacji z tak dużym wyprzedzeniem. W czasach bardzo silnej konkurencji na rynku praktycznie uniemożliwia to przedsiębiorcy zaskoczenie czymkolwiek swojego konkurenta.
331.	Ponadwymiarowy obowiązek dostarczania Prezesowi UKE wszystkich cenników i zmian do nich. Wystarczający byłby przepis dostarczania ich na żądanie Prezesa UKE.	Art. 61 ust. 7	Nowe brzmienie: 7. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany do przedłożenia cennika Prezesowi UKE, na każde jego żądanie, w terminie przez niego określonym.
332.	Potrzeba uporządkowania sposobów wzywania pomocy. Sfera numeracji oraz systemów służących do wzywania pomocy jest jedną z najbardziej zaniedbanych w Polsce. Do dziś nie powstał jednolity system powiadamiania ratunkowego. Istnieje kilkanaście różnych numerów alarmowych, które są utrzymywane w większości kompletnie niepotrzebnie w świadomości użytkowników oraz w obsłudze przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz systemów poszczególnych służb państwowych. Niezbędny jest wyłącznie jeden numer – 112.	Art. 77 PT, ustawa o systemach powiadamiania ratunkowego	Niezbędne z punktu widzenia obywateli, którzy są zdezorientowani gdzie dzwonić po pomoc, przedsiębiorców oraz służb państwowych, którzy ponoszą niewspółmiernie wysokie koszty obsługi nadmiarowych systemów jest zreformowanie systemu powiadamiania ratunkowego poprzez wprowadzenie tylko jednego numeru będącego europejskim standardem – numeru 112. Pozostałe numery są niepotrzebne.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
333. Zgodnie z zał. I do dyrektywy o usłudze powszechnej dostawca usług może za szczegółowy wykaz pobierać niewielkie opłaty lub dostarczać je bezpłatnie. Skoro inni dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych pobierają opłaty za szczegółowy wykaz wykonanych usług (art. 80 ust. 2), a w przypadku abonenta usługi przedpłaconej nawet za wykaz podstawowy (art. 80 ust. 1a), to nie powinno być przeszkód, aby pobierać opłatę za szczegółowy wykaz usług zrealizowany przez przedsiębiorcę wyznaczonego.	Art. 93 ust. 5	Nowe brzmienie: Art. 93. 5. Przedsiębiorca wyznaczony dostarcza na żądanie abonenta, po rozsądnej cenie, szczegółowy wykaz wykonanych na jego rzecz usług telekomunikacyjnych w formie uniemożliwiającej osobom trzecim bezpośredni dostęp do informacji w nich zawartych, tak aby abonent mógł weryfikować i kontrolować opłaty ponoszone z tytułu korzystania ze stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej.
334. Nieproporcjonalna penalizacja. Potrzeba „racjonalizacji" sankcji karnych prawa gospodarczego. Przepisy Prawa telekomunikacyjnego przewidują bardzo daleko idącą represyjność, stąd istnieje potrzeba ich racjonalizacji. W szczególności kary finansowe są całkowicie niezależne od faktu zaprzestania penalizowanych działań, wystąpienia ich skutków, jak również kwestii zawinienia czy też możliwości realizacji przez przedsiębiorców obowiązków. Oznacza to, że przedsiębiorca może być ukarany nawet w przypadkach, gdy: • nie miał możliwości realizacji obowiązków (np. bardzo krótkie vacatio legis), • popełnił jednostkowy błąd, który został naprawiony w procedurze reklamacyjnej (aklient był zadowolony z pozytywnego rozwiązania problemu) – vide kazus kary za łączne 3 dni opóźnienia w przeniesieniu numeru dla dwóch klientów, • nie było żadnych negatywnych skutków jego działań. Kary pieniężne są redundantne wobec odszkodowań i postępowania reklamacyjnego. Katalog penalizowanych działań jest bardzo rozbudowany i obejmuje ponad 45 przypadków, które są często opisane w sposób bardzo szeroki.	Art. 209 i 210 PT	Zmiana przepisów dotyczących nakładania kar pieniężnych z uwzględnieniem następujących postulatów: • Kary nie powinny być nakładane w przypadkach gdy przedsiębiorca doprowadził do stanu zgodnego z prawem lub gdy nie miał możliwości postąpienia zgodnie z prawem. • Konieczność uprzedniej realizacji przez Prezesa UKE postępowania kontrolnego i wydania zaleceń pokontrolnych. Kara pieniężna powinna być nakładania dopiero w przypadku, gdy przedsiębiorca niezaprzestanie działań sprzecznych z prawem. • Odstąpienie od kary, gdy pojawiające się problemy zostały rozwiązane w trybie reklamacyjnym, w szczególności po myśli abonentów. • Brak redundancji z innymi formami odpowiedzialności. W szczególności wypłacenie abonentowi/abonentom odszkodowania (które po nowelizacji ustawy Prawo telekomunikacyjne urasta często do bardzo dużych kwot – np. ¼ trzymiesięcznego abonamentu za każdy dzień opóźnienia, niewspółmiernych do ewentualnie faktycznie wyrządzonej szkody) powinno kończyć postępowanie o nałożenie kary. Przedsiębiorcy nie powinni być karani podwójnie. • Obniżenie pułapu kar do 2% rocznego przychodu (podobnie jak w przypadku innych branż). • Wprowadzenie przesłanek – stopnia szkodliwości czynu oraz stopnia zawinienia. • Weryfikacja negatywna katalogu kar zawartego w art. 209 PT. Większość z nich nie jest potrzebna.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
335.	Nadmierne obowiązki związane z wykonywaniem zadań na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ponoszenie przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych kosztów związanych z szeroko pojętą retencją danych.	Art. 176 PT i dalsze	Omawiany obszar regulacji wymaga wnikliwszego oraz staranniejszego pod względem merytorycznym, podejścia ze strony wszystkich podmiotów zainteresowanych regulacją oraz postrzegania potrzeby uregulowania tych kwestii w oddzielnej ustawie. Konieczne jest wprowadzenie odpłatności za niektóre czynności wykonywane przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych na rzecz uprawnionych podmiotów, sądów czy prokuratury. Przy czym należy zauważyć, że w systemie prawnym funkcjonuje również – i to od lat – Dekret z dn. 23.04. 1953r. o świadczeniach w celu zwalczania klęsk żywiołowych (Dz. U. Nr 23, poz. 98 z zm.), a więc akt analogiczny, tyle że odnoszący się do klęsk żywiołowych.
336.	Obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa i porządku publicznego nakładane w ustawie prawo telekomunikacyjne i w rozporządzeniach wykonawczych.	Art. 182 PT i rozporządzenia wykonawcze	Obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa i porządku publicznego nakładane w ustawie PT i w rozporządzeniach wykonawczych obejmują zarówno usługi telekomunikacyjne, jak i usługi świadczone drogą elektroniczną – obowiązki wobec usług świadczonych drogą elektroniczną nie powinny być regulowane w ustawie PT, która dotyczy usług związanych z przesyłaniem sygnałów, a w ustawie o świadczeniu usług drogą elektroniczną.
337.	Obowiązek udostępniania przez operatorów publicznej sieci telekomunikacyjnej oraz dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, na własny koszt, danych i informacji objętych tajemnicą telekomunikacyjną podmiotom uprawnionym.	Art. 180a ust. 1 pkt 2 oraz 180d PT	Usunięcie wyrażenia „na własny koszt" i doprecyzowanie, że koszt udostępnienia informacji i danych ponosi wnioskujący o ich udostępnienie, podmiot uprawniony. Utrzymywanie bezpieczeństwa publicznego jest obowiązkiem państwa a nie przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Tak samo jak państwo płaci za karetki, funkcjonariuszy służb, wojsko, policję, czy Państwową Straż Pożarną powinno również ponosić koszty realizacji przez te służby swoich obowiązków. Niedopuszczalnym i niezgodnym z konstytucją jest nakazanie świadczenia tego w sposób permanentny przedsiębiorcom telekomunikacyjnym. Takie nieproporcjonalne nakładanie obowiązków prowadzi do patologii uzyskiwania nieprawdopodobnie wysokiej liczby dostępów wszystkich służb państwowych do danych obywateli. Dzieje się tak dlatego, że służby państwa nie mają żadnych kosztów przyrostowych związanych z sięganiem po kolejne dane.
338.	Konieczność zmiany modelu organu regulacyjnego rynku telekomunikacyjnego na model kolegialny. Postulujemy wprowadzenie kolegialnego modelu organu regulacyjnego. Organ taki z uwagi na konieczność wypracowania wewnątrz członków tego organu wspólnego stanowiska cechowałby się lepszym wyważeniem podejmowanych decyzji. Uważamy, że możliwe jest sprawne i szybkie funkcjonowanie takiego organu, czego dowody obserwujemy w wielu państwach członkowskich UE: Wielkiej Brytanii (Ofcom), Francji (ARCEP), Hiszpanii (CMT), Czechach, Niemczech, etc.	Ustawa PT – przepisy ustrojowe art. 189 i następne	Oceniamy, że przepisy ustrojowe dotyczące organu regulacyjnego powinny zostać zmienione, aby regulator rynku telekomunikacyjnego stał się organem kolegialnym. Można tu zastanowić się nad adaptacją jednego z funkcjonujących w Europie modeli, np.: francuskiego, hiszpańskiego, brytyjskiego czy niemieckiego. Organy kolegialne cechują się podejmowaniem bardziej wyważonych decyzji przy uwzględnieniu punktów widzenia kilku osób wchodzących w ich skład. Jest to szczególnie istotne w przypadku rynku telekomunikacyjnego, gdzie decyzje opatrzone są rygorem natychmiastowej wykonalności, zmiany rynkowe zachodzą bardzo szybko i ryzyko podjęcia złej lub wadliwej decyzji jest bardzo wysokie.

Uważamy, również, że w przypadku organu kolegialnego będzie dochodziło do lepszej kontroli wydawanych decyzji, co przy praktycznym braku ochrony sądowej (bardzo długie postępowania) jest kluczowe dla przedsiębiorców działających na tym rynku.

339. Postępowania w sprawie zaskarżania rozstrzygnięć Prezesa UKE do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Obecnie istniejąca regulacja nie gwarantuje odpowiedniego poziomu ochrony interesu prawnego strony postępowania. W szczególności brak jest precyzyjnego określenia terminu przekazywania przez Prezesa UKE odwołań i zażaleń od decyzji lub postanowień Prezesa UKE do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Prezes UKE przetrzymuje nawet przez kilka miesięcy odwołania od swoich decyzji, a do złożenia odpowiedzi na odwołanie jest wzywany przez SOKiK dopiero po przekazaniu odwołania z aktami postępowania. Przedsiębiorca dysponuje natomiast wyłącznie 2 tygodniami na przygotowanie odwołania, co ze względu na istniejącą w postępowaniu przed SOKiK preklużę dowodową prowadzi do rażącej nierówności (na niekorzyść przedsiębiorcy).

Niejasny jest status decyzji Prezesa UKE w postępowaniu przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Odwołanie przedsiębiorcy jest traktowane przez Sąd jak pozew i to od przedsiębiorcy oczekuje się udowadniania, że decyzja jest wadliwa – na przedsiębiorcę nakłada się ciężar dowodu, że np. nie doszło do naruszenia przepisów. Dotyczy to w szczególności postępowań, w których nakładane są sankcje i w których powinny obowiązywać standardy jak w postępowaniach karnych.

Brak szczególnej regulacji w Prawie telekomunikacyjnym i kodeksie postępowania cywilnego – nieadekwatność regulacji dla tego typu postępowań

Należałoby wprowadzić regulację szczegółowo normującą postępowanie w sprawach zaskarżania rozstrzygnięć Prezesa UKE.

W szczególności należałoby wprowadzić przepis nakładający na Prezesa UKE obowiązek przekazania odwołania przedsiębiorcy wraz z odpowiedzią na nie i aktami postępowania do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, tj. w terminie identycznym jakim dysponuje przedsiębiorca i jaki był standardem w przypadku zwykłych postępowań gospodarczych.

W szczególności, jako remedium na sytuację przetrzymywania odwołań przez Prezesa UKE proponujemy wprowadzenie do kodeksu postępowania cywilnego rozwiązań analogicznych do funkcjonujących w art. 55, 55, 154 ustawy prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, przewidującymi maksymalny termin przekazania skargi oraz konkretne, orzekane przez Sąd sankcje za jego przekroczenie. Vide:

Art. 54. § 1. Skargę do sądu administracyjnego wnosi się za pośrednictwem organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi.

§ 2. Organ, o którym mowa w § 1, przekazuje skargę sądowi wraz z aktami sprawy i odpowiedzią na skargę w terminie trzydziestu dni od dnia jej wniesienia.

§ 3. Organ, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania zaskarżono, może w zakresie swojej właściwości uwzględnić skargę w całości do dnia rozpoczęcia rozprawy. Uwzględniając skargę, organ stwierdza jednocześnie, czy działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania miały miejsce bez podstawy prawnej albo z rażącym naruszeniem prawa.

Art. 55. § 1. W razie niezastosowania się do obowiązków, o których mowa w art. 54 § 2, sąd na wniosek skarżącego może orzec o wymierzeniu organowi grzywny w wysokości określonej w art. 154 § 6. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

§ 2. Jeżeli organ nie przekazał sądowi skargi mimo wymierzenia grzywny, sąd może na żądanie skarżącego rozpoznać sprawę na podstawie nadesłanego odpisu skargi, gdy stan faktyczny i prawny przedstawiony w skardze nie budzi uzasadnionych wątpliwości.

§ 3. O rażących przypadkach naruszenia obowiązków, o których mowa w § 2 lub w art. 54 § 2, skład orzekający lub prezes sądu zawiadamia organy właściwe do rozpatrywania petycji, skarg i wniosków.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
		Art. 154. § 1. W razie niewykonania wyroku uwzględniającego skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania oraz w razie bezczynności organu lub przewlekłego prowadzenia postępowania po wyroku uchylającym lub stwierdzającym nieważność aktu lub czynności strona, po uprzednim pisemnym wezwaniu właściwego organu do wykonania wyroku lub załatwienia sprawy, może wnieść skargę w tym przedmiocie, żądając wymierzenia temu organowi grzywny. § 2. Sąd, w przypadku, o którym mowa w § 1, może ponadto orzec o istnieniu lub nieistnieniu uprawnienia lub obowiązku, jeżeli pozwala na to charakter sprawy oraz niebudzące uzasadnionych wątpliwości okoliczności jej stanu faktycznego i prawnego. Jednocześnie sąd stwierdza, czy bezczynność organu lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez organ miały miejsce z rażącym naruszeniem prawa. § 3. Wykonanie wyroku lub załatwienie sprawy po wniesieniu skargi, o której mowa w § 1, nie stanowi podstawy do umorzenia postępowania lub oddalenia skargi. § 4. Osobie, która poniosła szkodę wskutek niewykonania orzeczenia sądu, służy roszczenie o odszkodowanie na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym. § 5. Odszkodowanie, o którym mowa w § 4, przysługuje od organu, który nie wykonał orzeczenia sądu. Jeżeli organ w terminie trzech miesięcy od dnia złożenia wniosku o odszkodowanie nie wypłacił odszkodowania, uprawniony podmiot może wnieść powództwo do sądu powszechnego. § 6. Grzywnę, o której mowa w § 1, wymierza się do wysokości dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów.
340. Brak możliwości racjonalnego średnio i długoterminowych planowania inwestycji w sieć radiokomunikacyjną jako efekt braku długoterminowego harmonogramu uwalniania częstotliwości radiowych. Planowanie budowy sieci, a zwłaszcza efektywnej rozbudowy (dla świadczenia usług o odpowiedniej jakości) oparte jest o wielkość posiadanych obecnie i w przyszłości zasobów radiowych. Brak wiarygodnych informacji o terminach, kiedy uwalniane będą kolejne pasma prowadzi do planowania opartego tylko o obecne zasoby – co do zasady droższego, albo obarczone jest nadmiernym ryzkiem.	Brak harmonogramu uwalniania częstotliwości dla zastosowań cywilnych	Ogłoszenie i konsekwentna realizacja harmonogramu uwalniania częstotliwości dla zastosowań cywilnych.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO		
341. Brak skutecznej możliwości odwołania od decyzji regulatora rynku telekomunikacyjnego. Decyzje regulacyjne mają rygor natychmiastowej wykonalności – z mocy ustawy. Przedsiębiorca telekomunikacyjny zobowiązany jest do wykonywania decyzji niezależnie od złożenia odwołania. Dopiero prawomocność decyzji umożliwia mu odstąpienie od wykonywania decyzji. Sądy, jakkolwiek teoretycznie posiadają uprawnienie do zdjęcia rygoru, nie zdejmują go, nawet gdy ich wyroki zmieniają decyzje Regulatora. Należy przypuszczać, iż taka praktyka powodowana jest z jednej strony rygorem wykonalności wynikającym z mocy ustawy, a z drugiej – brakiem jakichkolwiek wskazówek – także ustawowych – umożliwiających sędziemu podjęcie decyzji o wykluczeniu ustawowego rygoru. W efekcie przedsiębiorcy wykonują błędne decyzje przez kilka lat (tyle trwa średnio tryb odwoławczy), ponosząc w tym czasie straty finansowe z nich wynikające. W praktyce decyzje regulacyjne – po takim czasie – są nieodwracalne.	Ustawa PT art. 206 ust. 2aa, KPC 479[57] – 479[67] – *brak odpowiednich przepisów w KPC*	Oceniamy, że niezbędna jest zmiana przepisów Kodeksu Postępowania Cywilnego w zakresie procedury odwoławczej od decyzji Prezesa UKE tak, aby wstrzymanie wykonalności decyzji administracyjnej stało się realnym mechanizmem zabezpieczającym podmioty prywatne przed skutkami rynkowymi wadliwych decyzji Prezesa UKE. W związku z tym postulujemy o: 1. określenie w prawie przesłanek do zdjęcia rygoru natychmiastowej wykonalności; 2. wprowadzenie obowiązkowej rozprawy w sądzie w sprawie zniesienia/podtrzymania rygoru; 3. wprowadzenie dwutygodniowego terminu (analogicznego jak termin na złożenie odwołania) na przekazanie odwołania do SOKiK; 4. określenie terminu, w jakim SOKiK jest zobowiązany do przeprowadzenia rozprawy w sprawie zniesienia/podtrzymania rygoru.
342. Postępowania w sprawie zaskarżania rozstrzygnięć Prezesa UKE do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.	KPC	Wprowadzenie do KPC terminu przekazania odwołania przedsiębiorcy wraz z możliwością dyscyplinowania organu przez Sąd analogicznego do ustawy PPSA.
USTAWA O OCHRONIE DANYCH OSOBOWYCH		
343. Pominięto podmioty, które mają siedzibę na terenie państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego, do których ma zastosowanie ustawa o ochronie danych osobowych.	Luka prawna (art. 3 ust. 2 pkt 2)	Uzupełnienie przepisu (art. 3 ust. 2 pkt 2) poprzez sformułowanie, że ustawę stosuje się także do przedsiębiorców mających siedzibę w EOG, jeżeli przetwarzają dane osobowe przy wykorzystaniu środków technicznych znajdujących się na terytorium RP.
344. Stosowanie przepisów ustawy, zwierających wiele pojęć niedookreślonych w praktyce powoduje wątpliwości interpretacyjne, szczególnie w MŚP, np. „dane osobowe", „nadmierne koszty", „istotne naruszenie dóbr osobistych", „względy techniczne".	Praktyka GIODO – niechęć do zajmowania stanowiska w indywidualnych sprawach, z którymi zwracają się Administratorzy Danych.	Zawarcie w art. 12 ustawy, określającego zadania GIODO obowiązku wydawania Administratorom Danych pisemnych, wiążących w indywidualnej sprawie interpretacji przepisów o ochronie danych osobowych. Następowałoby ono, np. w terminie 30 dni od dnia otrzymania stosownego wniosku, który zawierałby wyczerpujące przedstawienie stanu faktycznego oraz stanowiska Administratora Danych w sprawie. Jeżeli w tym terminie GIODO nie wyda interpretacji, wówczas będzie związany stanowiskiem Administratora Danych przedstawionym we wniosku o wydanie interpretacji.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
345.	Trudny, wręcz niemożliwy do realizacji jest wymóg związany z wstrzymaniem się od przetwarzania danych osobowych. W świetle definicji przetwarzanie danych (art. 7 pkt 2), które za przetwarzanie uznaje jakiekolwiek operacje, łącznie z przechowywaniem danych.	Art. 32. 1. pkt 6 w zakresie czasowego lub stałego wstrzymania się od przetwarzania danych osobowych	Wykreślenie zapisów związanych z wstrzymaniem się od przetwarzania danych osobowych. Pozostałe zapisy Art. 32. 1. pkt 6 gwarantują wszelkie prawa osób, których dane zostały zebrane lub są przetwarzane niezgodnie z ustawą. Trzeba zauważyć, że wstrzymanie przetwarzania danych osobowych w praktyce równa się usunięciu danych.
346.	Definicja pojęcia „dane osobowe" jest zbudowana niepoprawnie, co pozostawia GIODO zbyt dużą swobodę interpretacyjną i może prowadzić do obciążenia przedsiębiorców obowiązkami niewspółmiernymi do ich możliwości i rzeczywistych potrzeb ochrony danych osobowych. Pojęciem „dane osobowe" można bowiem na gruncie przepisów ustawy obejmować: • informacje, które wprawdzie obiektywnie umożliwiają, bez nadmiernych kosztów, czasu lub działań, na identyfikację osoby fizycznej – ale tylko podmiotom mającym dostęp do odpowiednich zasobów innych informacji i narzędzi, natomiast nie konkretnemu podmiotowi, którego zachowanie jest przedmiotem oceny w świetle przepisów ustawy, • informacje, które nie umożliwiają określenia tożsamości osoby, lecz dotyczą zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby.	Art. 6 ust. 3 ustawy stanowi, że informacji nie uważa się za umożliwiającą określenie tożsamości osoby, jeżeli wymagałoby to nadmiernych kosztów, czasu lub działań. W praktyce budzi wątpliwości, czy miernikiem owej nadmierności kosztów, czasu lub działań są: • obiektywny stan techniki i zasobów informacyjnych, powodujący, że istnieją podmioty, które posiadając daną informację mogłyby przy jej pomocy określić tożsamość osoby, • możliwości „przeciętnego administratora", tzn. podmiotu dysponującego ogólnie dostępnymi narzędziami i informacjami, • możliwości konkretnego podmiotu, którego zachowanie jest przedmiotem oceny w świetle przepisów ustawy. Ponadto, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy, w rozumieniu ustawy „za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej". Należy zauważyć, że zgodnie z brzmieniem cytowanego przepisu dla uznania informacji za daną osobową wystarczy, aby dotyczyła ona zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej, nie jest natomiast konieczne, aby informacja ta umożliwiała zidentyfikowanie takiej osoby.	Nadanie artykułowi 6 ustawy brzmienia: 1. W rozumieniu ustawy za dane osobowe uważa się wszelkie informacje umożliwiające określenie tożsamości osoby fizycznej. 2. Tożsamość osoby można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności przez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne. 3. Informacji nie uważa się za umożliwiającą określenie tożsamości osoby, jeżeli wymagałoby to nadmiernych, w stosunku do możliwości podmiotu posiadającego taką informację, kosztów, czasu lub działań.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
		Natomiast ust. 3 mówi o informacji, której „nie uważa się za umożliwiającą określenie tożsamości osoby", jest zatem niespójny z ust. 1 i można mieć wątpliwości, czy bezpośrednio i bezwarunkowo wyłącza z zakresu pojęcia „dane osobowe" informacje, które nie umożliwiają określenia tożsamości osoby, choć jej dotyczą.	
347.	Pojęcie „szczególnej sytuacji" jest nieprecyzyjne.	Art. 32 ust. 1 pkt 7	Doprecyzowanie, ewentualnie podanie przykładów, jakie „szczególne sytuacje" mają zastosowanie (np. bezpieczeństwo, zdrowie).
348.	Brak terminu, w jakim GIODO powinien dokonać rejestracji zbioru danych, o których mowa w art. 27 ust.1 ustawy. Warunkiem rozpoczęcia przetwarzania tych danych jest zarejestrowanie. W praktyce powoduje długi okres oczekiwania na zaświadczenie i możliwość rozpoczęcia przetwarzania danych.	Brak regulacji	Dodanie do art. 42 ust. 5, gdzie określony zostanie termin, np. 30 dni na rejestrację zbioru danych osobowych wymienionych w art. 27 ust. 1, od daty zgłoszenia zbioru.
349.	Brak terminu, w jakim GIODO powinien dokonać rejestracji zbioru danych, w przypadku ponownego zgłoszenia zbioru danych do rejestracji po usunięciu wad. Warunkiem rozpoczęcia przetwarzania tych danych jest zarejestrowanie zbioru. W praktyce powoduje długi okres oczekiwania na zaświadczenie i możliwość rozpoczęcia przetwarzania danych.	Brak regulacji	Dodanie do art. 44 ust. 6, gdzie określony zostanie termin np. 30 dni na rejestrację zbioru danych osobowych, w przypadku ponownego zgłoszenia zbioru danych do rejestracji po usunięciu wad, od daty zgłoszenia zbioru.
350.	Kwalifikacja numerów IP komputerów jako danych osobowych. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznaje, że numery IP komputerów stanowią dane osobowe w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych. Tymczasem zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy, za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej. Z kolei art. 1 ust. 3 ustawy stanowi, że informacji nie uważa się za umożliwiającą określenie tożsamości osoby, jeżeli wymagałoby to nadmiernych kosztów, czasu lub działań. Tymczasem numer IP identyfikuje nie osobę, ale komputer, z którego nastąpiło połączenie z serwerem serwisu. Nadto, w oparciu o adres IP nie jest możliwe zidentyfikowanie osoby bez nadmiernych kosztów, czasu lub działań. Interpretacja przyjęta przez GIODO komplikuje funkcjonowanie wydawców serwisów internetowych, nakłada bowiem na nich obowiązki wynikające z ustawy na dane w postaci IP (w zakresie, np. zabezpieczenia danych, dostępu do danych), co wymaga znacznych i nieuzasadnionych nakładów finansowych i organizacyjnych.	Zbyt szeroka interpretacja pojęcia danych osobowych.	Konieczna jest zmiana interpretacji GIODO w zakresie kwalifikowania numerów IP generalnie jako danych osobowych. Zidentyfikowanie podmiotu danych za pośrednictwem adresu IP zazwyczaj wiązałoby się z nadmiernymi kosztami, tak więc adres IP nie powinien być uważany za dane osobowe.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
351. Objęcie danych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą ochroną wynikającą z ustawy o ochronie danych osobowych. Od 1 stycznia 2012 r. nie obowiązuje art. 7a ustawy Prawo działalności gospodarczej, który wprost wyłączał stosowanie ustawy o ochronie danych osobowych do danych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Zmiana ta skutkowała nałożeniem na administratorów danych licznych obciążeń, np. rejestracja dodatkowych zbiorów danych, spełnienie obowiązków informacyjnych wobec osób fizycznych będących przedsiębiorcami. Tymczasem dane przedsiębiorców nadal są dostępne w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.	Utrata mocy obowiązuje art. 7a ustawy Prawo działalności gospodarczej	Należy przywrócić wyłączenie zastosowania przepisów ustawy o ochronie danych osobowych do danych osobowych podlegających ujawnieniu w centralnej ewidencji i informacji działalności gospodarczej. Należy zwrócić uwagę na utrwalone orzecznictwo w tej sprawie np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 24 listopada 2009 r. (II SA/Wa 1584/09), zgodnie z którym pojęcie „prywatność osoby fizycznej" dotyczyć może jedynie osób fizycznych, a nie przedsiębiorcy. Sferę prywatności posiada wyłącznie człowiek, a nie podmiot gospodarczy. Gdy osoba fizyczna prowadzi działalność gospodarczą pod firmą swojego nazwiska (staje się tym samym przedsiębiorcą czyli podmiotem gospodarczym) w pierwszym rzędzie korzysta z ochrony jaką ustawodawca zapewnia przedsiębiorcy. Do przedsiębiorcy, podmiotu gospodarczego nie ma zastosowania pojęcie prywatności. Podejmując działalność gospodarczą w tej formie prawnej, a nie np. w formie spółki kapitałowej należy liczyć się nie tylko z ryzykiem gospodarczym, ale i ryzykiem utraty prywatności w tym zakresie. Podobnie NSA w wyroku z dnia 28 listopada 2002 r. (II SA 3389/01) wskazał, że jeżeli przedsiębiorca objął zakresem danych indywidualnych dotyczących firmy swoje dane osobowe (np. adres prowadzenia działalności gospodarczej jest tożsamy z adresem miejsca zamieszkania przedsiębiorcy), tj. gdy dane te pokrywają się, nie może on się domagać jako osoba fizyczna ochrony swoich danych osobowych. W takim przypadku dane te wykorzystywane są nie jako dane osobowe, ale jako dane firmy. Decydując się na utożsamianie tych danych godzi się bowiem na szersze ich ujawnienie i słabszą ochronę. Osoba decydująca się na działalność gospodarczą godzi się na ograniczenie swojego prawa do prywatności w większym zakresie.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI W SPRAWIE DOKUMENTACJI PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH ORAZ WARUNKÓW TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH, JAKIM POWINNY ODPOWIADAĆ URZĄDZENIA I SYSTEMY INFORMATYCZNE SŁUŻĄCE DO PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

352. Należy wprowadzić zmiany w rozporządzeniu dotyczące pisemności dokumentacji bezpieczeństwa. Wymóg pisemności dotyczącej dokumentacji bezpieczeństwa jest zupełnie niezrozumiały ze względu na ochronę środowiska oraz ze względów praktycznych – każda nawet najdrobniejsza zmiana wymaga sporządzenia (wydrukowania) dokumentacji bezpieczeństwa.	§ 3 ust. 2 w związku z § 1 pkt 1	Propozycja zapisu: „2. Dokumentację, o której mowa w § 1 pkt 1, prowadzi się w formie pisemnej lub w wersji elektronicznej.

ROZPORZĄDZENIA MINISTRA INFRASTRUKTURY Z DNIA 1 PAŹDZIERNIKA 2004 R. W SPRAWIE TRYBU POSTĘPOWANIA REKLAMACYJNEGO ORAZ WARUNKÓW, JAKIM POWINNA ODPOWIADAĆ REKLAMACJA USŁUGI TELEKOMUNIKACYJNEJ

353. Według obecnie obowiązujących przepisów w sytuacji, gdy dostawca usług nie udzieli odpowiedzi na reklamację w terminie 14 dni od daty jej przyjęcia (choć na odpowiedź na reklamację ma 30 dni), obowiązany jest dodatkowo wysłać pisemne potwierdzenie przyjęcia takiej reklamacji. To oznacza, że w większości przypadków dostawca usług w jednej sprawie reklamacyjnej jest zobowiązany wysłać co najmniej dwa pisma, jedno z potwierdzeniem przyjęcia reklamacji, drugie z odpowiedzią na reklamację. Takie rozwiązanie powoduje powstanie po stronie dostawcy usług znacznych kosztów.

    Przepisy przewidują zbyt sformalizowany proces komunikacji z abonentem w sprawie reklamacyjnej. Dotrzymywanie warunków rozporządzenia powoduje

    powstanie po stronie przedsiębiorców znacznych kosztów związanych z wysyłką papierowej korespondencji. Relacje te wymagają uproszczenia, tym bardziej, że coraz częściej abonenci posługują się we wszelkiej korespondencji pocztą elektroniczną.

    Wprowadzenie takiego trybu przyspiesza też proces.

    Dodatkowo nie jest zasadne potwierdzanie na piśmie albo w formie elektronicznej abonentowi warunków uznania reklamacji zgodnie ustalonej w rozmowie telefonicznej pomiędzy abonentem i dostawcą usług.

§ 5 ust. 3 i ust. 4 ww. Rozporządzenia

§ 7 ww. Rozporządzenia

Wprowadzenie możliwości korzystania z komunikacji elektronicznej do komunikacji z abonentami. Rozwiązania papierowe są anachronizmem i barierą generującą większe koszty i hamującą dalszy rozwój.

PRAWO BUDOWLANE/PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE/OCHRONA ŚRODOWISKA

354. Niski poziom edukacji w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko. Nieelastyczne przepisy dotyczące ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych w strefach ochrony uzdrowiskowej.

W naszej opinii urzędy administracji publicznej, a w szczególności Urząd Komunikacji Elektronicznej powinny zaangażować się w szeroką kampanię informacyjną mającą na celu rzetelne poinformowanie społeczeństwa na temat faktów dotyczących oddziaływania pól elektromagnetycznych. Niestety w Polsce nawet w urzędach na szczeblu centralnym brak jest rzetelnej wiedzy na ten temat, czego skutkiem są kolejne bariery inwestycyjne. Ministerstwo Zdrowia jest autorem bezwzględnego zakazu lokalizacji stacji bazowych w uzdrowiskach, podczas gdy istniejące już dziś w Polsce normy w tym zakresie wyznaczają kilkudziesięciokrotnie bardziej rygorystyczną ochronę ludzi przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych niż w pozostałych krajach Unii Europejskiej. Niestety w podejściu do problemu oddziaływania pól elektromagnetycznych przeważają nieuzasadnione obawy zamiast merytorycznej dyskusji.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
355. Wyśrubowane normy dopuszczalnych poziomów gęstości mocy i natężenia pola w miejscach dostępnych dla ludności wg przepisów ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi w Polsce. W Polsce każda instalacja radiokomunikacyjna, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. (Dz. U. Nr. 192/03, poz. 1883) *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów*, przed dopuszczeniem do użytkowania musi przejść sprawdzenie dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w miejscach dostępnych dla ludności w otoczeniu instalacji nadajników telefonii komórkowej (stacji bazowych). Wyniki pomiarów porównuje się z wartościami dopuszczalnymi parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych określonymi w powyższym rozporządzeniu, a wynik pomiarów decyduje o dopuszczeniu danej stacji bazowej do eksploatacji. To oczywiście bardzo dobry mechanizm, jednak poziom dopuszczalnych poziomów w Polsce jest kilkadziesiąt razy niższy niż w innych krajach europejskich. Niestety implikuje to stawianie dużo gęstszej sieci nadajników, bowiem każdy z nich może generować niższe natężenie sygnału. Gęstsza sieć to więcej nadajników oraz znacznie wyższe koszty pokrycia kraju szerokopasmowym dostępem do Internetu. Również według raportu z 19 stycznia 2009 roku w ocenie komitetu SCENIHR (Scientific Committee on Emerging and NewlyIdentified Health Risks), w skład którego wchodzą najwybitniejsi eksperci między innymi w zakresie ochrony zdrowia, przebywanie w polu elektromagnetycznym emitowanym przez nadajniki publicznych sieci telefonii komórkowej nie wpływa negatywnie na zdrowie ludzi czy zwierząt w żadnym z poddanych ocenie aspektów. Komitet oceniał normę europejską.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. (Dz. U. Nr 192/03, poz. 1883) *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów*	Wprowadzenie w Polsce europejskiej normy w zakresie dopuszczalnego poziomu sygnału. Poniżej znajduje się porównanie polskiej, aktualnie obowiązującej normy z rekomendacją UE oraz z poziomem normy w USA. **Kraj/Częstotliwość** / **900 MHz (GSM)** / **1800 MHz (GSM)** **Polska** / 0,1 W/m2 (6,14V/m) / 0,1 W/m2 (6,14 V/m) **Rekomendacja UE** / 4,5 W/m2 / 9 W/m2 **USA** / 6 W/m2 / 12 W/m2
356. Pragniemy zwrócić uwagę na jedną z barier ograniczających rozwój ruchomych systemów szerokopasmowych, którą jest niewątpliwie brak dostępu pasm częstotliwości o odpowiednich parametrach. W szczególności mamy na myśli dostęp do zasobów Dywidendy Cyfrowej, której odpowiednie zagospodarowanie (zgodne z kierunkiem inicjatyw podejmowanych na poziomie Unii Europejskiej) uwzględniając jednocześnie braki w dostępie do infrastruktury stacjonarnej na terenach pozamiejskich i wiejskich – może w bardzo znaczący sposób przyspieszyć rozwój na tych obszarach ruchomych systemów szerokopasmowych. Z badań przeprowadzonych na zlecenie Komisji Europejskiej w 2009 r. wynika, że dodatkowa wartość ekonomiczna związana z wykorzystaniem zakresu Dywidendy Cyfrowej na obszarze Unii Europejskiej dla ruchomych systemów szerokopasmowych do 2015 r. może sięgać do 44 mld Euro w perspektywie 15 lat.		Postulujemy, aby jak najefektywniej wykorzystać pojawiającą się historyczną szansę, jaka pojawia się w Europie w związku z przejściem na nadawanie telewizji cyfrowej, właściwa alokacja pasm częstotliwości zajmowanych przez TV analogową w celu zniwelowania luki rozwojowej w obszarze dostępu do nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej, jaka dzieli Polskę i rozwinięte kraje Europy Zachodniej. W pełni przy tym popieramy kierunek działań Komisji Europejskiej, zapoczątkowany decyzją podjętą na światowej konferencji WRC-07 o przeznaczeniu zakresu 790-862 MHz (72 MHz) dla systemów ruchomych. Spodziewane wpływy do budżetu z aukcji na rezerwacje częstotliwości z zakresu 790 – 862 MHz są na tyle wysokie, że mogą w pełni zrekompensować koszty wymiany sprzętu wojskowego pracującego w tym paśmie.

Jednocześnie uważamy, że z uwagi na liczbę operatorów infrastrukturalnych w Polsce ilość pasma wynikająca z decyzji WRC-07 (tj. 72 MHz) i planowana w *Planie Wdrażania Telewizji Cyfrowej w Polsce* do przeznaczenia dla szerokopasmowych systemów ruchomych jest niewystarczająca w celu budowy kilku krajowych sieci spełniających wysokie wymagania gwarantujące użytkownikom najwyższą możliwą jakość usług, którą zaoferują najnowsze ruchome technologie szerokopasmowe takie jak np. LTE – Long Term Evolution (odpowiednia pojemność sieci gwarantująca wysoką prędkość transmisji dla użytkowników).

Uważamy, że niezbędnym jest przeznaczenie dodatkowego pasma w ramach *Dywidendy Cyfrowej* (ponad planowane 72 MHz w zakresie 790-862 MHz), aby w efekcie dla szerokopasmowych systemów ruchomych alokowane zostało ok. 160 MHz pasma. Tylko wtedy powstaną warunki, aby rynek szerokopasmowego dostępu do Internetu stał się w pełni konkurencyjny na obszarze całego kraju.

Podczas określania założeń polityki zagospodarowania dywidendy cyfrowej konieczne jest respektowanie potrzeb nadawców programów telewizyjnych i radiowych zgodnie z art. 9 ust. 4 Dyrektywy ramowej, która podkreśla znaczenie świadczenia usług nadawczych dla promowania różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów.

Podział pasma na bloki powinien być wynikiem uzgodnień zainteresowanych stron, tj. uczestników rynku ubiegających się o rezerwację częstotliwości.

Regulacje wynikające przede wszystkim z prawa konkurencji powinny dopuszczać różne formy udziału ubiegających się o rezerwację jak np. wspólny udział dwóch podmiotów, spółka dwóch działających MNO itd.

USTAWA Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

357. Obszary parków narodowych i krajobrazowych charakteryzują się na tyle dużą powierzchnią, że brak jest możliwości ich „objęcia" sygnałem radiowym z zewnątrz. Tymczasem nie są to obszary niezaludnione. Względy bezpieczeństwa (np. potrzeba wezwanie pomocy w górach) przemawiają za objęciem tych obszarów – z zachowaniem szczególnych warunków – zasięgiem sieci mobilnych. Niestety praktyka wskazuje, że przedsiębiorcy napotykają poważne przeszkody w zapewnieniu nawet podstawowego zestawu usług.

Należy zliberalizować przepisy ustawy o ochronie przyrody i wprowadzić warunki dopuszczenia do instalowania stacji bazowych w parkach narodowych i krajobrazowych (w sposób kontrolowany przez władze parków).

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
USTAWA O RADIOFONII I TELEWIZJI		
358. Zbyt szerokie uregulowania dotyczące zasady „mustcarry”/”mustoffer” w odniesieniu do wszelkich sposobów rozprowadzania programów, przede wszystkich wobec najnowszych, będących w fazie wczesnego rozwoju technik np. Internet TV, TV w sieciach 3G czy LTE.	Art. 43 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji	Dzisiejsze brzmienie art. 43 i 43a wskazuje, że zakres podmiotów objętych tym obowiązkiem jest zdecydowanie szerszy i dotyczy wszystkich, którzy w ogóle rozprowadzają programy niezależnie od sposobu, czy technologii. W uzasadnieniu do ustawy z dnia 30 czerwca 2011 r. o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej zostało to również wyraźnie wskazane: *„Ponadto mając na uwadze pojawienie się nowych sposobów odbioru telewizji (np. IP TV, Internet TV) konieczne było objęcie obowiązkiem mustcarry nie tylko operatorów sieci kablowych i platform satelitarnych, ale także pozostałych podmiotów rozprowadzających program w sieciach telekomunikacyjnych”.* Wydaje się, że o ile słusznie ustawodawca rozszerzył obowiązek „mustcarry” na rozprowadzanie programów drogą satelitarną oraz dodał obowiązek „mustoffer”, to przyjęcie tych rozwiązań do rozwijających się jeszcze „innych” technologii rozprowadzania jest zbyt wczesne. Trudność w realizacji tego obowiązku po stronie operatorów, np. Internet TV lub telewizji rozprowadzanej za pomocą sieci moblinych (w streamingu), nastręcza wiele problemów wynikających z braku po stronie nadawców programów „obowiązkowych” odpowiednich praw autorskich na emisje inną drogą niż satelitarna, kablowa czy cyfrowa/analogowa naziemna. Zgodnie z Dyrektywą 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej prawami użytkowników, obowiązek „must-carry” może być nałożony na różnorakie sieci – kablowe, satelitarne, naziemne i inne służące do rozpowszechniania programów radiowych lub telewizyjnych, jednak wtedy gdy „znacząca liczba użytkowników końcowych takich sieci wykorzystuje je jako swój główny sposób odbierania audycji radiowych i telewizyjnych”. W chwili obecnej nie mamy sytuacji, w którą rozprowadzanie typu „Internet TV” czy streaming w sieciach komórkowych są jeszcze marginalnym sposobem odbierania audycji radiowych i telewizyjnych, dlatego też nie powinny być one objęte obowiązkiem „mustoffer”.
359. W ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz niektórych innych ustaw znalazła się regulacja (art. 16 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji) ograniczająca ogłoszenia nadawców o ich własnych audycjach do dwóch minut w ciągu godziny zegarowej. Narzucenie nadawcom ograniczeń czasu emisji bloków autopromocyjnych (przez nieuprawnioną analogię do czasu trwania bloków reklamowych) nie znajduje uzasadnienia ani w przepisach Dyrektywy Audiowizualnej ani w obecnie obowiązujących regulacjach krajowych.	Art. 16 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji	Wykreślić z ustawy o rtv art. 16 ust. 5. w brzmieniu dotychczasowym oraz wprowadzić następujące brzmienie powyższego przepisu: „Ogłoszenia nadawcy, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2 nie są zaliczane do autopromocji w rozumieniu ustawy”.

	Przyjęte przez Parlament rozwiązanie pozbawia nadawców możliwości prowadzenia skutecznej komunikacji z widzem, ograniczając do minimum korzystanie z najbardziej oczywistego i najskuteczniejszego narzędzia tej komunikacji. Przepisy dyrektywy nie nakładają na państwa członkowskie takiego ograniczenia ani nie regulują tej kwestii w zakresie ograniczenia czasowego. Ograniczenie to jest wynikiem błędnego utożsamiania wszelkich form informacji o audycjach z reklamą towarzyszących jej produktów, np. konkursów organizowanych przy okazji informowania o audycji. W rezultacie takiego ograniczenia prosta informacja na ekranie stacji informacyjnej o wizycie w studio zaproszonej osoby lub przygotowywanej relacji z ważnego wydarzenia może ukazywać się na ekranie nie dłużej niż 2 minuty w ciągu godziny zegarowej.		
360.	W ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz niektórych innych ustaw znalazła się regulacja (art. 16 ust. 7 pkt 5 ustawy o radiofonii i telewizji) stanowiąca delegację ustawową dla Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do ustalenia w drodze rozporządzenia m.in. sposobu oznaczania i umieszczania w programach ogłoszeń autopromocyjnych nadawców. Przepis stanowi konsekwencję kwestionowanego przepisu art. 16 ust. 5 ustawy. Autopromocyjne ogłoszenia nadawcy (czyli np. wypowiedzi dziennikarza o innej audycji tego samego nadawcy), powinny być oznaczane na antenie, a co więcej nie mogą być emitowane w trakcie trwania audycji. Taka regulacja powoduje całkowicie nieuzasadnione ograniczenie działalności nadawczej, ze szkodą dla treści nadawanego programu, a zatem i odbiorców. Co więcej, regulacja ta wiąże się z koniecznością daleko idących zmian w merytorycznej zawartości programów nadawców.	Art. 16 ust. 7 pkt 5 ustawy o radiofonii i telewizji	Wykreślić z Art. 16 ust. 7 pkt 5 ustawy o radiofonii i telewizji wyrazy: „oraz sposób ich oznaczania i umieszczania w programach”.
361.	Ustawą z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz niektórych innych ustaw wprowadzono zmianę art. 17 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, na mocy której wskazanie sponsora audycji powinno mieć miejsce zarówno na początku audycji, jak i na końcu, a dodatkowo w momencie wznowienia po przerwie reklamowej. Wyżej wskazana regulacja jest całkowicie nieuzasadniona. Zwłaszcza w przypadku krótkich audycji (np. 30 sek. Prognoza pogody) dwukrotne wskazanie sponsora (po 8 sek. każde) nie jest konieczne, aby odbiorca był poinformowany o fakcie sponsorowania.	Art. 17 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji	W art. 17 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o radiofonii i telewizji wyraz „oraz” zastąpić wyrazem „lub”.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
362.	W ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji został nałożony na nadawców telewizyjnych obowiązek zapewniania dostępności programów dla osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu wzroku lub słuchu, przez wprowadzanie odpowiednich udogodnień: audiodeskrypcji, napisów dla niesłyszących oraz tłumaczeń na język migowy. Obecnie ustawa nakłada na nadawców obowiązek, żeby co najmniej 10% czasu nadawania programu miało te udogodnienia, a to oznacza stworzenie dla tych 10% dodatkowej (oprócz tradycyjnej lektorskiej lub dubbingowej) wersji polskiej zawierającej audiodeskrypcję lub język migowy). Taki obowiązek wiąże się z bardzo dużym dodatkowym obciążeniem finansowym dla nadawców, a ustawodawca nie przewiduje żadnego rozróżnienia programów ze względu na tematykę programu, jego profil czy widzów. W związku z powyższym nadawca programu dziecięcego skierowanego do dzieci do lat 5 czy nadawca programu sportowego złożonego głównie z transmisji sportowych również ma obowiązek sporządzenia dodatkowej wersji zawierającej audio deskrypcję czy język migowy. KRRiT może w tym zakresie wydać rozporządzenie zmniejszające – w pewnych przypadkach – procent dodatkowej wersji polskiej, ale do tej pory nie przygotowała takiego projektu, nie prowadzi żadnych konsultacji w tym zakresie, a jednocześnie oczekuje od nadawców raportów z wykonania tego obowiązku.	Art. 18a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji	Zmiana art. 18 a ust. 1 i ust. 2 lub wydanie rozporządzenia, którego zmniejsza lub całkowicie zwalnia z obowiązku sporządzania dodatkowej wersji dla osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu wzroku lub słuchu nadawców programów skierowanych do dzieci (nieznajomość przez tych widzów nie tylko języka migowego, ale i często brak umiejętności czytania w ogóle) oraz nadawców programów sportowych (brak możliwości przygotowania dodatkowej wersji ze względu na specyfikę programowa tego programu).
363.	Uprzywilejowana pozycja mediów publicznych. Konieczne jest uwzględnienie i wspieranie aspiracji wszystkich podmiotów zajmujących się profesjonalnie tworzeniem treści o wysokiej jakości, a nie ograniczanie takiego wsparcia jedynie do mediów publicznej radiofonii i telewizji. Takie ograniczenie nie znajduje uzasadnienia zwłaszcza w aspekcie tego, że media publiczne uzyskują spore wpływy z działalności reklamowej, a emitowane przez nie audycje tylko w części uznać można za realizujące tzw. „misję", a nadto w obliczu tego, że media niepubliczne częstokroć realizują przedsięwzięcia o istotnym znaczeniu z punktu widzenia realizowania „misji" przypisanej do mediów publicznych.	Ustawa o radiofonii i telewizji	Wprowadzenie regulacji dotyczących tzw. „licencji programowych" umożliwiających konkurowanie o środki na programy realizujące „misję publiczną" innym podmiotom na rynku mediów elektronicznych niż publiczna radiofonia i telewizja

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ

PRAWO AUTORSKIE

364.	Brak ustawowych procedur dotyczących sposobu wyłaniania wspólnej reprezentacji wszystkich, funkcjonujących na rynku audiowizualnym, organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi umocowanej do działania w imieniu wszystkich organizacji lub jednego podmiotu, w którego gestii zostałyby skupione prawa przynależne wszystkim obecnie działającym organizacjom zbiorowego zarządzania. Polska jest krajem, gdzie stosunkowo łatwo można uzyskać zezwolenie na wykonywanie zbiorowego zarządu prawami. Obecnie funkcjonuje na rynku polskim aż kilkanaście organizacji zbiorowego zarządzania – liczba niespotykana w innych krajach europejskich. Ta sytuacja doprowadziła do tego, że zakresy udzielonych zezwoleń poszczególnych organizacji na prowadzenie zarządu zaczęły dotyczyć tego samego obszaru: tej samej kategorii utworów, twórców, pól eksploatacji.	Brak w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych zapisu, który ograniczyłby niekontrolowany wzrost roszczeń organizacji zbiorowego zarządzania wysuwanych wobec użytkowników praw autorskich i pokrewnych (w szczególności nadawców, reemitentów). Obecnie każda z organizacji zbiorowego zarządzania może ubiegać się o zatwierdzenie własnych tabel wynagrodzeń.	Z powyższych względów konieczne jest zamieszczenie w Art. 110 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych jako ustępu 2 artykułu następującego zapisu: Art. 110.1. Wysokość wynagrodzeń dochodzonych w zakresie zbiorowego zarządzania przez organizacje zbiorowego zarządzania powinna uwzględniać wysokość wpływów osiąganych z utworów i przedmiotów praw pokrewnych, a także charakter i zakres korzystania z tych utworów i przedmiotów praw pokrewnych. 2. Łączna wielkość wynagrodzeń z tytułu korzystania z utworów i z przedmiotów praw pokrewnych na polu nadań telewizyjnych nie może przekraczać 3% wielkości wpływów nadawcy programu telewizyjnego i radiowego uzyskiwanych w związku z prowadzoną działalnością nadawaczą oraz 1,5% wielkości wpływów reemitentów takich programów z tytułu prowadzonej działalności reemisyjnej programów radiowych i telewizyjnych. 3. Łączna wysokość wynagrodzeń z tytułu korzystania z utworów i z przedmiotów praw pokrewnych na polu eksploatacji, publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym nie może przekraczać 3% przychodu użytkownika przedmiotów praw autorskich i pokrewnych z tytułu ich udostępniania.
365.	Brak ustawowych procedur dotyczących sposobu wyłaniania wspólnej reprezentacji wszystkich, funkcjonujących na rynku audiowizualnym, organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi umocowanej do działania w imieniu wszystkich organizacji lub jednego podmiotu, w którego gestii zostałyby skupione prawa przynależne wszystkim obecnie działającym organizacjom zbiorowego zarządzania. Polska jest krajem, gdzie stosunkowo łatwo można uzyskać zezwolenie na wykonywanie zbiorowego zarządu prawami. Obecnie funkcjonuje na rynku polskim aż kilkanaście organizacji zbiorowego zarządzania – liczba niespotykana w innych krajach europejskich. Ta sytuacja doprowadziła do tego, że zakresy udzielonych zezwoleń poszczególnych organizacji na prowadzenie zarządu zaczęły dotyczyć tego samego obszaru: tej samej kategorii utworów, twórców, pól eksploatacji.	Brak zapisów umożliwiających użytkownikowi podpisanie umowy generalnej (licencyjnej) z jednym podmiotem (organizacją zbiorowego zarządzania) obejmującej wszystkie prawa autorskie i pokrewne na jednym polu eksploatacyjnym, które obecnie zarządzane są przez kilka organizacji zbiorowego zarządzania (w szczególności dotyczy to nadawania i reemitowania programów telewizyjnych lub radiowych). Taki stan rzeczy powoduje, że nadawca/reemitent musi, aby mieć uregulowaną sytuację prawną w zakresie korzystania na jednym polu eksploatacyjnym z przedmiotów praw autorskich lub pokrewnych, zawrzeć umowę licencyjną z kilkoma organizacjami zbiorowego zarządzania.	Określenie maksymalnej granicy obciążeń użytkowników, w szczególności nadawców na rzecz organizacji zbiorowego zarządzania, przy równoległym funkcjonowaniu na rynku praw autorskich co najmniej kilkunastu organizacji zbiorowego zarządzania, których zakresy działania zachodzą wzajemnie na siebie i nie sposób rozróżnić reprezentowanego ich repertuaru, wymusza konieczność wskazania przez ustawodawcę jednego podmiotu reprezentującego wszystkie te organizacje i pobierającego na ich rzecz należne im wynagrodzenie

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
366.	Niedostateczne regulacje w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zakresie ochrony praw autorskich. Obowiązujące przepisy o prawie autorskim i prawach pokrewnych nie nadążają za rozwojem technologicznym i pozostają nieadekwatne do aktualnych możliwości w zakresie kopiowania i rozpowszechniania utworów, w tym zwłaszcza w sieci Internet. Powoduje to brak mechanizmów pozwalających na skuteczną ochronę praw podmiotów uprawnionych z tytułu praw autorskich i praw pokrewnych.	Prawo autorskie	Konieczne zmiany w zakresie przepisów o dozwolonym użytku, w tym: 1. zniesienie licencji ustawowej określonej w art. 30 ustawy dla ośrodków dokumentacji i informacji, na który to przepis powołują się firmy monitorujące media, jako na podstawę wykorzystywania w swojej działalności treści, do których prawa przysługują wydawcom prasy, bez potrzeby uzyskiwania zgody wydawców prasy, 2. ograniczenie dozwolonego użytku prywatnego – art. 23 ustawy.
367.	Należy podkreślić, że zarówno w samej ustawie, jak i w zezwoleniach Ministra Kultury pojawiają się różne nazwy podobnych pól eksploatacji. Powoduje to niejasność, co do zakresu danych pól.	Brak przepisu, który nakazywałby Ministrowi – przy udzielaniu zezwoleń – brać pod uwagę nazwy pól eksploatacji z ustawy lub oceniać je według innych wskazanych kryteriów.	Należy zmienić praktykę.
368.	Niektóre przepisy wymuszają zapłatę wynagrodzenia za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania. W sytuacji, w której przedsiębiorca uzyskał prawa od uprawnionego, istnieje ryzyko ponownych roszczeń o to samo prawo ze strony OZZ.	Art. 21	Zmienić przepisy, tak, aby możliwie szeroko dopuścić swobodę wyboru – uzyskania licencji od twórcy bezpośrednio, lub od OZZ.
369.	Wniosek o zmianę zatwierdzonej tabeli wynagrodzeń może składać tylko uczestnik postępowania przed Komisją. Uczestnikami mogą być tylko OZZ lub organizacje reprezentujące przedsiębiorców. Nowa organizacja, która również zrzesza podmioty korzystające z praw, a która nie uczestniczyła w postępowaniu przed Komisją, nie może wnosić o zmianę tabeli, podczas gdy członkowie tej organizacji muszą płacić wynagrodzenie według stawek określonych przez Komisję.	Art. 110(15)	Należy zmienić przepis i umożliwić podmiotom, które spełniałyby przesłanki uczestnictwa w postępowaniu przed Komisją, wniesienia o zmianę zatwierdzonej tabeli.

USTAWA O KINEMATOGRAFII

370.	Konstrukcja opłaty 1,5% na rzecz Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej polega na obciążeniu: • pierwszy raz nadawców ust.3, (przychody z emisji reklam itp.) za nadania programów, • ponadto od operatorów platform (ust. 4.) z opłat od odbiorców za dostęp do programów nadawanych lub reemitowanych na platformie (za które już nadawcy programów opłacają 1,5% od swoich przychodów z reklam etc.),	Art. 19	Nadawcy niepubliczni (komercyjni), jeśli w ogóle mają być obciążeni opłatą 1,5% na rzecz Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej od przychodów, dla zachowania równego traktowania nadawców niepublicznych (komercyjnych) z nadawcą publicznym TVP SA (ust. 7), też powinni mieć możliwość przeznaczyć na produkcję filmów (dla których pierwszym polem eksploatacji „nie są nadania telewizyjne") 1,5% przychodów. Operatorzy platform i sieci kablowych powinni być zwolnieni od tej opłaty (bo już nadawcy programów ją opłacają lub przeznaczają 1,5% na produkcję filmów (nie telewizyjnych) na podstawie ust. 3.

• powtórnie (a w przypadku rozprowadzania programu odbieranego przez operatorów z platformy cyfrowej po raz trzeci od przekazu programu) stawką 1,5% opodatkowani/obciążeni są operatorzy sieci kablowych od przychodu uzyskanego z tytułu przychodów pochodzących z opłat za dostęp do reemitowanych programów telewizyjnych oraz świadczenia usług reemisji.		Nadawca publiczny jest wyraźnie pod tym względem uprzywilejowany, a nadawcy niepubliczni są w ten sposób dyskryminowani (bo mają dokonywać opłaty zamiast mieć możliwość wyprodukowania za swoje pieniądze filmów kinematograficznych).

PRAWO PRASOWE

371.	Przepisy prawa prasowego przewidują nadal obowiązek nieodpłatnego publikowania w prasie rozmaitych komunikatów urzędowych pochodzących od organów władzy państwowej lub samorządowej. Obowiązek ten dotyka z reguły wydawców prasowych, którzy na własny koszt zobligowani są do publikowania np. rozmaitych obwieszczeń lub uchwał lokalnych władz państwowych lub samorządowych.	Art. 34 ustawy prawo prasowe	Należy wprowadzić obowiązek odpłatności za publikowanie tego typu ogłoszeń, za wyjątkiem ogłoszeń dotyczących stanów nadzwyczajnych np. w przypadku klęsk żywiołowych. W warunkach bardzo konkurencyjnej gospodarki rynkowej, nie powinny obowiązywać przepisy, które obciążają niektórych przedsiębiorców tego typu niezrozumiałymi daninami na rzecz Skarbu Państwa.

USTAWA O OCHRONIE NIEKTÓRYCH PRAW KONSUMENTÓW ORAZ O ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA SZKODĘ WYRZĄDZONĄ PRZEZ PRODUKT NIEBEZPIECZNY

372.	Przepis ustawy przewiduje, że przedsiębiorca jest obowiązany do potwierdzenia konsumentowi na piśmie informacji, o których mowa w art. 9 ust. 1, najpóźniej w momencie rozpoczęcia spełniania świadczenia. Przepis ten należy ocenić jako nieproporcjonalny dla osiągnięcia zakładanego celu oraz nieuwzględniający zmian w zakresie sposobów porozumiewania się na odległość, w tym również w odniesieniu do umów zawieranych na odległość.	Art. 9 ust. 3 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny	Należy zmienić przepis w ten sposób, aby dać możliwość potwierdzania informacji dotyczących umowy zawieranej na odległość również w innej niż pisemna formie, tj. za pomocą środków komunikacji elektronicznej (poczta elektroniczna, SMS). Absolutnie nie jest rozwiązaniem dopuszczenie przesyłania w innej utrwalonej na stałym nośniku formie, co się proponuje w ostatniej propozycji nowelizacji UŚUDE. Wysyłanie nagranych płyt CD jest jeszcze droższe i bardziej kłopotliwe dla obu stron niż wysyłanie pisma.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ

USTAWA O OCHRONIE KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

373.	Postępowania w sprawie zaskarżania rozstrzygnięć Prezesa UOKiK do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Obecnie istniejąca regulacja nie gwarantuje odpowiedniego poziomu ochrony interesu prawnego strony postępowania. W szczególności brak jest precyzyjnego określenia terminu przekazywania przez Prezesa UOKiK odwołań i zażaleń od decyzji lub postanowień Prezesa UOKiK do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Dla przykładu Prezes UKE przetrzymuje nawet przez kilka/kilkanaście miesięcy odwołania od swoich decyzji, a do złożenia odpowiedzi na odwołanie jest wzywany przez SOKiK dopiero po przekazaniu odwołania z aktami postępowania. Przedsiębiorca dysponuje natomiast wyłącznie 2 tygodniami na przygotowanie odwołania, co ze względu na istniejącą w postępowaniu przed SOKiK prekluzję dowodową prowadzi do rażącej nierówności broni na niekorzyść przedsiębiorcy. Niejasny jest status decyzji Prezesa UOKiK w postępowaniu przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Odwołanie przedsiębiorcy jest traktowane przez Sąd jak pozew i to od przedsiębiorcy oczekuje się udowadniania, że decyzja jest wadliwa – na przedsiębiorcę nakłada się ciężar dowodu, że np. nie doszło do naruszenia przepisów. Dotyczy to w szczególności postępowań, w których nakładane są sankcje i w których powinny obowiązywać standardy jak w postępowaniach karnych.	Brak szczególnej regulacji w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów i kodeksie postępowania cywilnego – nieadekwatność regulacji dla tego typu postępowań.	Należałoby wprowadzić regulację szczegółowo normującą postępowanie w sprawach zaskarżania rozstrzygnięć Prezesa UOKiK. W szczególności należałoby wprowadzić przepis nakładający na Prezesa UOKiK obowiązek przekazania odwołania przedsiębiorcy, wraz z odpowiedzią na nie i aktami postępowania do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, tj. w terminie identycznym jakim dysponuje przedsiębiorca i jaki jest standardem w przypadku zwykłych postępowań gospodarczych. Należałoby wprowadzić przepisy nakładające ciężar dowodzenia prawidłowości decyzji Prezesa UOKiK przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów na Prezesa UOKiK.

USTAWA O OCHRONIE NIEKTÓRYCH PRAW KONSUMENTÓW/PRAWO TELEKOMUNIKACYJNE

374.	Ustawa wprowadza obowiązek uzyskania zgody na posługiwanie się środkami komunikacji na odległość w celu złożenia propozycji zawarcia umowy. Nie jest jasne, jak obowiązek ten ma się do obowiązku uzyskania zgody na otrzymanie niezamówionej informacji handlowej z ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz do obowiązku uzyskania zgody na używanie automatycznych systemów wywołujących z PT. Ponieważ zakresy tych zgód krzyżują się, wskazane byłoby takie sformułowanie przepisów, z którego wynikałoby, że określony rodzaj działania marketingowego wymaga tylko 1 zgody odbiorcy, a nie kilku zgód naraz. Skoro ustawa o świadczeniu usług drogą elektroniczną obejmuje przesyłanie (w tym przede wszystkim pocztą elektroniczną – SMS, e-mail) informacji handlowej (która jest pojęciem na tyle szerokim, że obejmuje również propozycję zawarcia umowy), do wszystkich odbiorców (a zatem również konsumentów), nie ma potrzeby utrzymywania dwóch osobnych zgód w dwóch ustawach.	Art. 6 ust. 3 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, oraz art. 172 Prawa telekomunikacyjnego	Rekomendujemy zawęzić zakres art. 6 ust. 3 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, wykreślając z niego „pocztę elektroniczną” objętą przez ustawę o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz automatyczne systemy wywołujące, objęte Prawem telekomunikacyjnym. Proponowane brzmienie ust. 3 jest następujące: „3. Posłużenie się wizjofonem oraz telefonicznym połączeniem głosowym z udziałem człowieka w celu złożenia propozycji zawarcia umowy może nastąpić wyłącznie za uprzednią zgodą konsumenta. Przepisy odrębne mogą ustanawiać wymogi dla posługiwania się innymi środkami komunikacji na odległość w celu złożenia propozycji zawarcia umowy”. Rekomendowana jest zmiana art. 172 PT w następujący sposób: 1. Zakazane jest używanie automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego, chyba że abonent uprzednio wyraził na to zgodę.

Skoro zaś Prawo telekomunikacyjne reguluje używanie automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego, czyli obejmuje swym zakresem m.in. kierowanie propozycji automatycznych połączeń głosowych (automated calling machines) w celu przedstawienia propozycji zawarcia umowy do konsumentów, nie ma konieczności pozostawiania regulacji z ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów.

Z kolei pozostawienie „telefonu" w ust. 3 art. 6 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów może budzić wątpliwości, że dotyczy również SMS-ów, które w rozumieniu dyrektywy e-privacy stanowiłyby „pocztę elektroniczną", objętą już ustawą o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Wskazane byłoby rozgraniczenie zakresów uregulowania zgód:

- poczta elektroniczna w ustawie o świadczeniu usług drogą elektroniczną,
- automatyczne systemy wywołujące w Prawie telekomunikacyjnym,
- pozostałe zaś kwestie – tj. połączenie wizjofonem oraz połączenie głosowe telefoniczne (niezautomatyzowane) – pozostawić w ustawie o ochronie niektórych praw konsumentów.

2. Przez automatyczne systemy wywołujące rozumie się systemy umożliwiające połączenie głosowe z abonentem w sieci telekomunikacyjnej, bez ludzkiej interwencji ze strony inicjującej połączenie.
3. Przesyłanie niezamówionej informacji handlowej środkami komunikacji handlowej wymaga spełnienia wymogów określonych przepisami odrębnymi.

USTAWA O ŚWIADCZENIU USŁUG DROGĄ ELEKTRONICZNĄ

375.	Użyte w definicji informacji handlowej słowa „lub pośrednio" są niejasne i budzą wątpliwości interpretacyjne.	Art. 2 pkt 2	Usunięcie z definicji wyrażenia „lub pośrednio".

USTAWA O USŁUGACH PŁATNICZYCH

376.	Zbyt wąska definicja dostawców usług płatniczych uniemożliwia przedsiębiorcom telekomunikacyjnym świadczenie tego typu usług. Jest to bariera rozwoju obrotu bezgotówkowego.	Art. 4 ust. 2.	Proponujemy dołączyć do art.4, jako dostawców usług płatniczych – przedsiębiorstwo telekomunikacyjne działające zgodnie z Ustawą Prawo telekomunikacyjne, ponieważ Przedsiębiorstwa telekomunikacyjne gwarantują bezpieczeństwo transakcji przez spełnienie wysokich wymagań ww. Ustawy, mają najwyższe standardy bezpieczeństwa, obowiązków informacyjno – sprawozdawczych oraz finansowania. Ponieważ z usług telekomunikacyjnych korzysta prawie 100% obywateli, mogliby oni stać się istotnym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi obrotu bezgotówkowego. Obrót gotówkowy w Polsce jest bardzo drogą formą obrotu i jego eliminowanie z gospodarki zmniejsza jej koszty.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
USTAWA Z DNIA 29 SIERPNIA 1997 R. PRAWO BANKOWE		
377. Direct Debit – polecenie zapłaty: złożenie w banku dyspozycji polecenia zapłaty wymaga formy papierowej, co w konsekwencji oznacza konieczność wizyty klienta w oddziale banku.	Porozumienia międzybankowe w sprawie polecenia zapłaty	Umożliwienie złożenia dyspozycji polecenia zapłaty w ramach bankowości elektronicznej, bez konieczności podpisywania dodatkowych dokumentów przez klienta.
PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA		
378. Obecnie ustawa Prawo ochrony środowiska zawiera regulację, która wymaga by inwestor przed przystąpieniem do eksploatacji urządzeń telefonii komórkowej zgłosił instalację organowi ochrony środowiska, przy czym do rozpoczęcia eksploatacji instalacji „nowo zbudowanej lub zmienionej w sposób istotny można przystąpić, jeżeli organ właściwy do przyjęcia zgłoszenia w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji". Oznacza to, że przez 30 dni po całkowitym przygotowaniu stacji bazowej (której przygotowanie ze względu na przewlekłość postępowań administracyjnych, w szczególności planistycznego i budowlanego, trwa już i tak wiele miesięcy) operator nie może przystąpić do jej eksploatacji. Przy czym, zgłoszenia można dokonać dopiero po wykonaniu pomiarów przez certyfikowane laboratorium, do czego niezbędne jest fizyczne zbudowanie stacji i jej uruchomienie w celu ich wykonania. Następnie stacja bazowa – zgodnie z obecnymi przepisami – powinna być wyłączona na 30 dni. W przypadku nowych stacji bazowych dodatkowo przedłuża to i tak już długotrwały proces inwestycyjny, a odczekiwanie kolejnych 30 dni stanowi zamrożenie środków finansowych inwestora. Najgorzej jednak wygląda sytuacja w przypadku stacji bazowych, które są modernizowane. Przede wszystkim ustawa zawiera bardzo nieostre pojęcie „instalacja zmieniona w sposób istotny", które nie zostało w żaden sposób zdefiniowane. Kwalifikacja zmiany jako istotnej bądź nieistotnej jest w związku z tym bardzo trudna. Jeśli uznać jako istotne zmiany związane z instalacją urządzeń, wynikające z konieczności wprowadzania nowych usług i technologii, np. LTE, to przepisy powyższe będą spowalniać i zwiększać koszty wprowadzania nowych technologii w Polsce. Operatorzy będą bowiem musieli wyłączać „stare" instalacje, odczekać 30 dni, a wobec braku sprzeciwu włączać „nowe" urządzenia. Przerwanie świadczenia usług przez operatora na 30 dni stanowi poważne utrudnienie jego działalności, a także oznacza całkowity brak możliwości korzystania z usług telekomunikacyjnych przez użytkowników danej stacji bazowej.	Prawo ochrony środowiska	Należy wprowadzić w ustawie Prawo ochrony środowiska zmiany, które umożliwią inwestorom eksploatację instalacji radiokomunikacyjnej jednocześnie z jej zgłoszeniem organowi ochrony środowiska, w przypadku gdy pomiary pól elektromagnetycznych dokonane przez certyfikowane laboratorium wykazują zachowanie standardów środowiskowych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Organ administracyjny zachowałby prawo wyrażenia sprzeciwu w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia, w przypadku wystąpienia przesłanek określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska.

PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI

379. Brak ustandaryzowanego wzorca deklaracji podatkowej w zakresie podatku od nieruchomości.

Brak takiego jednolitego wzorca znacząco utrudnia rozliczanie tego podatku tym podatnikom, którzy posiadają nieruchomości (budynki, grunty i budowle) w więcej niż jednej gminie.

W obecnym stanie prawnym podmioty prowadzące działalność infrastrukturalną na terytorium całego kraju muszą przygotowywać i składać nawet ok. 1-2 tys. deklaracji podatku od nieruchomości do różnych gmin, ponieważ obecnie każda z ok. 2,5 tys. gmin w Polsce uchwala swój wzór deklaracji oraz dodatkowe, w stosunku do ustawowych, zwolnienia obowiązujące na jej obszarze. Stawki i druki deklaracji podlegają przy tym częstym zmianom, niejednokrotnie corocznie. Ponadto, nie wszystkie gminy umieszczają obowiązujące wzory deklaracji na swoich stronach internetowych. Biorąc pod uwagę fakt, iż podatnik podatku od nieruchomości musi składać co roku deklarację na podatek od nieruchomości, to terminowe wywiązanie się z tego obowiązku dla tych podatników, którzy deklarują podatek w wielu gminach stanowi poważny problem, a niekiedy jest całkowicie niewykonalne. Często przygotowanie deklaracji wymaga osobistego kontaktu z gminą w celu uzyskania niezbędnych informacji, druków deklaracji itp. Istnienie tak dużej ilości wzorów druków deklaracji, z jaką mamy do czynienia obecnie, wyklucza również jakąkolwiek możliwość automatyzacji procesu związanego z obsługą podatku od nieruchomości.

Wprowadzenie jednolitego wzorca mogłoby znacznie uprościć wypełnienie tego obowiązku i zmniejszyć koszty związane z jego obsługą.

Należy także zwrócić uwagę, iż w chwili obecnej brak jest jednej bazy danych na poziomie centralnym, w której gromadzone byłyby informacje na temat funkcjonujących w danym roku podatków lokalnych oraz o stosowanych zwolnieniach przedmiotowych itp. Tymczasem istnienie takiego centralnego zbioru danych stwarzałoby każdemu zainteresowanemu podmiotowi możliwość obliczenia w łatwy sposób podatku od nieruchomości, zautomatyzowania procesu związanego z przygotowywaniem deklaracji podatkowych i w konsekwencji ograniczenie kosztów. Dane takie miałyby także walor informacyjny nie tylko dla Ministerstwa Finansów, ale także np. dla potencjalnych inwestorów infrastrukturalnych, którzy na tej podstawie mogliby oszacować obciążenia podatkowe z tytułu podatku od nieruchomości. Jednocześnie przekazywanie takiej informacji – z punktu widzenia pojedynczej gminy – byłoby niewielkim obciążeniem (mniejszym niż w chwili obecnej te związane z tworzeniem i uchwalaniem wzoru deklaracji, czy z wysłaniem wezwania do przepisania druku).

Niestety dotychczas zgłaszane przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych postulaty dotyczące ujednolicenia wzoru deklaracji spotykały się z negatywnym stanowiskiem Ministerstwa Finansów.

W maju 2012 r., w odpowiedzi na interpelację poselską nr 4410/12, Ministerstwo Finansów negatywnie odniosło się do kwestii stworzenia takiego jednolitego wzorca argumentując to przede wszystkim tym, iż wprowadzenie jednolitego wzoru formularza obowiązującego we wszystkich gminach byłoby sprzeczne z zasadą autonomii podatkowej samorządu terytorialnego, ponieważ Konstytucja gwarantuje gminom autonomię finansową i władztwo podatkowe, które pozwala gminie na samodzielne kształtowanie polityki podatkowej, zgodnie ze swoją właściwością terytorialną. Ministerstwo twierdziło także, że jednolity wzór spowodowałby znaczne zwiększenie objętości formularza w porównaniu z treścią wzorów odzwierciedlających stan prawny istniejący wyłącznie na terenie danej gminy oraz problemy techniczne, bo ujednolicony wzór podlegałby ciągłej zmianie, co prowadziłoby do niepożądanego wzrostu biurokracji. Dodatkowo, zdaniem MF, liczba podmiotów zainteresowanych wprowadzeniem jednolitego formularza nie jest znaczna w porównaniu do ogólnej liczby podatników.

Naszym zdaniem stanowisko MF nie jest jednak poparte przekonującymi informacjami czy argumentami.

BARIERA
– OPIS PROBLEMU

PRZYCZYNA PRAWNA
LUB FAKTYCZNA

REKOMENDACJA
– CO NALEŻY ZROBIĆ

Istotnie, zgodnie z art. 168 Konstytucji, jednostki samorządu terytorialnego mają prawo ustalania wysokości podatków i opłat lokalnych w zakresie określonym w ustawie. Należy również uznać fakt, iż zgodnie z art. 6 ust. 6 i nast. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych to Rada Gminy jest uprawniona do określania wzoru formularzy informacji i deklaracji podatku od nieruchomości. Jednakże należy zwrócić uwagę na nadrzędną zasadę konstytucyjną, wyrażoną w art. 217 Konstytucji RP, iż nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy. Zatem autonomia jednostek samorządu terytorialnego w określaniu zasad rozliczania podatku od nieruchomości nie jest nieograniczona. Poza tym ustalenie jednolitego wzorca nie będzie w żaden sposób ograniczać władztwa gmin w zakresie podatków samorządowych na obszarze ich działania. Rady Gmin nadal będą mogły podejmować uchwały w zakresie określonym w ustawie, pozwalające na kształtowanie im polityki podatkowej (np. własne stawki i zwolnienia w odniesieniu do pewnych przedmiotów opodatkowania).

Nie ma wątpliwości co do tego, że w obecnym stanie prawnym Minister Finansów nie ma upoważnienia do określenia jednolitego wzoru deklaracji podatku od nieruchomości, a zatem upoważnienie Ministra Finansów do określenia takiego wzoru wymagałoby nowelizacji ustawy. Naszym zdaniem nie ma jednak żadnych przeszkód do przyjęcia takiego rozwiązania, biorąc chociażby pod uwagę fakt, iż ta sama ustawa, w art. 8 ust. 8 upoważnia Ministra Finansów do określenia wzoru deklaracji podatku od środków transportowych. W naszej ocenie nie jest sprawą skomplikowaną stworzenie takiego formularza deklaracji, który będzie pozwalał na wpisanie dowolnej stawki podatku oraz pozwalał uwzględnić zwolnienia od opodatkowania. Jak pokazuje praktyka dotychczas stosowane druki różnią się między sobą w nie więcej niż 10%.

Zakres władztwa jednostek samorządu terytorialnego nie obejmuje elementów konstrukcyjnych podatku od nieruchomości, lecz wysokości stawek oraz wyłączenia od powszechności przedmiotu opodatkowania. Zwiększenie ilości pozycji na deklaracji nie stanowiłoby żadnego utrudnienia dla podatnika, ponieważ należałoby wypełnić wyłącznie pozycje dotyczące danego podatnika, czyli tyle samo co obecnie. Zupełnym nieporozumieniem wydaje się zgłoszona przez Ministerstwo potrzeba umieszczania, we wzorze deklaracji wszystkich zwolnień przedmiotowych od podatku, jakie mogą zastosować gminy. Większość podatników w jednej deklaracji najczęściej uwzględnia tylko jedną, maksymalnie kilka pozycji, a zatem ilość zwolnień, z których korzysta jest odpowiednio mniejsza. Nie ma żadnych przeszkód do stworzenia wzoru załącznika do deklaracji dla przypadków nieprzewidzianych w głównej deklaracji.

Wbrew twierdzeniom Ministerstwa Finansów, ujednolicenie wzoru deklaracji nie tylko przyczyniłoby się do redukcji obciążeń administracyjnych po stronie przedsiębiorców, ale również zwiększyłoby efektywność administracji w zakresie obsługi obecnego systemu (ograniczyłoby koszty związane z wysyłaniem niepotrzebnych wezwań do przepisania druków, z utrzymywaniem własnego sytemu obsługi podatków, z odrębnym tworzeniem i uchwalaniem wzoru deklaracji). Informatyzacja systemu podatkowego wręcz wymaga przyjęcia jednolitych wzorów dokumentów oraz stworzenia spójnych systemów informatycznych. Z uwagi na optymalizacje kosztów i ekonomikę, należy dążyć do stworzenia takich rozwiązań, które zmniejszą koszty funkcjonowania państwa a jednocześnie będą służyły interesom obywateli.

Utrzymywanie obowiązku podatkowego, którego konstrukcja uniemożliwia części podatników jego terminową realizację jest również sprzeczna z takimi zasadami wyrażonymi w Konstytucji RP, jak zasada demokratycznego państwa prawa, czy zasada dotycząca ochrony podstawowych praw i interesów finansowych obywateli. Uzasadnieniem dla dalszego utrzymywania tej niezgodności nie może być fakt, iż zdaniem Ministerstwa Finansów dotyczy to zaledwie kilkuset podatników. Ministerstwo nie przedstawiło przekonujących danych, z których wynika, iż wspomniana niedogodność jest uzasadniona wyższym interesem.

RACHUNKOWOŚĆ

380. Zmiany rachunkowości w zakresie rozpoznawania przychodów pogorszą jakość informacji finansowych:

- powiększy się rozbieżność pomiędzy momentem rozpoznania przychodu, a wpływem środków pieniężnych z tytułu sprzedaży,
- zmniejszy się porównywalność informacji dotyczących przychodów w branży telekomunikacyjnej,
- wysokość przychodów będzie silnie uzależniona od osądów i szacunków.

Proponowane zmiany są kwestionowane przez największe spółki telekomunikacyjne w Europie, Stanach Zjednoczonych, instytucje finansowe, agencje ratingowe oraz federacje branżowe.

Zaimplementowanie zmian w rachunkowości wymagałoby poniesienia przez spółki telekomunikacyjne znaczących wydatków na dostosowanie systemów informatycznych najprawdopodobniej kosztem wydatków na rozwój infrastruktury cyfrowej. Istnieje zatem ryzyko rozbieżności z celami promowanymi przez Polskę, Unię Europejską oraz Regulatora (UKE) w zakresie inwestycji w tzw. „białe plamy".

Propozycja zmian w zasadach rachunkowości przedstawiona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) w ramach prac nad standardem „Przychody z tytułu umów z klientami". Po zatwierdzeniu zmian przez Komisję Europejską standard będzie obowiązywać w Unii Europejskiej. Nowe zasady mogą obowiązywać już od 2016 r.

Nie należy zatwierdzać przez Komisję Europejską standardu rachunkowości „Przychody z tytułu umów z klientami" w brzmieniu proponowanym przez RMSR do czasu poprawy jego jakości.

BARIERA
– OPIS PROBLEMU

PRZYCZYNA PRAWNA
LUB FAKTYCZNA

REKOMENDACJA
– CO NALEŻY ZROBIĆ

USTAWA O ODPADACH

381. Od kilku lat zjawisko kradzieży kabli telekomunikacyjnych osiąga niespotykaną skalę w wymiarze ogólnopolskim. Skutki kradzieży i dewastacji powodują realne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, jak również zakłócenia w korzystaniu z usług telekomunikacyjnych dla wielu przedsiębiorstw i instytucji.

Wskutek kradzieży kabli telekomunikacyjnych tylko w 2011 roku zostało pozbawionych łączności ponad 608 tys. odbiorców, w tym 2,7 tys. użytkowników specjalnych (służby ratunkowe, ochrona zdrowia, oświata), co w przypadku służb ratunkowych stanowiło realne niebezpieczeństwo dla ratowania życia. Koszt odtworzenia skradzionej infrastruktury w 2011 r. wyniósł blisko 40 mln zł.

Pomimo obowiązujących obecnie art. 102 i art. 188 ustawy o odpadach (w poprzedniej ustawie odpowiednio art. 43a i 75a) prowadzone na terenie całej Polski kontrole skupów złomu potwierdzają, że obowiązująca regulacja prawna jest niewystarczająca, przez co zjawisko kradzieży infrastruktury w ostatnim okresie sukcesywnie wzrasta.

Poczucie bezkarności sprawców kradzieży, jak również osób i przedsiębiorstw skupujących kradzione mienie, czerpiących znaczne korzyści finansowe z tego procederu, zachęca złodziei do kontynuowania przestępczej działalności na coraz większą skalę. Obowiązujące przepisy dają zbyt dużą swobodę gospodarczą przedsiębiorcom prowadzącym działalność skupu złomu, w tym metali kolorowych. W przypadku wykrycia nieprawidłowości, kary administracyjne czy konsekwencje karne są mało dokuczliwe. Także sądy wielokrotnie zbyt pobłażliwie odnoszą się do sprawców kradzieży infrastruktury; często złodzieje są karani kilkakrotnie za podobny czyn, bez ryzyka zaostrzenia kary.

Niezbędna jest w tym zakresie zmiana otoczenia prawnego prowadzącego do zaostrzenia przepisów jak również penalizacja niektórych działań. Niezbędne są regulacje, które utrudnią obrót elementami infrastruktury przesyłowej, noszącej znamiona nielegalnego jej posiadania, a także zaostrzą sankcje dla właścicieli punktów skupu złomu za nielegalny obrót tymi elementami.

Brak regulacji dotyczących:

- usunięcia wątpliwości w zakresie posiadania przez wszystkie podmioty zajmujące się skupem metali właściwego zezwolenia,
- wprowadzenia udziału regulatorów infrastrukturalnych (UKE, UTK, URE) w wydawaniu przepisów regulujących działanie punktów zajmujących się skupem elementów infrastruktury;
- wprowadzenia obowiązku rozliczeń bezgotówkowych pomiędzy podmiotami/osobami zajmującymi się zbieraniem oraz skupem metali, co wpłynie na możliwość identyfikacji stron i zmniejszenie szarej strefy;
- wprowadzenie przepisów o charakterze karnym dla prowadzących punkty skupu metali, którzy dopuszczają się przyjmowania, nabywania, pomocy w ukryciu itp. elementów infrastruktury pochodzących z kradzieży;
- wprowadzenie kary o charakterze administracyjnym polegającej na cofnięciu zezwolenia na prowadzenie działalności dotyczącej prowadzenia punktów skupu metali.

Propozycje zmian do ustawy o odpadach

1. **w art. 102:**
   a. **przed ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:**
   „1a. Prowadzenie punktu zbierania odpadów metali wymaga uzyskania zezwolenia. Zezwolenie wydaje się osobie, która nie była karana za przestępstwa określone w art. 188b.
   b. **ust. 8 otrzymuje brzmienie:**
   „8. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady prowadzenia punktu zbierania odpadów metali, w tym wzór formularza, o którym mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia właściwej kontroli obrotu odpadami metali oraz zapobiegania kradzieży i dewastacji w szczególności urządzeń telekomunikacyjnych, elektroenergetycznych, kolejowych i wodno-kanalizacyjnych".
2. **po art. 102 dodaje się art. 102a w brzmieniu:**
   „Art. 102a Dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z przyjmowaniem lub dalszym przekazywaniem przez posiadacza odpadów prowadzącego punkt zbierania odpadów metali odpadów miedzianych następuje w każdym przypadku za pośrednictwem rachunku bankowego posiadacza odpadów prowadzącego punkt zbierania odpadów metali."
3. **po art. 188 dodaje się art. 188a i art. 188b w brzmieniu:**
   „**Art. 188a** Kto, prowadząc punkt zbierania odpadów metali przyjmuje od osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami:
   1. elementy infrastruktury, w szczególności stanowiącej część infrastruktury elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej lub kolejowej, w tym przewody, urządzenia, części budowli oraz odpady pochodzące z takich elementów infrastruktury,
   2. odpady miedziane, w tym opalonej lub zmielonej miedzi podlega karze aresztu albo grzywny.

   Art. 188b Kto nabywa lub pomaga w zbyciu, przyjmuje lub pomaga w ukryciu:
   1. elementów infrastruktury, w szczególności stanowiącej część infrastruktury elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej lub kolejowej, w tym przewody, urządzenia, części budowli oraz odpady pochodzące z takich elementów infrastruktury,
   2. odpadów miedzianych, w tym opalonej lub zmielonej miedzi uzyskanych za pomocą czynu zabronionego podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5."

4. **w art. 194 ust. 1 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:**

„9) przyjmowanie przez podmioty prowadzące punkt zbierania odpadów metali od osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami:

1. elementów infrastruktury, w szczególności stanowiącej część infrastruktury elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej lub kolejowej, w tym przewody, urządzenia, części budowli oraz odpady pochodzące z takich elementów infrastruktury,
2. odpadów miedzianych, w tym opalonej lub zmielonej miedzi."

USTAWA KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO

382. Często pojawiającym się problemem w sprawach kradzieży kabli telekomunikacyjnych, na etapie postępowania sądowego są przepisy z art. 51 § 1 KPK. Stanowią one iż „Za pokrzywdzonego, który nie jest osobą fizyczną, czynności procesowych dokonuje organ uprawniony do działania w jego imieniu". Takie sformułowanie przedmiotowego artykułu utrudnia korzystanie przez przedsiębiorcę z instytucji oskarżyciela posiłkowego. Przepisy KPK pozwalają, aby czynności za osobę prawną dokonywał organ, czyli najczęściej Zarząd lub radca prawny lub adwokat. Z uwagi na skalę i ilość spraw wydaje się uzasadnione dopuszczenie, w sprawach z zakresu kradzieży infrastruktury, do udziału w charterze oskarżyciela posiłkowego również pracownika danego przedsiębiorcy. Z jednej strony taka zmiana przyczyni się do zmniejszenia kosztów dla przedsiębiorcy (koszty obsługi prawnej), z drugiej strony umożliwi działanie osobom/pracownikom wyspecjalizowanym, mającym największą wiedzę techniczną w tym zakresie, których wiedza będzie cenna dla Sądu.

Wprowadzenie regulacji umożliwiającej udział upoważnionego pracownika pokrzywdzonego w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

W art. 51. § 1 proponuje się dodać zdanie drugie w brzmieniu „W przypadku czynów zabronionych określonych w art. 254a, art. 278, art. 285, art. 286 i art. 288 Kodeksu karnego za pokrzywdzonego, który nie jest osobą fizyczną, może działać upoważniony pracownik pokrzywdzonego".

USTAWA KODEKS WYKROCZEŃ

383. Prewencyjna i ochronna rola przepisów karnych odnoszących się do kradzieży i dewastacji infrastruktury telekomunikacyjnej jest mocno związana z problematyką tzw. czynów przepołowionych, a więc tego rodzaju czynów, które w zależności od wartości szkody, będą traktowane, jako przestępstwo z art. 278 lub 288 KK albo wykroczenie z art. 119 lub 124 KW. Wartość ukradzionego mienia, czyli w tym wypadku skradzionej części infrastruktury wielokrotnie nie jest duża (nie przekracza progu 250 zł), powoduje jednak paraliż bądź finalnie duże obciążenia dla Klientów, operatorów telekomunikacyjnych, przedsiębiorców energetycznych lub transportu kolejowego. Dlatego powinny być w takich sytuacjach stosowane jedynie właściwe przepisy ustawy Kodeks karny.

6.2. BANKI I INSTYTUCJE FINANSOWE

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
384.	Niejasne zasady „whistleblowing scheme", czyli wewnętrznego systemu informowania o nieprawidłowościach w firmie. Wątpliwości budzą obowiązki związane z przetwarzaniem danych osobowych pracownika, który stał się obiektem systemu whistleblowing. Najwięcej kontrowersji pojawia się co do czasu oraz zakresu informacji jakie muszą być ujawnione osobie, której dane osobowe są przetwarzane. Zbyt wczesne poinformowanie osoby, wobec której powstało podejrzenie o nieprawidłowości lub przestępstwo, mogłoby spowodować zagrożenie dla ewentualnych czynności wyjaśniających przedsięwziętych w wyniku wszczęcia procedury whistleblowing. Kolejną kontrowersję rodzi obowiązek ujawniania źródła pozyskanych w procesie wistleblowing informacji. Obowiązek ten stoi w sprzeczności z podstawowa zasadą wistleblowing czyli zachowaniem całkowitej anonimowości osób, które zgłaszają informacje dotyczące zauważonych nieprawidłowości w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa.	Art. 25 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych	Zasadnym byłoby opóźnienie realizacji obowiązku informowania osoby, której dane osobowe są przetwarzane w ramach wspomnianego systemu aż do czasu ustania zagrożenia paraliżu procesu dochodzenia prawdy w tym systemie. Należy też zapewnić poufność źródła informacji w procesie whistleblowing.
385.	Ograniczenie stosowania sankcji wobec przedsiębiorców dopuszczających się nieumyślnego naruszenia zbiorowego interesu konsumenta. Kryteria uznania danej praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów są najczęściej otwarte, bardzo ocenne, co biorąc jeszcze pod uwagę niską jakość przepisów prawa (często są bardzo niejasne), dużą ilość nowych przepisów, co wobec braku orzecznictwa i doktryny naraża przedsiębiorców na znaczne ryzyko. Kara w postaci 10 proc. przychodu za stosowanie klauzuli abuzywnej wpisanej do rejestru klauzul abuzywnych - kara nieprzystająca zważywszy na problemy interpretacyjne z oceną abuzywności.	art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów art. 106 ust.1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym	W przypadku gdy przedsiębiorca dobrowolnie zaprzestał stosowania niedozwolonej klauzuli czy praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, nie powinien podlegać karze – należy ograniczyć stosowanie w/w sankcji do przypadku naruszeń umyślnych Obniżenie poziomu kar
386.	Nadmierne i kosztowne obowiązki związane z prowadzeniem przez instytucje obowiązane rejestru wszystkich transakcji, których równowartość przekracza 15.000 euro, w sytuacji gdy taki obowiązek nie istnieje w innych państwach UE, które są zobowiązane do stosowania Dyrektywy 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu	Art. 8 ust. 1 Ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu	Ograniczenie obowiązku do prowadzenia rejestru wyłącznie w odniesieniu do transakcji podejrzanych

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
387.	Trudności w dostępie do kredytu technologicznego dla MSP (małe i średnie przedsiębiorstwa) związane ze zbyt restrykcyjnymi przepisami, w tym, warunkującymi wypłatę premii technologicznej.	Ustawa z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej	Wprowadzenie zmian zawartych ustawie o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (m.in. likwidacja uzależnienia wypłaty premii technologicznej od wielkości osiągniętej sprzedaży, obliczanie premii technologicznej w oparciu o koszty kwalifikowane projektu a nie o kwotę kredytu).
388.	Konieczność zamieszczania aktualnej wysokości kapitału zakładowego i kapitału wpłaconego, na tzw. pismach wychodzących ze spółki – nakłada bardzo uciążliwy obowiązek administracyjny i generuje zbędne koszty.	Ustawa Kodeks spółek handlowych Ustawa o KRS	Ograniczenie obowiązku umieszczania informacji o zmianie wskazanych danych do zmian istotnych np:.w przypadku zmiany kapitału o 5 lub 10% wartości.
389.	378. Niemożność umieszczania informacji o ogłoszeniu upadłości osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej w biurach informacji gospodarczych oraz instytucjach powstałych na podstawie art. 105 ust. 4 ustawy Prawo bankowe	Ustawa Prawo upadłościowe i naprawcze	Zmiana systemu informowania o ogłoszeniu upadłości
390.	Umożliwienie „upadłemu" konsumentowi dokonywania czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu, za zgodą sądu.	Ustawa Prawo upadłościowe i naprawcze	Zmiana sposobu zarządu majątkiem przez upadłego w okresie wykonywania planu spłaty wierzycieli.
391.	Brak uregulowania stosunków majątkowych małżeńskich w sytuacji gdy jeden z małżonków chce ogłosić upadłość konsumencką.	Ustawa Prawo upadłościowe i naprawcze	Uregulowanie stosunków majątkowych małżeńskich.
392.	Problemy w stosowaniu ustawy o ochronie danych osobowych wynikające w dużej mierze z zawarcia w przepisach szeregu pojęć niedookreślonych np. „dane osobowe" „nadmiernych", „istotne naruszenie dóbr osobistych",„względy techniczne"	Praktyka GIODO – niechęć do zajmowania stanowiska w indywidualnych sprawach, z którymi zwracają się Administratorzy Danych	Zawarcie w art. 12 ustawy, wśród zadań GIODO obowiązku wydawania Administratorom Danych pisemnych interpretacji przepisów o ochronie danych osobowych, wiążących w indywidualnej sprawie. Wydanie interpretacji następowałoby np. w terminie 30 dni od dnia otrzymania stosownego wniosku, który zawierałby wyczerpujące przedstawienie stanu faktycznego oraz własnego stanowiska Administratora Danych w sprawie. Jeżeli w określonym powyżej terminie GIODO nie wyda interpretacji wówczas będzie związany stanowiskiem Administratora Danych przedstawionym we wniosku o wydanie interpretacji.
393.	Trudny, a wręcz niemożliwy do realizacji jest wymóg związany z wstrzymaniem się od przetwarzania danych osobowych w świetle definicji przetwarzania danych (art 7 pkt 2), która praktycznie za przetwarzanie uznaje jakiekolwiek operacje, łącznie z przechowywaniem danych.	Art. 32. 1. pkt 6 ustawy o ochronie danych osobowych w zakresie czasowego lub stałego wstrzymania się od przetwarzania danych osobowych	Wykreślenie zapisów związanych z wstrzymaniem się od przetwarzania danych osobowych. Praktycznie pozostałe zapisy Art. 32. 1. pkt 6 gwarantują wszelkie prawa osób, których dane zostały zebrane czy są przetwarzane niezgodnie z ustawą. Trzeba zauważyć, że wstrzymanie przetwarzania danych osobowych w praktyce równa się usunięciu danych.
394.	Pojęcie „szczególnej sytuacji" jest nieprecyzyjne.	Art. 32 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie danych osobowych	Doprecyzowanie, ewentualnie podanie przykładów, jakie „szczególne sytuacje" mają zastosowanie (np. bezpieczeństwo, zdrowie).

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
395.	Brak terminu, w jakim GIODO powinien dokonać rejestracji zbioru danych, o których mowa w art.27 ust.1 ustawy. Warunkiem rozpoczęcia przetwarzania tych danych jest zarejestrowanie. W praktyce powoduje długi okres oczekiwania na zaświadczenie i możliwość rozpoczęcia przetwarzania danych.	Brak regulacji	Dodanie do art. 42 ust 5, gdzie określony zostanie termin np. 30 dni na rejestrację zbioru danych osobowych wymienionych w art. 27 ust 1, od daty zgłoszenia zbioru.
396.	Brak terminu, w jakim GIODO powinien dokonać rejestracji zbioru danych, w przypadku ponownego zgłoszenia zbioru danych do rejestracji po usunięciu wad. Warunkiem rozpoczęcia przetwarzania tych danych jest zarejestrowanie zbioru. W praktyce powoduje długi okres oczekiwania na zaświadczenie i możliwość rozpoczęcia przetwarzania danych.	Brak regulacji	Dodanie do art. 44 ust. 6, gdzie określony zostanie termin np. 30 dni na rejestrację zbioru danych osobowych, w przypadku ponownego zgłoszenia zbioru danych do rejestracji po usunięciu wad, od daty zgłoszenia zbioru.
397.	Problem z pogodzeniem zapisów ustawy o związkach zawodowych z ustawą o ochronie danych osobowych ujawniająca się przy współpracy pracodawców ze związkami zawodowymi w indywidualnych sprawach ze stosunku pracy. Problem polega na tym, że przepisy UODO blokują pozyskanie i przetwarzanie przez pracodawcę danych o przynależności związkowej pracowników. Jednocześnie ustawa o zz wymaga konsultacji/pozyskania zgody w indywidualnych sprawach wynikających ze stosunku pracy. Na tym polu dochodzi do szeregu patologii.	Art. 30 ust. 2[1] ustawy o związkach zawodowych Art. 27 Ustawy o ochronie danych osobowych	Zmiana w ustawie o zz mogłaby polegać na określeniu, ze pracodawca zwraca się np. raz na kwartał o podanie imiennej listy członków związku poszerzonej o listę osób korzystających z reprezentacji związku do celów współdziałania w ich sprawach indywidualnych (art. 38 KP).
398.	Ułatwienie stosowania podpisu elektronicznego jako występującego w różnych postaciach i na różnych poziomach bezpieczeństwa mechanizmu uwierzytelnienia w elektronicznym obrocie prawnym.	Ustawa o podpisie elektronicznym	Przedsiębiorcy wielokrotnie postulowali by obecnie obowiązującą ustawę o podpisie elektronicznym znowelizować w taki sposób by jej poszczególne przepisy były bardziej zrozumiałe a koszty związane ze stosowaniem podpisów elektronicznych niższe.
399.	Stosunkowo słabo upowszechniony podpis elektroniczny, wynika z błędnej implementacji dyrektywy 1999/93/WE (rozbieżności terminologiczne, bardziej restrykcyjne regulacje w ustawie niż w dyrektywie), zbyt małej liczby instytucji publicznych, które są przygotowane technologicznie do kontaktów z interesantami drogą elektroniczną oraz z dość wysokiego kosztu korzystania z podpisu elektronicznego. Powyższe jest wynikiem zaniedbań legislacyjnych i mało kompleksowego podejścia legislatora do zmian w prawie, a także niewielkiej konkurencji na rynku usług certyfikacyjnych, co bezpośrednio przekłada się na cenę urządzeń i certyfikatów.	Ustawa o podpisie elektronicznym	Dostosowanie polskich przepisów do terminologii unijnej, zwiększenie konkurencyjności na rynku na rynku usług certyfikacyjnych.
400.	Ułatwienie sekurytyzacji i wykorzystania funduszy sekurytyzacyjnych	Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych, Kodeks cywilny	Zmiana przepisów prawnych – w szczególności o podatku dochodowym CIT – ułatwiających sekurytyzację i wykorzystanie funduszy sekurytyzacyjnych, zwiększających płynność aktywów. W szczególności uregulowania wymaga możliwość uproszczonej cesji zabezpieczeń w razie sprzedaży zobowiązania.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
401.	389. Usprawnienie działania systemu gwarancji i poręczeń wdrożonego w BGK	Ustawa o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, ustawa o Banku Gospodarstwa Krajowego	Wprowadzenie zmian legislacyjnych tak aby gwarancje i poręczenia były dostępne na rozsądnych warunkach. Zmiany ustawowe w 2009r. wzmocniły rolę BGK, który – jako bank prowadzący także działalność komercyjną, konkurencyjną wobec innych banków – zawodzi jako dysponent gwarancji na rachunek Skarbu Państwa.
402.	Pracodawca powinien mieć prawo do weryfikacji imiennej listy pracowników, którzy są członkami związku. Ma to istotne znaczenie przy określaniu przez pracodawcę czy danemu pracownikowi należy się czy nie bezpłatny urlop z racji funkcji pełnionych w organizacji związkowej. Obecnie w przedsiębiorstwach nierzadko dochodzi do dwuznacznych sytuacji, rodzących podejrzenia o nieuprawnione wykorzystywanie przywilejów związanych z działalnością związkową.	Art.30.3 Ustawy o związkach zawodowych i Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 11 czerwca 1996 w sprawie trybu udzielania bezpłatnego zwolnienia od pracy pracownikom pełniącym z wyboru funkcje w związkach zawodowych oraz zakresu uprawnień przysługujących pracownikom w czasie urlopu bezpłatnego i zwolnień od pracy	Dodanie do ustawy o związkach zawodowych zapewniających pracodawcy prawo do weryfikacji imiennej listy członków związku.
403.	Problem zwolnienia od świadczenia pracy przy wypełnianiu funkcji związkowych – W świetle ustawy pracownik ma prawo do zwolnienia od pracy zawodowej z zachowaniem wynagrodzenia gdy wykonuje doraźne prace na rzecz związku, zaś na mocy rozporządzenia zakładowa organizacja związkowa winna wykazać okoliczności uzasadniające takie zwolnienie. Rozporządzenie stawia wyższe wymagania niż ustawa co jest sprzeczne z zasadą hierarchiczności źródła prawa. Nie jest więc zupełnie respektowane ani przez związkowców ani sądy rozstrzygające spory w tym zakresie.	Art.30.3 Ustawy o związkach zawodowych i § 4.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 11 czerwca 1996 w sprawie trybu udzielania bezpłatnego zwolnienia od pracy pracownikom pełniącym z wyboru funkcje w związkach zawodowych oraz zakresu uprawnień przysługujących pracownikom w czasie urlopu bezpłatnego i zwolnień od pracy	Warunki do zwolnienia ze świadczenia pracy winny być określone w ustawie a rozporządzenie powinno zawierać jedynie szczegóły samego wniosku.
404.	Problem sporów o całkowite zwolnienie z pracy dla przewodniczącego związku. Dziś obowiązuje taki sam tryb zwolnienia dla szeregowych członków związku jak i przewodniczącego. Z racji tego, że zwolnienie ze świadczenia obowiązku pracy dla przewodniczącego związku w praktyce oznacza długoterminowe lub całkowite zaniechanie świadczenia pracy przez co generuje znaczne koszty po stronie pracodawcy – tryb weryfikacji tych uprawnień powinien być odrębny w przypadkach uzasadnionych wątpliwości pracodawcy.	Art.30. ustawy o związkach zawodowych	Wprowadzenie do ustawy o związkach zawodowych odrębnego trybu weryfikacji uprawnień przewodniczącego związku w drodze powództwa o ustalenie przed Sądem Pracy (tylko w uzasadnionych przypadkach pojawienia się wątpliwości po stronie pracodawcy).
405.	Ustawa z 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy reguluje m.in. w art. 5 oraz 6 tryb wyboru społecznego inspektora pracy. Zgodnie w/w przepisami inspektora wybiera ogólne zebranie pracowników oddziału (w pewnych szczególnych przypadkach zebranie grupowych społecznych inspektorów pracy, albo ogólne zebranie pracowników komórek organizacyjnych oddziału).	Art. 5 i 6 ustawy o społecznej inspekcji pracy	Uregulowanie konsekwencji naruszenia przepisów np. w postaci nieskuteczności powołania na stanowisko.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
	Z przepisów ustawy wynika zatem, że społecznych inspektorów pracy wybierają i odwołują pracownicy zakładu pracy. Również w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, iż zgodnie z tym artykułem społecznych inspektorów pracy wybierają „tylko i wyłącznie" pracownicy zakładu pracy (wyrok SN z dnia 3 sierpnia 2006 r., II PK 339/05). Jednocześnie ustawa stanowi, iż zakładowe organizacje związkowe przeprowadzają wybory społecznych inspektorów pracy na podstawie uchwalonych przez siebie regulaminów (art. 6 ust. 6 Ustawy). Zakładowe organizacje związkowe nie mają więc kompetencji do tego, aby samodzielnie dokonywać wyboru społecznego inspektora pracy; są one jedynie upoważnione do przeprowadzenia wyborów, w których biorą udział pracownicy zakładu pracy. Niestety przepisy w/w ustawy nie regulują konsekwencji naruszenia w/w przepisów, a w szczególności nie postanawiają, że powoduje on nieskuteczność powołania społecznych inspektorów pracy w przypadku naruszenia procedury. W konsekwencji w przypadku naruszenia w/w przepisów ustawy przez związki zawodowe i jednostronnego desygnowania przez nie społecznego inspektora (bez zwołania zebrania pracowników) będzie on korzystał z ochrony prawnej pomimo, że jego mandat nie pochodzi od pracowników.		
406.	Skomplikowanie procesu podwójnego księgowania dla celów rachunkowych i podatkowych. Ustawa o rachunkowości oraz Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych (jak i Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych) nie są spójne w zakresie sposobu kalkulacji kluczowych wielkości wykazywanych dla poszczególnych celów. Szereg pozycji przychodowych i kosztowych podlega odmiennym zasadom ich kalkulacji lub momentu wykazania. Oba sposoby kalkulacji są skomplikowane, czasochłonne, w przypadku dużych firm często wręcz niemożliwe do przeprowadzenia bez kosztownego, dedykowanego oprogramowania. Przeprowadzenie kalkulacji, jak i ich kontrola przez podmioty jest bardzo trudna. Ten sam problem dotyczy władz podatkowych, które muszą poświecić dużo więcej czasu, zaangażować odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, aby zrozumieć, uzgodnić i skontrolować kalkulacje podatkowe i księgowe.	Ustawa o rachunkowości, Ustawa PIT, Ustawa CIT	Ujednolicenie procesu kalkulacji przychodów i kosztów, tak by wynik rachunkowy (sporządzony zgodnie z przepisami o rachunkowości) był jednocześnie wynikiem podatkowym.
407.	Problem wliczania złych długów do kosztów uzyskania przychodu. Obecnie tylko banki i SKOK-i mogą zaliczyć do kosztów uzyskania przychodu wierzytelności stanowiące kwotę kredytu czy pożyczki. Jest to sytuacja dyskryminująca pozostałych uczestników rynku działających w oparciu o inne ustawy niż Prawo bankowe.	Art. 16. 1. Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	Nadanie takich uprawnień instytucjom finansowym prowadzącym działalność kredytową i pożyczkową na mocy ustawy o kredycie konsumenckim.

6.3. PRAWO POCZTOWE

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
408.	Uchwalona 23 listopada 2012 roku ustawa Prawo pocztowe likwidując monopol Poczty Polskiej na przesyłki o wadze do 50g, zachowała i ustanowiła nowe przywileje pozwalające Poczcie Polskiej, tym razem jako operatorowi wyznaczonemu, skutecznie i bez nadmiernych zabiegów zapewnić przewagę nad operatorami prywatnymi.. Wartość rynku pocztowego w Polsce szacuje się na około 6 - 7 mld zł. Obszar monopolu zagwarantowany dla Poczty Polskiej jako operatora publicznego pod rządami ustawy z 12 czerwca 2003 roku stanowił około 50% wartości rynku i był szacowany na około 3 mld zł. Ustawa Prawo pocztowe z 23 listopada 2012 roku likwidując monopol wagowy Poczty Polskiej oraz pozostawiając jej przywileje zawarte w art. uwalnia w rzeczywistości około 800 mln zł tj. 11% rynku pocztowego. Poczta Polska S.A. zachowała więc pozycję monopolisty w obszarze około 40% rynku. Zapisy ustawy stanowiące najważniejsze bariery rozwoju rynku konkurencyjnego w Polsce przedstawiamy niżej.	3 pkt. 11, art. 15 ust. 1 pkt. 3 i art. 17 i inne ustawy z dnia 23 listopada 2012 roku Prawo pocztowe (Dz. U. 21012 r. poz. 1529) – dalej Prawo pocztowe	Zmienić przepisy w kierunku uwolnienia rynku pocztowego w Polsce.
409.	Definicja ustawowa nadawcy masowego zawarta w art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe stanowi, że każde nadane 100 000 przesyłek danego rodzaju jest zaliczane do usług powszechnych a dopiero 100 001 przesyłka jest usługą umowną. Jeżeli więc, jak uzasadnia MAiC, kategoria nadawcy masowego została wprowadzona w celu wyłączenia usług typowo komercyjnych spod reżimu usługi powszechnej, to traktowanie pierwszych 100 000 przesyłek każdego masowego nadawcy jako usługi powszechne oznacza pozostawienie milionów szt. przesyłek komercyjnych w obszarze usług powszechnych oraz zwolnienie tych przesyłek z podatku od towarów i usług VAT. Definicja nadawcy masowego zawarta w ustawie Prawo pocztowe jest niezgodna z prawem UE, ponieważ zwalnia z podatku VAT znaczną ilość usług komercyjnych. Europejski Trybunał Sprawiedliwości w kilku orzeczeniach wskazał jednoznacznie, że zwolnienie z podatku VAT może dotyczyć wyłącznie świadczeń, które publiczne służby pocztowe wykonują jako takie, a więc właśnie w charakterze publicznych służb pocztowych. Należy zatem uznać, iż podstawowym warunkiem przedmiotowym stosowania zwolnienia z VAT dla usług pocztowych jest świadczenie usług w interesie publicznym, które są dostępne na równych zasadach dla ogółu społeczeństwa. Definicja zawarta w art. 3 pkt.11 ustawy Prawo pocztowe spowodowała powstanie nierównych warunków konkurencji na rynku usług pocztowych, w szczególności segmencie zamówień publicznych na usługi pocztowe.	Art. 3 pkt. 11 ustawy z dnia 23 listopada 2012 roku Prawo pocztowe (Dz. U. 2012 r. poz. 1529)	Zmiana art. 3 pkt. 11 (masowy nadawca) i nadanie mu brzmienia: *„nadawca masowy – nadawca, który w wyniku ogłoszonego i rozstrzygniętego przetargu zawarł w formie pisemnej umowę o świadczenie usługi pocztowej z operatorem pocztowym i na podstawie tej umowy nadaje przesyłki danego rodzaju.”*

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
	Definicja ta nie pozostaje w korelacji z art. 32 Konstytucji RP, a więc konstytucyjną zasadą równości podmiotów wobec prawa, ponieważ różnicuje te same co do formy prawnej podmioty gospodarcze na te, które mogą podlegać i korzystać ze zwolnienia z podatku VAT oraz te zobowiązane do jego uiszczenia.		
410.	Brzmienie przepisu art. 15 ust. 1 pkt. 3 należy ocenić jako niezgodne z prawem Unii Europejskiej oraz jako naruszające zasady konkurencji. Wejście w życie powyższego przepisu, w ustawie Prawo pocztowe, spowodowało powstanie prawnego monopolu na świadczenie usługi przekazu pocztowego ze świadczeniami z ubezpieczeń społecznych, w tym emerytalnymi i rentowymi, świadczeniami z pomocy społecznej, a także przekazu pocztowego na terenach wiejskich na rzecz tylko i wyłącznie jednego operatora pocztowego, tj. operatora wyznaczonego, (którym, zgodnie z art. 178 ust. 1 ustawy, do końca 2015 r. ma być Poczta Polska S.A.). Konsekwencją powyższego jest więc całkowite wykluczenie innych operatorów (tzw. niepublicznych operatorów pocztowych) z rynku usługi przekazu pocztowego ze świadczeniami z ubezpieczeń społecznych oraz doręczanego na terenach wiejskich i brak jakiejkolwiek konkurencji dla operatora wyznaczonego na tym rynku. Z uwagi na powyższe, przyjęte w ustawie Prawo pocztowe rozwiązanie budzi zasadniczą wątpliwość co do konieczności jego wprowadzenia oraz zgodności z prawem Unii Europejskiej, w szczególności ze wspólnotowym prawem konkurencji oraz zasadą proporcjonalności określoną w art. 5 Traktatu o funkcjonowaniu UE (dalej również „TFUE"), a także art. 56 i art. 106 TFUE.	Art. 15 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 23 listopada 2012 roku Prawo pocztowe (Dz. U. 21012 r. poz. 1529)	Zmiana art. 15 ust 1 pkt. 3 (monopol na przekazy pocztowe i nadanie mu brzmienia: *„Przyjęcie przez operatora pocztowego przekazu pocztowego,"*
411.	Zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz ich wykładnią w orzecznictwie sądów i organów administracji publicznej, tylko potwierdzenie nadania przesyłki rejestrowanej (poleconej), które ma moc dokumentu urzędowego, ustanawia domniemanie, że przesyłka ta została doręczona do danego sądu lub urzędu w dniu nadania. Potwierdzenie nadania takiej samej przesyłki, które nie ma charakteru dokumentu urzędowego, nie korzysta z powyższego domniemania. W związku z powyższym przyznanie mocy dokumentu urzędowego potwierdzeniom nadania przesyłki pocztowej wystawianym tylko i wyłącznie przez operatora wyznaczonego spowoduje, że osoby chcące nadać swoją korespondencję do sądu lub urzędu, będą korzystały w praktyce wyłącznie z usług tego operatora, z pominięciem pozostałych operatorów pocztowych, których potwierdzenia nadania przesyłek nie będą miały takiej mocy.	Art. 17 ustawy z dnia 23 listopada 2012 roku Prawo pocztowe (Dz. U. 21012 r. poz. 1529)	Zmiana art. 17 (przywilej dokumentu urzędowego) i nadanie mu brzmienia: *„Potwierdzenie nadania przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego wydane przez placówkę operatora pocztowego ma moc dokumentu urzędowego."* Równocześnie z wprowadzeniem w/w zmiany, należy również dokonać zmian w treści następujących przepisów ustawy art. art. 131, 132, 133, 134, 137, 144, 147, 148 154, 160, 163, 165, 168, 172, 176, 177 zastępując w ich treści określenie „operator wyznaczony" określeniem „operator pocztowy":

			Stoi to w sprzeczności z celem ustawy zmierzającej do uwolnienia rynku pocztowego i zasadami określonymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/6/WE z dnia 20 lutego 2008 r. zmieniającej dyrektywę 97/67/WE w odniesieniu do pełnego urzeczywistnienia rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty. Ustanowiony w ustawie Prawo pocztowe przywilej dla operatora wyznaczonego jest swoistą odmianą monopolu.
412.	W ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe przyjęto rozwiązanie najmniej korzystne z punktu widzenia uwolnienia rynku pocztowego. Oparto się przy tym na błędnej ocenie faktycznej co do kształtu rynku pocztowego w Polsce. Przyjęto błędne założenie, że operatorzy będą tworzyć własną infrastrukturę i nie zechcą korzystać z potencjału Poczty Polskiej. Prywatne firmy nie dysponują jednak odpowiednimi środkami, które taką infrastrukturę pozwoliłyby szybko zbudować Udostępnienie sieci pocztowej operatora wyznaczonego dla innych operatorów ma więc sens właśnie tam, gdzie operatorzy prywatni nie stworzyli własnej infrastruktury. Brak ich infrastruktury na obszarze całego kraju wynika z przyczyn ekonomicznych, a nie z wyboru modelu biznesowego.. Brak zamieszczenia elementów sieci wskazanych w art. 66 ustawy takich elementów infrastruktury jak np. centra ekspedycyjno – rozdzielcze, czy służba doręczeń spowodował, że operator wyznaczony nie jest w tym zakresie zobowiązany zapewnić dostęp do tych elementów operatorom pocztowym świadczącym usługi wchodzące w zakres usług powszechnych, a tym samym jedynie od jego dobrej woli, której nie można zakładać w konkurencyjnym otoczeniu, zależeć będzie czy takiego dostępu udzieli czy nie. W praktyce, wbrew twierdzeniom MAiC i UKE, zamyka to drogę do podpisywania umów o współpracy pomiędzy operatorami pocztowymi a operatorem wyznaczonym, także w zakresie np. korzystania z jego centrów sortujących czy powierzenia doręczenia przesyłek.	Art. 66 ustawy z dnia 23 listopada 2012 roku Prawo pocztowe (Dz. U. 21012 r. poz. 1529)	Zmiana art. 66 (dostęp do infrastruktury operatora wyznaczonego) - rozszerzenie dostępu do infrastruktury nadając mu brzmienie: 1. Operator wyznaczony posiadający: 1) skrytki pocztowe, 2) własne oddawcze skrzynki pocztowe, 3) własne nadawcze skrzynki pocztowe, 4) własny transport, 5) własne centra sortujące i ekspedycyjno – rozdzielcze, 6) służbę doręczeń, 7) system kodów pocztowych identyfikujących obszary doręczeń, 8) bazy informacji o zmianie adresu w celu przekierowania przesyłek pocztowych – zwane dalej „elementami infrastruktury pocztowej”, jest obowiązany zapewnić dostęp do tych elementów operatorom pocztowym świadczącym usługi wchodzące w zakres usług powszechnych. 2. Operator wyznaczony jest obowiązany zapewnić operatorom, którzy nie świadczą usług wchodzących w zakres usług powszechnych dostęp do elementów infrastruktury pocztowej, o których mowa w ust. 1 pkt. 7 i 8.

	BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
413.	Zapisy w ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe stawiają w zdecydowanie uprzywilejowanej pozycji operatora wyznaczonego. Artykuł. 40 ust 3 nowego prawa pocztowego ustanawia prawo dla operatora wyznaczonego, umożliwiające mu, według jego wyboru, montaż własnych skrzynek oddawczych na terenach wiejskich oraz o rozproszonej zabudowie. Jednocześnie zamontowanie własnych skrzynek oddawczych przez operatora wyznaczonego, zwalnia z powyższego obowiązku właściciela lub współwłaściciela nieruchomości. Sprawą pierwszorzędną pozostaje więc kwestia dostępu do tych skrzynek dla innych operatorów pocztowych, tylko po to aby mogli oni skutecznie doręczać również i swoje przesyłki. Oprócz tego, że postanowienia ustawy różnicują w sposób niedozwolony właścicieli, przyjmując za jedyne kryterium lokalizację nieruchomości to dodatkowo nakładają na prywatnych operatorów obowiązek ponoszenia dodatkowych kosztów korzystania z tej infrastruktury. Przyjęta regulacja nie sprzyja rozwojowi konkurencji oraz podwyższeniu jakości świadczonych usług pocztowych, podnosi ich koszty, promując w oczywisty sposób operatora wyznaczonego. (art. 67-68 ustawy Prawo pocztowe). Należy dodać, że jednocześnie w myśl art. 63 – 64 ustawy operator wyznaczony uzyskał przywilej zobowiązujący właścicieli, użytkowników wieczystych lub posiadaczy samoistnych nieruchomości oraz jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych do umożliwienia mu umieszczania nadawczych skrzynek pocztowych oraz automatów do pocztowej obsługi klientów, a także eksploatację i konserwację tych urządzeń. Takich uprawnień nie posiadają pozostali operatorzy.	Art. 40 ustawy z dnia 23 listopada 2012 roku Prawo pocztowe (Dz. U. 21012 r. poz. 1529)	Zmiana art. 40 (lokatorskie skrzynki oddawcze) – doprowadzenie do zgodnego z Konstytucją równego traktowanie właścicieli i zarządców budynków na terenach miejskich i wiejskich. Ustawa zwalnia właścicieli budynków na terenach wiejskich od obowiązku instalacji skrzynek oddawczych, jeżeli skrzynki zainstaluje Poczta Polska.
414.	Zgodnie nowym Prawem pocztowym konkurs na operatora wyznaczonego ogłasza Prezes UKE. Nigdzie jednak nie jest powiedziane, kto powoła komisję konkursową, jaki będzie jej skład, jej uprawnienia i status. Nie przewidziano tego w ustawie ani w stosownej delegacji do przepisów niższej rangi. W związku z powyższym przewidziana procedura odwoławcza od ustaleń Komisji do Prezesa UKE, który jednocześnie ma podejmować ostateczną decyzję co do wyboru konkretnego kandydata, jest trudna do pogodzenia z zasadą bezstronności i jest mało przejrzysta. Przypisanie Prezesowi UKE tak szerokich uprawnień, zarówno w procesie odwoławczym jak i w możliwości wyboru dowolnego kandydata, (a niekoniecznie musi to być najlepszy kandydat) spośród kandydatów zgłoszonych przez Komisję budzi bardzo sprzeciw. Pozostawienie Prezesowi UKE uprawnień do ogłaszania konkursu, i powoływania operatora wyznaczonego, wskazanego przez Komisję pozwoliłoby uczynić całą procedurę transparentną i wolną od politycznych nacisków.	Art. 71 ustawy z dnia 23 listopada 2012 roku Prawo pocztowe (Dz. U. 21012 r. poz. 1529)	Zmiana art. 71 i następnych (wybór operatora wyznaczonego) - należy pozostawić Prezesowi UKE uprawnienia do ogłaszania konkursu, i powoływania operatora wyznaczonego, wskazanego przez Komisję. Pozwoliłoby to uczynić całą procedurę transparentną i wolną od politycznych nacisków. W tak ukształtowanej procedurze można by było pozostawić Prezesowi UKE również uprawnienia odwoławcze od ustaleń Komisji, wtedy też stałby się on bezstronnym arbitrem.

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
415. W pierwotnej wersji projektu ustawy zgodnie z propozycją art. 105 wysokość dopłaty operatora pocztowego ustalono maksymalnie na 1% przychodów z usług wchodzących w zakres usług powszechnych (tożsamych z usługami powszechnymi). Dopłata byłaby uruchamiana, gdy świadczenie usług powszechnych przyniosłoby operatorowi wyznaczonemu stratę. W art. 113 ust. 4 Prawa pocztowego zwiększono odpłatność operatorów pocztowych do wysokości 2% przychodów z usług wchodzących w zakres usług powszechnych. Tymczasem, rentowność operatorów pocztowych kształtuje się obecnie na poziomie 1,0% - 2,5% zysku z prowadzonej działalności. Poniesienie dodatkowych kosztów w wysokości 2% przychodów spowoduje, że działalność operatora pocztowego przestanie być rentowna. Przepis art. 113 ust. 4 skutecznie powstrzyma rozwój konkurencji na polskim rynku usług pocztowych.	Art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 23 listopada 2012 roku Prawo pocztowe (Dz. U. 21012 r. poz. 1529)	Zmiana art. 113 ust.4 (wysokość wpłat na fundusz kompensacyjny) i nadanie mu brzmienia: *„Wysokość udziału operatora pocztowego w dopłacie stanowi iloczyn jednolitego wskaźnika procentowego, o którym mowa w ust. 3, oraz kwoty przychodów tego operatora z usług powszechnych lub wchodzących w zakres usług powszechnych, osiągniętych w roku obrotowym, za który jest ustalana dopłata i nie może być wyższa niż 1% kwoty tych przychodów.”*

6.4. PRAWO O RUCHU DROGOWYM

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
416. Wprowadzenie tablic badawczych / dealerskich (był już taki projekt Rozdział 7 art. 64 – w złączniku , ale przepadł na pewnym etapie)	Brak w tej chwili przepisach takich tablic badawczych Utrudnienia 1. Obecnie cały przewóz pojazdów wyprodukowanych (z zakładu na plac wyrobów gotowych) a nie sprzedanych odbywa się na tablicach – pozwoleniach czasowych gdzie wpis robi się w Wydziale komunikacji i wpis jest ważny tylko 5 dni 2. Gdy badani trwają dłużej niż 5 dni to jest problem , bo wpis się kończy a pojazd jest w kilkaset kilometrów od firmy	Wprowadzić jak to jest większości krajów europejskich tzn. Przyznawane sa tylko po uprzednim sprawdzeniu faktycznego zapotrzebowania na takie numery i tylko dla firmy, do wniosku o wystawienie należy dołączyć m.in. potwierdzenie działalności gospodarczej w danym mieście, regionie, wyciąg krs, itp. Wszystko jest ważne tylko na ograniczony okres czasu np. jeden rok, po roku należy złożyć ponowny wniosek. Używając numery należy skrupulatnie prowadzić statystykę w specjalnym zeszycie, gdzie wpisuje sie wszystkie jazdy z użyciem tych numerów. **Ubezpieczony jest numer rejestracyjny (numer tablicy) a nie pojazd i wpisy przewożonych pojazdów robi się w firmie a nie jak teraz w Urzędzie Komunikacji** Zmienić dwie ustawy • Prawo o RUCHU Drogowym – już był projekt • Prawo o ubezpieczeniach komunikacyjnych

6.5. BARIERY W PRAWIE FARMACEUTYCZNYM

BARIERA – OPIS PROBLEMU	PRZYCZYNA PRAWNA LUB FAKTYCZNA	REKOMENDACJA – CO NALEŻY ZROBIĆ
417. Zmiana w Prawie Farmaceutycznym wprowadziła całkowity zakaz reklamy aptek oraz ich działalności, a więc także w zakresie niezwiązanym z lekami refundowanymi. Stanowi to rażące i nieproporcjonalne ograniczenie konstytucyjnej swobody działalności gospodarczej, ze szkodą także dla konsumentów. Zmiana wykracza daleko ponad ograniczenia reklamy leków, wymagane przepisami prawa europejskiego (Dyrektywa 2001/83). Leki refundowane to jedynie około połowy obrotów statystycznej apteki – resztę stanowią leki pełnopłatne, sprzedawane bez recepty (OTC), suplementy diety, wyroby medyczne, odżywki, wyroby do pielęgnacji dzieci i niemowląt oraz kosmetyki. W myśl obowiązujących od 1.01.2012r. przepisów, sklepy, drogerie czy stacje benzynowe będę mogły reklamować swoją działalność, mając w ofercie np. preparaty witaminowe, kosmetyki, pieluchy czy odżywki dla niemowląt, dostępne także w aptekach, objętych całkowitym zakazem reklamy. Również producenci leków i innych produktów sprzedawanych wyłącznie w aptekach będą mogli je reklamować na dotychczasowych zasadach. Zakazana będzie jedynie reklama tych samych produktów przez apteki. Zakaz art. 94a ustawy Prawo Farmaceutyczne w sposób bezsporny godzi w konstytucyjną zasadę równości podmiotów gospodarczych.	Art. 94a ustawy Prawo Farmaceutyczne znowelizowany art. 60 pkt.7 ustawy o refundacji leków (...), który wszedł w życie 1.01.2012	Przywrócić zasady prowadzenia reklamy poprzez apteki sprzed wejścia w życie nowelizacji Prawa Farmaceutycznego.

LEWIATAN

Konfederacja Lewiatan

ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel.: +48 (22) 55 99 900
fax: +48 (22) 55 99 910
lewiatan@pkpplewiatan.pl
www.pkpplewiatan.pl

Konfederacja Lewiatan powstała w styczniu 1999 r. Skupia dziś kilkadziesiąt branżowych i regionalnych związków pracodawców oraz 23 członków indywidualnych. W sumie reprezentujemy około 3750 firm, zatrudniających ponad 750 tys. pracowników. Nasz główny cel to konkurencyjność polskiej gospodarki i sukces polskich przedsiębiorstw.

Najważniejsze postulaty Lewiatana to:

- Niższe i prostsze podatki
- Niższe koszty pracy
- Liberalizacja prawa pracy
- Ograniczenie biurokracji
- Lepsze prawo gospodarcze
- Przyjazny klimat dla przedsiębiorczości
- Tańsze i sprawniejsze państwo
- Rozwój dialogu społecznego

Konfederacja Lewiatan skutecznie wykorzystuje uprawnienia, jakie przysługują organizacjom pracodawców w Polsce. Od początku istnienia członkowie i eksperci Lewiatana zaopiniowali ponad 2600 projektów ustaw i rozporządzeń z różnych sfer prawa gospodarczego, podatkowego, finansowego, stosunków pracy, ubezpieczeń, prawa branżowego, zabiegając o uwzględnienie postulatów przedsiębiorców na wszystkich etapach procesu legislacyjnego.

Lewiatan jako członek Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych opiniuje tak ważne regulacje gospodarcze, jak budżet, prawo pracy, prawo gospodarcze, a także zgłasza pod obrady Komisji najważniejsze dla jej członków sprawy.

Jesteśmy jedyną polską organizacją pracodawców należącą do BUSINESSEUROPE, największego reprezentanta europejskiego biznesu. Utrzymujemy też własne biuro przedstawicielskie w Brukseli. Dzięki temu mamy znaczący wpływ na ustawodawstwo unijne.

www.pkpplewiatan.pl